

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE ZARAGOZA

SIGNATURA: I – 199

*Colonna, Egidio. Theoremata de corpore
Christi. Bononiae. 15 septiembre 1481.*

Benedictus Repu' Monasterii Cisterciensis s. 1. de Petru

Fidatissimi ac pclarissimi doctoris
domini Egidii Romani Bituricensis Ar
chiepiscopi ordinis fratrum heremitarum
sancti Augustini Theoremata de cozpe
xpi feliciter incipiunt.

Via inter cetera :

Ecclesie sacramen
ta eucharistie sacra
mentu plus difficul
tatis continere uide

tur. et que omnib' s'cui repu: nae et cōtra
dicē ratioi i pōicto sacramēto icludi uidē
tur : ne incredulis p'stetur occasio contra
dicē catholicis sacramētis . dicēdo q' fi
des nostra contineat repugnātiā rationi
q' fas est domino concedente q' in eo secū
dū superficiez uisa contradictione iplica
re cernuntur declarabimus: ostendentes
nihil impossibilitatis sacri p'habitu contine
re. Non est eniz q' fidez probare non pos
simus repugnātia ueritatis. s; q' q' con
tinet supra rationez sunt ad ea p'banda
ratio non attingit: et si pp sui excellentiā
rationes deficiunt cōprobātes. multo
magis deficiūt iprobantes. Quicquid er
go contra fidez potest p' hominez ratione
concludi : potest ab hoie ratione dissolui
Danc ergo firmā tenentes fiduciam. ag
grediemur quod diximus tractatiū presen
tez. prout rei congruentia postulat p' se
oremata distinguētes. p'riuz theorema

rimuz princi piuz quod est

deus sumus o'ps. pōt con
uertere aliquid i aliud ac
tu p'existens: q' i mediate attingit materiā
ut ē quid : et pōt agere preter trāsmutāti
onez et motū. igitur uirtute ei' i corp' cū
si conuertit potest panis substantia : nō
obstare quod tale cozp' dicte conuersioni
actualiter p'existit.

Lōmentuz theorematis .

ponit

ei' fides catolica q' uirtu
te uerborū q' xpa tradidit
q' dca uerba cū itēcioē cōflicedi a sacer
dote dicit. subā p'is i uerū. corp' xpi cōuer

tur. i illud quod foratū ex sāguinibus uir
ginis. quod de uirgine traxit. quod in cru
ce pependit. quod fuit pro redemptione
totius genit'is humani imolatū. Ex quo
p'estaf occasio. ut hij qui uirtutez diuinaz
secundū nature potentiā metiri conātur.
dicāt fidez secundū se impossibilia continere
Sic eniz in conuersione. b' singulis occula
ta fide conspicim'. q' nihil conuertitur in
aliquo p'cessu. Si eniz ex aqua fit igitis.
ignis qui ex aqua p'ducitur nūq' actu
prius fuit . Semper eniz in omni trāsmu
tatione quod est potentia tale. fit actu
tale. Cū igitur corp' xpi actu p'existat. in
illud idez numero uisū uidetur posse con
uerti. Ut ergo ista repugnātia tollatur
de medio. ostendim' q' in rez actu p'existen
tez. potest de' aliquid conuerrere. Ad
cui' euidentiā aduertenduz. q' inter agēs
naturale et deū quantū ad p'is duplex ē
differētia. Prima est q' naturale agens
agit p' motū et trāsmutationez. De' at
pōt res sine motu et trāsmutatione pre
cedente. n' esse producere. Niz cū omne
agens per naturā agat ut instrumētū ei' qui
agit p' intellectū: cū de ratione instrūti sit: q'
agit motū. quicquid ab agente naturali
i esse p'ducitur. mediante motu et trāsmu
tatione sumit origioez. pp quod sectā
do moduz agentis naturalis. ueritatez ha
bz quod scribitur octauo phisicorū. Quic
quid ē i aliqua dispositioe in qua prius
non erat est per p'cedentez motū. Deus
at qui est p'cipale agens non agens ut
instrūti. n' agens motū: pōt sine trāsmu
tatione p'cedente res i esse producere

Ex ista differētia sequitur secunda.
uidelz q' naturale agens. prout res pro
ducit in esse ex materia aliqua. p'ri' attingit
eā ut est q'ra q'ut ē i quid. Niz cum
materia secundū sui essentiaz: ut est oino
potentia. subiectū mot' esse nō possit ut
probat cōmentator octauo phisicorū. Et
ut etiaz pōt haberi ex dca phisicorū sex
to phisicorū ubi scribitur q' nulluz iparti
bile monetur quod de natura sua nō habz
agere. nisi per trāsmutationez et motuz
i mediate materiā. ut est quid prout mo
tui subiecta nullatenus attinget. Deu' autē
qui oēs eētiaz cōseruat i se. qui est quod dā
mō rei instrūtor q' ipa sibi. nō p'supponēs in
actione sua trāsmutationez et motū. etiā

21. 29. 0

prout res producit i esse ex aliqua mate-
ria eaz nō solū ut est cōta sed etiā ut est
quod imediate attingit. Ex his duab⁹
drificiis dicere possum⁹ deū quo posse que
natale agens nullaten⁹ potest. Prīmū est
q̄ postq̄ forma cessit i potentia materie
agens natale ex eadez materia illā eadez
formā numero non p̄t producere. nāz q̄
aliquid non redeat idēz numero si suū esse
iterrūpat 2. dīstīnuef potest esse duplex
cā. Prīa hūit ex ipō producto. Secūda
ex modo producendi. pp primū nihil
succesiuoz si dīstīnuef redit idēz nume-
ro pp q̄ si mot⁹ dīstīnuef ut cessaret nul-
lum agens esset ill⁹ p̄tentie q̄ facere
posz motuz redire eundēz numero: qz
de rōe unitatis nūerālis mot⁹ ē cōtinūtas
pp quez motū iterāsiuz redire eūdez nu-
mero est ponere oppituz i obiecto. Pro-
pter secūduz forma cedens i potentia; ma-
terie si postea de eadez educat p̄ motū ea-
dem numero non redibit. non q̄ hoc
repugnet ipi producto. qz non est de uni-
tate numerali rez p̄manentū cōtinuatio.
Uti si pp h̄ q̄ forē ēē iterādituz. forā n̄ f̄
dit eadē nūero f̄ pp mōz p̄ducendi. qz
postuz est ipaz produci p̄ motuz. et quia
mot⁹ iterāsi⁹ non redit idēz numero. forā
sic educta. eadez numero redire non pote-
rit. pp q̄ loquendo de agente natali.
quod p̄ motuz et trāsmutatic nez producit
vūm est q̄ scribit i fine secūdi de generat.
Quoz sbā depit. non redeit eadez nume-
ro. De⁹ aut qui p̄ motuz et trāsmutatioez
non necessario. agit de eadez materia
rez corruptā potest eadez nūero restauraf
ū forā q̄ i materie potentia; cessit. eadez
numero i materia; iducaf. Nāz cuz h̄
non repugnet ipi producto: qz non
est de unitate numerali rei p̄manentis cō-
tinuatio ipi esse. nec repugnat modo pro-
ducendi. qz potest deus non mediate mo-
tu producere. potest de⁹ facere ut ea quo
uiz sbā p̄nt. Redeat eadez numero. Uti si
ex igne fiat aqua. p̄t de⁹ ex aq̄ ḡnata illum
eūdez ignez numero cui sbā p̄nt produce-
re. vūm qz adhuc non h̄em⁹. quō al quid
potest uerti i aliud p̄xistē diuina uirtute.
cuz ignis corrupt⁹ qui postmoduz idēz nu-
mero ex aq̄ producit sue productioni non
actu p̄xistat. vt ex h̄ declarē secūda dif-
ferentia q̄ dicebat̄ itez natale agens et de-

uz esse. diligenter est cōsiderāda. v̄z deuz
imediate: materia; attingere: vt est quid
natale v̄o agens solū ut est quāta: Ex
qua drīna sequitur q̄ si de⁹ ex eadez ma-
teria potest formāz q̄ i potentia materie
cessit eadez numero producere: q̄ possit
manente aliq̄ forma i aliq̄ materia illā eā-
dem de alia materia educere: vt manen-
te forā aq̄ i sui materia: potest de⁹ illaz
eandēz forāz numero educere de mate-
ria ignis: q̄ si fieret qz ad eandēz formāz
numero. sequitur eadez materia numero
aq̄ sic producta ex igne esset eadez nume-
ro: cū aq̄ p̄xistēte: pp quod seq̄ret ignē et
se uertuz i aliq̄d p̄xistens. qz i aquā
Ex quo ulter⁹ sequitur dīn posse unā
materia; couertere i aliaz materia; cū pos-
sit facere materia; aliqua; i formari ea-
dem forma numero: q̄ alia i formaf. Non
eiz dīstīnt materia a materia secūduz se.
cuz act⁹ sit qui dīstīngit: s̄z soluz rōe for-
me. Est eiz p̄ se loq̄ndo. una materia oīuz
bēntiuz eaz. vt scribit primo de generat.
q̄ at de⁹ possit una; materia; i aliam
uertere siue possit facere aliq̄z materia
sub esse eidez forme numero. cui alia sub
est. sic ostendi potest. qz materia a mate-
ria nō dīstīnt ut est quid et secūduz esse. n̄
om cōsideratā. qz sic accepta i ḡtibilibis est.
et ab alia materia differre non potest. qz
nec alia esse possz: s̄z prout materia sub q̄z
titate stat. qz extēdituz extēsiōe cōtinui. ē
accipe i ea diuersas p̄tes. et i diuersis p̄-
tib⁹ materie possunt iduci diuersē forme
pp quod materia a materia differit. Agēs
q̄ natale qz soluz i mediate attingit mate-
riam ut est q̄nta soluz i mediate attingit
hanc materia; vt ab omi alia materia dif-
fert. et qz ab aliquib⁹ ut sūt differētiis: so-
lum differētia possunt educi. non potest
natale agens facere q̄ illa eadez forma
numero pficiat hanc materia; q̄ pficit ali-
am: propter q̄ non potest una; materia; i
aliaz uertere: deus aut qui imediate
attingit materia; vt est quid: cū materia
sic accepta ab alia materia non differat
q̄cūq̄ formāz numero potest iducere in
materia; vna; potest et iducere i aliam
Et qz ut est hituz per primāz differētia; i
iter agens natale et deuz h̄ iterest. qz de⁹
potest illaz eandēz formāz numero que ce-
sit in potentia; materie de materia edu-

cere: vt si a materia aq̄: aq̄ formā priuare
tur: eandēz numero formāz i illaz materi-
a; restauraret. Et qz q̄cūq̄ formā nume-
ro p̄t iducere i materia; aq̄ p̄t et imate-
riam aliaz vt i materia; ignis: sicut si mate-
ria aq̄ sua forā priuaretur facere possz q̄
denuo eadez numero forā pficeretur.
Sic facere potest q̄ materia sub forma
ignis existens priuata forma aq̄: eadē nu-
mero pficiatur qua pficitur bec materia
aq̄: propter q̄ facere p̄t q̄ bec materia
ignis fiat bec materia aq̄: et q̄ hic totus
ignis uertatur i hanc totā aquā. Non ē
icōueniens uirtute diuina q̄ fm ordīnez
p̄ratuz uel et fm aliū ordīnez aliq̄ res cō-
uertatur i aliq̄d p̄xistens: vt quod hic. i.
ignis fiat bec aq̄: vel h̄ materia illa mate-
ria. Igitur sacramtuz eucharēstie secūdu
quod ponim⁹ hanc sbāz p̄tis uerti i h̄ cor-
pus xpi ex p̄te uerticōis iprobare nō pos-
sum⁹: q̄ aut ex p̄te alia iprobari nō possit
Insecūtib⁹ apparebit: vbi sp̄aliter ostē-
detur quō sbā panis uertitur i sbāz cor-
poris xpi. Quia hic soluz vniuersaliter est
ostēntuz q̄ de⁹ p̄t uertere aliq̄d i aliud
p̄xistens

Secūduz Theorema:
Uti res. con

uertitur i aliq̄d p̄xistens:
nō est possibile: q̄ntuz i q̄ntuz
uertit: s̄z qd i qd. Ex quo op-
paret q̄ntitatez corporis xpi esse sub sacra-
mto ex naturali cōiōtātia: 2. nō ex vi sacra-
m̄ti
Declaratio

cogimur si cō

siderentur
ponere: q̄ cū res uertitur i aliq̄d p̄xi-
stens: q̄ soluz uertatur qd i qd: nō q̄ntuz
i q̄ntuz. Dicebatur eiz quod qz naturale a
gens attingit materia; soluz imediate ut
est quanta non ut est quod. ideo eandēz
formā numero educere nō p̄t de vna ma-
teria q̄z educerat ex alia: qz ab aliq̄b⁹ ut
sūt diuersa: soluz diuersa produci possūt.
Et qz propter diuersas p̄tes q̄ntitatiuz:
est diuersitas i materia: educere aliq̄d de
materia; vt sub q̄ntitate existunt. est edu-
cere ex eis vt diuersitatez habent adiu-
ce; propter quod ut dicebatur: naturale
agens nō potest educere eadez forāz nu-
mero ex vna materia quā educit ex alia:
nec potest vna materia; i aliaz uertere.

Nāz sicut qz albedies solū dīstīngit ex sub-
iectis inq̄b⁹ sūt. 2. si albedo est separata: est
s̄z vna albedo: numero et n̄ i vna superficie
vna existit albedo: q̄ possz vna superficīe
uertere i alia: vna albedies i aliaz cōterz
si vtraq̄ illaz superficīez albedini esset
subiecta: cū i eadez superficie due albedi-
nes numero differētes esse non possit.
Sic etiā qz materie dīstīngituz per forāz
q̄ est illuz potentie quod facere possz hanc
materia; eidez forme esse subiecta cui
altera subicitur. hanc materia; illaz uer-
teret. Et qz h̄ potest de⁹: eo q̄ imediate
attingit materia; etiā ut est qd: fm q̄
vna materia ab alia non dīstīngitur: fm si
tūm modū ordīnis quez uidem⁹. talis cō-
uersio soluz exerceri poterit: vt uertituz
qd in qd non q̄ntuz in q̄ntuz. Nam si
s̄z q̄ntitatez attendēretur uertio. cū s̄z
h̄ materia q̄ntuz ad suas partes diuersū/
ceret. propter q̄ in diuersis partib⁹ mate-
rie introducūtur diuersē forme. sic de con-
uersione loq̄ndo. nūq̄z h̄ materia eidem
forme nūero poterit eē subiecta cui subici-
tur alia. 2. qz i uersione q̄ esse h̄ i h̄ sacra-
uertitur substantia panis in aliq̄d p̄xi-
stens. 2. mā panis efficitur materia corpo-
ris xpi. n̄ ē possibile q̄ntitatez p̄tis uerti i
q̄ntitatez corporis xpi. s̄z substantia; p̄tis
in substantia; corporis. Est et h̄ idē aliter
videre. Nam si uertitur res in aliq̄d p̄-
xistens. vt puta h̄ aq̄ in hūc ignez actu
p̄xistentez. si n̄ soluz substantia uertere-
tur in substantia; s̄z q̄ntitas in q̄ntitatez
est ignis in quez facta est uersio fm diu-
siones proprias vbi existit aq̄: videtur
vt ad p̄positū spectat: cū panis in corp⁹
xpi uertitur. est localiter 2. fm diu-
nes proprias corpus xpi in altari: vbi p̄ti⁹
existebat panis substantia. Cū ḡ ex alio 2.
alio loco sumatur alia 2. alia indiuiduatic.
si poneretur corp⁹ xpi esse in altari fm di-
uisiones proprias. qz ibi essez ut in loco.
non essez idēz corp⁹ numero nec idēz indi-
uiduū corp⁹ xpi quod est in celo 2. quod
est in altari. Non ḡ loq̄ndo de uersione
ut ad p̄positū spectat est possibile q̄ntuz
q̄ntuz uerti. s̄z qd in qd. Et qz non est ibi
ex visacram̄ti. nisi illud in quod aliquid
est uertuz: qz soluz substantia panis cō-
uertitur in substantia; corporis non q̄n-
titas in q̄ntitatez. q̄ntitas corporis xpi

pus xpi sub sacramento altaris diffiniri non potest: sed simul in duobus altaribus esse nec est circumscribi ut quod corpus xpi se mensuret dimensionem dicitur. quod ex hoc secretum nullo modo corpus xpi determinari ad locum: prout ponitur esse sub sacramento: quod potius stare non potest. Quia in nullo determinari ad locum corpus xpi ut est in altari: sic acceptum nec per se nec per accessum moueretur. Licet igitur consecratio hostie: vis sit corpus xpi in altari: sed non mediatis dimensionibus propriis: sed mediatis dimensionibus: quod determinat corpus xpi in altari esse. si hostia consecrata inde tolleretur: oportet nos dicere corpus xpi sic acceptum: aliter determinari ad locum: cum nullo modo localis operatur rei quod nullo modo determinatur ad locum. Dicitur autem vitas sic declarari per. Nam quod res non determinat ad locum: duplici de causa. quantum ad partem spectat per se. Primo si magnitudo illa per quam operatur ei esse in loco: est infinita. Et quod infinite magnitudinis non debet determinari locum. res quod sic operatur ad locum: loco determinari non potest. Secundo contingit si huiusmodi magnitudo realiter non differt a substantia rei. Nam cum vitas sit quod huiusmodi non debeat determinari locus eo quod finitas et infinitas in substantia accipitur per determinationem et indeterminationem ad genus et speciem: nec rei cui talis magnitudo operatur assignabitur determinari locum. Propter utrumque deus ipse loco determinari non potest: tum quod magnitudo ipsa sive virtus sua per quam est in omnibus operatur est infinita. Tum etiam quod talis magnitudo a diuina substantia non est realiter distincta. Unde et hylarius diuina substantiam esse ubique probat: quod sua virtus quod est substantia sua ubique existit. Et quod deus non determinatur ad locum: vitas habet quod probat: scriptura. Primum motum ipsum deum non moueri nec per se nec per accessum. Unde mouetur nobis deus quod nobis est locum non mutat nec per se nec per accessum: quod ad locum in quo sumus determinari non potest. Corpus autem xpi ut est in altari tamen quod dimensionibus suis per quod ibi existit: finitum quod sunt: tum etiam quod huiusmodi dimensionibus non sunt substantia sua: oportet corpus xpi sic acceptum aliter determinari ad locum. Nam quod non determinat ad locum: mediatis dimensionibus propriis. quod huiusmodi dimensionibus non solum ibi sunt mediatis substantia: sed mediatis alius: quod mediatis dimensionibus suis de tali determinatione dicitur concludere.

possumus. Primo quod determinatio talis non potest fieri per accessum. Tamen illud dicitur esse per se: ut per quod est per cam ite exites. Licet corpus xpi per dicitur per se et existens in ipso ut in subiecto non determinat ad locum ut est sub sacramento altaris: sed solum per dimensionibus alias: sic sicut per accessum determinatur ad locum. per quod per accessum operatur ei motus. Secundo concludere possumus ipsum sic acceptum: loco non diffiniri. Nam cum vniuersi rei sit vna quantitas vel vna magnitudo: per quam in loco ponitur ois creata: cum operatur ad locum: finitatem propriam. solum in loco vno esse poterit: cum eius sit vna propria sola quantitas per quam operatur ad locum. Sed quod corpus xpi est sub sacramento mediatis dimensionibus suis: cum dimensionibus panis possint esse alie et alie: in diuersis locis dimensionibus huiusmodi esse potest finitatem et alias dimensionibus panis. simul in diuersis altaribus esse poterit. id corpus xpi sic acceptum: loco diffiniri non dicitur. Et quod apparet alia ratio a ratione superius assignata: quare intelligentia loco diffinitur: et corpus xpi sub sacramento non diffinitur loco. Quod vniuersi intelligentie per quam operatur ad locum est vna. dimensionibus autem panis finitatem corpus xpi operatur ad locum. possunt esse diuersa. Sed si finitatem dimensionibus panis: corpus xpi operatur ad locum: sic intelligentia per vniuersi suam quod vna est: ad locum operatur. Et sicut quod creatura dicitur esse in loco per quantitates proprias: diceremus corpus xpi finitatem illas dimensionibus: in diuersis altaribus simul esse non posse: sicut nec aliqua creatura: cum mediatis suis quantitatibus: que vna est operatur ad locum: simul in pluribus locis esse non potest. Ex quo apparet ista tria differre. scilicet determinari ad locum: diffiniri in loco: et loco circumscribi. Nam tunc res determinatur ad locum: cum magnitudo illa per quam in loco esse ponitur est finita: et non est sua substantia. Sed tunc loco diffinitur cum sit finita magnitudinem: et per eam operatur ad locum. Sed loco circumscribi dicitur cum per quantitates proprias operatur ad locum. Et ratio quanti vniuersi reperitur in quantitate locati et locati. que si bene aduertimus dicere possumus ista quantum ad deum: corpus xpi ut est sub sacramento. Intelligentia. et huiusmodi corporalia operatur ad locum. hunc habere ordinem

quod deus nec ad locum determinatur: nec loco circumscribitur: nec diffinitur. Corpus vero xpi ut est sub sacramento: aliquo determinatur ad locum: non diffinitur vel circumscribitur loco. Intelligentia vero ut ponitur in loco esse: quod in loco operatur. non solum determinatur ad locum: sed et loco diffinitur. Unde ratio probat. quod cum angelus est vel operatur in vno loco definit esse vel operari in alio. Non tamen loco circumscribitur: huiusmodi autem corporalia determinatur ad locum: et diffinitur et circumscribitur loco. Non est determinatur deus ad locum: quod sua magnitudo est infinita et est sua substantia nec diffinitur loco. quod loco diffinitur includit determinari ad locum. Nam res ex hoc dicitur diffiniri loco: quod ita est in vno loco: quod non in alio: quod sine determinatione loci esse non potest nec est circumscribitur loco: cum ratio magnitudinis equo dicitur de magnitudine diuina. et de magnitudine creature in qua deus esse dicitur: per se volumus vniuersaliter loqui: nihil reperitur in creatore et creatura. Intelligentia vero ad locum determinatur quod sua virtus est quod finitatem et non est sua substantia. Et est loco diffinitur quod per quantitates proprias operatur ad locum. quod cum sit vna et finita est locus vniuersi atque finitatem debetur: per quod cum diffiniri loco sit solum in vno loco esse: cogimur ad ponendum intelligentiam loco diffiniri: et cum in vno loco esse incipiat: in alio esse desinat. non tamen loco circumscribitur: quod ratio quanti non reperitur vniuersi in quantitate virtutis: finitatem quam angelus ponitur esse in loco: et in quantitate corporis circa quam angelus operatur in loco esse dicitur. Corpus autem xpi ut est sub sacramento aliquo determinatur ad locum: quod dimensionibus suis per quod in altari ponitur: sunt ad finitatem: et non sunt sua substantia. non tamen diffinitur loco quod non est in altari finitatem dimensionibus propriis: sed dimensionibus suis. per quod per accessum et alias dimensionibus panis simul in diuersis altaribus esse poterit. Non igitur sic acceptum loco diffinitur: incipiat esse in vno altari: abique eo quod in alio esse desinat. nec est ibi est circumscribitur: cum quantitas propria sit ibi mediatis substantia. et finitatem et magnitudo equo reperitur in substantia et quantitate dimensionibus: vniuersi cum nihil circumscribitur loco nisi operatur ad locum finitatem quantitate propria: et vniuersi reperitur ratio quanti in quantitate locati: finitatem quam operatur ad locum et in quantitate locati: dicere possumus quod circumscribi loco includit diffiniri loco: sicut diffiniri loco includit determinationem ad locum.

in loco includit determinationem ad locum. Est etiam plus et vniuersaliter determinari ad locum: quod diffiniri loco. et diffiniri loco est eorum: quod circumscribi loco. Et quod ab inferiori ad superius arguimus affirmatio: A superius ad inferiori negatio: dicere possumus quod quod loco circumscribitur: diffinitur et determinatur loco. et quod loco diffinitur loco determinationem negatio autem debemus arguere e contra: quod non determinatur ad locum nec diffinitur nec circumscribitur loco. Et quod loco non diffinitur: sic acceptum loco circumscribi non potest. Cum igitur corpus xpi ut est sub sacramento non diffinitur loco: loco est circumscribi non poterit. Quod vero corpora quod ad locum operatur finitatem propriam: determinatur ad locum et circumscribitur et diffinitur loco: quod quanto propoebat declaratum satis apparet: si consideretur probata. Nam hoc corpus substantia sic accepta determinatur ad locum: quod quantitas finitatem in loco ponitur: est quod finitatem. et non est ipsa substantia: et per alius quod diffinitur loco: quod cum secundum propriam quantitate ad locum operatur. et cum vniuersi corporis vna sit quantitas. secundum quam in loco esse dicitur. hoc vniuersi corpus solum in vno loco esse. quod est loco diffiniri. circumscribitur quod loco: quod hoc corpus substantia velud in loco in corporibus collocatur. Cum igitur reperitur vniuersi quantitas. in corpore locati et in locato. quod vtrique est quantitas dimensionibus corporibus altera a corporibus continetur circumscribi. vniuersi quod circumscribitur includit diffinitioem et determinationem ad locum. sed per se ostenditur sit corporalia diffiniri loco et ad locum determinari posset tamen ex isto. solum vltimo vtrumque illorum ostendi. cum probatur sit esse quod loco circumscribitur determinationem ad locum et loco diffiniri.

Theorema Sextum

De potestate christi

in existenti sub hostia. operatur potius sive sit quod est oratio quanti talis. Non autem quod est predicamentum. Apertio

Quia ex precedentibus

est huiusmodi corpus xpi ut est sacramentaliter in altari loco circumscribi non posse. crederet aliis quod potius et situs partium ei sic existenti non posset competere. Ut igitur appareat qualiter ei potest operatur. est aduertendum

q̄ positio vno supra est dicitur q̄ntitatis: Unde in pdicamentis scribitur: q̄ quanti-
tati hec q̄des habet positione ad se inuice:
ille v̄o mime. Alio ē pdicamentū. Nā po-
sue situs: inter decē p̄ita opuratur. Sic
autē et sic accepta pō: a commentore s̄ me
taphisice isto distinguitur. Nā pō siue si-
tus quēdā ordiez p̄ituz ipotat: vt pōt ba-
beri a p̄ho i eodē s̄. Ordo at̄ p̄ituz ē du-
plex: v̄z ordo p̄ituz i toto: et i loco. et p̄out
ordinat̄ ptes i toto surgit ide pō: q̄ ē dif-
ferētia q̄ntitatis: p̄out v̄o ordinat̄ i loco:
accipitur ide pō: q̄ ē pituz. Si ḡ ostēder
poterimus q̄ ptes corporis xpi existētis
sub hostia nō hnt ordiez ad locū: s̄ ad to-
tum: ostēdūz erit q̄ corp⁹ xpi sacramentali-
ter cōsiderato: opetit situs q̄ ē dīa q̄ntita-
tis: nō q̄ est pituz. Ideo notād q̄ vter
q̄z talis ordo p̄ouet ex q̄ntitate: aliter et
aliter supra. Nam sicut q̄ntitates duplicem
opationez habēt: vnā ad subiectūz fm ḡz
opetit eis dare esse: aliā ad obiectūz siue
ad exteriora: fm ḡz sūt p̄incipia actōnum:
et rō uel cā agēdi. v̄tputa calor p̄ opatioez
ad subiectūz: p̄out esse calidūz. p̄out v̄o
paratur ad calefactibiles: ē calefaciēdi p̄ncipi-
ūz. Sic et q̄ntitas p̄out opat̄ ad subiectū:
opetit ei dare esse: habet eiz subiectū q̄nti-
tatis: p̄ q̄ntitatez esse q̄ntuz. p̄out vero
ad exteriora opat̄: est rō q̄re aliqd̄ sit i lo-
co. Sicut ḡ si calidū nō opet̄ ad calefacti-
biles p̄ calozez: et nō esset calor mediūz in-
ter calefactibilez et calefaciēs: sicut v̄t est
media iter agēis et actūz: sic calor daret
suo subiecto esse calidūz. quod nō est: ca-
lefaciēdi p̄ncipiū: cui nō sit itelligibile a-
gēs agere: nō erit v̄tute media iter ipm
et materiā. sic corp⁹ q̄ntitatez hnt si nō cō-
paret p̄ q̄ntitatez nisi ad illud i quo existit:
p̄leq̄ns esset q̄ q̄ntitas suo subiecto daret
esse q̄ntuz: q̄ tam p̄ eā ibi localiter nō es-
set. Lum ḡ hīcum sit q̄ntitatez: corporis
xpi nō esse i sacramento ex vi sacramēti: cui
nihil ouertat̄ i ipam: s̄ soluz ex naturali cō-
coicātia. Ut qz corp⁹ xpi sine q̄ntitate p̄o-
pria esse nō possit: ex q̄ sbā pais est ouer-
sa i sbām corporis: et positur sbā corporis
i altari p̄ b̄ ouersionez existere: ōz quāti-
tatez p̄opā q̄ suum subiectū nō definit ibi
esse: p̄ quod apparet v̄m esse quod coi-
ter dicitur: xpm sub hostia esse quātu: nō
quātitatiue. Et eiz quātu cū p̄opā quāti-

tas det ei esse quātu: nō tam ē ibi quānti-
tate qz ex b̄ quātitate aliqd̄ existit alicubi.
p̄out mediate quātitate ibi esse cōspicū:
Et qz sbā corpus xpi nō est sub hostia
mediate quātitate: s̄ quāntitas mediante
sbāibi quātitatiue esse nō poterit. Sic eiz
ymaginari deberemus: q̄ ex hoc corpora
sūt i loco: et hnt esse quātitatiuz. p̄out p̄
quātitatez opatur ad locūz. sicut calidū
calefacit p̄out p̄ calozez ad calefactibile
opatur. Lum ḡ suatur pō q̄ est dīa quāti-
tatis: p̄out corp⁹ h̄t esse quātu: et partes
ordinat̄ ad totū: pō: v̄o q̄ est pdicamentū su-
matur p̄out aliqd̄ est alicubi quātitatiue:
et pres ei⁹ oparatur ad locū: maximuz est
quod declarare volebam: v̄z corp⁹ xpi vt
est sub hostia: b̄zē positionez q̄ est dīa quā-
titatis. cū quāntitas sua det ei esse quātu:
cū nō oueruat ordiez quez h̄t ad subiectū:
nō tam h̄re pōne q̄ ē patum: cū dictū cor-
pus nō existat sub hostia quātitatiue. eo q̄
sua quāntitas deficit ordiez quez h̄t ad exte-
riora. cū sbā nō sit ibi mediate quātitate:
seu quāntitas mediate substantia

Propositio Septima

On est incon-

ueniens simul cū dimensioibus
pais eē dimensioes corporis xpi

Oporet si cō-

sideratur
p̄missa nos fatez simul cū dimensioib⁹ pa-
nis esse dimensiones corporis xpi. Hnt
eiz est q̄ i b̄ sacramento sit ouerho sbāz:
q̄ tamē i accētia n̄ ouertūz. Unde dimen-
siones pais remanent postquā sbā panis
cōuerfa est in sbāz corporis. Lū igitur a-
te ouersionez esset sbā panis: ubi erāt di-
mensiones panis: eo q̄ forma et materia
nō optinent diuersū locū: propter quod
p̄hūs in prio de aia ducit ad incōueniens
dātes aiam esse corp⁹: qz ex b̄ sequebat̄
duo corpora in eod. m loco existere. Ne-
cesse est ergo sbām panis ante conuerho-
nem esse: ubi sue dimensiones existūt. cū
substantia respectu quātitatis habeat ra-
tionē materie et ibi. Et qz ubi fuit prius
substantia panis: facta cōuerfione scā est
sbā corporis. sicut simul cū dimensioib⁹
panis ante ouersionez erat pais sbā: sic fa-
cta ouerfioe simul cū eisdēz dimensioibus
erit substantia corporis. Rursum: quia

dimensioes corporis xpi p̄opā subiectum
nō defūt: et ōz dimensioes corporis xpi esse
vbi ē ipm corp⁹: ex quo simul cū dimensioi-
bus pais est sbā corporis xpi: ōz simul cū
dimensioib⁹ pais esse dimensioes corporis.
Cogimur ḡ ad b̄ sic ponēdū: difficultates
tam h̄ac pōnez catholicā ignūgnātes: vt
tare nō est facile. Videtur eiz d̄dictōnez i
plicare: q̄ dimensiones simul cū dimensioib⁹
esse possit. Arguit eiz p̄hūs i 4° p̄h̄oz: s̄
ponētes vacuū et dicētes locū esse dimē-
siones sepatas: q̄ si i b̄ dimensioib⁹ recipēt
aliquod corp⁹: seq̄retur duo corpora in
eodē loco posse existere. Nā tota cā q̄re
vnu corp⁹ cū alio corpore simul eē nō p̄t:
sūt ex eo q̄ dimensioes dimensioib⁹ existūt
p̄se est eiz vt idēz. p̄ inuitq̄ dimensioes scū
alias dimensioes nō opaciunt. Et qz nō ē
itelligibile: q̄ remaneat aliqd̄ p̄uatuz: co-
q̄ sibi p̄se opetit nisi ibi iplicetur d̄dictio:
videtur v̄tatez sup̄ficialiter cōsiderātibus:
ip̄i deo n̄ eē possibile: q̄ dimensioes dimensioi-
bz existāt. P̄opā quod ad v̄tēdū: q̄ si sic
esset: p̄se dimensiones dimensioib⁹ nō opati:
sicut est p̄se boiez esse aial: frustra labora-
rem⁹ ad solūndū. rationē p̄tractā: qz sine in-
plicatōe d̄dictōis b̄ esse nō possit. Ideo
notādū q̄ dimensioes dimensioib⁹ resistere:
nō est ita p̄se: sicut p̄se de sp̄e pdicat̄ gen⁹
vel sicut p̄se superiora i inferiorib⁹ refuāt:
s̄ est ita p̄se sicut p̄se est acruū agere.
V̄tputa p̄out est p̄se calidū calefacere.
Dictū est eiz q̄ sicut calor duplicēz habet
operatioez: vnā ad subiectū fm quā dat ei
esse calidū: et aliā ad obiectū siue ad ma-
teriā fm quā rō est calefaciēdi: Ita et q̄n-
titas p̄out oparatur ad subiectū: dat eē
q̄ntū. per opationez ad exteriora: siue
p̄out oparatur ad dimensioes alias: opē-
tit ei resistere: et rō q̄re corp⁹ habēs b̄
q̄ntitate existat i loco. Sicut ḡ abiq̄ ipli-
catōe d̄dictōis pōt esse calidū absqz eo q̄
calefaciat: et calor pōt dare esse calidū abī
qz eo q̄ sit calefaciēdi p̄ncipiū. Sic et di-
mensiones poterūt dare esse i q̄ntū absqz
eo q̄ dimensioib⁹ aliis resistāt. Est autē ex
superiorib⁹ manifestū q̄ semper v̄tus ē me-
dia iter agēs et actū. Unde qz calidū opa-
ratur ad calefactibile mediate caloze: se-
q̄tur calidū calefacere: q̄ si ista mediatio
tolleretur calidū calefacere nō possit. sic
etiā oē quod est rō alicui⁹: quēdā moduz

mediatōis habet. Lū igitur q̄ntitas sit rō
q̄re q̄ntū resistit q̄nto: ōz quātū vnu: ad
q̄ntū aliud oparari mediate q̄ntitate: et q̄n-
titate esse mediā iter. corp⁹ resistēs et illud
cui sit resistētia. Et qz corpora sepe sūt i
loco mediate q̄ntitate vt probat auicēna i
sufficiētia sua: fm illū modū ordis quē vi-
den⁹: si ē itelligibile corpora alicubi eē lo-
caliter: nisi ibi talis mediatio iuciat: pro-
pter quod fm illū modū ordis quē vide-
mus: refuata b̄ mediatōe: saluare nō pos-
sum⁹ duo corpora localiter existētia simul
esse. s̄ si sbā nō est: alicubi mediate q̄ntita-
te y^o eō: q̄ntitas ibi est: mediate sbā: ta-
lis mediatio tolleretur. et per p̄leq̄ns b̄ resi-
stētia ibi nō est: Lū ḡ sit ex p̄cedētib⁹ pa-
tefactū est. dimensiones corporis xpi i
se sub hostia mediate sbā. sicut nō est rō
nez sbē simul cū dimensioib⁹ esse. sic nō est
rōnez dimensioib⁹ corporis xpi existētū
i altari mediate sbā. esse simul cū dimensioi-
bus pais. Tota ḡ cā q̄re nō est oueniens
esse dimensioes corporis simul cū dimensioi-
bus pais est. qz xpi corp⁹ nō est i altari lo-
caliter: nec mediate q̄ntitate p̄opā. sed
per ouersionez substantie pais i ipm. pro-
pter quod tollitur illa mediatio fm quam
ouiebatur talis resistētia. q̄ dimensioes di-
mensioib⁹ resistebāt. Utrū autē fm aliū mo-
dū ordis. et propter aliquā aliā cām. quāz
per subtractioe b̄ mediatōis. saluare po-
sum⁹ dimensioes simul cū dimensioib⁹ esse.
Ita q̄ duo corpora alicubi localiter exi-
stētia. p̄out localiter existūt i eodēz lo-
co esse possit. directe nō est p̄ntis specula-
tōis. s̄ etiā b̄ fides catholica pōat: qz di-
cit xpi corp⁹: i refuatis claustris virginis
de beate marie vtero exiuisse. et ianuis cla-
uis ad discipulos intrasse. et corp⁹ glōzifica-
tū cū nō glōzificato i eodēz loco posse exi-
stere. Et t̄taua propositio

On est incon-

ueniens corp⁹ xpi sic esse sub
specieb⁹ hostie. quod simul cū

dimensionibus vni⁹ p̄tis. sint dimensioes al-
terius partis
Declaratio

Supius autē osten-

sum est fm illū modū existendi. quez ha-
bet xps sub speciebus hostie nō esse ipossi-
bile. simul cum dimensionibus panis esse

dimensioes corporis xpi. Nam aut restat ostendere qd fin pstatu modu existendi simul cu dimensioib' vni' p'is : possunt esse dimensioes alteri' p'is . Ad cui' evidentiā aduertēdū : qd ex eadez cā procedit qre duo corpora nō possūt stare i eodez loco : qre plura duob' uel et infinita : qre vbi est vnu puū corp' nō pōt esse mai' vel maximū : vel et infinitū : si esset dare magnitudi nez infinitā . Nam tota cā qre duo corpora i eodez loco eē nō possūt suūtur vt sup'ius dicebat ex eo qd dimensioes dimensioib' resistūt : quod si tolleretur b' resistētia : nō esset dare cām qre duo corpora vel et infinita i eodez loco esse nō possēt . io p'is . 4° p'ificoz ca' de vacuo ait : qd duo corpora possēt eē i eodez loco : qd et infinita vt dicitur sup' : Cū igit' duo corpora i eodez loco esse nō possūt : nisi resistētia tollatur : et resistētia dimensioib' amota . qd corpora vel et infinita simul esse valēt . bona est cōstita ceteris d'icōib' parib' : qd si duo corpora simul esse valēt : possūt esse simul qd et infinita . Est eiz tota cā b' : vt patz ex h'is amocio resistētie . Et sic b' amocio resistētie cā est qre duo corpora : qd et infinita : si infinita esset dare simul eē p'nt . Sic etiā talis amocio cā existit : qre vbi ē minus corpus : pōt esse maius et maximū : et etiā infinitū : si esset dare magnitudi nez infinitā . Nam sic duo corpora plus occupāt de loco qd vnu corpus : qd dimensioes resistūt dimensioibus et vbi est vnu corpus aliud esse nō pōt : qd si talis resistētia tolleretur : et vnu corpus simul cum alio esse possēt . nō plus occuparent de loco plura corpora vel etiā infinita : qd vnu solū corp' . sic est vbi est minus corpus : maius corp' esse nō pōt : plus occupat de loco maius corpus qd minus corpus : qd p'is magnitudi nez corporis sibi adiuicē resistūt : et vbi est vna p'is : alia p'is eē nō pōt . Sic eiz ymagi nari debemus . qd sicut i corporibus cōtiguū corpus resistit corpori sibi cōtiguū . sic ē i p'ibus eundē corporis cōtiguū p'is resistit p'ri sibi p'ozie : et vbi est vna p'is : alia eē nō valz : s' si p'is simul cū pte esse possēt : nō pōt occuparet de loco magnū corpus qd puū corpus : totū corpus qd vna p'is . Clare qd manifestū est qd si dimensioes dimensioib' resistētent fin qd ad p'is spectat . qntū or ide seqrē . P'io qd vbi est vnu corp'

possent esse duo : qd et infinita . Secūdo qd vbi est minus corpus possēt esse maius et maximū : et infinitū . Tercio qd vbi ē vna p'is alicuius corporis : possēt esse due : et etiā oēs p'is . Quarto et vltio qd vbi existit si gula p'is : totum corpus possēt resistere . D'is v'is de leui p'is p'opoiū . Nam cū corpus xpi : et qd p'is eius nō sit sub sp'eb' hostie nō qd dimensioes dimensioibus resistūt : qd nō est ibi s'ba n' ediate qntitate : s' qntitas mediate s'ba simul cū dimensioibus vnius p'is esse poterūt dimensioes alteri' p'is . Sic qd simul cū dimensioibus p'is esse possūt dimensioes corporis xpi : eo qd iste dimensioes nō resistūt dimensioibus illis . Sic simul cū dimensioibus vnius p'is . p'nt esse dimensioes alterius p'is : qd talis resistētia est amota : manifestū est ergo quod declarare volebamus . S' vt magis pateat v'itas qntit' . Notādū qd nō ē resistētia dimensioib' nisi v'reqz dimensioes resistāt . Dupliciter qd talis resistētia tolli pōt . P'io si neutre dimensiois resistāt . Secūdo si solū alie resistant : Si qd essent duo genera dimensioib' : et unum qntū de se resistēt . alter vō nō resistēt : tales dimensioes simul esse possent . amota eniz esset resistētia cū resistētia esse nō ualet : ut dictū est : nisi utraqz dimensioes resistāt . Cū qd i sacramento altaris sit duo dimensioib' genera : v'z dimensioes p'is : et dimensioes corporis xpi . fin has duas dimensioes triplex op'atō sūmi pōt . P'io eiz op'ari pōt dimensioes p'is ad dimensioes corporis . Secūdo op'ari potest dimensioes vnius partis corporis xpi ad dimensioes alterius partis . Tercio dimensioes vnius partis hostie ad dimensioes alteri' p'is poterūt qd simul eē dimensioes corporis cū dimensioib' hostie . et dimensioes vnius partis corporis xpi cū dimensioibus alterius partis : dimensioes t'z vnius partis hostie cū dimensioibus alterius partis nullatenus esse poterūt . Nam si dimensioes hostie qntū est de se resistāt dimensioibus poterūt tñ esse simul cū dimensioibus corporis xpi : qd dimensioes dicti corporis nō sūt sub sacramento altaris mōq' resistūt . Sic eiz arguit p'is . 4° p'ificoz . Quod si aliquod corpus poneret i vacuo simul cū dimensioibus essent dimensioes : nā vacuū non est nāra aliqua : qd possit ce-

deret vel qd possit resistere . Si qd vacuū vt videbatur antiq' ponere . nihil est aliud qd dimensioes separe : si b' dimensioes nō cedūt neqz resistūt : si iter tales dimensioes poneret aliquod corp' qzcuqz corp' illud esset aptū natū resistere simul cū dimensioibus illi' corporis : eēt dimensioes separe : qd tales dimensioes nō resistūt : et si nō resistunt nec cedūt . Tota eiz cā qre aliqd cedit est : qd resistūt : ob b' eiz aer cedit lapidi : qd resistit ei : et simul cū dimensioib' lapidis non possūt esse dimensioes aeris . Quātūcuqz qd dimensioes hostie qntū est de se . sint apte nate resistere : simul tamē cū dimensioibus poterūt esse dimensioes corporis xpi eo qd b' dimensioes nō sūt sub hostia m' . quo resistūt . dimensioes at vni' partis corporis simul ē esse poterūt : non qd altere resistāt : altere nō resistāt . s' qd neutre resistūt : s' dimensioes vni' partis hostie cum dimensioibus alteri' partis nullo' simul esse poterūt . est eiz ibi completa resistētia cū v'reqz resistāt . Propositio Nonā

God totus x

est i tota hostia : et totus in qualz parte hostie . Ap'io

Licet ualde vi

de af miabile qd totū corp' xpi tāte qz utatis ex istens sub dimensioib' tā parue hostie ori nearur : tamē fm ineffabile v'itate fidei catholicē cogimur ad ponēdū . qd nō sit solū totus xps i tota hostia : s' et qd totus xps sit in qualz parte hostie . D'ac aut v'itate triplici via venari possum' . P'io fm qd s'ba corporis xpi op'at' ad s'baz p'is : que i ipm ouertit' . Secūdo prout qntitates corporis xpi op'at' ad s'bam ei' . i qua radicāt' . Tercio prout qntitas corporis xpi op'at' ad qntitates hostie : et prout qntitas vni' partis op'at' ad qntitatē alteri' p'is . Propter p'mū notādū qd qntū ad p'ens spectat i reb' corporalibus duplicē totalitatē dicere possum' . Vna qntitativā : et aliā essentialē . Albedini eiz duplex totalitas op'at' vna dimensio fm quā extēditur albedo extensioe sup'ficie . propter quod d' i p'dicant' : qd albedo dicit' multa eo qd sup'ficie multa sit : fm hac at totalitatē . albedo est tota sup'ficie : et pars in parte : vt si sup'ficie sit duoz palmoz in

medietate sup'ficie erit albedo vnius palmi : et loqndo de totalitate p'dicta oio seccabitur albedo vt seccatur sup'ficie . Alia aut totalitas albedis est totalitas essentialis sive totalitas diffinitia et fm hac totalitatē nō seccatur albedo : vt seccatur sup'ficie : nec est tota i toto nec pars i parte : s' tota albedo i tota sup'ficie : et tota in qualibet parte . Si eniz sit aliqua sup'ficie alba et didatur : quelibet pars sup'ficie erit alba : et albedo reseruari- tur in qualibet parte . Cū qd nō sit albedo nisi habeat i se cia : que pertinent ad rōz albedinis sicut nō est bō : nisi qd aggregat in se qcquid partiū ad rōz hominis . Qd qd in qualibet pte sup'ficie reseruari- tur . In qualibet pte erit tota albedo lo- quendo de totalitate diffinitiva et eēntia li . Et sicut est in accidentibus sic tuo m' ē in s'bis corporalibus : Nam lapis seccūto totalitatē dimensioib' est i aliquo loco est totus i toto : et pars i parte . Sed qd cū p'is lapidis est lapis et i qualz parte lapidis reseruari- tur tota rō lapidis : et ibi ouertit' oia qd pertinent ad diffinitioē lapidis : io fm dimensioib' totalitatē tota s'ba lapidis est i toto lapide : et tota i qualz parte . D'is v'is patz qd dicēdū sit de corpore xpi . Nam ut pōt patere ex h'is tota s'ba p'is ouertit' i tota s'ba corporis xpi : nō s'z totalitatē qntitativā s'z fm totalitatē essentialē . Dicebat eiz qd i hac ouertioe ita ouertitur qd i qd quod nō ouertitur qntū i qntū . qd ex v'is a cramēti xps est sub hostia solū fm totalitatē s'balē eo qd tota s'ba p'is ouertit' sit in tota s'bam corporis xpi : cū qd ante ouertio nem fm totalitatē s'balēz eiz tota s'ba p'is sub tota hostia et tota sub qualz parte qd facta ouertioe ibi est tota s'ba corporis vbi fuerat tota s'ba p'is oino cogimur ad dicēdū qd facta inslatōe sit tota s'ba corporis xpi sub tota hostia et tota i qualibz parte . Et qd naturalit' r tota s'bam corpo ris xpi seqtur totalitas qntitatis qd fūdat' i ipso corpore . io corpus xpi tam fm totalitatē s'balēz qz fm totalitatez qntitativā est totum i tota hostia : et totum i qualibet parte : aliter et aliter . qd fm totalitatē s'balē est totū corpus xpi i qualibz parte hostie ex v'is sacraūti s'z fm totalitatez qntitativā est tot' xps i qualz parte fm nata lem ouertit' solū . Patefcā est qd p'ma

via: r3 si oparaz sbaz cozpozis xpi ad sbaz
 pais: q i ipam ouertitur q oz nos dicere.
 q fit totu corpus xpi i tota hostia r totu
 i qualz pte: sicut sbaliter ante ouersionem
 erat i tota hostia tota sbā pais. r tota i q
 libz pte. Secūda via sic ostēditur. Nam
 modo oppoito est corpus xpi i celo r pro
 ut habet esse sub hostia. Nam in celo est
 localiter: so est ibi fm dīmēsiōēs propas:
 r p qntitatē. Nam vt probat auicēna i sūffi
 ciētia sua: quod ois sbā cozpozalis est in
 loco per qntitates: pp quod prout est xps
 i celo: qz ibi localiter est sbā mediāte qnti
 tate: s3 prout est sub hostia nō ē localiter:
 s3 est ibi solū ex ouerfiōe alteri i ipm siue
 est ibi solū sacramentaliter in qntū virtute
 sacraenti sbā pais est ouersa i corpus xpi:
 Et qz ex vi sacraenti nō est ibi nisi sbā coz
 pozis xpi eo q solū i talez sbām ouersa ē
 sbā pais. Ideo pte r pmo sub hostia ē sbā
 cozpozis: Si aut est ibi qntitas r alia acci
 dētia. B est ex naturali coōitātia r mediāte
 sbā: Bñ est g dictū q xps est quodā mō
 oppoito i celo r sub hostia: Nam i celo ē
 sbā mediāte qntitate sub hostia aut ē qn
 titas mediāte sbā: so i celo vbi est sbā me
 diāte qntitate trahitur totalitas sbē ad
 modū totalitatis qntitatis. Et qz fm tota
 litatē qntitatiuā est aliqd totū i toto r ps
 i pte: Ideo loqndo de cozpoze xpi vt hē
 esse i celo est totū cozpus xpi i toto suo lo
 co r ps i pte. An hostia aut vbi est qnti
 tas mediāte sbā totalitas qntitatis trahi
 tur ad modū totalitatis sbē: ita q est tota
 qntitas cozpozis xpi i tota hostia r tota i
 qz pte: qz mod⁹ totalitatis sbālis est q
 fit tota i toto: r tota i pte. Sic q sbā q de
 se nō diditur: qz est i loco mediāte qnti
 tate: cui opetit dīsiō est ibi dīsbiliter sic
 eo qntitas cozpozis xpi q de se ē dīsbilis
 qz est sub hostia mediāte sbā cui pte non
 opetit dīsiō: est ibi dīsbiliter: o3 ppter
 quod p3 opādo qntitatē cozpozis xpi ad
 sbām eius mediāte q est sub hostia opozz
 nos dicere totū xpm esse sub tota hostia:
 r totū i qz pte. Tercia via sic ostēditur.
 Dicebat. n. i pcedēti ca: q fm dīmēsiōēs
 pais r dīmēsiōēs cozpozis xpi triplex opa
 rō i imi poterat: s3 qz dīmēsiōēs hostie sic
 opāur a dīmēsiōēs cozpozis xpi q simul
 cū dīmēsiōib⁹ hostie possūt esse dīmēsiōēs
 cozpozis. Secūdo qz dīmēsiōēs vnius

ptis cozpozis xpi sic etiā oparāz ad dīmē
 siones alterius ptis q illis nō resistūt: s3
 simul cū eis esse valēt: s3 secūdo opationē
 terciā. secūdo quā dīmēsiōēs vnius ptis
 hostie ad dīmēsiōēs alteri⁹ partis oparāz:
 est ibi o3 pta resistētia. r iste cū illis esse
 nō possūt: qntitas g hostie erit tota i tota
 hostia r ps i pte. eo q ibi vna pars hostie
 existit altera esse nō pōt: Ideo plus occu
 pat de loco tota hostia qz ps ei⁹: s3 ut p3
 pbita vbi est aliqua pars hostie: e ibi ē aliq
 pars cozpozis xpi qz quātitas hostie nō
 resistit quātitati cozpozis: Kurū vbi ē
 vna pars cozpozis xpi: ibi pōt esse alia: r
 ēt per ois ibi poterit esse totū cozpus: qz
 dīmēsiōēs vni⁹ partis cozpozis dīmēsiōi
 bus alteri⁹ partis nō resistūt g vbi est qdā
 qz pars hostie nō est icōuēiēs q ibi fit to
 tū cozpus xpi: Est g terciā via declarata.

Ex his at trib⁹ viis declarāz plane vītas
 Nam per pma viā hetur totaz sbāz cozpo
 ris xpi esse i tota hostia: r totā i qualibet
 pte: sicut sbaliter tota sbā pais ouersa i to
 tam sbāz cozpozis xpi erat sbaliter tota i
 tota hostia r tota i qualz pte. Per secū
 dā at viā per quā ostēdit totalitatē qnti
 tatis cozpozis xpi trahi ad modū totali
 tatis sbē manifeste colligitur: q sicut coz
 pus xpi sbaliter est totū i tota hostia r to
 tū i qualz parte: sic ēt secūdo totā qntita
 tē sbā esse totū sub tota hostia: r totū sub
 qualibz pte. Per terciā aut viā oēs am
 biguitates tollūt nō. n. d3 esse ambigu
 um. vtz tota quātitas cozpozis xpi possit
 esse i qualz pte hostie nā si vna pars coz
 pozis xpi alteri pti resistit: r vbi vna ps
 esset: altera esse nō possz: plus reqrēz de
 spacio magna pars q parua. r plus totū
 corp⁹ ēz ps ēlz. s3 qz ptes cozpozis xpi
 sic sūt sub hostia: q sibi iuicēz nō resistūt.
 q suppoito per ymaginatōēz nāz q i qua
 libz parte hostie possit esse totū cozp⁹ xpi
 q declarare volebam⁹. Theorema. r.

Licet totus x

fit i qualibz pte hostie: pres
 in ille i qb⁹ per se est totus
 xps nō sūt infinite: s3 sūite

Est aut in superiori

ratū q rebz corporalib⁹ opetit duplex to
 talitas. Una quātitatiā. altera sbālis. Cū

Carta septima

g totū r pars cozrelatie dicūt o3 cui libz
 totalitati cozrādere suā pcialitatē aliter. n
 didit res vt continua: aliter vt est sbā r vt ē
 nāca qdā lapis. n. vt est qd continuū est dīsi
 bilis i infinitū. Est. n. de rōe otinui q dīsi
 bile fit i sp dīsbilia vt p3 per pbiti i vi⁹ phi
 sicop⁹ r celi r mudi. y⁹ iere vbiqz i libris
 eius h iueit sūia: Nō. n. est possibile ot
 nuū didi i dīsbilia: qz si dīsbilia oparāz.
 nullaz efficiūt magnitudēz. r plura dī
 uisibilia nō sūt aliqd magis qz vni dīsbibi
 le: Si g otinuū dideret i dīsbilia fieret qz
 tū ex nō qntis r magnitudo ex nō magni
 tudib⁹ r dīsi nō erit aliqd mai⁹ aliquo di
 uidētū: Est g otinuū dīsbile i infinitū r q
 libet res si didatur vt continua. pōt didi i in
 finitas partes. Nō est g dare mīmū i re si
 consideratur vt continua. Est tū dare mīmū si
 consideratur vt sbā. r vt natura qdā. Un. p. i
 p⁹ pbiti coz dīspūtas d anar. ostidit q ē da
 ze mīmā carnē r mīmā aqz. Stat. n. res
 naturalis r i mai⁹: r i minus: Qz oīz na
 tura ostātū ē rō certa. r numer⁹ eoz ma
 gnitudis r augmēti. vt dī i fo de aīma.
 Possz g adeo esse mīmā caro q si vteri⁹
 dideret nō remaneret i spe carnis: r adeo
 possit esse magn⁹ leo q si vteri⁹ crederet
 nō sufficeret ad aiandū totū cozp⁹ leonis
 aīa: ppter quod nō esset leo nec rema
 neret i spe leois. r si dubiū ē de augmēto
 vtz aliq res naturales possit augeri i infi
 nitū. ppter h q. p. videtur dicere i 2⁹ de
 aīa. q ignis i infinitū augeretur: si heret
 obustibile. De diminutiōe tñ nulla ē qntio:
 qz cū nō sit dare aliqd ociosuz i natura: r
 nulla res sit destituta operatiōe sua pro
 pria: o3 nos dicere quod cū acciperetur a
 deo modica caro q si vteri⁹ dideret nō
 possit ei opetere aliq opatō carnis eo q
 ibi sit status. r diuisa talis caro nō erit in
 spe carnis: Manifestū est g q lapis vt ori
 nuus est dīsbilis i infinitas partes. r nū
 qz pōt adeo didi qn semper remanēt otī
 nuus. s3 lapis vt lapis est r vt est natura
 qdā nō hē infinitas partes r pōt adeo dī
 di q nō remaneret i spe lapidis. sic etiā vt
 facit ad pzoipitū pais vt est qd otinuuz.
 dīsbilis est i infinitū. s3 vt est sbā qdā non
 hē infinitas partes. pōt adeo modicū acci
 pi de pane q si vteri⁹ dideret nō remane
 ret spes pais: Licet g xps sit totus i tota
 hostia r totus i qz parte hostie tñ qz nō

est i partibus hostie vt sūt qd otinuū s3 ē
 in talibus partibus vt pōt ibi resuari spes
 r sbā pais q nō sūt infinite: s3 sūite. par
 tes g hostie in qbus perfe exiūt totus xp⁹
 nō erūt infinite s3 sūite: Si. n. arguēbz⁹
 in pcedēti ca: qz tota sbā pais fm totali
 tatē dīffinitiaz erat in tota hostia r tota i
 qualz parte: id tota sbā cozpozis xpi facta
 ouerfiōe est tota in tota hostia r tota i qz
 parte. Sed cū tota sbā pais ēt fm rōēz
 dīffinitiaz nō refuet in qz parte hostie lo
 quēdo de parcialitate prout hostia didit
 vt qd otinuū. r vt hē partes infinitas: qz
 possz adeo accipi modicū de hostia q nō
 resuaret ibi spes pais nō est tot⁹ xps in
 qz parte hostie fm quod diuiditur ho
 stia r vt qd otinuū r vt hē partes infini
 tas: s3 resuaret in qz parte hostie tot⁹ xps
 vt hostia diuiditur in tales partes i qb⁹ pt
 resuari spes pais: r nō vt hē partes infi
 nitas. y⁹ qz i h sacramēto est ouersio sbā
 rum absqz ouerfiōe accātū o3 nos oīo lo
 qui de parcialitate prout qz ps pais est
 pais: nō prout quelz pars otinui ē otinui:
 Et qz nulla hostia aut cōsecratōēz dīsbilis
 ē i infinitas partes i qbus refuet spes pa
 nis: s3 quelz hostia dīsbilis sit in infinitas
 ptes: i qbus resuari pōt rō otinui in nul
 la hostia scā cōsecratōē erit dare infinitas
 ptes in qbus per se sit totus xps. sicut āte
 cōsecratōēz infinite partes i hostia: in qb⁹
 resuaretur spes r sbā pais: esse nō poterit

Hīs vīsīs nō bonā apparet esse ymagi
 natōēz dicētū xpm sic esse totum in tota
 hostia r totū i qz pte. sic ymago ē tota i
 toto speculo: r tota in qz pte: Unde oclu
 debāt q cū nō sit tota ymago i pte specu
 li: nisi speculo fracto: nō est tot⁹ xps in p
 te hostie nisi hostia fracta. Uidem⁹. n. ad
 sēū qsi speculū sit vni loquēdo de specu
 lis vītatis: que sūt figure ouerse scēper in
 vno speculo vni⁹ r eiusdē vultus nō appa
 ret nisi vni ydolū: Sed si frāgat speculuz
 quot sūt ptes speculi: tot appēt ibi yma
 gines vni⁹ r eiusdē vult⁹. Sic dicebant isti
 de cozpoze xpi existēte sub hostia quod
 hostia itegra permanēte sic erat totus
 xps in tota hostia q nō erat totus i qz
 parte: Sed si diuidebatur hostia i partes
 suas. in qz parte hostie resuabatur to
 tus xps. Est aut h ymaginatio nō bona: qz
 ē vna ymago vni⁹ r eiusdē vult⁹ apparet

in vno spectulo uerso h est propter unitate superficie speculi qz fm vna superficie est vna reflexio et propter unitate reflexionis apparet vna ymago: s3 fracto speculo pluzificatur superficies. et pluzificatis superficiebus: apparet plures ymagines. Et aut totus est sub tota hostia rde totalitate sbe pais ouerse in tota sbam corporis xpi: qz g simpliciter et absolute loquendo tota pais fm totalitate sbale est i tota hostia: et totus in qlibz pte loquedo de partibus i qb pot refuari spes pais: simpliciter ce dere debem q sca dñsioe fit tota xps in tota hostia et totus in qlibz pte. cu post uersione ibi fit totus xps vbi erat tota panis fm sbale totalitate. Isti g quodam modo debebat dicere: naz qz nulla ps e adeo modica i qua vt est diucta alteri no refue tur spes pais. igit i qlibz pte hostie vt est diucta alteri ht xps esse: tam qz posset a deo modicu accipi de hostia q ibi refuari no possz spes pais no qlibz ps hostie si fragatur hostia otiebit totu xps: ymo ois illa pars ta modica: in qua no pot refuari spes pais ple accepta: no est otetia corporis xpi: et si no est otetia totius corporis: no est otetia partis ei. Declaratu est. n sic xpm esse sub hostia q vbi est vna pars corporis est ibi totu corpus. Clax e g q no solu ple loquedo ptea hostie in qbus ht esse totus xps no sut infinite s3 finite s3 etia p3 finitas esse illas: in qbus ple acceptis hit esse ptes corporis xpi cu adeo modicu hostie possit ab hostia separi in q esse no poterit: nec corpus xpi nec pars corporis: **Propositio Undecima**

It eniz est x

torus i qlibz parte hostie q in parte puctali hostie nec e xps nec pars xpi: Declarat o

Sumcret forte ali:

qs ex hitis erradi materia dices xpm ee i qlibet pte puctali hostie Dicebat. n. supio xpm sic esse i celo q est ibi sbā mediante qntitate s3 vt est sub hostia est ibi qntitas mediante sbā. Lu g sbā de se sit iduisibilis: qntitas vo distibilis ex h arguebatur sbā: corporis xpi. vt est in celo esse diuisibilis qz est ibi per qntitate cui opetit diuisio et qntitate vo eius esse sub hostia induisibilis:

qz est ibi qntitas per sbam cui per se diuisio no opetit: qz g nihil est sub hostia oio induisibile nisi puctus. Njis superficialiter consideratis oino videtur dicedu ee q i pte puctali hostie fit tota qntitas copozis xpi et etiaz totus xps: Clax qz h vitati repugnatur pdicta sopbisticato soluat. duo declarabim pzo. n. ostedem q i pte puctali hostie nec est xps nec e pars xpi. Secudo maifestabim quo iteligedu fit qntitate corporis xpi esse sub hostia iduisibilis.

Propter pmu notadu q corpus xpi no incipit esse sub hostia quod descendens de celo igrediatur dimensioes hostie: qz cum idem corpus ad diuersa loca opposita no habetia ordiez adiuices simul ferri no valeat: Si xps est sub hostia incipet esse propter descendens ei de celo simul in diuersis altariu no posset ofici corp xpi quod sim est: y qz cu corpus per motu locale icipit ee alicubi: ibi de necessitate localiter existet: esset igit xps localiter sub hostia si propter descendens locale ibi incipet esse: qz posito: corpus xpi circūscriberetur sub hostia sicut circūscriberetur corpora in locis propriis et tota qntitas corporis xpi et se no posset sub tam paruis dimensioibus hostie q oia repugnat catholicē veritati.

Restat g dicedu quod no propter motu locale nec propter descendens de celo icipit xps esse sub dimensioibus hostie: Sed qz sbā pais ouersa est i sbam corporis xpi: id facta ouersioe est corpus xpi sub diuisioibus hostie: qz sub talib diuisioibus erat p us sbā pais: Sic. n. suo e i hac ouersioe su permatuzali: sicut e i gnatioe naturali: videm. n. q si ex aqua generetur aer vbi p fuerat aqua iam corrupta: ibi est aer generatus: Si ergo sbā pais ouertitur i sbāz corporis xpi vbi erat pua pais sbā: ibi facta ouersioe e sbā corporis xpi. Lu ergo in pte puctali hostie no possit ee pais sbā: ibi esse no poterit corpus xpi. nec et ps corporis cu pluzies hitu sit: q vbi e vna pars corporis ibi e totu corpus: Dicebatur eiz supius q e dare mimā aquā et mimā carne et minimum panem. Posset enim adeo modicu accipi de pane q si vterius diceretur spes panis ibi refuari no posset: Lu ergo qntu no possit rātu diuidi: qn sep remeat qntu panis at in tātu diuidi pot q no remaet pais. oportet nos dicere q no

in qlibz pte qntecuz qntitatis possit referuari spes pais. Multo g mun refuari pot in pte puctali: y qz materia nuqz absolutur a qntitate vt p3 per. p. in pluribus locis. et per diuisione ide sbā orbis: qz i pucto no refuatur rō qntitatis: materia fm esse actuale quod ht nuqz ht esse puctale. Nihil g de numero habentū spēs in materia pot ee i aliq parte puctali: ymo qz sub pte puctali nec est materia nec pars materie cu materia: et qlibz pars ei fit qnta: eo q nec materia fm se: nec fm suas partes a qntitate possit absolui i parte puctali hostie no poterit esse pais: nec ps pais cum pais fit de numero huius spem i materia. Bene g dictu est q i parte puctali hostie no pot esse corpus xpi: nec pars corporis accipiedo puctale fm qntitate: qz i tali pte no pot esse pais. nec pars pais. Utrum aut accipiedo puctale aliter q acceptu fit sic dicere possum q i hostia est totus xps et i quolibz pucto hostie etia est tot xps. Inferius ostedetur. Ad pns tam reitatur ostedere quo qntitas corporis xpi fit sub hostia iruisibiliter post qz in parte puctali hostie no est sbā corporis xpi: et p ofe qntitas no est ibi ei qntitas. Nam h i hostia est qntitas. corpus xpi mediante sbā: si in pte puctali no pot ee sbā corporis xpi nec ei qntitas i tali pte poterit ee. Sciendu g q sic diuigim carne fm spem et carne secundū materia: sic distiguere possum panē s3 species et panē fm materia: Naz fm psm i p de generatioe. et de auguinto. In oib ba. hētū spēs in materia: pot diuidi h fm materā. h vo secundū spēs: Sic g illa dr caro s3 spēs q p se accepta ht actioes et opationes carnis: sic ille dicitur pais fm spem: q per se acceptus pot hre aliqz actioes et opatione pais: Lu g fm spēs: fit dare panē athomū: et carnē athomā. qntitas corporis xpi et totu corpus xpi debet esse i hostia iduisibiliter secundū quod stat diuisio ad partes secundū spēs no ad partes secundū materia: Nam diuisio secundū partes materiales vadit in ifinitū sicut diuisio otinui: Naz panis fm māz et caro secundū materia didi pos sūt: o alteri diucta hre possūt actioes pais siue carnis: No est g iueire panē: athomū secundū materia: nec carnē athomā: Nul l3 est. n. caro adeo modice qntitatis q alci diucta no possit hre actioes carnis: sic etia

de pane et de quolibz alio hūite spēs i materia sciendu est. Si ergo in talibus regitur mimū: qz hc proceat diuisio in partibus secundū materia utur i partibus otinui mimū i istis est mimū puctale: et reducec. n. mimū i materia ad m. mū i quantitate. Et sic puctus: q est mimū in qntitate: nec est qntitas: nec pars qntitatis loquedo de parte integū. Sic tale mimū no erit materia nec pars materie. Lu ergo hitu fit q i parte puctali: nec est corpus xpi: nec pars ei erit corpus xpi et ei qntitas sub hostia induisibiliter vt stat iduisio ad partes. secundū spēs: no ad partes secundū materia

Duodecima Propositio

Imultas parti

um xpi: in qualibet pte hostie no ofudit ordiez partiu ad se inuices et ad totu: s3 tollat ordiez partium ad locū **Appitio**

Ostēdebat superi

q xpo existente sub hostia opetit positō q e differētia qntitatis no aut q est pdicamentum: Lu ergo positio q est oia qntitatis dicat ordiez partiu ad totu: illa vo que est pdicamentū dicat ordiez partiu ad locū: factis ex illo ca potset hui vitas b caputū v3 quod mod existendi: quez ht xps sub hostia no tollit ordiez partiu ad t. r. t. tollat eoz ordiez ad locū. t. qz paz instructis i scientia no satisfiit p vba coia et nisi e: s manifestentur pncipia et ide. claudes educatur nesciūt se ipos mouere: et eoz n qescit intellect. y modicu ligamētū eos ligat. Ideo ne forte ligaret tales illud quod superi dictū est de similitate partiu xpi. bonum est vteru aperire vitatez. Na si ordo partiu in toto requirit q capud sit supra pect: et genu sit supra tibia: n vbi e vna ps corporis xpi ibi est qlz pars inter partes sic existentes no refuabitur dictus ordo. No. n. vt videtur est itelligibile q caput sit simul cu pectore et it sit supra pect: Ut ergo tollatur dubitatio tacta duo declarabim. Primo. n. ostedem q i xpo existente sub hostia de necessitate reperit ordo partiu ad totu et ordo partiu ad se inuices.

Secudo declarabim q similitas partium tales ordiez no ofudit. Propt pmuz notadu q ordo partiu ad totu: et ordo ea

sum adiucez sūt relatiōes cōdā: Nam ipsa relatio sūn luā qditate, et effectualiter est ordo qdā: et ordo licet materialiter sūptus dicat ipas res ordiatas, formaliter tamē et sū se acceptus est relatiō quedā. Predicti autē ordies: siue p̄dicte relatiōes onerios q̄n dam habēt ad se inuicez: Nō. n. est ordo p̄ rium ad totū nisi sit ordo partū ad se inuicem: Nam nisi ipse partes ordinatē constitute essent: totū nō constitueret: toto autē non constituto nō est ordo partū ad totū. Si igitur ostēdere possum⁹ quod xpo cristū sub hostia opetit ordo partū ad totū: ostēdū erit ibi esse ordies partū ad se inuicez. Notādū igitur xpm sic esse sub hostia q̄ partes sūt ibi rōe totius, nō totū rōe partū: Nam vt supra dicebat, xps et h est sub hostia: qz sūā pars uersa est i sūā est: Sed secundū inōcētū papā sic totalis pars i totale cor⁹ uertitur. q̄ nulla pars pars trāsit i aliqz partes corporis. Nō n. est intelligibile q̄ totū trāseat i totū et pars i partē: nisi illud totū per partes circūscribat, et sit totū i toto et pars i parte: Si ergo est aliqd quod esset totū i toto, et totū in quibus parte, et uerteret i aliqd quod similiter esset facta uersio totū i toto et totū in quibus parte talis uersio sic esset totū i totū q̄ nullo esset partis i partē. Quz ergo totas partes uertatur i totū corpus xpi nō sūn totalitate q̄ntitatiaz, sūn quā pars extēditur extrēsiōe hostie: est totus i tota hostia et pars i parte. Sed si fiat talis uersio secundū totalitatem sūāle rōe cui⁹ est totus pars i tota hostia et totus i quibus parte vt declarabatur superius pluribus argumētis. Ideo b̄ndictum est q̄ in hac uersioe mirabili sic est uersio totū i totū q̄ nullo uertit pars i partē. Sūt igitur i hostia partes rōe totius. Est igitur perse et p̄tio sub hostia totū corpus xpi i quod totū uertitur tota sūā pars, et qz nō est totū sine partibus si est sub hostia totū corpus xpi sūt ibi et partes vt habent ordies ad totū. Uer⁹ qz ordo partū ad totū vt dicebatur p̄supponit ordies partū ad se inuicez. Declaratū est quod p̄ p̄pone barur declarādū v̄z q̄ i xpo existēte sub hostia reperitur ordo partū ad totū et ordo eaz adiucez. Reliquū igitur declarare restat v̄z q̄ similtas partū talē ordies nō cōfūdūt. Notādū ergo q̄ ordo partū ad locum et in uniuerso aliquādo ē similtas ordi: i partū

ad totū, aliqd dissimilis et in diuersa spēs⁹ aiatoz existētūz sūn luū naturale esse repit similtas et dissimiltas. In boie. n. q̄ h̄r pedes v̄tus terrā et capud erectū ad celūz reperitur idē ordo partū ad totū et ad locū suū et ad uniuersū, nā p̄tes q̄ sūt supiores in toto qz magis appropiquāt celo sūt supiores in loco et respectu uniuersi. In plācis autē in quibus radices tenet locūz oris. In aialib⁹ repit ordo uersus. Si. n. volumus accipere superius et inferius i plācis secundū ordinē partū ad totū, radices sunt ibi supius et ramū inferius. qz os in aialibus est i capite qz os est superior pars aialis. In uniuerso autē ē eoz: Nā cum radices sint in terra et secundū locūz sūn ordinē uniuersi radices sunt inferius et ramū supius. Est igitur hō vt plato dicebat platan⁹ siue plāta uersa. Si qz ergo uerteret boiez quod capud heret v̄tus terrā et pedes eleuatos in altum licet capud esset inferius secundū locūz tamē superius esset secundū ordinē ad totū. Ubiqz n. sit capud et q̄litercūqz uertatur animal sp̄ erit supius et pedes erunt inferius loquēdo de ordie partū ad totū. Si igitur ordo trius uniuersi et ordo trius ad locūz si tollit ordies partū ad totū nulli debet ēe dubiū q̄ si ordo partū ad locūz oīno tollerēt ad hunc remaneret ordo partū ad totū. Nam si postea capite v̄tus terrā et inferius et pedibus sita in altum capud esset superius et pedes inferius, multo magis si si mul cū capite essent pedes nō peruerteret ordo q̄n capud est supra pedes: B̄n ē ergo dictum est q̄ similtas partū corporis xpi existētis sub hostia nō tollit nec cōfundit ordies que partes habent ad se inuicem et ad totū. Proposicio Tercia Decia

Uer⁹ x̄ nō sic

sit sub hostia vt apparet i speculo. Aliquo tamē mō est i hostia vt ad superficiē speculi multiplicatur ymago:

Lōmentum

Suit autē in superioribus

sufficiēter ostēdū xpm nō sic esse sub hostia vt ymago apparet i speculo. Ad maiorem tamē exp̄sionē h̄r ueritatis possum⁹ addere rōnē inōcētij pape. d. Quod dicitur a quibusdā q̄ q̄ dia spēs pars intēg p̄uerat

sub tali spēs⁹ totale corpus xpi existit, diuisiua autē i singulis partibus incipit esse totum, sicut in speculo dū est integrus: vna tamē inspicit apparet ymago. Sed eo fracto tot apparet ymagies quot sūt ibi fracture. Poita hac rōe subdit, q̄ cū deus illā uirtutē trullerit v̄bis vt ad prolationem eoz cor⁹ uocum incipiat esse sub spēs⁹ sacramenti. qz illa v̄ba nō proferuntur in fractiōe diligenter attendat et illi q̄ h̄ docēt. Unde corpus xpi quod ate fractiōez nō i singulis partibus erat totū sed sub totali spēs⁹ totaliter existebat, post fractiōez v̄s quot partes suscipit hostia incipit esse sigilati in singulis partibus totū corpus quod integrū erat i integro. Lerte nō uidetur via ad euadēdū quō saluare possum⁹ q̄ per solā fractiōez incipiat ēe xps i singulis partibus hostie: cū v̄tus in sūādi sūā pars in xpi corpus nō sit data fractiō sed v̄bis: y: si sic uellem⁹ iudicare de existētia xpi sub hostia sicut de apparentia ymagis in speculo oīno dicendum esset corpus xpi nō esse in hostia. Nā ymago nō apparet in speculo, nec ēt ē i speculo. solū. n. dyaphanū corpus susceptiuū est talium itētionū. Specula autē durissime calibe fieri possēt: Nō est igitur ymago i speculo nec apparet i eo loquēdo de speculis ueritatē q̄ vt plurimū sūt onera. Uer⁹ at si ymago ubi apparet et quō pot apparet ubi nō est in quere nō p̄tiss speculatiois. Sufficiat autē nobis t̄n̄ patefactū ēe xps nō esse i hostia nec vt apparet ymago in speculo nec vt existit in ipso reliquū autē est ostēdere aliquō xps esse in hostia vt ad superficiē speculi multiplicatur ymago. Ad cui⁹ euidētiam aduertēdū intētiōes nō suscipit nuēz a subiectis in quibus sūt, possūt. n. in eadem parte aeris esse diuerse spēs uariūz, quibus .n. pars albedis se multiplicat in toto medio, et quod dictū est de albedie intelligendum est de quibus spēs intētiōali. Est igitur s̄z ēe intētiōale tota albedo in toto medio, et tota in quibus parte. Et quod dictū est de medio sciēdū est de organo. Ad quēlibz, n. punctūz oculi multiplicat spēm suā quibet punctus rei uisibilis: Ita q̄ similtudo rei uisibilis suscipitur in toto oculo et tota i quibus parte: Nō tamē in quolibz puncto oculi sit iudiciū de quolibz puncto rei uise, nā si p̄ quibus punctūz oculi uiderem⁹ quēlibz punctūz rei uisibilis et iudicarem⁹ de quolibz puncto rei

uise, esset cōfūsiō in uidendo, apparet, n. dextra sinistra et sinistra dextra. Nō. n. iudicare possem⁹ q̄ uisibilis essent a dextris et q̄ a sinistris, quod apparet sēsū falsū ēe. Proposicio. n. uisibilis corā nobis recte. n. iudicare dextra esse a dextris, et sinistra a sinistris quod iō cōtingit qz in cancellatiōe neruoz opticoz ubi sūt iudiciū de re uisa solū p̄ p̄te dexterā iudicaz⁹ de dextris, et per sinistrā de sinistris, et per mediā de medio. Si autē rō h̄ q̄ratur q̄liter de parte dextra uisibilis sit solū iudiciū i parte dextra cū similtudo illi⁹ partis nō solū suscipiatur in parte dextra sed in parte sinistra, et in quibus parte. Dicēdū q̄ licet quibus punctus rei uisibilis multiplicet spēs suā ad quēlibz punctūz organi cū dextra dyametralis et fortius imp̄mat spēs suas in pte dextra qz in aliis partibus. Et qz nō quibus ip̄sio sufficit ad uidēdū et iudicādū: sed sola ip̄sio dyametralis et fortis, iō s̄z ps dextra uisibilis imp̄mat spēs suā i quolibz puncto organi, et tota etiā similtudo rei uisibilis sit in quibus parte organi, nō t̄n̄ uidet totū uisibile per quibus parte oculi, nec de parte dextra iudicam⁹ per quibus parte organi s̄z per dextrā parte organi iudicam⁹ de parte dextra rei uisibilis et per sinistrā de sinistra, eo q̄ dicte partes in talibus partibus organi forci⁹ spēs suā imp̄mūt. ymo si quibus cui⁹ ip̄sio sufficeret ad uidēdū, possem⁹ uidere q̄ esset post nos, et mōtes nō cellarent nobis uisibilia existētia post ipos. Nā ea q̄ sūt post nos licet dyametraliter non possit imp̄mere spēs suā in oculūz n̄z, cogimur t̄n̄ ad ponēdū q̄ oculūz n̄ aliquo suscipiat intētiōes uisibilū existētū p̄ ip̄s: Nā cū res multiplicet intētiōes suā in toto medio quibus retro nos: multiplicat speciem suā in aere q̄ est ante nos, et a specie multiplicata in aere scito corā oculis nostris aliquo suscipit intētiō i oculo n̄ro. Tamē qz huiusmodi susceptiō est debilis p̄ talē susceptiōez nō iudicam⁹ de uisibilibus. Sic etiā res post montē existētes possūt multiplicare spēm suā v̄z qz ad aerez q̄ est iuxta nos, pp̄ quod oculus noster pot suscipere similtudies illoz uisibilūz nūqz tā illa uisibilia uident manēte mōte i medio, qz sic additiōis statibus nūqz dyametralit̄ et fortiter oculus suscipit similtudies illorum, forte si sūm est quod coiter et uisibile

riter dicitur lincū videre post montē. Ita
posset esse cā qz debilis ipsio ei sufficit ad
videndū. possūt. n. existētia post mōtes ip
mere suas similitudies in oculū hz nō oya
metraliter tamē si h ponim^o oportet nos
ponere aliqua vīute in oculo aialis p̄dicti
regulātem z dirigētēz intētiōes susceptas
ne lōginq̄ appareāt p̄opinq̄ z eoz ne fini
stra appareāt dextra. z eoz. Uiso quō in
tentiōes z ydola multiplicāt se in medio z
organo. de facili est videre quō ymagines
z ydola se multiplicāt ad superficies speculi.
Nam cū qlibz p̄ctus superficies speculi ori
gat aliq̄ p̄ctus aeris. qz i quolibz p̄cto
aeris est tota intētiō z tota ymago rei visi
bilis oportz nos dicere qz nō solū ad totaz
superficiē speculi multiplicet tota ymago.
sz qz ad quēlibz p̄ctus superficiē speculi
et tota multiplicatur ymago. Nō q̄ suscipi
tur ymago in speculo qz speculū nō oportz
esse diaphanū. sed sufficit tersū z politū
vt fiat ibi reuerberatō z reflexio rōne cui^o
appareat ydolu z ymago. Si. n. esset spe
culū oīo dyaphanū qz non obsisteret visu
p̄opter trāsparetiā nullz appareret ydo
lum ibi. Non igitur oportet in speculo su
scipi ymagiez. tamē ad superficiē speculi
multiplicatur ymago eo qz superficies at
tingat mediū z aere susceptiū intentōa
liū hōz ydolorū z ymaginū. Est q̄ aliquo
simile de susceptiōe organi z de multipli
catiōe ymagis ad superficiē speculi. Nam
sicut tota res visibilis ip̄mut similitudiez su
am in toto organo z tota in qlibz parte. z
sicut intentionaliter qlibz p̄ctus rei visibi
lis multiplicat sp̄m suā ad quēlibz p̄ctus
occuli. nō tamē qlibz p̄ctus z qlz pars rei
visibilis videtur per qlibz parte oculi. sz
vna pars visibilis videtur in vna pte organū
z in vno loco sicut qlibz res visibilis oppo
sita speculo. multiplicat suā ymaginem ad
quēlibz p̄ctus superficiē speculi. Nō tamē
videtur in quolibz p̄cto z manēte integ^o
speculo nō videtur vna ymago nisi in vno
loco. Vis at diligēter p̄spectis apparz
vū ēē qz p̄pōctas. sz aliquō sic ēē corp^o
xpi in hostia: nō sicut apparet ydolu i spe
culo sed sicut imago multiplicat ad sup̄fici
em speculi. az sicut tota imago multiplicat
se ad totā sup̄ficiē speculi. z tota ad quēlibz
p̄ctus superficiē. sic totus xps est i tota ho
stia z totus in quolibz p̄cto hostie. Sed sic

dicendo videtur dicitur bis que superi^o
dixim^o. Dicebatur ei i p̄cedentib^o quod sic ē
totus xps in qlibz parte hostie quod tamē
in parte p̄ctali hostie nec est corpus xpi
nec pars corporis. Sed quod in hoc nō sit
dicitō cū iseri^o de h occurret materia po
terit declarari. Ad p̄s tamē ostensū sit
quō sit simile z quō dissimile p̄out op̄parat
xps ad hostiā z ymago ad speculū. p̄pōct
quod si dicitū alicui^o lacti iueniat per quod
existētia xpi i hostia accipiat: sz p̄pōctio
nē qz hz yago ad speculū diligēs i q̄ntoz nō
credat ēē simile p̄ oēz modū. sz ei sufficiat
fm tactā eriez similitudiez exponere dōcta
sāctoz. **Quarta Decima Propositio**

Secundum doc.

terum sententias videtur
esse tenenduz qz xps vt est in
loco p̄pōct z vt h̄t esse i bo

stia ad corpora glorificata z nō glorifica
ta mō oppoito op̄atur. **Theorema**

Videtur enim ēē cōis

doctoz sententia quod corpus glorificatū
cū nō glorificatō simul i eodez loco potest
existere. glorificatū aut cū glorificatō si
mul esse nō pōt. Doc aut quō vum est nō
dissim^o ad p̄sens. sed auxiliāte deo si loc^o
occurret vt de corporibus refertū possi
mus aliquēz tractatū op̄ponere: z ibi osten
detur quō mō vitas sic se heat vt p̄pōct
batur: Tamē vt aliq̄liter q̄scat intellectus:
pōt ad hoc talis rō assignari: qz que fm eā
dem rōnez op̄paratur ad locū nō videtur qz
i eodez loco simul possint esse: sed que di
ferenter op̄paratur nō est icōueiens simul esse
Uidem^o ei qz āgelus z corpus simul esse
possūt: qz sp̄uali sb̄ nō cedit corporalitas vt
p̄d̄t h̄z i a damasce. li. 2. ca. 3. vbi ait qz an
geli nō circūscribūtur nec cōtinētur ap̄ietu
bus z ianuis z claustris. sic etiā sb̄a sepata
z aia i eodez corpore possūt esse. demōes
ei subintrāt corpora huāna z pōt h̄ri ex
textu euāgelico. Lū ḡ aia rōnalis sit i qlz
parte corporis tota vt vult agustin^o vi. de
tri. c. vii. In q̄cūqz parte corporis poāt
demon simul i illa parte erit demon z aia.
Sed h̄ id cōtingūt qz sp̄s z corpus nō eo
dem mō op̄paratur ad locū. z demō z aia nō
eodem mō sūt i corpore. Sic etiā demō est
in qlz creatura z est simul cū qlz creatura.

Carta decima

qz nō eodez mō est in loco creatura z de^o:
sed due aie nō simul possūt esse in corpore
eodez z duo angeli nō possūt esse i eodem
loco: z n̄ essent duo di vbi esset vnus non
posset esse alius. Nō ḡ duo corpora glori
ficata eodez mō op̄paratur ad locū: per nul
lam p̄pōctatez existētez in corpore glori
ficato. potest vnū corpus glorificatū esse
cū alio corpore glorificato nisi h̄ deus fa
ceret speciali miraculo: sed corpus glori
ficatū z nō glorificatū diuersimode op̄paratur
ad locū: nō est icōueiens et absqz mira
culo talia duo corpora simul esse. Non. n.
videtur rōnabile ip̄ ad motū cuiuslibz corpo
ris glorificati d̄ni operari sp̄ale miraculū:
licet. n. sit alia cl.: ritas lune z alia claritas
solis: z corpora glorificata nō sint paria:
vnū tamē nō est matiale respectu alteri^o:
pp̄ quod duo talia corpora in eodem loco
simul esse non possūt. Sicut qz oīs albe
do fm eadez rōnez videtur op̄parari ad suū
p̄pōctus susceptiū: q̄ntūcūqz vna albedo
sit clarior alia: due tamē albedies in eodez
subiecto esse simul nō possūt. Utrū aut p
miraculū possēt fieri aut nō: nō est p̄ntis
speculationis: tm̄ tamē dicitū sit qz sicut due
forme eiusdē rōnis nō possūt esse in eadez
parte subiecti vt due albedies nō possunt
esse in eadē parte pomi diuersaz tamē rō
num possūt: vt saporē z colorē esse i eadez
parte pomi non videtur icōueiens: sic duo
corpora glorificata z nō glorificata nisi p
sp̄alez miraculū simul esse nō possūt: corp^o
tamē glorificatū cū nō glorificatō ēē ab
qz miraculo simul esse nō vidēt icōueiens.

Doc viso z h̄is sup̄pōctis seq̄ videtur qz
xps vt est sub hostia z vt est in loco p̄pōct
sive vt est in celo ad corpora glorificata z
ad corpora nō glorificata op̄parat opposite:
Nam vt est i celo z vt est alicubi localiter
pōt simul esse: cū corpore nō glorificato.
nisi fiat ibi sp̄ale dei miraculū: sed vt est
sub hostia est eoz qz nō pōt esse simul cum
corpore nō glorificato nisi forte per sp̄ale
dei miraculū: sed non videtur repugnare
corpore glorificato qn̄ possit esse simul cū
hostia. Ut aut h̄ appareat. notādū qz
dimēsiōes corporis xpi sūt in hostia medi
ante sb̄a: si hostia p̄secrata non pōt esse si
mul cū alio corpore: h̄ nō est rōe dimēsiōz
corporis xpi: qz sic est corp^o xpi sub hostia
qz nō ē aptū natū resistere aliis dimēsiōib^o

cū dimēsiōes corporis xpi non sint ibi p̄se.
Tota ḡ cā ut^o reuēntē ut dimēsiōes illi
us hostie. Nam fm h̄m n̄ cūmeōes eent
sepate ad huc resistētē z nō op̄parēt secū
dimēsiōes alias: licet ḡ dimēsiōes hostie
p̄secrate sint sine subiecto. tamē qz p̄se est
dimēsiōnū resistētia id dimēsiōis ille resi
stunt z nō op̄parātur secū dimēsiōes nisi es
sent tales dimēsiōes q̄ diffōrmatē op̄parēt
ad locū. buuimoi sūt dimēsiōes corporis
glorificati: Si ḡ dimēsiōes corporis xpi
nullā resistētia faciūt qn̄ possit esse hostia
p̄secrata simul cū alio corpore: sz tota rō
resistentie sūtur ex dimēsiōibus hostie p
se loquendo: qz cūqz corpus poterat simul
esse cū hostia nō p̄secrata poterit simul ēē
cū hostia p̄secrata. Corporū aut glorifica
to qz non repugnat esse simul cū hostia nō
p̄secrata eo qz corp^o glorificatū simul cū
non glorificatō esse potest: non repugna
bit tali corpore esse simul cū hostia p̄secra
ta Secūdu ḡ h̄c viā idē corp^o xpi possz si
mul sacramentaliter z localiter esse sed nō
eodez modo: sz sacramentaliter esset ibi eo
qz sb̄a p̄s esset diuersa in corpus ei^o. loca
liter at ibi esset per dimēsiōes p̄pōctas.
Si ei corpus xpi glorificatū potuit simul ēē
cū ianuis: potest simul esse cū hostia non
p̄secrata: z per p̄secras simul esse p̄t cū ho
stia p̄secrata. Aduertendū tamē quod z
si non repugnat corpore glorificato simul
esse cū hostia p̄secrata: tamē pp̄ reuerentiā
sacramēti nūqz h̄ cōtingit. ymo si aliqz fact^o
h̄ns glorificatū corpus videret aliqz hosti
am p̄secratā: qz credibile est qz per aliqua
signa vel per reuelatōem vel aliquo alio^o
cognosceret ibi corpus xpi: non insiret p
ip̄am sed eā adoraret z veneraret: videns
ibi esse illū deū p̄ quez facta est redēptio
toti^o huāi generis. ymo qz peccaret si ta
lem hostiā vidēs i veneraret eā sz trāsi
per ip̄am bonū intellectū h̄re possz dicitūz
dicentis corpus glori. catū non simul pos
se esse cū hostia: non pp̄ resistētia dimē
siōz ratioē cur^o. de possibilitate z impossi
bilitate loq̄ intendim^o: sed qz h̄ites glori
ficata corpora peccare non possūt. Nō ai
festū est qz quō corpus glorificatū potest
esse simul cū corpore xpi vt existit i hostia
Quod at corpus non glorificatū non pos
sit simul ēē cū hostia p̄secrata p̄: qz dimē
siōes remanēt ip̄ hostie q̄ secuz i op̄parāt

dimensioes aliqns nō gloriofas. Patz q̄ r̄
tione dimensiois corporis xpi vt h̄t esse in
loco propo r̄ i hostia: est opatio oppoita
ad corpora gloriofata r̄ non gloriofata
mō quo dictū ē: quod declarare volebas.

Propoio Quinta Decima.

Christus prout

existit in hostia videri nō pot̄
ab aliquo alio oculo corpo-

rati

Declaratio

Consequenter restat:

ostendere q̄ nullus alius a xpo. videre pot̄
xpm̄ existente in hostia corporali oculo.
Doc̄ at̄ declarare possum⁹ triplici via. Est
aut̄ in quolibet sensu tria considerare s. obie-
tum quod sentitur. modū quē h̄m⁹ i sen-
tienti. Et mediū per quod differtur spēs
sensibilis vsq̄ ad organū sensus. Prio ḡ
ostendem⁹ xpm̄ nō posse videri ab aliquo
alio corporaliter prout existit in hostia
ex parte ipsius obiecti sensibilis. Ad cuius
evidentiam notadūz fm̄ p̄m̄ in fo de
aia. Quod sensibile dicitur tripliciter quod-
dam n. est sensibile propoz: vt illud quod p̄-
cipitur vno sensu vt color visus: r̄ sonus au-
ditus: r̄ cetera alia sensibilia q̄ sentiuntur vno
particulari sensu. Sensibile vō cōe illud
quod percipitur pluribus sensibus: vt ma-
gnitudo siue q̄ntitas continua. n̄d̄r̄us mot⁹
q̄s r̄ figura. Doz aut̄ vnu q̄q̄ nō solum
vnus sensus percipit: sed plures. iō huiusmodi
sensibilia licz sint sensibilia p̄ se nō p̄ acc̄s.
dicitur tamē sensibilia coia rōe pluriū s̄ntu-
m quoz sūt obiecta. Sensibile vō per ac-
cidens est illud quod nihil efficit in sensu
r̄ q̄ est subiectū vel diūctūz ei quod sentit
per se: iō dicitur sensibile per acc̄s. vt na-
r̄i filius per accidēs sentiuntur: q̄ in eo h̄t
esse magnitudo r̄ color q̄ sentiuntur per se.
Inter h̄ at̄ sensibilia est hic ordo: q̄ sensibi-
le cōe r̄ si sentiuntur per se nō tamē sentiuntur p̄.
Nā illud est p̄m̄z fm̄ p̄m̄ in p̄ posterio-
oz cui est alteri per ipm̄: nō ipi per alterū
vt q̄ h̄t tres p̄t̄s triangulo p̄c̄uicūz p̄-
petit talis passio. Operit per triangulū: r̄ si
ab o alio remoueretur h̄t tres nō remo-
ueretur a triangulo. Si ḡ sensibilia coia se-
ntiuntur p̄ si nihil aliud sentiuntur ad huc possz
senti magnitudo: r̄ quodlibz aliud sensibile
cōe. B̄ aut̄ est falsū. Nam si esset aliquid:

quod esset q̄ntū r̄ nō heret i se aliqz q̄lita-
tem sensibilez nō posset sentiri aliquo sensu:
Nūqz. n. videm⁹ aliquod q̄ntūz nisi sit colo-
ratū. vel lucidū. nec aliquod q̄ntū tagi pot̄:
nisi sit durz: vel molle. vel heat in se q̄lita-
tes actiuas: vel passiuas: et discurredo per
ceteros sensus: manifeste apparet q̄ nūqz
senti sensibile cōe nisi heat a xpo sensibile
propoz: mediāte quo moueat s̄ntūz. Et idē
ē q̄ q̄ mathematic⁹ ab. trahit a quali t̄z
nō abstrahat a q̄nto. dicitur t̄ ab. i. bere a
materia sensibili q̄ q̄ntū nūqz facit se i le-
sum: nisi mediāte quali: si ḡ sensibile cōe nū-
qz moueret s̄ntūz nisi mediāte sensibili pro-
puz multo magis sensibile p̄ accidēs. perse
acceptūz nō pot̄ moueri sensu: fm̄. n. q̄n-
dam adaptatioēz loq̄ndo dicere possum⁹:
q̄ a sensibili propo h̄t esse actio: sed a sen-
sibili cōi h̄t esse modus agēdi. A sensibili vō
p̄ acc̄s nec ē prope nec in mediāte loq̄n-
do actio: nec mod⁹ agēdi. Color. n. ipe r̄ lux
agūt r̄ mouet visū: q̄ q̄cqd̄ videtur vide-
re per modū piramidis r̄ sub agulo. Ad-
dus ergo agēdi s̄ntur a magnitudine r̄ a s̄-
perficie q̄ est basis illi⁹ piramidis fm̄ quam
percipitur visibile. filius aut̄ variū sentiuntur p̄
accidens. nec prope r̄ in mediāte agit in
sensū nec ab eo iuitur mod⁹ agēdi prope
loq̄n- ḡ de tactu naturali immediat⁹ attingit
passū q̄ntas: q̄ q̄ntas: q̄ q̄ntūz nō mo-
uet passūz: nisi mediāte q̄l. Immediatus
ei color mouet aere: r̄ visū quā superfici-
es. Cū ḡ i sacramento eucharistie perse p̄io
sit ibi s̄nt. ex. cōe q̄nti aut̄ r̄ ex naturali cō-
mitat̄ ia sūt ibi cetera accidentia. cū q̄nti-
tas immediatius adhereat s̄nt q̄s qualitas
Ut ostendit d̄ntator i i. metaphisice naturali
ordine i sacramento ē pus r̄ immediat⁹
q̄ntitas: q̄s q̄litas: si ḡ corpus xpi existens
i hostia deberet agere i visū. q̄ sicut res
se h̄t adesse ita se h̄t agere: immediatē mo-
ueret visū s̄nt: r̄ mediāte s̄nt moueret vi-
sum q̄ntitas: r̄ mediāte q̄ntitate q̄litas. r̄
esset ibi totus mot⁹ d̄rius. modo quem vi-
demus i actōe sensibiliū quod stare nō pot̄:
ymo cū s̄nt sit sensibilibz oio per accidens
r̄ immediatē nō possit agere in sensū: r̄ etiā
cū q̄ntitas perse nisi q̄litas intercidat me-
dia nō possit mouere sensū: p̄ q̄ ex pre-
ip̄ obiecti sensibilis q̄ xps existens sub
hostia: nec visū: nec alio sensu sentiri pot̄.
quod p̄mo proponeretur declaradum.

Carta vndecima

Secūda aut̄ via ad ostendendū h̄ idē ex
parte mōi agēdi de leui p̄nam mod⁹ agē-
di in visū: r̄ ut tactū est per modū pirami-
dis: huiusmodi at̄ piramidis basis est q̄ntitas
nūqz. n. pot̄ esse piramis nisi heat basis ex-
tensā. Nūqz ḡ poterim⁹ saluare modū vi-
dendū rōe cui⁹ nō possumus adicere q̄ xps
videat i hostia: h̄ at̄ p̄ ex eo q̄ xps i e in
hostia mō extēso: q̄ nō est tot⁹ xps i tota
hostia r̄ p̄ i parte: s̄ ē totus i tota: r̄ tot⁹
in q̄l̄ parte. Quod aut̄ sic se h̄t. alicubi nō
pot̄ esse basis alicui⁹ piramidis. Rursūm
q̄ est ibi q̄ntitas mediāte s̄nt: r̄ nō est ibi
xps q̄ntitate licet sit ibi q̄ntus. cū piramis
nō possit fundari immediatē sup s̄nt. q̄ piramis
est figura r̄ ois figura sit q̄litas in q̄ntita-
te vt dicitur in p̄t̄is: r̄ etiā vt h̄tur in v.
metaphisice nullo saluare possum⁹ q̄ xps
videatur sub hostia ab aliquo alio: cū ibi
saluare nō possum⁹ modū videndū. Nūqz
ei agēs agit in passūz: nisi sit ibi debitus
ordo: r̄ debita propozō inter actiūz r̄ pas-
siūz. r̄ nisi sit ibi ois ille modus q̄ de nec-
cessitate requiritur ad actioēz r̄ passionē nō
aut̄ ablato mō agēdi cessat actio: sic nō ex-
istente mō videndū nō est visio. Tercia
via ex parte mediū sic h̄etur. Nūquā. n. sen-
sibile mouet s̄ntūz nisi in mediāte attingat
mediū per quod deserat spēs sensibilis vsq̄
ad organū sensus: xps at̄ vt est i hostia nul-
lo immediatē attingit aere. sed dimensioes
hostie immediatē aerē attingūt. Ipa ḡ hostia
vel ipe dimensioes pais poterit percipi visū:
xps at̄ ibi existēs videri nō poterit: nō pos-
sumus at̄ dicere q̄ q̄ dimensioes ille vidēt
sub q̄bus existit xps q̄ iō xps videat p̄ ac-
cidēs: sicut filius cleois per acc̄s videtur
q̄ videtur superficies colorata sub qua exi-
sit filius cleois videtur per se. Nā dimensio-
nes hostie nō sūt in xpo: sicut in subiecto
sicut superficies colorata est: vt in subiecto i
filio cleois r̄ ille dimensioes pais nō sūt ap-
te nate ducere in cognitiōēz s̄nt corporis
xpi sicut illa superficies est apta nata ducere
in cognitiōēz s̄nt filii cleois. P̄ ḡ xpm̄
nō videri ab aliquo alio: nec percipi aliquo
sensu prout h̄t esse sub hostia: quod decla-
rare volebas. Propo. xvi.

Christus oculo

corporali sensū videt in hostia
prout in hostia habet esse.

Conter a doctoribus

dicitur q̄ licet xps existēs in hostia ab ali-
quo alio videri corporaliter nō possit: a te
ip̄o t̄i oculo corporaliter videtur: huiusmodi
at̄ vitatis modū r̄ cūm declarare nō est fa-
cile. Dixerūt at̄. qd̄ q̄ q̄ ocul⁹ xpi ē i hostia
iō se ipm̄ in hostia videre pot̄: sed alius ocu-
lus videre xpm̄ i hostia existētēz nō pot̄ eo
q̄ ois alius oculus p̄ter oculū xpi nō ē
in hostia s̄ extra hostia: h̄ at̄ vt dicit nō q̄
tat̄ itellectū. videtur. n. tale dicitur petere
quod est i d̄rio: q̄ xps nō se videt i hostia
rōe qua in hostia habet esse. Ad cui⁹ eui-
dentiam notadū q̄ nūquā sit s̄ntūz nisi se
sibile moueat organū s̄ntūz: r̄ nisi ip̄mat
suā spēm̄ in sensū: q̄ nihil agit nisi fm̄ q̄ ē
in actu. Cū ḡ vitus visua fiat i actu p̄ spēm̄
visibile nisi visibile ageret i visū: nūqz eliz
visio. Ad h̄ at̄ q̄ agēs agat i aliqd̄ duo req̄-
rūtur. P̄. n. requiritur q̄ agens sit in ea
dispositioē quod possit agere: p̄ quod nisi
sensibile esset in ea dispositioē q̄ possit mo-
uere organū: si tamē sensū nō esset i dis-
positioē qua possit moueri: r̄ qua possz pa-
ri ab ip̄o sensibili ē nō fieret s̄ntūz. Hac aut̄
duplici via declarare possum⁹ xpm̄ nō videri
se in hostia: vt existit in hostia. Si. n. x̄
vt existit i hostia se videret oporteret nos
dicere xpm̄ ibi existētēz esse i ea dispositioē
q̄ possit mouere visū: r̄ oculūz eius ibi
existētēz esse i illa dispositioē q̄ possit in-
mutari a sensibilibz: vō neutz verum est:
Nam illa triplici via qua declaratū est i p̄
cedentib⁹ xpm̄ existētēz i hostia nō ē i ea
dispositioē q̄ inmutare posset oculū alicui⁹
alteri⁹: ostendit pot̄ xpm̄ ibi existente: i ea
dispositioē nō esse quod inmutare possit
propoz: organū s̄ntūz. Dicebat. n. p̄mo
q̄ q̄ s̄nt est sensibilibz solū p̄ acc̄s r̄ nō se-
ntitur nisi mediāte q̄ntitate r̄ qualitate:
qualitas aut̄ r̄ q̄ntitas r̄ cetera accidentia
sūt i sacramento mediāte s̄nt: si ḡ ip̄a s̄nt i
mediāte senti nō pot̄: o: q̄ talia nō sūt i
ea dispositioē: q̄ possit senti r̄ q̄ possit inmu-
tare visū. igitur sicut ali⁹ oculus ab oc-
culo xpi nō videt ipm̄ vt est i hostia q̄ ab
eo inmutari nō pot̄ sic nec xps vt existit in

hostia a se ipso videri poterit: qz occultus est a se ipso ut existit i hostia imitari non valet.

Secundo xps existens in hostia ut dicebatur non videtur ab alio occulto corporaliter: qz ibi saluari non potest modus videndi: semp ei videtur sub angulo et videtur modo piramidali: cur? pyramidis basis est res visibilis: qz qd xps non est i hostia modo extenso nulli? pyramidis potest esse basis: id ab alio videri non potest: et si non videtur ab alio: qz ibi saluare non possumus modum videndi: sic est nec a se ipso videbitur ut existit i hostia: ex quo modus videndi ibi saluari non potest. Tercio ostendebatur huiusmodi ex parte medii: qz nunquam visibilis est in ea dispositio ut possit videri nisi in mediate attingat aerem vel aliquod dyaphanum. Et qz non oportet xpo existenti sub hostia imediate attingere dyaphanum: oclude re possumus qd non solum ab alio: sed et a se ipso non videtur xps ut existit in hostia: oes autem ille rationes per quas concludebamus xpm existente in hostia non videri ab alio: qz non est sic sensibilis qd fit i ea dispositio qd possit visum imutare: adaptari, possunt qd et a se ipso videri non possit. Imo propter rationes sumptas ex parte sensibilis possumus addere rationes ex parte organum. Triplici, n. via concludere possumus xpm occultum ut est i hostia: non esse i ea dispositio: qd possit a sensibili immutari.

Primo qd nunquam visus est in ea dispositio ut possit immutari a visibili nisi sit ibi debita distantia inter organum et rem visam: sensibilis n. potius supra sensum nullum facit sensum ut dicitur in 5o de anima. Quod si sit est xps in hostia quod ubi est oculus ibi est, quodlibet membrum xpi: ut oculus xpi existit i hostia nullum membrum xpi videri poterit: non autem xps ut existit i hostia se ipsum videri potest. Secundo declaratur huiusmodi si consideramus iudicium reze sensibilium nam ubi organum habet esse modo quantitativo nunquam poterit iudicare recte de re visata: nam ut supra dicebatur: idem dextra apparet dextra: et sinistra sinistra et non fallimur in videndo i iudicando esse a dextris qd sunt a sinistris: qz per partem dextram organum iudicatur de dextris. et per partem sinistram de sinistris. Et ergo oculus xpi non fit modo quantitativo i hostia non videbit se xps ut ibi existit qz non haberet rectum iudicium de re visa: imo si consideratur huiusmodi non solum arguit oculus xpi in ea dispositio ut hostia qd recte possit iudicare de visibili: sed et per dictam causam manifeste

habetur non esse in ea dispositio qua posset habere aliquod iudicium de re visa: dicebatur enim superius: qd nunquam fit visio nisi visibile quodammodo dyametraliter impletur species sua i organum sensum, fitium. Et si dyametralis impletio quodammodo quantitativum impletur: oculus xpi: qz modo quantitativo non est i hostia: ut ibi existit non poterit sic suscipere species: et per consequens non erit ibi visio: nec iudicium de re visa. Potest 3o huiusmodi ostendi qd nullum naturale agens imediate attingit passivum ut est qd sed ut est quantum, vel ut est quale. Sicut, n. a nulla substantia creata egreditur actio imediate: sed oes creatum agit per aliquid virtute: supradictam sicut sic nulla creatura ab aliquo creato agente ut habet rationem passivum imediate attingitur ut est qd. Ostendebatur, n. in omni parte propositionis solum deum imediate attingere passivum ut est qd. Dicamus qd sicut christus non videtur i hostia qz ut ibi existit, non est i ea dispositio qd possit sentiri et qd possit organum immutare: qz substantia corporis xpi et qd substantia creata imediate non potest immutare sensum nec esse imediatum principium alicuius actionis: sic oculus xpi ut existit i hostia, non est i ea dispositio: qd possit species suscipere: et qd possit immutari a sensibili qz substantia non potest esse imediate principium passivum. Nam cum dicitur et substantia creata consideratur sine quantum et sine quantum nec consideratur ut actus: nec ut passiva: si igitur oia accidentia corporis xpi sunt i hostia imediate substantia: xpi: ratio est qd est i hostia nec immutabit: nec immutabit: nec videbit: nec videbitur. Apparet qd quodammodo impossibile esse xpm ea ratione qua est i hostia existens videri a se ipso qz ab alio: nam si nos non possumus videri xpm existentes i hostia huiusmodi non ostigit ex parte organum est, n. oculus noster in ea dispositio qd potest immutari a sensibili: sed tota causa sicut ex parte obiecti: ut qz xps non est i hostia qd possit visum immutare: sed si christus ratione qd existit i hostia se non videt tamen ex organo qz ex obiecto rationem solum potest: non est ei christus i hostia sub ea dispositio qd possit sensum immutare: nec ut oculus est ibi sic existit qd possit a sensibili immutari. Unde si dictum est qd christus non se videt i hostia a ratione qua in hostia habet esse quod declarare volebamus. Propositio 8o xvii

Christus se videt
i hostia prout extra hostiam habet esse

Carta duodecima

Crederet forte aliquis

simpliciter credendum esse xpm non videri se in hostia eo quod pluribus rationibus ostensum quod xps existens in hostia ratione qua existit i hostia se non videt: sed autem non patitur vitari: qz xps simpliciter oculo corporali se videt i hostia: non tamen se videt ratione qua ibi existit: sed ex eo qd extra hostiam habet esse, simpliciter, n. credendum est qd homo fit aliquo colore coloratus: licet homo ut homo est: nec fit albus: nec niger: nec medio colore coloratus: nam simpliciter propositio iudicanda est va si predicatur: sicut homo dato qd i tali propositio non exprimat rationem et causa vitatis: nam qd si edificare dicitur homo simpliciter huiusmodi propositio iudicanda est va qd dicitur qd homo bedificat: sed i ea non exprimat rationem et causa vitatis. homo, n. ut homo est non habet: quod bedificat: sed homo bedificat quantum bedificator: non i quantum homo. Est, n. bec propositio: pater bedificator bedificat. Sic qz videri se i hostia dicitur ipse xpo simpliciter fatendum est christum se videri i hostia: licet i tali dicto non exprimat rationem et causa vitatis. Declaratum est, n. supra: xpm se non videri ratione qua existit i hostia: Nunc restat declarare qd christus se videt i hostia ex eo qd extra hostiam habet esse. Ad cuius evidenti aduertendum qd sola substantia corporis christi fit i hostia ex vi sacramenti eo qd solum in tale substantiam patris substantia sit conuersa. Ex naturali tamen conuerfatione est ibi christi quantitas: et est christi anima: et oes virtutes anime tamen organice: qz non organice: et quodlibet habet esse i huiusmodi virtutibus cum substantia corporis christi habet naturale conuerfatione ad oia: ita ubique erit eius substantia: ubi oia esse oia predicata: Et igitur christus ut est in celo se ipsum videat et oculus christi suscipiat speciem christi ut est i celo: qz oculus christi est in hostia: et est idem oculus christi qd est i celo et i hostia: species illa visibilis qd est i oculo christi existet i celo: est in oculo eius existet i hostia: non ergo christus se videt i hostia qd substantia eius ut i hostia existit possit speciem suam impletur i oculo christi: sed oculus christi existens extra hostiam suscipit si multitudine membrorum christi: id ex naturali conuerfatione illa species et illa similitudo habet esse in illo oculo i hostia existente: propter quod potest i hostia videri. Imo cum visio non fit in re visata sed i videte: eo qd videri et intelligere et buiusmodi actus anime non sunt tranfuentes in

exteriore materia: sed habet naturale ordinem ad potentias i quibus existit si oculus christi sit idem numero qd est i celo et est i hostia illa eadem visio et ille idem actus videndi numero qd est i celo in oculo christi existente in celo est etiam i oculo christi existente in hostia. Quod ergo christus se videt i celo idem se videt i hostia. Non est, n. possibile esse actionem in aliquo agente: nisi illud agens agat: impossibile est, n. qd actus intelligendi sit in intellectu et intellectus non intelligat. Non est ergo possibile qd sit actus videndi in aliquo oculo et tamen ille oculus non videat. Pater ergo simpliciter vult esse christus se videri in hostia: tamen ut ostensum est videt se ex eo qd extra hostiam habet esse. Ex quo patet qd cum species rei visibilis non conuertitur in oculo nisi ad presentiam rei vise si poito qd impossibile christus qd absit definiret esse extra hostiam et non esset alicubi tamen in loco propro: sed solum sacramentaliter i hostia haberet esse: nisi fieret ibi speciale miraculum: se i hostia non videret. Oculus noster christi naturaliter loquendo non potest in se habere species rei vise nisi talem spem suscipiat prout extra hostiam habet esse. Non est, n. in hostia ut supra dicebatur i visio potest qd possit a sensibili immutari

Propositio xviii

Matores christi

istum existente: i hostia non solum sensum sed

etiam intellectu videri non possunt. Declaratio

Multa rocinando

primi et de multis intellectu disputamus quorum quantitates intelligere non possunt dicimus: n. et rationabiliter concludimus: substantias separatas esse intelligentes et libero arbitrio utentes. et cetera talia qd probamus in esse suis separatis. Quid sint tamen substantie separate secundum earum quantitates et natura qz diu durat status vite pitis scire non possunt? et si nescimus qd sit natura intelligentiarum nescimus qd sit earum intelligere. qz si bene intelligeremus qd est intelligere angelorum cum operatio propositio data substantie ducat in cognitionem: qd sit rei natura et substantia: cognito intelligere angelorum cognoscerem: qd esset eorum substantia et natura. Scimus ergo in dissolubilibus rationibus angelorum esse intelligentes. qd sit tamen eorum intelligere in intellectu non capimus sic et de corpore christi suppositis fundatis fidei multa iuestigando

perquirimus. ut supposito quod pars sba... uertatur i sbaam corporis xpi...

ita multas conclusiones vras elicere: tamen qz... illa simpliciter no sumur ougiez ex his...

corp' xpi existit i hostia vt iseri' apparebit... potissime simulat mo' quo spualia sut i corpo...

Adnis sba se

parata xpm exite sub hostia... itellectu videre pot. modu...

Est at differentia in.

ter sbas sepatas et hoies: qz sbe separate... no itelligit cu discursu...

ad modu cognoscendi aliquo: sensus plus... ymitatur itellectu agelicu qz facit ro. Na...

facie videant quidditates rerum. Nam per
dimensiones pais si deueniunt i cognitio
nem substatie. Per nulla .n. accidētia ma
nuducū i noticiā qditaris. Nō est q̄ supra
naturā intellectū alicui sōe sepate videre
xpm i hostia existēte. Sed si q̄ratur vtz
de mōes qz sūt de nuō s̄bāz sepataz videāt
xpm i hostia existēte: cū talis visio nō exce
dat intellectū alicui sōe sepate vici posset
sic indicādū esse de xpo existēte i hostia:
sicut indicarem de marie coniugio: loq̄ndo
de coniugio prout spectat ad q̄stioēz propo
tam. Nā inter alias cās spāles q̄s hnt ma
rie coniugū h̄ fuit vna: vt partus dyabolo ce
laretur vt dicitur 4. s̄m̄az dī. 30. Estat
: n. q̄ dyabolus nisi esset dīna v̄tute pro
hibitus videre potuisset. v̄gīez marīa itac
tā esse: et vix nō cognouisse. Lōiugium q̄
iōsep̄b naturalit̄ loq̄ndo dyabolo p̄m̄ v̄gīs
celare nō posset: In talib̄ q̄ dīcēdū est q̄
vt ait aug. 3. de .t. c. 8 loq̄ns de magis: q̄
auxilio demonū et maloz āgeloz fecerūt
ranas et sp̄tes: nō tamē eoz auxilio face
re potuerūt: qz p̄missi nō fuerūt: po
tuerūt si p̄missi fuisset. Ideo aug. ibidē vult
q̄ illud quod āgeli possūt p̄ naturā: nō pos
sūt per prohibitiōēz. Et v̄bis q̄ suis ibidēz
pōt talis distinctio colligi: quod aliq̄ nō pos
sumus qz reuoḡnat nature: aliqua vō dīci
mur nō posse nō qz sint nature: s̄ia: s̄ qz
prohibemur et reuoḡnat p̄missiōē. Di
camus q̄ q̄ naturalit̄ loq̄ndo vt loqui itē
dimus: nō repugnat alicui sōe sepate vide
re s̄bāz corpōris xpi p̄ itellēz i hostia exi
tē. Credibile tamē ē repugnare p̄missiōē. Pro
babile. n. videtur q̄ deus tā excellēs sācra
cramētuz celat aliq̄bus s̄bāis sepatis: et nō
permittit demōes oēz illā cognitioēz de sa
cramēto eucharistie quā naturalit̄ h̄re
posset: sicut nō sinebat eos h̄re oēz coḡni
tioēz de partu v̄gīs qz eoz naturalis noti
cia exigebat. Declaratū est igitur quō s̄bā
separata videre pōt xpm i hostia existēte:
quod p̄ma ps̄. p̄positiōis p̄pōebat. Re
stat ā declarare fm̄ v̄z q̄ modū exiōē xpi i
hostia naturalit̄ nulla itelligētia s̄p̄bēdit
quod de facili declaratur. Nā modus ille
existēdi sup̄naturalis est: nullū. n. agēs na
turale pōt conuētere aliq̄d i aliud actū
existēs s̄z solus deus h̄ pōt efficere vt sup̄
dicebatur: que āt sup̄naturalis sūt: nulla

creatura naturaliter s̄p̄bēdit: ex .n. aliq̄d
est sup̄naturalis qz oēz naturā creatā super
excedit. S̄z naturaliter creatura sup̄natu
ralia s̄p̄bēderet: esset naturaliter natura
creaturē super oēz naturā creatā: et sic idē
fm̄ idem se ipm̄ excederet. Nam natura
creata est infra terminos creature: sic q̄ cre
atura sup̄naturalis naturaliter s̄p̄bēde
ret: esset naturaliter creatura illa infra ter
minos: et supra terminos creature. Dicam
ergo q̄ sicut res creatas ex nihilo produ
ctas āgeli naturaliter per intellectū vidēt:
modū tamē productiōis rez ex nihilo eo
quod sup̄naturalis sit nulla itelligētia s̄p̄
bēdit: sic xpm̄ existēte i hostia naturalit̄ lo
quendo et nisi sit prohibita q̄z itelligētia p̄
intellectū videre pōt: modū tamē exiōē eius
qz est sup̄naturalis naturaliter s̄p̄bēdere
nō pōt aliq̄ ibā sepata p̄pōitio ex:

Hristi v̄xi.

fm̄ i hostia potuisse per iten
tioālia et spūalia inotescit.

Utraqz. n. ipm̄ sic existētem
aliqualiter imitatur. Declara:

Proposita proposi.

tio duo coninet: quoz p̄mu est q̄ itētioālia
rep̄ntat xpm̄ i hostia existēte: s̄z vō q̄ ip̄z
spūalia imitatur. P̄m̄m̄ āt aliquo est de
claratū. Dicebatur .n. q̄ itentioālia sic hnt
esse tā i medio qz i organo: qz sūt tota in
toto et tota in parte. Similitudo .n.
coloris est tota i toto aere et tota i quoz
pūcto aeris: sic xpm̄ est totus i tota hostia
et totus i quoz pūcto hostie: tamē qz in h̄
videmur dīcere superiorib̄ dicitis: vbi oñ
debatur q̄ i parte pūctali hostie xpm̄ esse
nō pōt: idē declarabim̄ dubitationēz super
us tactā: v̄z q̄ sic est xpm̄ i tota hostia et tot
i quoz pūcto hostie: sicut ē tota itentio co
loris i toto aere et tota in quoz pūcto aeris
nec tamē est simpliciter et absqz additiōe fa
tendū: q̄ i parte pūctali hostie sit tot xpm̄

Ad bulismōi āt euidētā aduertendum
q̄ pūctus duplici pōt accipi: pōt. n. accipi
pūctus vt de eo loq̄tur mathematicoz et vt
de eo loq̄tur p̄spectiuus. Mathematicus
āt loq̄tur de pūcto prout est p̄ncipiū et fis
linee et prout est simpliciter aliq̄d idiuisibi
le. Unde i p̄m̄ geometrie euclidēs diffit
pūctus per carentiā partū. d. pūctus est

Carta q̄rtadeciā

fm̄ pars nō est: et sic accipiēdo pūctus in
pūcto aeris nō est aliq̄ similitudo coloris.
Pūct. n. sic acceptus nō est susceptiuum
sicut imp̄ssiois. P̄spectiuū vō nō sic acc
pit pūctus: s̄z pūctus nosat mimā partem
aeris susceptiuā sp̄ez itentioāliuz. Nam et si
in aere nō sit dare mimuz vt aer cōsiderat
vt qd̄ cōtinuū: est tamē dare mimuz i aere
vt est susceptiuū sp̄ez itentioālium, posset.
n. accipi ita modicum de aere: qz si v̄teri
dīnderetur nō poss; ibi suscipi aliq̄ simili
tudo itentioālis: Lā āt q̄re mateāthicus
accipit pūctū vt qd̄ oio idiuisibile ex h̄ sumi
p̄: qz a mathematico potissime cōsiderat q̄rtū
Si q̄ loq̄tur mathematicoz de idiuisibili lo
q̄tur de eo vt nō diuidit̄ prout est cōtinuuz
et prout est q̄ntus. Lū q̄ qz cōtinuū et qz
q̄ntus: sit diuisibile in infinitū: qz nō sit q̄ntus
ex nō q̄ntis: ōz q̄ illud quod est idiuisibi
le i genere q̄ntitatis: esse om̄ino pūctale:

P̄spectiuū āt nō itēdit itētare de linea
simpliciter s̄z de linea visuāli. cū q̄ loq̄tur de
idiuisibili nō loq̄t de idiuisibili fm̄ q̄ntitate
s̄z s̄z actioēz et p̄oēz: acc̄. pass. oēz et actōēz
large fm̄ q̄ visibile videtur agere i mediū
et i sensuz ip̄mēdo sp̄ez suā i ip̄a: et fm̄ q̄ sē
sus et mediū patiūtur a sēsbili suscipiēdo
sp̄ez et similitudē: et. Lū q̄ dīc̄t p̄spectiuū
q̄ qz pūct. albedis se facit i quoz pūcto
aeris: p̄ pūctū albedis nō itelligit pūctum
simpliciter: s̄z itelligit mimā partē albedis
potētē ip̄m̄ similitudēz suā i aere. Nā sup̄
ficies sit propū et iudiatū subiectū coloris
qz pūctus nec est superficies nec pars super
ficies: i pūcto nec est albedo nec ps̄ albe
dins. ōz q̄ per pūctuz albedinis itelligere
mimāz p̄tē albedis potētez generare suāz
sp̄ez i medio: et per pūctuz aeris itelligere
mimā partē aeris potētez illā sp̄ez geitam
suscipere. Est q̄ tota itentio albedis i toto
aere et tota i quoz pūcto aeris. ū accipit p̄
spectiuū nō vt accipit mathematicus: sicut
totus xpm̄ i tota hostia et totus i quoz pū
cto hostie nō accipiēdo pūctus vt de eo lo
q̄tur geometra: s̄z accipiēdo mimuz et id
uisibile vt pōt accipi i nuēralib̄. Nā sicut
distinguebat q̄ ē pūctus mathematicoz et ē pū
ctus p̄spectiuū: sic distinguere possit q̄
quod est mimuz vt de eo loq̄tur geometra: et est
mimuz vt de eo loq̄tur naturalis. Dimuz
.n. apud geometrā est oio idiuisibile fm̄ qz
nitētez s̄z mimū apud naturalē est idiuisibile

fm̄ actionēz dicit. n. naturalis mimā aquā et
mimā carnē q̄ si v̄teri dīderetur: nō hē
ret actioēz caris et āg. Et quod est sic mini
mū: nō est pūctale sed est q̄ntū. Si q̄ b̄n
cōsideramus: sicut accipit p̄spectiuū mimū
s̄z actioēz et p̄oēz itentioāle sic accipit nasa
lis mimū s̄z actioēz et passioēz reale. Ut si
cut dicitur caro mimā apud naturalē q̄ s̄z
reale actionē pōt h̄re actioēz vel op̄atiōēz
carnis: sic dicit pōt albedo mimā apud per
spectiuū q̄ si diuideretur nō hēz itentioāle
op̄atiōēz albedis. ū sicut naturalis dicit
q̄ est caro fm̄ sp̄ez et caro fm̄ materiam:
sic posset distinguere p̄spectiuū q̄ est albedo
fm̄ sp̄ez et albedo fm̄ materia: et appellari
albedie fm̄ sp̄ez illā q̄ fm̄ se accepta ge
nerare posset suā similitudēz i aere et iten
tioāliter imutare mediū: sicut appellat na
turalis carnē fm̄ sp̄ez q̄ pōt realiter conuer
tere ad se alimūz et h̄re actioēz et op̄atiōēz
carnis: Innotescit q̄ nobis xpm̄ per itentio
oālia: et modus exiōē itentioāliū imitatur
modū exiōē quē h̄t xpm̄ i hostia: qz sicut
tota itentio coloris est i toto aere et totum
i qz pte aeris: accipiēdo partē aeris lecū
duz forām: vt accipiēdo partē q̄ pōt h̄re
operatioēz aeris i suscipiēdo itentioēz colo
ris q̄ pars idē est q̄ pūctus p̄spectiuū: sic
totus xpm̄ est in tota hostia et totus i quoz
partē loq̄ndo de parte fm̄ forāz i qua p̄
re: eruari sp̄ez pais q̄ ps̄ pōt dīci mimū
apud naturalē. Ex quo apparet q̄ sicut p̄
tes hostie i quoz ps̄ h̄t esse xpm̄ nō sūt in
finitē s̄z finite: sic pūcta et pres aeris i q̄b̄
h̄t esse itentio coloris: nō sūt infinite s̄z
finite. Est q̄ totus xpm̄ i tota hostia et totus
i quoz pūcto: sicut est tota itentio coloris
in toto aere et tota i quoz pūcto: accipien
pūctū i hostia ad similitudēz pūcti accepti
in p̄spectiuā. ū qz magis p̄pōe loq̄tur
de pūcto mathematicoz q̄ faciat p̄spectiuū:
idē simpliciter loq̄t: nō ē cōcedēdū xpm̄ esse in
parte pūctali hostie nisi cū additiōē nō est i
conueniens h̄ cedere. Nā si cōcedim̄ xpm̄ ēē
i quoz pūcto hostie: sicut ē itentio coloris
in quoz pūcto aeris p̄ additiōēz dīctē si
militudis partē nō esse itelligēdū de pūcto
simpliciter et absolute vt de eo loq̄tur geo
metra: s̄z itelligēdū ē de pūcto vt de eo loq̄t
p̄spectiuū: Nō ē q̄ abiciēda noticiā qz pos
sum h̄re de xpo exiōē i hostia p̄ itentioēz
exites in medio. Dīc̄s āt visio restat of

cedere quo spūalia ymitatur xpm existem in hostia de quo breuiter trānsibit: qz de b in sequenti propoe diffusius tractabitur.

Notādū igitur qz spūales sbe nō perse diuiduntur loquēdo de spūalib' sbeis qbus o perit itelligere: tales. n. appellam' spūales sbās. Nā ois itelligētia est sbā q nō diuiditur: vt dicitur i libro de causis: quod nō solū vitatē hē de itelligētis prope sūptis: s3 etiā vum est de aialib' rōalibus q nō debent dici itelligētie nisi large. Nulla g' spū alia sbā perse diuiditur: nec etiā per acciōs pōt didi cū nō educatur de potētia corporis. Ubicūqz g' est āgelus z aia ibi est fm sui totalitatez: ymitatur g' spūalia xpm existentes i hostia: qz sicut est totus xps i tota hostia z totus i qz pte: sic est tota aima rōalis in toto corpore quod inforāt z tota in qz parte: z totus āgelus est in toto corpore i quo opatur p' z totus in qz parte.

Propositio xxi.

Christus ut exi.

Est i hostia p' spūalia magis qz per intentionalia inotescit: neutra tamē ipm totaliter respiciat. De.

Sunt in precectib'

declarati. qz intentionalia z spūalia respiciant xpm in hostia existētes. Nūc at restat ostendere qz modus existēdi quez hē xps i sacramento magis inotescit per spūalia qz per intentionalia qz pma ps propositiois proponit. Ad cui' euidentia aduertēduz qz licet qz punctus coloris se faciat in quolz puncto medii: z qz punctus rei vise generet suā similitudiez in quolz puncto organi. pp qz aliquo' saluam' totā intentionem coloris esse in toto medio z totā in qz parte i duobus tamē qntū ad pna differt mod' existēdi intentionaliū in medio amō existēdi xpm in hostia: Nā sic xps est in hostia per diuersiōez toc' sbe pās in totā sbāz corpore xpi: qz nulla pars panis ouersa est i aliqz ptem corpore xpi: vt dicebatur superius auctozitate innocētiū. Sed tota intentione coloris nō est sic in medio: qz nulla pars coloris se faciat ibidez: Dicitur. est. n. qz a quolz puncto coloris multiplicatur species i quolz puncto medii. sūt g' partes corpore xpi i hostia solū mediante toto ptes at coloris nō solū sūt in medio mediā.

te toto: y totū est aliqu' in medio mediā, tibus partibus. Secūda dicitur est qz intentiones sūt aliq' in medio sicutualiter. Nūqz: n. appet ydgo p' speculū sicutualit' nisi multiplicaret se color in medio aliq' secundum situm: xps at null': est sicutualiter in hostia secundūz. n. qz est in hostia nō pōt ibi assignari qz in vna parte hostie sit dextrū z in alia sinistrū: vel qz in vna parte hostie sit pars corpore xpi superior in alio vō inferior: qz ex quo nō sūt partes corpore xpi i hostia nisi mediāte toto. partes corpore xpi vt sūt ibidez: ita hnt ordinē ad totū qz null' sūt ibi sicutualiter: nec hnt ordinē ad locū. sed partes coloris nō sūt i medio mediāte toto: s3 qz pars coloris generat suā similitudiez in medio. ymo qz dyametrāl' vna pars coloris respicit vna' partēz medii qz faciat alia: foroz' z perfect' vna pars coloris impmit s3: z suā in vna parte medii qz faciat in alia propter quod aliq' sicutualiter est intentō coloris in medio. Dicit ergo differēcia visis qz hē xps existens in hostia ad species intentionales apparet qz spūalia ymitatur magis xpm existētes in hostia qz intentionalia cū x' vt existit i hostia nō heat illas dicitias ad spūalia qz hē ad intentionalia. Nā spūalia ubicūqz sūt: sūt rōe toc' cū careāt partibus. Rursū n' sūt sicutualiter alicubi: cum nō extendatur extēsiōe corpore: propter quod est pma pars propositiois declarata: reliq' ergo est declarare secundam: qz nec spūalia nec intentionalia oplete respiciant xpm existētes in hostia: quod sic p' qz x' existens in hostia nō diffinitur ibi de: sed intentionalia z sbe spūales create diffinitur sūt alicubi: illa. n. eadez intentō nuēro que est in vna parte aeris nō est in alia: z illa eadem aia numero que inforāt corp' foroz' ris nō inforāt corpus platōis: z intelligētia cū operatur in vna parte vniuersi desunt operari in alia. Sed corpus xpi qz nō diffinitur in hostia simul z semel esse p' in diuersis altaribus vt superius est ostensum. Possum' ergo dicere qntū ad diffinitōez corpore xpi vt est in hostia: spūales sbās z intentionales se hēz per ordinēz: minus n' diffinitur corpus xpi vt sacramentaliter hē esse qz spūales sbe: z spūales substāte minus diffinitur qz species colorum intentionaliter existētes in medio.

Carta qntadeciā

Nā corpus xpi existēs i hostia: nec diffinitur i partibus nec i toto. Spūalis vō i bā diffinitur i toto z nō in partibus. Intētio hē diffinitur i partibus qz in toto: qz oia possūt esse ex hitis manifestā. Nā n' corpus xpi diffinitur in partibus hostie: Est. n. in qz pte hostie totus xps: pp quod cū est i vna parte hostie: nō desinit esse in alia: sicut ē nō diffinit i tota hostia: qz simul z semel pōt esse in diuersis hostijs: z cū est i vna hostia non desinit esse in alia. Sbe vō spūalis nō diffinitur in partibus: qz aia rōalis est in qz parte corpore xpi: z cū est in vna parte nō desinit esse in alia: sic ē t' āgelus est totus in qz parte corpore xpi i quo opatur pmo. Diffinitur tamē spūalis sbā in toto: qz vna aia nō pōt esse in diuersis corpore: z v' āgelus nō pōt simul esse in plurib' locis. Intētiōes at color' diffinitur i partibus z i toto: nā illa eadez intentō coloris numero qz est in vna pte aeris: nō est in alia: z multo magis illa eadez intētio coloris numero qz est i vno toto nō est in alio. Quid qd ei diffinitur in partibus diffinitur in toto: vtz at si simul plura corpora existēt: posset esse in illis pluribus corpore: vna in intentō numero: qz intētiōes nō vidētur succipere nuēz a solis in qbus sūt: cū plura luminaria solū numero dāz z plures intentiones albedis esse possūt in eadez pte aeris declarare nō est pntis negotiū. tū tū ostēduz sit quod nō solū spūalia plus ymitatur xpm existētem in hostia qz intentionalia et eo qz nō hnt esse sicutuale nec sūt alicubi mediātibz partibus: Sicut nec xps hē esse sicutuale vt est i hostia. nec est ibi totūz rōne partū. Sed et plus respiciat spūalia modū existēdi que hē xps in hostia qz intentionalia. qz min' diffinitur spūales sbe qz intentiones vtraqz tū desinit a perfecta respēctatiōe cū nō solū intentiones s3 et spūales sbe diffiniatur plusqz sbā corpore xpi existens i hostia.

Propositio xxii.

Christus ut exi

Est in hostia qntū ad esse qd hē ibidez est ignotior sbeis separatis: s3 qntū ad rōez qd ratis est notior. Cū g' modus existēdi que hē xps in hostia. dicat qndā modū essēdi z non dicat aliā rōez qd ratis simpliciter est fatendū qz intellectu naturali ignotior est

no bis xps vt existit in hostia qz snt sbe separate Declaratio

Cogimur ad dicēdū

qz de sbeis separatis qz diu durat stat' pntis nature naturalit' itelligere nō possum' qd sūt: possum' tamē scire eas esse. Nā itellectu essētiā cū nostrū itelligere nō sit sic fatasmate itelligere nō possum' vt superius tāgebatur: nisi qz hnt fatasmata vel sint proportiōata hntibus fatasmata: sbe autē separate fatasmata nō hnt qz carēt qntitate molis nec sūt proportiōata hntibus fatasmata. Nā fm dyoz p' de di. no. Intel ligibilia nō sūt o'pēdibilia a sētibz: z simplicia nō o'pēdibilia ab hīs qz sūt in cōpōe z figura: Nō g' possum' cognoscere qd sūt itelligētes: eas tamē esse nō latz nos. Nā ois effectus ducit i cognitiōez cāe: sed si effectus est proportiōat' possum' cognoscere qd est cā. iō per ipos actus procedētes ab hīm scire possum' qd sit hitus. qz actus sūt proportiōati hitibus. Si vō effectus est iproportioat' tūc ducit in cognitiōez qz est deus: per eas tamen qd sit deus scire nō possum'. Cū g' in vita ista nō cog'scam' deū nisi per creaturas: bene dictū ē quod ait damascē p' li. c. 4. Qm at ē de' manifestū est qd at ē fm sbāz: manifestū ē h' z oio ignotūz. Si g' de deo per effect' tam iproportioat' sibi possum' scire qz est si est iouētēs si sciam' itelligētiā esse p' effectus eaz: licz nescia' eas qntū ad rōez qd dicitatis: Voc vīso apparz benedictū esse: qz ignotior est xps qntūz ad modū existēdi que hē i hostia: qz snt sbe separate. Nam naturali intellectu scire possum' itelligētiā esse i celo: eo qz p'cipim' corpore celestia moueri a sbeis separatis. Nā fm damascē p' li. c. 16. Angelus ibi est vbi operat'. Si g' āgelū operatur i celo mouēdo corpore sup' celestia oueit eos esse in celo: sic ē possumus p'cipere spūales sbās esse hic nobiscū: cum videam' aliquos effectus hic inferius qz fieri nō possēt nisi a sbeis separatis. Alcid' tū i li' de theorica artū magicaz asit arist. dixisse: qz qd mirabile dicitur agitur ē effectus sup' celestis corpore z nō fit i mediate ab aliq' sbā separata. Quod at illa fuerit oppio az manifeste non habetur p

libros suos apud nos existere. Possunt autem forte ex dictis suis concludi quod si nollet dicere repugnans dictis suis: opponeret euz sic dicere. Quidquid tamen de hoc fit non est verum quod dicitur. Coptum est: non oppressos a deo modis loqui ligna ignota: et loqui latinum dato quod ante esset laici et ignorantes quod a corpore supercelesti fieri non possent. Possimus ergo cognoscere per ista sensibilia quod videmus intelligentias esse in celo: et eas esse in terra: cum videmus effectus aliquos quod fieri non possent nisi per spirituales substantias: universalem enim tota corporalis creatura per spirituales administratur: quod lex divinitatis est secundum deum reducere infima in superna per media, per quod potest deinde possimus tales effectus esse ab in intelligentiis: sed per nihil sensibile nobis innotescit christum esse in hostia: quod quantum ad modum existendi quod habet christus in hostia: notiores sunt nobis hoc separare quod fit ipse: cum naturaliter aliquo potest cognoscere substantias separatas esse ubi sunt: christum tamen esse in hostia naturaliter loquendo non solum non possumus scire: sed et non possumus suspicari. Et non solum ad hoc sed naturaliter intellectus non potest fieri fillogium demonstrativum: sed et nec dialecticum nec rethoricum.

Reliquum est quod ostendere quod christus ratione quod dicitur existit in hostia: et notior quod intelligentiis: quod de levi ostenditur. Nam corpus christi ut existit in hostia: licet habeat quendam modum existendi quod non habet ut est in celo: quod non est in sacramento mediaturum dimensionibus proportionis: mediaturum quibus habet esse ut est in loco proportionis et ut est in celo: non tamen habet aliam rationem quod dicitur ut est in hostia et ut est in celo: quod alia et alia ratione quod dicitur diversificat esse speciei: cum corpus autem christi in celo et in hostia non solum non est diversum speciebus: sed et nec est diversum numero: per quod et si corpus particulare diffinitur: illa eadem diffinitio quod peteret corpori christi existenti in celo: peteret ei existenti in hostia. Si ergo corpus christi existens in loco proportionis ratione quod dicitur est notius intelligentiis: quod non est supra intellectum nostrum cognoscere quod dicitur sint corporalia: cum corpus non habeat aliam rationem quod dicitur ut est in hostia sacramentaliter et ut est in celo localiter notum est corpus christi quantum ad rationem quod dicitur ut existit in hostia quod substantie separate sunt. Uterque quod existit in hostia addit modum quod dicitur existendi ut ostensum est: et non dicitur aliam rationem quod dicitur bene dictum est quod corpus christi cum ista reduplicatio ut existit in

hostia simpliciter: sit nobis ignotius quod substantie separate: **Propositio xxiii**

Amiraculo

se apparet in hostia ymago pueri in specie carnis pro ut christus ibi sacramentaliter existit: dimensionibus ibi apparetur dimensionibus corporis christi esse non possunt. **Decl.**

De sacramento eu

charitatis christi aliquid dubitaverit plene quod de cere ris sacramentis: deus per sua providentia volens nos erudire ut firmiter credatur ibi esse verum corpus christi: aliam dignatam est miraculose ostendere hostiam in figura pueri: in specie carnis: quod cum contingit cetera teneret a doctoribus et a defensoribus fidei orthodoxe quod sub illa specie sit verum corpus christi. Dicitur enim quod est interpretator malorum quod se ipsum negare non potest: non faceret quod homines iciterent et moverentur ad adorandum: puerum vel carnem sic apparetur: nisi ibi esset dominus noster christus christi cuius est illa species quod apparet. Et ut sic sit ut apparet: sicut diversum modum dicendi. Dixerunt enim quodam quod figura apparetur et species carnis quod videtur non sunt aliquid localiter: sed solum sunt in oculo videtur. Foras enim deus in occultis fidelium ut eos erudiat ydolum pueri vel speciei carnis: et sic iudicamus de visibilibus ut huiusmodi speciei: in oculo: videtur fidelibus videre carnes vel videre puerum: cum tamen non sit facta aliquid transmutatio: in re extra. Sed hoc sufficere ipse dicitur: quod si hoc dicitur possit: cum talis apertio sit verum abstractum et non alium: vel sit omnibus abstractibus: post modicum definit esse talis aparicio. Ut si omnibus abstractibus videtur quod sacerdos teneret puerum in manibus et post modicum deficeret talis visio et videtur quod teneret hostiam: possit habere veritate: quod dicitur: tamen quod talis aparicio aliquid diu durat et omnibus apparet talis visio dicitur non potest quod hoc solum fieri habeat per mutationem: occulorum. Ideo dixerunt alii quod talis aparicio habet esse quod christus ostendit seipsum in specie pueri vel in specie carnis. Nec obstat ut dicitur quod christus non apparetur puerum cum sit tate quantitatis: quod est in potestate corporis christi occupare ad libitum magnam locum vel parvum. Istud autem potest tripliciter improbari.

Primo per illud quod tactum est: nam si huiusmodi aparicio duraret per horam vel

Carta sextadecima

per modicum tempus forte esset probabile quod dicitur. Sed quod aliquid pro reliquis illa species carnis sic apparetur diu est refutata: non est credibile christum secundum dimensiones proportionis et localiter diu sic esse. Rursum quod secundum dimensiones proportionis non est verum corpus nisi in uno loco: oportet christum descendere de celo ut talis apar fieret. Quod si forte sic dicentes non haberent pro iconuienti quod christus de celo descenderet et a celo se abscinderet et tamen diu in ampulla aliquid vel in aliquid vase localiter existeret: quod diu illa species carnis visibiliter apparetur haberet pro iconuienti: quod cum talis apar fieret in diversis partibus: et cum est in una parte non definit esse in alia: eo quod dicitur sit. quod species carnis sic apparetur diu refutatur christus simul in diversis partibus localiter esse non potest. Tercio videtur iconuienti tale dictum: quod si est in potestate corporis glorificati esse cum corpore non glorificati duo tamen corpora non glorificata ut coiter possunt simul esse non possunt. Cum ergo quod pars corporis glorificati sit glorificata quod ratione duo cor glorificata sit esse non possunt pari ratione ubi est una pars glorificati corporis: ubi alia pars esse non potest. Quod si aliquid corpus existens alicubi localiter: et per dimensionibus proportionis: occupat maiorem locum quod sua quantitas requirit: nisi una pars subiret aliam partem et sic simul cum ea non est cedere: esse in potestate corporis glorificati occupare maiorem locum quod sua quantitas requirit. Propter quod dixerunt alii quod securum est dicere: quod sicut quod corpus christi erat sub specie panis erat quodam dimensionibus perse subsistentes: et in illis alia accidentia subdabantur: sic ille eadem dimensionibus manet et in eis alia accidentia sensibilia supadduntur: una virtute quod pretendunt specie panis: sicut accidentia pota predebant specie panis: sed istud propter duo non videtur detare intellectum: quod quod ipse dimensionibus apparetur transmutate: ut cum apparet christus in forma pueri: nec ergo dimensionibus panis efficiunt dimensionibus pueri: et tunc non remanet dimensionibus eadem vel dimensionibus pueri ut in subiecto: subdatur in dimensionibus panis: quod non videtur possibile: cum existenti eum eiusdem rationis unum non possit alteri subiectum esse. Nunc ergo enim albedo in albedine subdatur ut in subiecto. et sic discurredo per singulas vias: ille modus non apparere realis: sed cum dimensionibus panis supadduntur accidentia carnis: vel simul cum specie carnis erunt species panis:

quod videtur iconuienti. quod opposita in eodem subiecto simul esse non possunt: vel adueniente specie carnis cedit species panis: et tunc ille dimensionibus non debet dici dimensionibus panis: sed dimensionibus carnis: Nam non differunt dimensionibus panis a dimensionibus carnis: quod ille sunt triangulares et ille rotunde. Potest enim de pane accipi proportio triangularis: et de carne proportio rotunda: sed ille dimensionibus ab illis differunt: quod iste dimensionibus sunt diuincte specie panis: ille vero specie carnis. Si ergo dimensionibus ille sunt diuincte specie carnis magis debent dici dimensionibus carnis quod panis: sicut si manna quod erat sub forma panis si fiat postea sub forma carnis: manente sub tali forma: non diceret manna panis sed carnis: Probabilius ergo videtur esse dicendum: quod virtute divina convertitur dimensionibus panis in dimensionibus carnis: et est ibi corpus christi sub specie carnis: sicut panis erat sub specie panis: Sicut ergo dimensionibus panis quod panis appareret non erat dimensionibus corporis christi: sic dimensionibus carnis postea apparentes non sunt dimensionibus christi. Quidquid autem sit de veritate dictorum: tamen quod esse sacramentaliter: oportet dicitur ei quod est esse localiter: christus ut sacramentaliter ibi existit: non est ibi mediaturum dimensionibus proportionis: Bene ergo dictum est. quod siue hostia appareat in specie carnis siue in specie pueri: dimensionibus ibi apparentes: non sunt dimensionibus corporis christi: ut sacramentaliter existit: quod declarare volebamus.

Virtute di

una post consecrationem hostie: species panis convertatur in specie carnis: non erit ibi christus quantum tum est de lege communi: sed dei dispensatione specialiter ibi christum esse est omnino fatendum. **Decl.**

Sunt autem catholica

sacramenta congruentissime ordinata: et quod sacramentum habet fieri iconuienti manna. Nam tunc debent cedere virtute divina esse alligata in sacramentis. Possent enim deus sine sacramentis rebus sacramentis efficere: sicut ordinatione divina sit aliquod sacramentum in aliquid manna: sic virtute et ordinatione eius fieri possit in aqua si benedixerit deus. Et sicut sacramentum eucharistie fuit sub specie panis sic fuit possit sub alia specie si legis latoz benedictio

re volisset. Sic g̃ suomodo dicendum est de sacramento eucharistie sicut dicitur esse de alio sacramento. Uidem. n. i. sacramento baptismatis: q̃ si angelus aliquē baptizaret q̃ntū est de lege cōi: baptizaret ab āgelo nō est baptizaret: potāte: n. baptizati nō edidit deus āgelis: s̃z hoibus. tñ qz bonus āgelus nō baptizaret aliquē nisi b̃ faceret de spāli dei mādato: q̃ntū est de spāli dispensatiōe diuina: fatendū est: baptizati a bono āgelo suscipere fructū baptismi. Sūt: n. boni āgeli i grā cōfirāt: z peccare nō possūt. Nō. n. est credibile q̃ boni āgeli aliquos decipiant. Decipit. n. si aliquē baptizaret z ille non susciperet fructū baptismatis. Et qz sicut bap- tismū h̃t debitū mīstrū: z debitā māz: z q̃ntū est de lege cōi nisi ibi debita cōcurrat: nō fit ibi baptisat. De lege tñ spāli pōt fieri aliter: sic sacramētū eucharistie requirit debitā māz z debitū mīstrū. Debita enim mā est pais. Uoluit. n. rps ne error esset sūmentibus eucharistie sacramētū ordiāre z statuere q̃ corpus ei sūmeretur sub spē pais. Ideo q̃ntū est de lege cōi qz diu durat ibi spē pais tā diu est ibi corpus: rps si g̃ spē pais post cōsecratiōē hostie ṽtute diuā cōuertit i spēz carnis: q̃ntū est de lege cōi nō est ibi rps. tñ qz vt tactū ē supra: deus nō icitat nos ad ydolatriā: nec iten- dit nos decipere: iō nullo spē pais cōuertitur i spēz carnis: nisi spāli sua dispēatiōe faceret: q̃ sua ṽtute z sua cōpotētia quam nō alligauit sacramētis: ṽm corpus rps: forātus ex purissimis sāguib⁹ ṽgis esset sub spē carnis: quod erat sub spē pais. Patet g̃ ṽm esse quod in theozate p̃pōdebat: q̃ si post cōsecratiōē ṽtute diuā cōuertatur spē pais i spēz carnis: q̃ntū est de lege cōi nō est ibi rps: s̃z spāli dei dispēatiōe: oīno fatendū est ibi rps existere. P̃pō r̃rv

Virginitate diuina

na post cōsecratiōē hostie spē pais cōuertatur in spēz pueri vbi rps sacramentaliter existit: nō describetur vt puer ille describitur: ṽz vt sit caput in capite z pes in pede. Sed in capite z i pede z i q̃z parte ei necesse ē totū rps existere. Decla-

Si hostia appareat

in spē pueri vni astātū z nō alii vel ad mo-

dicū rps appareat oībus astātibus: ita q̃ hostia existens i manu sacerdotis habeat spēz pueri: z q̃i stati post appareat i spē pais: credibile est vt supi⁹ inuebatur: talem inmutatiōē esse factā in oculis vidētū: nō in exteriōi nā: Sed de tali inmutatiōe loqui nō intēdm⁹: s̃z si spē z dimēsiōes cō- crate cōuertatur i spē z dimēsiōes pueri. qz si sit diuā ṽtute: certū est spāli ei dispē- satōe ibi rps existere. Ideo inq̃redūz est: ṽz rps ibi sacramentaliter existit describat descriptiōe pueri vt sit caput i capite z pes in pede. Ad cui⁹ euidētiā aduertendū: qz vt pluries tactū est: esse sacramentaliter oppoitur ei quod est esse localiter. Nam licet illud idēz corpus numero sit i hostia sacramentaliter quod est in celo localiter: tñ vt dicebatur nō oppoito est hic z ibi: qz i celo est sbā mediāte q̃ntitate s̃z i hostia est esse localiter per modū localez: s̃z i hostia incipit esse corpus rps vt sbā pais cōuertit i ipm. Tercio i celo vbi est vna pars rps nō est alia: In hostia vbi vbi est cōiū pars corpo- ris rps: ibi est totū corpus. 4. in celo est totū corpus mediātibus partibus in q̃ntū ibi partes foci rident p̃ibus corporis: in hostia at nullo sūt ptes: nisi mediāte toto qz vt tangebatur supra: tota sbā pais sic cō- uertitur in totā sbāz corporis: quod nulla pars pais cōuertitur i aliqz ptes corporis. Si g̃ corpus rps nō h̃t esse in sacramento nisi qz aliqd est cōuertit i ipm: cū talis cōuersio so- lum fiat in totum z nō in ptes: sub sacra- mēto nullo erūt ptes corporis rps nisi rōe totius. Quinto in celo sūt ptes corporis rps vt h̃nt ordiez ad totū z ad locū: in sa- cramento vō solū sup tales ptes: vt h̃nt ordiez ad totū z nō ad locū. Ex his at forāri possūt q̃nqz ratiōes p̃ma talis est q̃ facta cōuersiōe spē pais in species pueri vt sacramentaliter est ibi rps: non descri- bitur corpus ei⁹ descriptiōe pueri vt sit caput i capite z pes in pede. Nā si sacra- mentaliter esse: non est esse sbām mediāte q̃ntitate s̃z est esse q̃ntitate: mediāte sbā: qz fm totalitatez sbālez res non diuiditur vt sit tota i toto z pars i parte: s̃z fm dictā totalitatez vt superi⁹ probabatur est tota res in toto z tota in pte: rps vt sacramen- taliter existit sub spē: pueri est totū i toto z totus in q̃libz parte. Non g̃ describitur rps

E. decia septima

descriptiōe pueri. Secūda rō est talis: qz si adesse sacramentaliter requirit q̃ vbi sit vna pars corporis rps ibi sit totū corpus: p̃z nullo: esse ponēduz describi rps descrip- tione pueri vt sit totus in toto z ps in pte ymo p̃zout potitur rps sacramentaliter esse sub spē pueri: qz fm esse sacramēta vbi ē vna pars ibi est totū: in q̃z parte pueri sa- cramentali ter ponēduz est totū rps. Ter- cia rō talis est. nā qz nihil p̃us existēs ac- q̃rit nouū locū nisi per motū locale: Lū g̃ corpus moueatur localiter p̃z distabilitatez eo quod motus diditur fm ptes ei⁹ quod mouetur. vt dicit. 6. phiz. sic mobile suc- cessiue cōiūrat se spacio fm partes eius sic cōmēsurat se loco fm partes eius. p̃z quod corpus rps vt existit in celo. est totū i toto loco z pars in parte. Sed qz i sacramento est p̃zout tota sbā pais cōuersa est i ipz cor- pus vbi cū est rps sacramentaliter. est totū i toto z totus i parte cū sbā pais ate cōuer- sione sic esset i hostia fm totalitatez sbālez. Nō g̃ describitur rps descriptiōe pueri p̃z ut sacramentaliter h̃t esse sub specie eius.

Quarta rō sic sumi pōt. Nam si partes corporis rps nō sūt sacramentaliter alicubi nisi mediāte toto: vbi nō est totū corp⁹ ibi nō est pars corporis: qz vbi nō p̃us ibi nō potest. fm. n. nostrū modū itelligēdi p̃us est totū corpus sub sacramento qz eius ptes cū nō sit ibi pars corporis nisi mediāte to- to. Si g̃ rps h̃t esse sacramentaliter sub spē pueri: nō cōmēsurabit se partes corporis partibus pueri. Quinta rō talis est. Dice- batur. n. partes corporis rps vt h̃nt esse sacramēta iter alicubi: nō sūt ibi actualiter z vt h̃nt ordiez ad locū. Sed rps existente sacramentaliter sub forā pueri: si partes cor- poris cōiūsuraret se p̃ibus pueri: rps ibi esset actualiter quod est oīo oppoitus: ei quod ē sacramentaliter existere. Dicam⁹ q̃ si- cut rps existit sacramentaliter in hostia sub spē pais: nō cōmēsurat se partibus hostie: s̃z est i toto totus z totus i q̃z parte. p̃z quod si ṽteretur hostia vt pars supior fie- ret inferior: nō ṽteretur rps vt capud esset inferi⁹ z pedes supius: sic ṽtute diuā dimen- siones z spē pais sub q̃bus ē rps sacramen- taliter cōuertentur i dimēsiōes z spēz pue- ri: z spāli dei dispēatiōe esset corpus rps sacramentaliter sub spē pueri iudicādū esset de existētia corporis rps sacramentaliter

sub forā pueri: sicut iudicabam⁹ de existētia eius sub spē pais. Nō g̃ cōmēsurabit se p- tes corporis rps partibus pueri: s̃z erit to- rps sub tota forā pueri: totus i q̃z pte. Propter quod si ṽteretur puer vt capud heret inferi⁹ z pedes superi⁹: nō ṽteretur rps s̃z i q̃z parte pueri ibi totus rps existet:

De p̃z quod ē.

altera pars cōpōiti cui⁹ cōiū- ctū p̃dicatōez nō suscipit: solā māz significare dinoscitur. Si igitur i tale corpus cōuertetur pais sbā: in solāz ma- teriā esset cōuersa. Declaratio

In tētiō at p̃pōnis p

poite est loq̃ de cōpōito vel de cōiūcto quod est i genere sbē: vt de ceruo. vel de leone vel de quocūqz alio quod est in genere sbē cū ps essentialis dicit. ēē cor. Quodlz. n. aīal diditur i aīaz z cōpōitus tāqz in partes essentialis: b̃uūsmōi at corp⁹ quod est ps aīalis: de aīali nō p̃dicatur realiter z esse- tialiter: qz nō h̃gt nisi māz. Quod sic de- claratur qz si nō h̃gt māz: tñ s̃z h̃gt māz cū forā vel h̃gt māz cū forā sbāli vel cū ac- cidētali: cū accidētali nō: qz forā accidētalis nō est essentialis pars alicui⁹ cōpōiti quod est i genere sbē. Accidētia. n. nō igredīūz q̃ditates sbāz. nec loq̃ nos itēdm⁹ nisi de corpore quod sic est pars cōpōiti vel cō- iuncti: quod est tñ in genere sbē vel direc- te vel per reductōez. Rursū tale corpus dicere nō pōt māz cū forā sbāli: qz māz cū tali forā p̃dicat de cōpōito corpus at quod est pars nō p̃dicatur de cōpōito: aīal. n. nō est corpus quod est pars ei⁹. Nō g̃ possu- mus dicere q̃ mā cū forā corporeitatis dicat corpus quod est pars aīalis: qz mā cū tali forā cōstituit corp⁹ quod est genus. Nā loq̃ndo de sbijs sensibilib⁹ de q̃bus est nostra itentio loq̃: genus nō dicit māz: so- lam nec forāz solā: s̃z cōpōituz ex mā z forā iō boeti⁹ i comento sup p̃dicantia dicit q̃ .p. volens determināre de genere sbē relic- tis extremis. i. relicta forā z mā agit de me- dio. i. de cōpōito. Nā z si nō est ṽm q̃ sbā simpliciter dicat cōpōitū ex mā z forā: sbā tñ sensibilib⁹ z corp⁹ quod est genus: dicat cō- pōituz ex materiā z forā. Sic g̃ materia cū forā aīalitate facit aīal quod est gen⁹

Et materia cum forma corporeitatis facit corpus esse genus. Cum ergo genus predicatur de suis inferioribus: et quibus oportet suscipiat predicatorem eius quod refuatur in ipso: quod corpus sensibile est corpus prout corpus noiat oportet ex materia et forma corporeitatis. Cum ergo pars non predicatur de toto: corpus quod est pars aialis cum aialis predicatorem non suscipit. quod ut probatum est nec dicitur materia cum forma accidentalibus: nec cum forma substantialibus. Reliquum ergo quod tale corpus sola materia nominetur: quomodo autem sola materia potest dici corpus: in xviii proposito declarabitur. Ad presens autem sufficiat nobis scire: quod corpus quod est altera pars aialis ut de aiali predicat sola materia nominatur. Dicamur ergo corpus potest tripliciter sumi. Uno modo corpus est ipse tres dimensiones. Sic enim magnitudo habet unam dimensionem est linea: et habet duas est superficies: sic magnitudo habet tres dimensiones est corpus: per quod corpus sic acceptum nihil aliud est quam trina dimensio. Secundo modo corpus nominatur oportet ex materia et forma corporeitatis et sic corpus est genus ad quodlibet animal.

Terchio modo corpus dicitur ipsam materiam. Corpus primo dicitur superius est quantitas: et in genere quantitatis secundum rectam lineam: per quod corpus sic acceptum nec est in genere substantie sicut oportet in genere: nec est in genere substantie per reductionem sic principia sunt in genere substantie. Quantitas enim nec in substantia nec est principium in genere substantie. Secundum modo dicitur corpus prout dicitur materia cum forma corporeitatis: est in genere substantie secundum rectam lineam. Et quod ut tactum est: corpus sic acceptum est genus ad quodlibet animal: quod genus predicatur de suis inferioribus et habet rationem totius. Corpus sic superius predicabitur de quolibet animali: et habet se ut totum respectu animalis. Sic enim arguitur per in 4. top. quod genus non habet rationem partium: quod genus predicatur pars non predicat. Non ergo corpus sic acceptum nominatur corpus quod est altera pars animalis: quod de animalibus predicari non potest. Ridiculus enim esset dicere animal esse corpus quod est pars eius. Si enim animal non est anima quod est pars ipsius: multo magis non est corpus quod est pars eius. Cum enim res principaliter habeat esse per formam et ex materia per materiam: si incompetenter dicitur quod res sit forma: incompetenter dicitur quod sit materia: et cum aliis principaliter habeat esse per animam et ex materia per corpus: si incompetenter dicitur quod animal sit anima sua: incompetenter dicitur quod animal sit suum corpus.

Sine ergo ponamus plures formas in oportet siue non. sed quod spectat ad propositum officium tate quod non variat: potest enim de quibus forma rum a pone de unitate forme in se differunt. quod ponentes unam formam substantialem in oportet: cogitur dicere quod totus ordo predicamentum sit ab una forma secundum res: ut anima leonis aliter et aliter considerata dat leoni quod sit substantia: quod sit corpus quod sit animal: et quod sit leo. Sed ponentes quod forma forma dicitur leonem per aliam formam esse corpus: et per aliam animal: et per aliam leonem semper enim materia cum forma corporeitatis facit corpus quod est genus. et in se uo est distinctio inter partes: etes multas formas et unam formam. Sive ergo ponatur multe forme sive una: corpus ut dicitur materia cum forma corporeitatis: non est corpus quod est altera pars animalis et quod de animalibus non predicatur: cum corpus sic sumptum quantumcumque ponitur sequendo oportet nos dicere quod sit genus et quod de animalibus predicatur: Cogimur ergo ad dicendum quod corpus summi potest per 3. secundum quod nominatur ipsa materia organata quod est sub forma animalis et informatur ab anima et sic acceptum corpus est in genere substantie: non directe sicut oportet et principia sunt in genere: sed per reductionem sicut principia sunt in genere. Istud autem 3. modo summi corpus dicitur per tem oportet: quod dicitur parte animalis: et distinctum non suscipit predicatorem eius: quod corpus sic dictum non predicatur de animalibus quod est quod dicitur et quod oportet: et est tale corpus noiat solam materiam quod declarare volebamus: Materia ergo organata quod est alia pars animalis potest dici corpus. Sed quomodo materia sic summa potest dicere sola materia non addendo aliqua essentia super essentia materie: sed in xviii proposito declarabitur. Ad presens tamen tamen declaratum sit quod materia sic accepta potest dici corpus: et quod si in tale corpus dicitur tere substantia pars: in sola materia est ueritas

propo xviii

Es unipredi

causam modum alteri predicamentum suscipere potest licet forte in alio predicamento essentialiter esse non possit. Nota igitur corporis christi in predicamento quantitatis esse non possit: potest enim modus quantitatis competere. Declar.

Differt aliqd consi

derare secundum res et secundum modum quodlibet ei habet

quod sit tres vel illa a sua materia et a sua forma: et quibus forma dat rei quod sit B et quod non sit aliud ab illo: quibus forma est unitas quodammodo: unum enim cum ente convertitur: et unitas cum ente te. Cum ergo unum sit distinctum a se et distinctum ab alio forma dabo rei quod sit B: dat ei quod non sit aliud. Nulla enim res quod per aliquam naturam est in aliquo predicamento potest esse in alio predicamento dante realiter ab illo. Bene ergo dicitur est quod dicitur: quod generum et non subalternati positum diuerse sunt species et differre. Non ergo res unius predicamenti potest loquendo potest esse in alio predicamento realiter differre ab illo: tamen si duo aliquid predicamenta realiter non differret non esset inconueniens idem res esse in diuersis predicamentis. Et inde est quod quod actio et passio secundum per in 3. philosophia eandem res noiant: et non differunt nisi sicut via qua itur abthebis vel ad abthebis et ab abthebis ad abthebis: id eadem res est actio et passio. nam calefacere ut est in predicamento actiois: ut suscipitur a calefactibili nominatur passio et dicitur calefieri et est in predicamento passiois. Sed si actio et passio realiter differret: res quod est in predicamento actiois non posset esse in predicamento passiois. Et inde est quod in proposito non simpliciter assebat rem unius predicamenti non posse esse in alio: Sed dicebatur forte. quod si vita tem debet habere quod dicitur: intelligendum est illa predicamenta differre realiter: et intelligendum est cum reduplicatone. Nam si eadem res potest esse in predicamento actiois et passiois: tamen res illa ut est in predicamento actionis potest esse in predicamento passiois. Intellegendum est quantum ad id quod res significat: quod per rem principaliter importat: non quantum ad id quod implicat quod importatur ex se sequitur: nam albus significat albedinem que est in predicamento quantitatis et in alio predicamento esse non potest: implicat tamen suppositum quod est in predicamento substantie. Si ergo bene intelligatur dicta propositio per quam res unius predicamenti in alio predicamento esse non potest: non tamen est inconueniens rem unius predicamenti habere modum alteri predicamenti: et uniuersaliter unam rem habere modum alteri. quod licet reale esse oportet rei per suam essentiam et naturam modum tamen potest rei competere et eo quod alteri coniungitur: vel secundum quod ad aliud et ad aliud oportet: et prout alii et alii connectitur alii tamen modum idem: quod declarari potest in libro quod naturaliter sensu

apprehendimus: quod in his quod supranaturaliter fide sit scimus. Uidem enim quod forma suscipit aliquo mensuram et modum a materia: de enim quod recipitur in aliquo recipitur per modum rei recipientis et non rei recepte ut dicitur in 1. de causis. sed ei modum et mensuram passiois est modus et mensura formam receptam in ipso: actus enim actiois sunt in parte dicitur oportet: ut dicitur in 2. de anima. Illud quod forma ut oportet ad nam in qua suscipitur prope loquendo mutat res: sed modum. Non enim forma caloris suscepta in uno suscipitur dat esse calidum: suscepta in alio dat esse frigidum: tamen ut suscepta in magis et minus disposita: magis et minus calefiunt et secundum alium et alium modum formam caloris suscipiunt: et sic est in essendo quod res una sumit modum ab alia: ut forme sumit modum et mensuram ex suis susceptibilitatibus: sic est in significando et predicando quod quod significat et predicat rem unam potest predicare et dicere vel significare rem illam per modum alteri. Ita quod significat quod potest dicere quod per modum qualis. et quod significat quale potest dicere quale per modum ad aliud. Scia enim que secundum res est quibus et est essentialiter in predicamento quantitatis. habet quendam modum relationum ex eo quod relatione referat ad sciensibile et inde superius organizes: quod quedam sunt relata secundum esse et quedam secundum dici. quod ea que sunt in aliis predicamentis et sunt essentialiter quantitas vel substantia vel alia predicamenta habent quendam modum relationum per quod dicta sunt relata secundum dici. Non enim sunt relata secundum esse et essentialiter. quod non sunt essentialiter per se ipsa: relatiois: sunt tamen relata secundum dici rationem modi relationum que importat. Sic et omnes forme substantiales quod secundum res est substantia habet tamen quendam modum relationum: per quod in quanto mensura dicitur quod quantitas unum dicitur de forma substantia sive de deo per quod differt una substantia ab alia. Et quod dicitur talem formam nominat: hoc superius organizes in quod coiter dicitur versus quod differre a secundum rem dicit quod et secundum modum dicitur quod: sic uniuersalia est et omnes secunde substantie secundum res dicit quod: sed secundum modum dicitur quod. Et id licet secunde substantie ratione similitudinis nominum videatur significare per aliquid quod per idem nomen potest importari substantia uniuersalis et particularis: non tamen significat per aliquid. sed magis quale quod: ut dicitur in predicamentis. Significat enim quod per modum quibus. id dicitur significare quale quod ut quid referat ad rem. quale ad modum rei. Et sic uniuersalia et distincte que secundum

rem sūt qđ possūt hēre qñdā modū quale
 sic mā que sūt rez est qđ: pōt hēre qñdam
 modū qñtū siue qñtitatū ut infra dicitur:
 et qđ dictū est de his que nālii sētū pēpīz
 quod id quod sūt rem est vñū sūt modum
 pōt esse aliud: sētū debem⁹ i his sūt hēre
 appēdum⁹. Nā in sacramēto eucharistie
 qđ accētia ibi sūt sūt sūt ut infra declarabit:
 quod ibi sūt rez est accidens: hē quēd. in
 modū sūt in qñtū opēit ei per se esse: et
 nā buāna in xpo: licet sūt rem sit sūt tū qđ
 adueit vbo post esse opētū: hē quēd a mo-
 dū accēdit. Ideo in scriptura a tñ vno
 illa significabat p hēre siue per indūmēz.
 Juxta illud apostoli. In similitudie boiuz
 factus et hitu inuentus est vt homo. Est
 ei de rōe hēre siue de rōe indūmēti quod
 adueiat nō hēnti: et idūō post esse opētū.
 Nā qđ qđ quod est sūt rem sūt erit accidēs
 sūt rem: nec eō: et quod est secūduz rez qđ
 nūqđ erit sūt rem qle vel quātūz. sed sicut
 quod est sūt rem qle vel qñtūz pōt hēre qđ
 dā modū relatiū: sic quod secūduz rez est
 qđ pōt hēre quēdā modū qualē vel quēdā
 modū qñtū. et quod secūduz rez est sūt: pōt
 hēre quēdā modū accēditales. et eō. Ex
 quo māifeste p: qđ sicut dīstīguim⁹ relatiā
 secūduz esse et secūduz dici sic dicere possū
 in⁹ quod est sūt sūtū esse et ē sūt se sūtū
 dici. et est accidens secūduz esse et accidēs
 sūt dici. et est qñtas et qñtas secūduz ēe et
 secūduz dici. Propter quod p: quō res vñū
 us pōdicamēti nō est in alio: sed iduere pōt
 modū alteri⁹. Materia g̃ que est in xpo sūt
 esse nō possit i alio pōdicamēto qđ in pōdica
 mēto sūt: nō tamē ei opētere qđā modus
 qñtitatū. quod declarare volebamus

Propo xviii

Materia q̃ secū

dum rem est in pōdicamento
 sūt pōt modū quēdā qñti-
 tūū sūt qđ modus supra naturā materie
 nullā addit essētiā: pōt corpōis appella-
 tionē suscipere. Poterit g̃ dici qđ in corp⁹
 xpi sit facta pars ouerfio in solā materiā
 pōt sūt ouertatur.

Decl

Nulli dubium est:

qđ materia organata pōt appellari corp⁹:
 ex h̃ ei secūduz vñū modū exponēdi alia
 dicitur actus corpōis qđ pōt naturam

organata. est. n. eōe of ate quod nō hē
 in suosusceptio ate organatōez māe. Si g̃
 possēnt ostendere quod pōt accipi mā vt
 organata: et tam organatō nō dicit aliqđ
 essētiā sup nā māe: sūt solū ipōtz quēdāz
 qñtitatū modū: pōpōitū tbeozēā nullā
 difficultatez hēbit. h̃ ei in pōpōito māi-
 feilū erit: qđ sola essētia māe pōt opē-
 tit ei qđā qñtitatū mod⁹ poterit suscipe
 appellatōez corpōis: .i. poterit appellari
 corp⁹. Notādū g̃ qđ licet extēsiō pfe
 et pōt opētat qñtitatū et nūbīl extēdat nūbī
 mediatē qñtitate: tamē alie sūt partes qñ-
 titatis a pōt eoz que per qñtitatez extē-
 duntur. Videm⁹ n. albedie: extēdi per su-
 p̃ficiēz sūtūz quā extēsiōez qñta est in
 p̃ficiēz tāta est albedo. Ideo dicitur i p̃ci
 canis: quod dicitur albedie: multā eo qđ
 sup̃ficiēs multa sit si tamē sup̃ficiēs ab al-
 bo dīderetur: partes albedis essent alie a
 p̃ti⁹ sup̃ficiēz. Et qđ alietatez p̃tiū sēdūz
 alietas extēsiōis: dicere possū qđ ex-
 tēsiō secūduz partes albedis est alia ab
 extēsiōe secūduz partes sup̃ficiēz. Nā et si
 boitas cātoz est a boita: e cāe: et a se tāta
 boitatez nō hēnt: dicere tamē possū qđ bo-
 itas et entitas cāti realit̃ dīfert a boitate
 et entitate cāe. Sic suo: ex parte ista cōin-
 git. Nā licet sint partes i albedie solū pp
 partes sup̃ficiēz: tñ qđ de ipa albedo extē-
 ditur extēsiōe sup̃ficiēz: ex quo albedo dī-
 fert realit̃ a sup̃ficie et alia est essētia al-
 bedis ab essētia sup̃ficiēz: partes albe-
 dinis o3 essētiāliter dīferre a partibus
 sup̃ficiēz. Cū g̃ ipa mā extēdat extēsiōe
 qñtitatez et cū dīctur mā qñta simul cum
 qñtitate dīctur mā sicut cū dīdebatur su-
 p̃ficiēs alba simul cū sup̃ficie dīdebat
 albedo: opōtz partes māe esse alias a p̃ti-
 bus quātītatis sicut partes albedis erant
 alie a partibus sup̃ficiēz. Licet g̃ mā p̃-
 ma nō hēat partes nisi per quātītatez: alie
 tamen sūt partes māe alie quātītatis. p:
 si quātītās hēret esse p̃se absq; eo quod
 hēret esse in mā: si quātītās sic accepta dī-
 uiceretur: esset ibi assīg̃re partes quātī-
 tas absq; partibus materie. Jgitur qđ euz
 quātītās est in materia: si dīctur tale quā-
 tum nō solū dīctur quātītās sūt etiā dīctū
 materia que est sub quātītate et per quātītatez
 extēditur. Et qđ nō est dīuīso nisi in
 partes: et alietas dīuīsois arguit alietatez

p̃ci: ex quo in p̃dicta dīuīsoe nō solū dīuī-
 ditur quātītās sūt et dīuīditur mā qđ est sub
 quātītate. o3 ibi dare alias ptes a partibus
 quātītatis: et hūiūsmōi partes alie sūt ptes
 māe. Si g̃itur oē genus partū dicit aliquā
 naturā et aliquā essētiā: hūiūsmōi partes
 māe vel dicit solā essētiā materie vel so-
 lam essētiā quātītatis vel dicit aliquā esse-
 tiam et aliquā naturā mā opōitā resultan-
 tem ex vñōe quātītatis cū materia. Cōstat
 autē tales partes nō dicere ipam essētiā
 quātītatis: dicitur est. n. hūiūsmōi partes
 materie alias esse a partibus quātītatis
 nec ēt dicere possū tales partes dicere
 essētiā opōitā ex quātītate et materia: nāz
 ex materia et quātītate sit vñū per accidēs:
 ex his at qđ dīuīgūtur per accidēs nō resul-
 tar natura terciā: ex corpore. n. et aia rōa
 li resultat natura terciā vt natura buāna:
 qđ aia p̃se vñtur corp⁹: sed ex corp⁹
 et albo nō resultat natura terciā: qđ al-
 bedo accidit corp⁹. Opōtz g̃ p̃dictas p-
 tes dicere solāz essētiā materie. dīcēdo
 .n. materiā qñtā solū duas essētiās signi-
 ficamus materie et quātītatis: et terciā esse-
 tiam nullo: dīcēdo: qđ nō sit aliqua natura
 vna ex materia et quātītate si g̃itur i mate-
 ria qñta est dare partes alias a partibus
 quātītatis: o3 partes illas alias ex quo non
 significat essētiā quātītatis ipōtare solā
 essētiā materie. pp quod materia cū p̃ti-
 bus sic acceptis hē qñdā modū quātītatiū
 sed hūiūsmōi modus nullā essētiāz addit
 supra essētiā materie qđ partes ille solam
 essētiā materie dicit. Et qđ materia sic ac-
 cepta cū talibus p̃tiibus dicit materiā orga-
 nizata: qđ materia organata pōt dici corp⁹
 nulli dubiū esse debet qđ sola essētia mate-
 rie pōt induit qñdā modū quātītatiū
 pōt appellari corp⁹. Dīcam⁹ g̃ qđ cum
 organatō partes respiciat: materia organa-
 ta pōt dupliciter intelligi. Vno vt inclu-
 dat partes quātītatis: et sic si dicitur corp⁹
 tale corpus idēz est qđ materia quāta. pp
 quod corpus sic sūtūz nō erit in genere o-
 creta. n. et agregata: qđ icludūt nātas plu-
 res nō cōstituētūz naturā terciā. Ideo po-
 cius sūt in generibus qđ in genere. p: opf
 quod dicitur 3: top. qđ iustu nō est i generē
 sed iusticia. Secūdo pōt accipi materia
 organata ut icludat solas partes materie
 absq; partibus quātītatis: et qđ tales ptes

solā essētiā materie dicit: materia sic ac-
 cepta solā essētiā materie nōiat: qđ corp⁹
 quod nōiat materiā sic organata: nō dicit
 nisi solā materiā prout opēit ei qđā quātī-
 tatiū mod⁹. Et qđ sola materia accepta vt
 dicitur est pōt dici corp⁹ si in materia organa-
 tata existētes in xpo ouertetur sūt pa-
 nis: qđ materia organata nō dicit solam
 materiā vt oñsūz est quod pōt dici corpus
 posset dici pars ouerfio i corp⁹ xpi: et tñ
 in solā materiā facta esset panis ouerfio.
 Sed si corpus illud sūt dīuīsiō ad gē
 sūt solū nō tñ esset in genere sūt dīrecte sūt
 p̃ reductiōz. Propo: xviii

De materia.

que sūt se qđ dīuībīle nōiat:
 prout ei supadditur qđāz quā-
 titatiū mod⁹ absq; additōe

alterius essētiē: quodā totū pōt ouer-
 nūcipari. Si g̃itur in solā materiaz existē-
 tem in xpo pars sūt ouertatur: dicitur qđ
 totius in totū sit facta ouerfio: Apitio

Licet res vni pre-

dīcamēti prout idūit modū alteri⁹ p̃dicamē-
 ti nō dīuīficet essētiā nec mutat p̃dica-
 mētiūz. tñ si opeteret et actualis existētia
 sine illo et cū illo vt hēret talē modū et vt
 careret eo: sūt rēf̃ realē dīam. Albedo. n
 prout hē esse extēsiū et prout cōsideratur
 sūt partes nōiantes solā essētiā albedis
 opēit ei qđā modus quātītatiū. Quāqđ
 ei est extēsiū: vel est quātītās vel h̃ hē ex
 quātītate et vt induit quēdāz quātītatiūz
 modū sed hūiūsmōi modus nullam essē-
 tiam addit supra naturam rei: nec trahit
 rem extra p̃dicamētiūz. nāz cū nō solū ipa
 quātītās hēat esse extēsiū: sed ēt extēdat
 ipa albedo sūt extēsiōez eius: extēsiō albe-
 dinis est alia ab extēsiōe sup̃ficiēz: sed h̃
 mōi extēsiō solū nōiat quēdāz modū albe-
 dinis dicit. n. modū illū que hē albedo vt
 hē esse in sup̃ficie. Nō g̃ hūiūsmōi extē-
 siō addit aliquā naturā supra essētiāz al-
 bedis: qđ tūc sup̃ficiēs alba dīcerz tres
 essētiās: v3 eēnciāz sup̃ficiēz: et essētiāz
 albedis. et extēsiōez illaz qđ accipere sūt p-
 tes albedis dīferretes a partibus sup̃-
 ficiēz. Cū g̃ ex sup̃ficie et albedie nō cōsti-
 tuatur natura terciā: sup̃ficiēs alba so-
 lam duas eēnciās nōiat: o3 illā extēsiōez

albedis. nō dicere aliquā essentia; super-
 addita; nāe albi; s; solū i potare quāda mo-
 dū q̄ntitatiū q̄ opetit albedi ex eo q̄ ra-
 dicat in q̄nto. Rursū talis extensio q̄
 nō addit aliquā essentia supra naturā albe-
 dinis; nec diuersificat essentia; ei; nō trahit
 albediēz in aliud pdicamētuz. Cū n. om̄is
 color heat quoddā esse q̄ntitatiū: qz ois
 color in corpore est: vt dicitur i pdicamētis
 z est est p̄pū sup̄ficiēi p̄ loco colorari vt
 dicitur i topici; s; huiusmōi modus trahit
 naturā coloris in aliud pdicamētuz; nullus
 color erat in pdicamēto q̄ntatiū. Nō q̄ di-
 uerificat pdicamētuz modus sup̄additus
 nāe rei. Nō tū debem⁹ excedere q̄ nullam
 orāz realē faciat talis mod⁹. Si n. albedo
 possz h̄re ēē p̄ter q̄ntitatē ēē: z h̄re ēē n̄ ex-
 tēsiū realē differz a se ip̄a vt beret eē exten-
 sū: z vt sūdaretur in q̄nto. Dicere q̄ possz
 q̄ extēsiō accidit albedini; qz albedo perse
 nō est qd extensū sed accidit ei extēsiō. Est
 ei extēsiō per q̄ntitatēz. Rursū ip̄a extē-
 siō est aliqd receptū in albediē: qz modus
 rei est aliqd receptū in nā rei; extēsiō aut̄
 opetit albedi mediātē extēsiōe sup̄ficiēi: z
 vt ractuz est noiat quēdā modū albedinis.
 Amplius huiusmōi extēsiō facit realem
 orām in albediē. nec tū dat aliā essentiam
 ab essentia albedis; sed p̄o tātō dicitur re-
 alēz orām facere in albediē: qz si albedo
 beret esse fm modū nō extensū vt dicebat
 realiter differret a se ip̄a vt ei extensio ope-
 teret. Hoc v̄so p̄z qd sit dicendū de mā
 Nā sic extensio cōsiderata penes partes
 albedis orātes a partibus sup̄ficiēi dicit q̄z
 dam modū albedis solū quē forritur albe-
 do vt est in q̄ntitate: sic qz partes māe sūt
 aliē a partibus q̄ntitatis extēsiō opetens
 māe cōsiderate fm snas partes nō dicit ali-
 quā essentia sup̄additā māe; sed solū noiat
 quādam modū quē acq̄rit mā: eo q̄ est q̄nti-
 tatis subiectū: pp quod extēsiō sic accepta
 accidit māe: z est aliqd receptuz in essētia
 māe: z aliquo diuersificat māz; nō tū dicit
 aliquā eēntiā sup̄additā nature māe; sed
 modū solū. Et qz res nō est snus modus:
 nō esset h̄idictū māz esse extensioēz suaz.
 z qz qd qd cōsideratur vt ostēsum est totuz
 quoddā. qz extensio zēq̄rit partes ex q̄b⁹
 cōstituantur extensū: p̄z bene esse dictū q̄ so-
 la essentia materie que de se qd idiu; sibile
 noiat vel dicit p̄out ei opetit q̄daz mod⁹

q̄ntitatiū absqz additōe alteri eēntie. totū
 quoddā noiat p̄t. Et qz māe existēti i x⁹
 opetit q̄daz modus q̄ntitatiū: talis mate-
 ria quoddā totuz dici poterit. Si q̄ in solā
 materiā existēte; in xpo ouerteretur sbā
 pais: possz dici q̄ toti⁹ in totū esset facta
 ouerho. Ex his at inuamur ad intelligē-
 dum esse z essentia creatoz. Videm⁹ ei q̄
 sola q̄ntitas est sua extensio. qz extēsiō in
 q̄ntitate nō est aliqd sup̄additū quātitati.
 Nō ei q̄ntitas est extensio per aliud sed. se
 ip̄a est qd extensum. pp quod nō opetit ei
 extensio p̄cipitōe. sed essentialiter est
 ip̄a extensio: nō nō p̄t intelligi q̄ntitas si
 nō intelligeret extensio. p̄tū. n. ad ip̄as q̄dā
 tates q̄ntitatis extensio. Cū si diffiniretur
 q̄ntitas diffinitōe nō per additāmētā: ex-
 tensio p̄tineret ad q̄ditatē ip̄ius: cetera at
 p̄ter q̄ntitatēz sūt extēsiō per p̄cipitōe
 z extēsiō dicit quāda additū nature eoz q̄ si
 nō diffiniretur p̄ additāmētā extensio non
 igrederetur diffinitōe eoz: z p̄t intelligi
 nō intellecta extensio: sic ex p̄te ip̄i esse
 suo. videre possum⁹. Nā sola essentia di-
 uina est. suū esse: qz esse in essentia dei nō
 dicit aliqd superadditū nature ei⁹: Est aut̄
 natura diuina a se ip̄a z nō acq̄rit esse per
 aliqd aliud. pp quod nō h̄t esse per parti-
 cipitōe sed essentialiter est suū esse: ideo
 nō p̄t intelligi natura diuina nō intellecto
 ip̄ius esse. ymo si diffiniret talis nā diffini-
 tiōe nō per additāmētā esse p̄tinerz ad
 q̄ditatē ei⁹: cetera at entia qz h̄nt esse per
 diuā essētiā esse dicit aliqd additū nate
 eoz. Prop̄ quod eē nō p̄tinerz ad natez
 alicuius entis creati: z si quodaz ens crea-
 tum diffiniret diffinitōe nō per additāmētā
 ēē nō igrederet diffinitōe. ē alicui⁹ creature.
 propter quod esse nullo: igreduur diffini-
 tiōe h̄e qz sbā nō diffinitur per additāmē-
 tā. Si aut̄ igreditur diffinitōe accidētis h̄ id
 origit qz accētia h̄nt diffinitōe p̄ additāmētā
 z aliqd p̄t i diffinitōe accētis qd n̄ p̄tinerz ad
 eēntiā eius. Ex his at clare p̄z qz esse
 accidit cui⁹ create z dicit aliqd receptum
 i nā cui⁹z creati: z dicit additū cui⁹z sub-
 iectis creati: z facit realē differētiā in rebus
 creatis. Utz tam esse dicat aliquā essentia
 am additā essentia creature: videtur eim
 absurdū qz essentia z esse dicatur due esse
 eē: quō at heat esse ista realis differētiā
 z vtz essentia z esse possz dici due res z

quō ēē fluit ab essētia z est act⁹ eius ostē-
 dere nō est p̄sentis speculationis. tamē qz
 vt plurimū circa esse creaturaz fatigatur
 additōes z multi cū loq̄ntur de esse z
 essentia in solis v̄bis sustētantur: cū locus
 occurrerit dno excedere itendim⁹ h̄ diffusi⁹
 pertractare. p̄ppō: xxx

De secūdum

se cōsiderata materia qd totū
 ble nomiat: p̄out v̄o addit
 ei qdā q̄ntitatiū mod⁹ dicitur
 quoddā totū z p̄t corpis appellatiōe; su-
 scipe: opozz modū illū materiā mā gis cō-
 positā realiter reddere. Si q̄ in solā mate-
 riā existēte; in xpo ouertatur pais sbā: in
 rem opozz ouertetur. Declar⁹

Si materia secund⁹

se accipiatur nō cōsiderata p̄out in ea h̄e
 at esse q̄ntitas: vel p̄out ei opetit qdā
 q̄ntitatiū modus: nullo matā sic accepta
 p̄t dicit totū: nec p̄t noiat corp⁹. z inde
 est qz oēs antiq̄ phantes in h̄ errauerūt:
 qz materiā oino p̄mā z fm se acceptā dire-
 runt esse cor z ēē ad i actu. Nā aliq̄ ma-
 teriā sic dictā dixerūt esse ignē; aliq̄ aerē:
 aliq̄ aquā: ita qz oia elemta accepunt iud-
 cem p̄ter terrā nullus. n. pbilozophātū po-
 suit solā terrā esse p̄ncipiū oīuz corpoz. ta-
 men terrā cū alijs aliq̄s phanciz posuit
 p̄mū p̄ncipiū: qz eupodocles posuit oia
 elemta ēē p̄mū p̄ncipiū materiale corpoz
 nullus tamē ph̄s indicauit solā terrā esse
 tale p̄ncipiū. Quidā tamē legista esiodus
 noie vt dicitur in p̄ methē vel in 2⁹ f̄z aliā
 veterē trāslatiōe; posuit solā terrā esse p̄-
 cipiū oīuz corpoz. Sed ip̄e nō fuit de phi-
 lozophātibus: ymo fuit vir famosus i legi-
 bus vt recitat cōmētator ibidez. z sicut aliq̄
 phanciz posuerūt v̄nū elemtuz esse p̄nci-
 piū oīuz: aliq̄ v̄o aliud sic aliq̄ posuerūt me-
 diū inter aliqua elemta esse tale p̄ncipiū:
 Cū q̄ sic oēs phantes loq̄rētur solū de can-
 sa materiali: oportebant eos dicere ma-
 teriam fm se cōsiderata; z vt est p̄mū p̄nci-
 piū h̄re rōnez corpozis: quod est oino
 falsū. nā materia oino p̄mā z fm se acce-
 pta nec est corpus nec est aliqd in actu. id
 p. p. methē resp̄hēdit oēs antiquos ph̄n-
 tes dicens eos errasse: qz posuerūt materi-
 am elemtum corpoz. i. de nuero corpoz:

qz dixerūt materiā esse corpus z nō dixe-
 rūt eam de numero nō corpoz. In suda-
 mto. n. nature nō est aliqd diuicūz neqz
 q̄ntū neqz quale. Est. n. mā p̄mā mediū i-
 ter ens z nihil vt dicit cōmētator p̄z ph̄z
 quod cōcordat cū v̄bis augustini i li⁹ cōfessi-
 onuz. d. Duofecisti doine. v̄nū p̄p̄e te na-
 turā angelicam: z aliud p̄p̄e nihil vt ma-
 teriam p̄mā. Cū q̄ materia p̄mā fm se
 cōsiderata nō dicat aliqd in actu: melius di-
 xissent ph̄i si materiā sic acceptā dixissent
 esse nō corpus: qz dicendo eam esse cor⁹.
 Nō. n. materia sic sūta h̄t partes: nec est
 qd diuisibile sed indiuisibile. Tamē vt sup̄
 us ostēsiū est si accipiatur materia vt ope-
 tit ei qdā modus q̄ntitatiū modus: cōingit
 mān p̄tes h̄re. Nā licet materia heat p̄-
 tes per q̄ntitate; tamē vt dicebatur p̄tes
 materie sūt aliē a partibus q̄ntitatis. Cū
 gille partes materie nō dicat aliā essentia
 nisi essentia materie: fm rei vitatez mate-
 ria sic accepta est opozta. Est. n. quoddam
 totuz ad suas partes. Et qz sic cōsiderata
 materia vt h̄t tales partes: nō dicit aliam
 essentia: sed solū additū ei qdā q̄ntitatiū
 modus: patet v̄m esse quod in theozate
 p̄p̄oebatur: v̄z qz huiusmōi mod⁹ super-
 additus materie etiam realiter reddit
 materiam magis cōpositam. Cum igitur
 materia vt erūit in xpo sit qd extensū z
 orgāizatū: z heat quādam modū q̄ntitatiū
 z opetat ei h̄re p̄tes que partes nō dicit
 aliam essentiam ab essentia materie: cum
 q̄libz pars materie sit materia: cōstat mate-
 riam existētem in xpo esse quid realiter
 opozituz cū realiter heat partes. Si q̄ in
 solam materiam existētem in cōstito con-
 uerteretur pais substantia: in rem opozitaz
 esset ouerfa. quod declarare volebamus

De materia nō

dicit quoddā totum nec me-
 retur nomē corpozis nisi pro-
 p̄ modū quātitatiū quē induit: qz p̄out
 oparatur ad aliam h̄ maxie optinz: p̄o-
 prie z potissime d̄z māta dici corp⁹ p̄out
 diuiditur ex oppoito h̄ aliam z nō cōtra for-
 mas alias corpozales. Maetria q̄ orgāiza-
 ta i xpo existēs cōgrue p̄t dici corp⁹. Dec⁹
Cōsurgit ex precedē

tibus rōabilis dubitatio: nā si materia fm
 se accepta nō meretur nomē corporis. 2
 siderata tū vt iduit quēdā modū q̄ntita-
 tiuū induit ratioz corporis 7 h̄t ratioem
 totius 7 est qd̄ p̄positū ex pluribus p̄tib⁹.
 qz cū mā nūq̄ absoluitur a q̄ntitate semp
 p̄petet māe qd̄ mod⁹ q̄ntitati. Sub q̄cūz
 q̄ forā sit materia: semp erit quāta: loq̄ndo
 de materia sensibili. qz de tali loqui itendi
 mus. Utrū aut̄ intelligibilia materia beant
 nō est p̄rtis speculationis. Si igitur modus
 q̄ntitatiū dat māe q̄ beāt rōez corporis:
 7 materia nūq̄ absoluitur a tali modo: si
 cut nec absoluitur a q̄ntitate ad q̄cūq̄ forā
 mā p̄petur materia semp h̄bit rōez cor-
 poris. igitur sicut dicimus q̄ aial est p̄posi-
 tum ex corpore 7 aia: qz materia iduens
 modū q̄ntitatiū h̄t rōez corporis: sic vt
 videt̄ dicere poterim⁹ lapidez p̄positum esse
 ex forma 7 corpore: qz mā lapidis vt p̄posi-
 ad forāz suā h̄t modū q̄ntitatiū. poterim⁹
 q̄ dicere in lapide esse duplex corpus: cor⁹
 s̄. quod est genus ad lapidez quod dicit̄ to-
 tum 7 p̄dicatur de lapide: 7 corpus quod
 est altera pars p̄positi 7 de lapide nō p̄di-
 catur qz est pars lapidis sicut distinguim⁹
 a tali duplex corpus: corpus quod est gē⁹
 ad aial 7 corpus quod pars eius: 7 quod
 dicit̄ est de lapide 7 de mixtis in aiat̄is di-
 ct̄ possit de mistibilibus 7 elemētis. sicut
 eiz forā lapidis nō recipitur nisi ī materia
 quāta: sic et nec forā ignis nec forā aque
 possūt recipi nisi in materia q̄nta. Secūdz
 q̄ h̄c viā vt videt̄ possim⁹ dicere q̄ ignis
 esset p̄positus ex corpore 7 forā sicut aial
 est p̄positus ex corpore 7 aia: qz talia nec
 v̄sus admittit: nec rō patitur opoztz dare
 cām q̄re materia vt est sub forā aimalis: 7
 vniuersaliter vt ifozātur aia p̄t̄ d̄ci cor⁹:
 vt ifozātur aliis formis nō p̄p̄e meretur
 nomē corporis. Rursū aial diuiditur in
 p̄se mouēs 7 in p̄se motuz. diuiditur eiz
 ī aiaz 7 corpus: aia aut̄ est perse mouens
 7 corpus p̄se motuz: cetera v̄o corpora in
 aiat̄a nō mouētur ex se. Si ā materia vt ī
 duit modū q̄ntitatiū p̄t̄ d̄ci corpus: tūc
 mixta inaiata 7 et elemēta diuidūtur ī cor-
 pus 7 forāz. 7 elemēta mouēt̄ur ex se: 7
 nō mouēt̄ur a generāte. tota. n. cā q̄re
 elemēta nō possūt moueri ex se suūtur ex
 eo q̄ nō diuidūtur in forāz 7 corpus: sed ī
 forāz 7 mān. iō 7 si forma possit esse perse

mouēs: mā nō p̄t̄ esse perse mota. Nō. n.
 h̄t per quid resistat motori: iō amētator
 in 4. p̄h̄z vult q̄ in elemētis res mota est
 in potētia solū: 7 motor est in actu. Aut. n.
 elemēta esse p̄posita ex mā. p̄za 7 ex forāz
 simplicibus: 7 motor est forā 7 res mota ē
 materia: 7 ex h̄. cludit talia corpora nō
 didi in rez motaz: 7 motorē ī actu. Lū. n.
 h̄t moueatur ex se nisi sit visibile in moto-
 rem 7 rem motā actu: elemēta nō moue-
 buntur ex se. qz licet possim⁹ ibi saluare mo-
 torez esse aliqd̄ in actu: qz forā dicit aliqd̄ ī
 actu: tñ saluare nō possum⁹ q̄ res mota dī-
 cat aliqd̄ in actu: cū mā dicat qd̄ ī potētia
 solū. ymo ex h̄. cludit amētator q̄ tota
 cā q̄re requirit̄ t̄ps in motu elemētoz est
 resistētia mediū. Nā cū illud quod est ī po-
 tētia solū nō possit resistere: mā q̄ se h̄t vt
 res mota ī elemētis: nō h̄t per qd̄ resistat
 forme que se h̄t vt motor: vt loq̄mur mō
 quo amētator loq̄tur: p̄p̄z. e. n. loq̄ndo
 nec forā elemētoz est motor: nec mā est
 res mota: sed forā est rō per quā mouet̄
 7 materia est rō per quā mouetur. Ado-
 uet. n. elemētuz per actualitatez 7 formaz
 suā: mouetur at̄ per potētialitatez 7 mate-
 riam. Si igitur nō est ibi resistētia: vt ex p-
 te rei mote req̄ratur t̄ps in mouz opoztz
 dare resistētia ex pte m. e. v̄i. ymo si esset
 dare vacuū elemēta mouerēt̄ur in instāti:
 vt probat̄ ī 4. p̄h̄z. nulla. n. esset ibi resistē-
 tia: iō nō p̄p̄z esset ibi motor: sed mu-
 tatio solū. corpora ei celestia: nō sunt ibi
 resistētia ex parte mediū: mouēt̄ur tñ in
 t̄pze qz mouēt̄ur ex se: 7 res mota dicit̄ ibi
 aliqd̄ in actu. cōponūt̄ur. n. corpora cele-
 stia ex corpore 7 forā vt dicit̄ amētator: 7
 corpus quod est ibi vt res mota est actu
 aliqd̄ distinctū a suo motore. Sic et si esset
 motor in vacuo licet mouerēt̄ur elemēta
 in instāti aialia tñ mouerentur ibi in t̄pze
 vt inuit amētator supra 4. p̄h̄z. In mo-
 tu ei aialū nō suitur tota resistētia ex pte
 mediū cū aialia moueāt̄ ex se 7 sint d̄sibi-
 lia in talia duo quoz. vñū est per se mouēs
 7 aliud perse motū. cōponūt̄ur eiz aialia ex
 corpore 7 aia sive ex corpore 7 forā. Cor⁹
 eī quod est ibi perse motū videtur dicere
 aliqd̄ in actu poterit q̄ ibi saluari resistētā
 ī motore 7 rē motā sublata f̄sistētā mediū
 s̄z ī elemētis h̄ fieri nō p̄t̄. qz res ibi mota
 est materia q̄ dicit̄ ibi quid in potētia solū

pp̄ quod ex pte rei mote nō p̄t̄ sumi resi-
 stētia. Si ḡ tolleretur resistētia mediū nul-
 la resistētia esset ibi. Sed si elemēta possent
 dici p̄posita ex corpore 7 forma: sicut dicit̄
 tur corpora sup̄celestia esse p̄posita: 7 etiā
 aialia 7 oia que mouēt̄ur ex se tūc elemē-
 ta mouerentur ex se: 7 esset dare in motu
 elemētoz resistētia ex pte rei mote p̄ter
 resistētia mediū: que oia sūt extra vitatem
 traditā in p̄tia naturalī. Notādūz ḡ q̄ ad
 soluēdū difficultates tactas nō inuamur:
 vt videtur ex p̄one pluriū forāz in p̄posito
 Nā plures forāz in p̄posito ponere nō pos-
 sumus: nisi pp̄ ordiez quē forme h̄nt adin-
 uicez. nullus. n. p̄t̄ plures formas ī p̄posi-
 to: nisi ille forme beant ordiez adiucem:
 Stultuz. n. esset ponere plures formas in
 aliquo: 7 tñ ille forme nō essent adiucem
 ordiare. Inter formas aut̄ aspiciuntur du-
 plicez ordiez: quoz vnus est ordo p̄dicamē-
 ti. 7 talis ordo est ī gen⁹ 7 sp̄ez h̄c at̄ or-
 diez seq̄ns auicebrō h̄ suo forāz v̄re: posu-
 it ordiez forāz 7 3 ordiez p̄dicamēti. Uo-
 luit. n. formā generis 7 sp̄ez esse aliā 7 aliā
 Secūdo est ordo ī formis: qz corporalia
 ordināt̄ur ad sp̄ualia. sensibilia ad intelli-
 gibilia: nālia ad sup̄nālia: 7 vniuersaliter ea
 q̄ educuntur de potētia māe videntur esse
 materialia: 7 h̄re quēdā potētiales ordiez
 ad sp̄uales forāz. Et si istū modū seq̄remur
 dicerem⁹ in boie esse plures formas 7 nō
 in aliis. Esset. n. in boie vna forma nālia
 educta de potētia māe: 7 aia sup̄naturalis
 imediata creata a deo 7 infusa corpori: 7
 tūc nālia forma educta de potētia matie
 erit materialis 7 h̄bit potētialē ordiez ad
 formā sup̄nāle 7 infusā. Sed sive sic sive
 sic dicamus nō videtur difficultas solui: qz
 si nos ponam⁹ pluralitatez forāz pp̄ ordiez
 p̄dicamēti: volentes genus 7 sp̄ez nō posse
 dicere eādez formas: tūc in elemētis erunt
 plures forme: cū in eis refuetur forma ge-
 neris 7 sp̄ez. Est. n. ignis: ignis 7 corpus: 7
 quodlz elemētū est aliqd̄ ī genere 7 ī sp̄e.
 possum⁹ q̄ saluare pp̄ pluralitatez formaz
 elemēta ēē p̄posita ex corpore 7 forma: 7
 res ibi mota est corpus 7 nō matia solū.
 Mouerēt̄ur igitur elemēta ex se 7 nō v̄ta
 rem⁹ difficultatez tactaz: sed magis pone-
 remus ipam. Rursū si in solo boie poue-
 remus plures formas: qz in solo boie est
 forma sup̄naturalis infusa: tunc idem esset

iudicium de aialibus brutis 7 de elemētis.
 Mouerēt̄ur ḡ elemēta ex se sicut animalis
 bruta: vel aialia bruta nō mouerēt̄ur ex se
 sicut nec elemēta: quoz neutz est d̄ctes
 dicere. Nō aut̄ dicere possumus q̄ in ele-
 mētis 7 in mixtis inanimatis vt in lapide
 est solū vna forma. ideo nō possūt moue-
 ri ex se qz nō sūt d̄sibilia ī corp⁹ 7 forma:
 sed in materia 7 forma. In aialibus v̄o oī-
 tus sūt plures forme: lo mouent̄ur ex se qz
 cōponūt̄ur ex corpore 7 aia sive ex corpo-
 re 7 forma. 7 ibi corpus nō dicit̄ materiaz
 solū: sed materia cūz forma. Sin h̄c. n. po-
 sitionez lapis per eādez formā est lapis 7
 corpus: 7 quodlibz mixtū inaiatuz per ean-
 dem formā est in genere 7 in ip̄e. leo at̄ nō
 per eādez forāz est leo 7 cor⁹: 7 quodlz
 aial nō per eādez forāz est aial 7 corp⁹.
 Sed h̄ p̄t̄: nō videtur posse stare. Lū. n.
 ex inaiato sit inaiatū: vtputa ex lapide ver-
 mis: n̄ lapis per eādez forāz est lapis et
 corpus: qz cedit forā lapidis postq̄z intro-
 ducitur forma v̄mis: cedit corporeitas q̄
 erat in lapide. Nō est. n. intelligibile q̄ aliq̄
 duo dicant eādez rem 7 vñū realiter cor-
 rūpatur alio manente in corrupto. Si ḡ
 corporeitas 7 lapideitas in lapide dicit̄
 eādez formā postq̄z cedit lapideitas adue-
 niente aia v̄mis cedit 7 corporeitas. Et qz
 cū generat̄ v̄mis ex lapide solū introducūt̄
 de nouo in materia vna forā. f. aia vermis.
 Si igitur corporeitas que p̄us erat in mā
 lapidis ibi nō remanet qz nō remanet la-
 pideitas generato ex lapide v̄me vel ali-
 quo alio viuo per solā introductionēz aie ī
 materia vel v̄mis geitus ex lapide non
 erit corp⁹ vel illa eadem forma q̄ dat v̄mi
 quod sit v̄mis dabit ei quod sit corp⁹ 7 ean-
 dez forāz dicēt̄ aia v̄mis 7 corporeitas.
 Videtur ḡ oīno esse dicendū q̄ sicut forā
 per quā lapis erat lapis aliter 7 aliter ac-
 cepta dabit lapidi quod eēt lapis 7 quod
 esset corpus sic forma v̄mis postea intro-
 ducta dabit v̄mi q̄ sit v̄mis 7 q̄ sit corpus.
 Corporeitas. n. in genere s̄bē nō est ip̄e di-
 mensionez s̄z est forma dās esse matie
 apte nate suscipe dimensionez aia ergo v̄is
 corporeitas dicit̄ poterit. Nā forā v̄mis sic
 dicitur aia ex eo quod dat v̄mi q̄ viuat 7
 q̄ senciāt. Sed p̄t̄ dicit̄ corporeitas ex
 eo q̄ est actus matie d̄m̄soate qd̄qd̄ at̄
 sit de boie in alia at̄ plures formas pone-

re nō est rōabile nisi ponere pluralitā ē
 formā tā in elemētis q̄z in mixtis: et tāz
 in mixtis in aiatis q̄z aiatis. Nō ē ex plu-
 ralitate formāz possum saluare difficulta-
 tes tactas: v3. q̄re elemēta et mixta in aiā-
 ta opōnūt ex mā et forma: et nō p̄p̄e
 ex corpore et forma: et nō mouētur ex se et
 in motu eoz nō est assiḡre resistētiaz p̄ter
 resistētā mediū. Aialia vō dicūtur opōi ex
 corpore et forma siue ex corpore et aiā: et
 mouētur ex se et est ibi resistētia rei more
 p̄ter resistētā mediū. Notādū ē q̄ aīma
 pōt opari ad materiā cui est actus et p̄fec-
 tio dupliciter. vno^o vt est forma eius. alio^o
 vt est motor ipius. Utroq̄z at mō mā exi-
 stens in aiā: vt opatur ad aiām meretur
 nomē corpōis. Ad vō elemētōz et vniūsa
 liter mixtoz inaiatoz vt opatur ad forāz
 suā: neutro^o meretur nomē corpōis. Dice-
 batur. n. sup̄ius q̄ materia fm se cōsiderata
 nō meretur nomē corpōis: tñ vt induit q̄z
 dam. modū q̄ntitatiū p̄t dici corp^o. Ostē-
 debatur. n. quis erat ille modus q̄ntitati^o
 p̄p̄ quē materia poterit appellari corp^o.
 Dicebatur et q̄ talis modus erat orgāiza-
 tio: Materia. n. orgāizata pōt dici corp^o
 vnde si in nullo opōito esset forāz plurali-
 tas: aiā ex h̄ ipō diceretur actus orgāiza-
 ti corpōis: q̄z esset p̄fectio m̄ae orgāiza-
 te. orgāizatio at dupliciter sumi poterit. vel
 p̄ partes m̄ae: vel p̄ partes q̄ntitatis.
 materia aut orgāizata p̄ partes materie
 pōt dici corp^o: cū ipse partes m̄ae nullam
 essentiā dicūt p̄ter essentiā m̄ae. Ideo ma-
 teria sic accepta nullā essentiā significat f̄
 essentiā m̄ae. Et si q̄ratur cū aiā dicitur
 actus materie orgāizate: vtrū illa orgāiz^o
 debeat sumi fm partes materie vel fm
 partes q̄ntitatis: planū est eam esse sumē-
 dam fm partes m̄ae: q̄z aiā immediatus
 adberet materie q̄z q̄ntitas: cū talē mate-
 riam inforāt q̄lem iuenit. Inueit materiā
 orgāizata: iō talē materiā perficit. orgāi-
 zatio ē illa que poitur in diffinitōe aiē cui^o
 dicitur. Aīa est actus corpōis orgāici nō
 dicitur accidēs neq̄z noiat partes q̄ntitatis
 q̄z accōis nō īgredīē diffōnez sbē h̄z noiat p̄-
 tes materie. Cū ē spāliter aiā dicitur act^o
 orgāici: et spāliter aiā req̄rat tāq̄z p̄p̄m
 susceptiū orgāizata materiā: spālī mā
 vt est in aialibus et vt opatur ad aiām me-
 retur nomē corpōis nō at meretur pro-

ptie tale nomē vt est in elemētis et in mix-
 tis inaiatis et vt opatur ad forās alias.
 Dicamus ē q̄ materia vt est in elemētis
 et in rebus inaiatis: nō differt per essentiā
 a materia vt est in aialibus. Materia vñ
 vt est in aialibus existēs: h̄t q̄ndāz modūz
 q̄ntitatiū vt orgāizatioē: quā nō h̄t vt
 est in aliis mixtis. et rōe b^o aialia dicūtur
 opōita ex corpore et forma siue ex corpo-
 re et aiā. q̄ materia orgāizata pōt dici cor-
 pus: mixta in aiata dicūtur opōita ex ma-
 teria et forma: q̄ forma eoz nō p̄p̄e dicū-
 tur opōita ex corpore et forma. Et h̄cut de
 clarauim^o materiā in aialibus p̄p̄e h̄re
 rōnez corpōis vt opatur ad aiāz tāq̄z ad
 formā: et ostēdim^o h̄ nō cōtingere in rebus
 in aiatis sic ostēdere possum^o materiā i aiā
 li vt opatur ad aiāz tāq̄z ad motorem
 h̄re rationē corpōis: vt tñ est in elemētis
 et in h̄is que nō mouentur ex se nō pōt di-
 ci corp^o. Ad cui^o euentiā notandūz
 q̄ in aiata nō mouentur nisi ad vñā dīz
 pōnis tñ: et per vñam naturā tñ. vt q̄uis p̄
 naturā q̄uis mouētur in deorsū: et leuia
 per naturā leuis mouētur tāuz surū. Cū
 ē forā grauis per q̄uitatez tñ rō q̄re q̄ue
 moueatur deorsū: nihil remanet in graui
 p̄p̄ter quod resistat illi motui: iō res mo-
 ta in q̄ibus dicitur esse materia tāuz: et
 aliqd quod est in potētia solū. q̄amota
 forma grauis que videtur se habere vt
 motor. materia quantum est de se ē i ple-
 na obediētia ad motū illū: q̄z nihil est i ea
 p̄p̄ter quod possit resistere tali motui.
 Cū si inibi heret resistētia mediū: et grauis
 moueretur in vacuo vt dicebat moine. ille
 est i istāi. Sed in aialibus nō sic. Aīa-
 lia ei mouētur ad oēz dīz pōnis: et non
 mouētur vno^o tāuz. Mouentur ei tā per
 q̄uitatez q̄z per appetitū. et cū aīma mouet
 fm appetitū: nō est mā in plena obediētia
 ad motū illū: ymo per grauitatez resistit
 illi motui. iō mā existēs in aiā vt opat ad
 aiām tāq̄z ad motorez q̄z h̄t aliqd per qd
 resistat: iduit rōnez existētis in actu: ideo
 meretur nomē corpōis: loquēdo etiā de
 aiatis vbi possum^o ponere vñā formā tātū
 vt si in ceruo nō esset nisi aiā solū: ceruo
 peteret duplex motus. vñus deorsū per
 q̄uitatez p̄p̄t fm talē motū opatur
 mā cerui ad formā suā nullo^o meret^o

corpōis: q̄z nō heret rōnez existētis i ac-
 tu: cū nō heret per qd resistet talū motui
 p̄p̄t ceru^o mouetur p̄ appetitū: q̄ mo-
 tus est aiē fm q̄ aiā: et sic mā existēs i eo
 vt opatur ad aiām pōt appellari corp^o.
 h̄t. n. per qd resistat dicto motui: q̄z per q̄
 nitatez iō pōt appellari corp^o q̄z uiduit
 rōnez existētis in actu. patz q̄ materia i
 aialibus vt opatur ad aiām meretur nomē
 corpōis: siue oparetur ad eam vt formā:
 siue vt ad motore. Sz nō p̄p̄ eandēz cāz sic
 et sic meretur nomē corpōis. Sed vt opat
 ad aiām materia existēs in aiā et vt ad aiā
 mā meretur nomē corpōis p̄p̄ orgāizatiō-
 nem. sed vt opatur ad eam vt ad moto-
 rez: pōt dici corp^o p̄ resistētā. In elemē-
 tis vō et in rebus inaiatis q̄z forme eoz nō
 p̄p̄e req̄rūt orgāizata materiā: nec mate-
 ria eoz h̄t p̄ qd resistat forē mouētis siue
 vt est rō m̄cuedi: nullo^o materia in talib^o
 respectu siue forme meretur nomē corpō-
 is: et talia nō possūt dici moueri ex se. Nō
 n̄lūt opōita ex corpore et forma sz ex mā
 et forma: nō. n̄lūt dīstibū: a i talia duo quo-
 rū vñū sit perse mouēs et aliud perse motū
 Nā si forā in elemētis pōt dici perse mo-
 uens q̄z dicit aliqd in actu: mā tñ nō pōt
 dici p̄se mota q̄z noiat qd in potētia solū.
 Bene ē dicit^o cōmētator in 4° celi et mūdi.
 q̄ grauis et leuia mouēt perse sed mouētur
 per accidēs. Patet igitur vñ esse quod
 in theozemate p̄p̄onebatur q̄ materia i
 aialibus vt opatur ad aiām meretur no-
 mē corpōis: sed vt est in elemētis et vt op-
 paratur ad formas alias corpōales: corp^o
 app̄tari nō pōt. Quod vō cor̄relatiō ad
 debatur q̄ materia orgāizata in xpo
 ḡrue pōt dici corp^o. vñis p̄dictis dīstibū-
 tionem nō habet. p̄p̄d: xxii.

¶ Nō excedit
 rōnē poss. b̄lis quod pais ma-
 ter a uerrat i materiā cor-
 pōis xpi et forma in formāz
 uerho totū sbē pais in solā materiā nō ē
 spōssiblis rep̄tāda. Declar:

¶ Si poērem in quo
 libet opōito vñā formā sbālez tñ: et dicere
 mus q̄ in xpo nō fuit forā sbālis nisi aiā
 solū: cū uertitur sbā pais in corp^o xpi op
 posteret nos dicere in solā materiā pais

sbām esse uersā. Corpōalia. n. in spūalia
 uerū nō possūt. Omnes ei cōcedūt q̄ sic to-
 tus xps est in tota hostia: quod in maiāz
 xpi n̄bil est uerū. aiā. n. eius est sub sa-
 cramento altaris solū ex naturali cōcōcan-
 tia nō ex vi sacramētū. q̄z nec materia pa-
 nis nec eius forā nec aliqd in pane existēs
 uerū est in aiām: et si nō est ibi aiā ex vi
 sa. ramentū: multo magis nō est ibi dīnitas
 vt appellare^o esse ex vi sacramētū in quod
 aliqd est uerū. Si. n. n̄bil panis pōt op̄-
 ti in aiām multo minus poterit uerū in
 dīnitate. Rurū nullū accōis xpi est ibi
 ex vi sa. ramentū: q̄z n̄bil est uerū in ali-
 quod accidēs eius. spāl. n. noie vt infra dī-
 cetur ita uerū appellatur in b̄nō: q̄z
 sbā pais uertitur in sbām corpōis: nullū
 tñ accidēs pais uertitur in aliquod accōis
 in xpo existēs. Sed si in corpore xpi nō est
 forma sbālis nisi aiā: qdqd erit in xpo n̄bil
 erit materia vel dīnitas vel aiā vel accōis:
 Si ē n̄bil uerū est in dīnitate: nec i aiāz
 nec in accidentia opozz sbām pais uersāz
 esse in solā materiā. Sed ponēdo plures
 forās in cōmēto et dīcē^o q̄ corpus xpi ē
 aliā forāz est corpus et aiatum: pōt esse
 duplex modus dīcē^o si de uerūfōe sbē pa-
 nis in corp^o xpi. P̄tio q̄ talis uerūfō
 fiat in materiā orgāizata q̄ pōt dici corp^o:
 et q̄ materia orgāizata loquēdo de organi-
 zatione fm partes materie nō dicit nisi so-
 lam materiā: fm istū modū loquēdi tota itā
 panis uertetur in solā materiā. Sed
 cūdo^o pōt intelligi talis uerūfō quod cor-
 pus nō dicat materiā solū: sed dicat mate-
 riā cū forā corpōeitatē et panis cōuer-
 tatur in corp^o xpi q̄z materia pais cō-
 uertitur in materiā corpōis xpi: et forma
 in formā. Quod aut istoz vñū sit nō est p̄-
 sentis theozematis dīffinire. Sed i dicto the-
 ormate dicitur q̄ si est poss. b̄le q̄ ma-
 teria cōuertatur in materiā corpōis xpi:
 et forma in formā: cōuerfio totius sbē pa-
 nis in solāz materiāz nō est reputāda ipō-
 ssiblis. Triplici. n. via ostēdere possum^o q̄
 si pōt mā alicuius cōuerfio in māz et forā i
 formāz: quod potest totū opōitū conuer-
 ti in solāz māz loquēdo de forās de potētia
 m̄ae eductis: q̄z de talibus loquēdo spectat
 ad p̄sens. Prima via sumitur ex eo q̄
 mā formā nō dīnatur. Secūda via heret
 q̄z oēs forme de potētia materie educte:

quod i. v. v. clauduntur in ipsa materia
 auter no diceretur educi et extrahi de po-
 tentia materie ei. Tercia via dicitur qz
 forme mali de qua loquimur opetit potetia
 litas et passivitas propet materia: sicut eo
 maie opetit actualitas pp forma. Pria
 via sic patz. qz vt dicit ometator in primo
 celi et mundi: nuqz vnu dnoz fit essentialit
 reliquz: albedo. n. no fit nigredo. Sic g v
 ficat ex albo fieri nigrum qz ma q erat sub
 forma albi: fit sub forma nigri. Et inde est
 q. p. in p. p. huz probat quod est dare mas
 subiecta vtiqz dnoz: forma g forme dicit
 in qntu forma vna exites in materia non
 opartitur secu alia. Sed ma nulli fore dia
 tur: qz sub qlibz forma esse pot. id ometa-
 toz in p. p. huz sup illo vbo. Lu no dicam
 sbam esse oratia qliter ex no sbis fiet sbā
 vult qz sbā ibe orariat: vum est qntuz ad
 forma sed no est vum qntu ad mam et su-
 biectu. Si g vtute dina fieri pot vt forma
 ouertatur in forma ad qua dicitatez ber
 no est reputanduz impossibile deo totaz
 sbam opoiti ouertere in sola materia. ad
 qua dicitatez no ht. vmo si nobis inote-
 scit esse possibile deo vna forma eductam
 de potetia maie posse ouerti in aliaz: vt in
 proleqndo patebit: potissime b inotescit
 nobis ex eo quod forme ex pte maie i qua
 vniuntur. qz de ei. potentia educi possunt:
 dicitate no hnt: Si g cedim qz possit for-
 ma in forma ouerti pp ipaz materia i qua
 vniuntur. multo minus est reputandū ipo-
 sibile deo qz possit forma i ipaz materia co-
 uertere: pp quod totaz sbam rei opoite i
 sola materia pot ouertere. Secuda via
 sic pater: nam vt tactu est: forma educta
 de potetia materie vtaaliter clauditur in
 ipsa materia: Nam vt ometator ait in r. i.
 methice: esse quod extrahitur de aliquo e
 aliquo in eo de quo extrahitur. forme g ali-
 quod sut i materia ante qz de materia edu-
 cantur: cu possint extrahi et educi de ma.
 possum g aliquo dicere q materia fit po-
 tentia et vtute totu. In potetia ei passiva
 materie e. i. forā educibilis de ipsa qz po-
 sita ma terre facit totu: igitur vno mate-
 ria et forma sut plus qz inacta solu. Alio
 ma et forma quoda no sut plus qz maia
 solu. Nam actiue loquedo ma et forma sut
 plus qz materia solu: qz si materia est ro-
 agendi babet a forma: pncipaliter ei ratō

agendi est forma. si tam aliquo coicatur
 materie: b opetit ei prout ht esse sub forā:
 sed loqndo de potetia passiva materia et
 forma no plus est quoda qz ipsa materia:
 cu de potetia passiva materie educatur.
 Sed cu sbā pais ouertitur in corpus xpi:
 ibi panis sbā no ht ronez actiui sed passi.
 fit ei b vtute diuina respectu cui cucta cre-
 atura ht ronez malis et passiu: Est ei i po-
 testate creatoris hēre plena actioez et pie-
 nu: dominiū super creaturā iuā: vt faciat
 de ea vt sibi placet. Si g fm potetia passi-
 uam quoda materia et forma no sut plus
 qz maia solu: qz vt tactuz est panis in dic-
 ta ouertione ht ronez passiu vt spectat ad
 propoitiuz: quoda mo im est materia panis
 qntum materia et forma simul. in qcuqz
 igitur vtute diuina pot ouerti materia
 panis: ouerti poterit materia et forma si-
 mul. Sicut g in ouertere est ex parte for-
 me sic in ouerti est ex parte materie. pp
 quod sicut in ouertere et in agere no est
 plus materia et forma qz forma solu: qz
 fm potetia actiua materia clauditur in
 forma: et vbi vnu p alteru vtrobiz: tātum
 vnu. Unde qz tota ratio agendi opetit
 materie pp forma: et in agere et in ouer-
 tere no plus erit materia et forma qz for-
 ma solu. sic in pati et in ouerti qz pncipali-
 ter rō passiois suitur ex materia: et forma
 clauditur in potetia passiva materie: fm
 pati et ouerti no plus est materia et forā
 qz materia solu. Si g potest conuerti mate-
 ria pais in materia corporis xpi: et forma
 in forma: poterit simul forma vel mate-
 ria pais conuerti in solam materia. Et qz
 forme b qz spectat ad propositu non se sic
 vtu aliter continet: vt forma continetur in
 materia: difficilius est ass. gre ronez: mo-
 du per que forma panis conuerti potest i
 forma corporis xpi et materia in mate-
 riam qz ostēdere qz tota sbā panis conuer-
 ti possit in sola materia. Tercia via sic p
 qz forma perse non est in potetia passiva
 nisi ratione maie: sicut difficile est sustinere
 materia perse agere vel esse aliud qz agit
 materia ab eo quod agit forma: materiaz
 tñ diuctaz fore agere et ouertere aliqd no
 est iconueniens. Si non aliud agat nec ali-
 ud ouertat ma qz forā. sic difficile est su-
 stinere forāz perse supra pati et ouerti in
 aliqd forāz tñ vnitā materie conuerti in

aliqd no est iconueniens: sed si ouertio fore
 no ht alia a ouertioe maie: et forma no ou-
 ratur in aliud qz materia. Si g maia alic
 opoiti in materia ouertitur: facile erit iu-
 stinere qz et forma in eandem maie ouerta
 tur. totu g opoiti in sola materia pot ou-
 ti: et si no est impossibile quod in aliud ouer-
 tatur materia et in aliud forma: vt qz ma
 ouertatur in materia et forma in forma: oī
 no tñ facilius est sustinere qz materia et for-
 ma pais vtute dina ouerti possit i sola ma-
 teria corporis xpi: qz q materia ouertat i
 materia et forma in forma. Si g b est possi-
 bile illud no est reputandū impossibile vt i
 theoate dicebatur. De mo at possibilira-
 tis. In sequenti theoate aliqua declarabiz
 prout spectat ad pns op. Propo. xxvii.

Artes qz ha-

bet materia naturaliter actu
 esse no possit sine partibus
 qntitatis: intellectus tñ pp es-
 sentiale dnam sepat has ab illis: poterit g
 aliqd ouerti in ptes materie existens in r:
 abiqz eo quod in qntitate ipius aliquid o-
 uertatur.

Declaratio

Si alicui rei conpe-

titur modus alterius per aliud sicut opetit ei
 per illud: sic illo deficiente ei no remanet
 dictus modus. quod videre possum tñ in
 his q naturaliter bent esse: qz et in his q
 miraculose fiut. Uidem. n. vniuersalia na-
 turaliter esse in pncipalibus. Et qz vniuer-
 salia perse no existūt sed in alio hnt esse:
 oibus vniuersalibus opetit qda modus q
 li: id supius dicebatur vniuersalia q sunt
 se sbē no significare hoc aliqd: sed quale
 qd: qz figit qd per modū qualis. Si g mo-
 dus qualis opetit vniuersalib ex eo qz sūt
 in alio: si ponerem vniuersalia perse esse et
 dicerem qd itates rez abstractas perse exi-
 stentes. vt plato posuit quas dixit esse yde-
 as pncipalium: cogemur dicere vniuersa-
 lia esse sbas: no solu qntū ad rez: sed et qn-
 tū ad modū qz opeteret eis perse existe-
 tere. id. p. vi. metaphice. disputās tra plato
 nez ait vniuersalia no esse sbas: qz nullum
 eō est sbā: id repēdit platonē ponētez vi-
 uersalia esse sbas: et sicut hēt esse in his q
 nāliter sūt: sic videm in his q miraculose
 fiut. sicut ei vniuersalib nāliter opetit mo-

duo qlis per pncipalia: vt qz sūt in pncipalibus
 laribus: et si amoueretur a pncipalibus: non
 opeteret eis dictus modus: sic qz per dine
 vtutis influetia: pot miraculose accidēt
 opetere modus sbē: qz diuio miraculo pnt
 accidētia perse esse vt infra de lazabif: si dī
 na influetia cessaret: tolleretur ab accitū-
 bus modus sbē: no. n. possent vterius pie
 esse. sp ergo cu opetit alicui rei modus ali-
 quis per aliud illo alio amoto no poterit
 ei opetere ille modus. Si ergo maie opetit
 naturalit hēre ptes et hēre modū qntitati-
 uū mediāte qntitate: amota qntitate natu-
 raliter no opetit materie hēre ptes b qz
 dicebatur materia hēre cndā modū qntita-
 tiuū. Naturaliter ergo partes materie no
 possūt actu existere sine pncipalibus qntis
 intellectus tñ pp essentialē dnam sepat has
 ab illis. Sicut. n. per sensū visus possum iu-
 dicare lucez esse aliā a colore: qz vidēz co-
 lores aliqndo magis illuminatos aliqndo
 minus: sic qz essētia maie est alia ab essen-
 tia qntitatis qz videm edēz materia per
 essētia aliqndo esse sub maiori qntitate
 aliqnt sub minori: iudicare possum per itel-
 lectū partes materie essentialiter differre
 a partibus qntitatis: sic essētia materie
 est alia ab essētia qntitatis. Utrū at pos-
 sim intelligere partes materie no inte-
 lectis partibus qntitatis: vel oīno sic est de
 cognōe intelligibili qntū ad partes ma-
 teriales respectu partū qntitatis: sicut
 erat de visu colorū in oparatōe ad lucē: vt
 sicut visu cognoscere possum colorē differ-
 re a luce no tñ possum videre lucez no vi-
 sa luce. Sic forte diceret quis quod itellet-
 tu pncipere possum partes materie esse ali-
 as a partibus qntitatis: no tñ possumus
 intelligere illas partes no intellectis par-
 tibus qntitatis: talia aut inuestigāte no
 spectat ad propositū. Nā b possum intelli-
 gere aliqd esse differēs ab alio qd intelli-
 gere no possum no itellecto alio: vt possum
 cognoscere qz accidēs sit aliud a subiecto:
 no tñ possum intelligere accidēs no itel-
 lecto subiecto. Deus tamē plus pot facere
 qz intellectus noster intelligere: qz pot fa-
 cere accidēs sine subiecto licet hoc no pos-
 sumus intelligere: Sic forte diceret aliqd
 qz deus posset cfuize esse partes mater e
 ab qz partibus qntitatis: licet forte non
 possumus intelligere partes materie non

intellectus partibus quantitatis. Et si posset deus facere has pres esse sine illis: nulli dubium est quod potest facere quod aliquid convertatur in partes materiae: absque eo quod aliquid sit in se in partes quantitatis. Sed quod dicitur si hoc non potest deus: quod forte non habet rationem possibilem quod actu existant partes materiae absque partibus quantitatis: non tamen pro hoc tollitur veritas quaerita. Nam si albedo absque superficie esse non posset tamen quod essentia albedinis est alia ab essentia superficie: et deus potest veram essentiam in alia essentia convertere: quod ut probatur fuit supra deus convertere potest aliquid aliud actu existens: posset deus per se locum aliquid convertere in essentiam albedinis et tamen nihil esset convertitum in essentiam superficie: eo quod ista essentia non sit illa. Sicut quod partes materiae sunt differetes essentialiter a partibus quantitatis: posset deus aliquid convertere in partes materiae vel in materiam habere partes. et cum nihil esset convertitum in partes quantitatis propter quod declaratum est quod in theoremate proponebatur. Ad vltimam tamen veritatis intelligetiam notandum: quod superius est ostensum quod si potest deus convertere materiam in materiam potest totum convertitum ex materia et forma convertere in solam materiam: loquendo de forma educata de potentia materiae: poterit ergo deus totam substantiam panis convertere in solam materiam existentem in christo loquendo de materia illa ut habet partes: et tamen nihil erit convertitum in quantitatem christi. Unde si aliquid appareat de modo convertendi: advertendum quod ut superius dicebatur deus potest convertere aliquid in aliud existens actu. Ut potest hunc aerem convertere in hunc ignem quod potest illam eandem formam numero que est in igne educere de materia aeris. Et quod materiae non differunt nisi per formas: si materia que est in aere convertatur illa eadem forma numero quod in forma materiae existens in igne: materia aeris fieret materia ignis: sicut quod albedines non differunt nisi per superficies: qui esset illius potentie quod una superficies converteret in aliam: posset una albedines in aliam convertere. Sic ergo poterit deus totam substantiam panis in solam materiam convertere: quod poterit formas panis in potentiam materiae reducere et facere quod illa materia in formetur illa eadem forma quod est existens in christo: et tunc materia illa convertita erit in unum quod est in christo. Et quod forma reducta in potentiam materiae non dicitur annihilata: si deus converteret materiam illam in quam reducta est forma panis

in materiam existentem in christo: quodam totam substantiam panis in solam materiam convertit. Cum ergo effectus loquendo deus possit immediate facere quod mediate facit si potest totam substantiam panis convertere in solam materiam reducendo formam panis in potentiam materiae: poterit absque tali reductione talis conversionem facere. Eymon quod finem convertit et passivum et ut in precedenti propositione dicebat: non plus est forma et materia panis quod materia solus: si potest deus convertere materiam panis in materiam corporis christi: poterit immediate totam substantiam panis convertere in solam materiam existentem in christo: absque eo quod prius finem intellectum iducatur forma panis in potentiam materiae. Propos. xxxiii

Utrum substantia panis

in corpus christi convertitur quod totum insubstantiat in totum. non est dicendum quod panis materia vel quod eius forma in nihilum redigatur. Aperitio.

Voluerunt aliquid dicere

re quod cum ex pane sit corpus christi quod panis annihilatur: vel quod eius substantia redigatur in primam materiam: sed hoc sufficenter improbat. Ostendebatur enim superius quod aliquod corpus esse alicubi de nouo contingit dupliciter: vel per transmutationem propriam: ut quod per motum localem acquirit locum illum et est ibi localiter: et sic corpus christi est in celo. Secundum: hoc potest contingere per transmutationem alterius: ut quod aliquid est convertitum in ipsum: et sic corpus christi est in hostia. Non ergo incipit christus de nouo esse in altari per motum localem: ut quod descendens de celo supra defensum incipiat esse in hostia. Sic enim totus est in hostia quod est totus remanet in celo. Si igitur substantia panis in nihilum redigeretur: vel esset reducta in materiam primam et non converteretur in corpus christi: non posset esse corpus christi de nouo in altari siue in hostia per transmutationem alterius: ut per conversionem panis in ipsum: solum ergo ibi esset per transmutationem propriam: oportet ergo ipsum de celo descendere ut ibi existat et esset ibi localiter. Ut quod per unum et idem corpus localiter in diversis locis esse non potest: cum esset in hostia de finibus esse in celo: et cum esset in uno altari de finibus esse in alio. que omnia sunt contra fidem catholicam non tenentur coherere et habentur in scriptura contra nec adhibetur panis materia nec forma: tota substantia panis convertitur in totum

corpus christi. Non est enim adhibendum quod aliquid est convertitum: Sed quod totum convertatur in totum et quod totum in quod totum: declarare non est facile. Si ei poneremur unam solam formam in christo: et diceremur in christo corpore non esse habere formas nisi aiam finem quam potentiam: ut superius tangebatur oportet nos dicere totam substantiam panis esse convertitum in solam materiam: forte sic dicendo de facili possemus solvere rationes contrarias. possumus autem quantum ad plures octo rationes facere contra potentiam istam. Prima talis est quod principia oportet manere: ut dicitur in primo philosophorum. Eum ergo forma et materia sunt principia: oportet illa manere. est et contra rationes principiorum quod fiant ex alterutris vel quod fiant ex alijs: sed alia sunt ex ipsis. Non ergo forma ex materia fit. nec materia ex forma. Unde circa finem octavi methice probatur quod forma nec est elementum nec est ex elementis. Sed si tota substantia panis tamen materia convertitur in solam materiam existentem in christo quod oportet dicere ponentes unam formam forma panis convertitur in materiam corporis christi: quod videtur omnino inconueniens. quod si forma non est ex materia: multo magis videtur quod nec materia possit esse ex forma.

Secunda talis est quod dato quod materia et forma panis possunt converti in solam materiam existentem in christo cum materia videtur non possit dici corpus: falsum esset quod predicatur fides catholica cum ait quod ex pane sit corpus christi vel quod panis convertitur in corpus christi: sed solum esset unum dicere quod panis convertitur in materiam christi: quod versus loquendo non admittit nec veritas videtur. Tercia talis est: quod si materia potest dici corpus hoc non contingit nisi prout habet esse extensum: materia autem quantum est de se dicitur quod indissolubile et est finem se in predicamento substantie: non ergo potest ei competere extensio quod dicitur modum quantitativum. Quarta talis est: quod si saluare possumus quod materia competat modum quantitativum hoc non est nisi per quantitatem. Nam quod si sola materia poterit dici corpus: sed materia cum quantitate corpus appellari poterit. Si igitur in tale corpus converteretur panis substantia: esset aliquid convertitum in quantitatem christi: et quantitas christi esset in sacramento quod falsum est ex vi sacramenti. Quinta talis est quod est si saluare possemus quod materia possit dici corpus et quod possit ei competere modum quantitativum et quod ille modus non addat aliquid suum naturam materiae tamen nullum: videtur posse

stare quod sola materia dicatur totum. Si igitur tota substantia panis converteretur in solam materiam: dicitur non possit quod totum converteretur in totum. Septima talis est cum omnis potentia: videatur requirere plura per essentiam: ut videtur sola materia nullo potest dici res propria: igitur si substantia panis converteretur in solam materiam: non esset translatio rei proprie in rem propria: quod est falsum. Septima talis est: si materia ut habet esse quantitativum potest dici corpus: materia panis quod non absoluitur a quantitate poterit dici corpus. possemus ergo dicere quod corpus et forma panis convertitur in corpus christi quod versus loquendo non admittit: nec veritas videtur pati.

Octava talis est: quod si materia ut habet modum quantitativum dicitur corpus et id est substantia dicitur converti in corpus christi: quod convertitur in materiam existentem in christo ut habet modum quantitativum: quod modus semper arguit rem in modus absque re esse non potest: non posset esse aliquid convertitum in materiam ut videtur existentem in christo: nisi aliquid convertatur in quantitatem christi. Erit ergo quantitas corporis christi in hostia ex vi sacramenti: non ex naturali concomitantia solus. quod est contra veritatem catholicam fidei.

Dee autem obiectiones si consideretur predicta plane solvantur. Nam per se propositiones soluitur prima obiectio ubi ostendebatur totum convertitum virtute divina posse converti in solam materiam: et quod arguitur de principijs quod principia oportet manere: non est plus quam ponentes unam formam quod ponentes formas plures. quod si principia oportet manere nec sunt ex inuicem nec ex alterutris: sicut materia non fit ex forma: nec forma ex materia. quod materia sit aliquid quod de essentia forme: vel quod convertatur in formas: sic materia non fit ex materia nec forma ex forma: quod oportet nos dicere si ponamus plures formas. Dicendum est ergo quod materia et forma si sunt principia sunt principia agentis naturali: quod tale agens presupponit materiam: et est aliquid presupponit formas. quod si esset dare materiam omnino primam et absque forma: ut probat commentator 8. philosophorum. 2. non posset esse subiecta motui et transmutationi agens vero naturale quod agit per motum: de ea nihil posset producere. Sicut ergo talia principia presupponit ab agente naturali non a deo: qui ipsam essentiam materie produxit in esse: et cum est agere nullo presupponit. Secunda ratio soluitur per 26. theorema ubi ostensum fuit quod sola materia ut induit modum quantitativum

titatiuū pōt dīcī corpus. Tercia ratio soluitur p 27 theozema: vbi probatū fuit rem vnius p̄dicamēti posse bēre modum alterius p̄dicamēti: pp quod materia pōt bēre modū q̄ntitatiuū. Quarta rō soluitur: per 28. theozema: vbi ostēdū est modum illam quantitatiuū: nullā essentiam addere sup naturā māe. Quinta rō soluitur per 29 theozema: vbi ostēdū est solā materiā ut bēt modū q̄ntitatiuū posse dici totū quoddā. Sexta rō soluitur per 30. theozema: vbi ostēdū est solā materiā ut inquit quēdam modū q̄ntitatiuū posse dici rem p̄positam. Septima rō soluitur p 31 theozema vbi ostēdū est q̄ spālū mō r̄ p̄o p̄ie materia existēs sub forma aialie pōt dici corpus r̄ nō materia alia. Octaua r̄ vltima rō soluitur per 33 theozema: vbi ostēdū est: q̄ pōt auerti sbā p̄is in materiā existētes in x̄po: vt bēt rōnez totius abiqz eo q̄ aliqd auertatur i q̄ntitatē ei⁹.

Dicam⁹ q̄ ponēdo vniā formā in p̄posito: diceret⁹ sbām p̄is esse auersā i solā materiā: nō tñ esset auersa i materiā: quocūqz mō supra: sed in materiā vt est in x̄po. Si cut q̄ si aliqd auertetur in solā albediez extēdētēz in partē: licet albedo q̄ntū est de se: sit qd̄ idiuisibile: tñ vt bēt esse in magnitudine est quid extēdētē: quod auersū esset in talē albedinē: nō ē s̄ auersū in aliqd̄ indiuisibile sed in aliqd̄ extēdētē r̄ b̄ns partes. Sic quod auertitur in solā materiā existētē in x̄po in talē aliqd̄ auertitur: qualis est mā illa. licet q̄ materia q̄ntū ē de se sit qd̄ idiuisibile r̄ nō possit dici totū nec possit vocari corpus: tñ qz vt bēt esse in x̄po bēt esse extēdētē r̄ est quid̄ organiatū r̄ b̄ns partes: que organiatio r̄ q̄ partes vt pōt pate re p̄ hita: nullā essentia addit supra naturā materiē: sed solū dicit q̄sdā modū existēdi quez bēt mā vt est i p̄posito. Et qz solā mā vt est in x̄po est quid̄ organiatū r̄ b̄ns partes r̄ pōt dici corpus vt supius est ostēdū: si in talēz māz auertat⁹ p̄is sbā erit v̄sio in aliqd̄ totū: r̄ in aliqd̄ b̄ns ptes: r̄ in ali quid quod pōt dici corpus materia ei cui⁹ libet aialis pōt dici corpus r̄ pars corporis pōt dici corpus s̄ qz corp⁹ dicit alterā partē aialis: r̄ de aiali nō p̄dicatur r̄ est ēt pars corporis accipiēdo corpus q̄ dicit totū r̄ de aiali p̄dicat⁹: ymo materia. qz s̄ s̄ considerata mā dicitur: sed vt organiat⁹

dicitur corpus: si solū vniā formā poneres⁹ in x̄po: qz sbā p̄is nō esset auersa in materiā p̄se supra: sed in materiā vt est organiat⁹: melius r̄ congrētius diceret q̄ panis sbā auertetur in corpus x̄pi: qz in materiā x̄pi. Patet q̄ qz ponēdo vniā formā: obiectioēs factas de leui soluumus. Et quod dicta positō videt valde probabilius. tñ qz nihil prohibet qdāz falsa esse probabiliora q̄uidā v̄s: qz de v̄itate dicte positiois michi nō c̄stat: dicte positiois nō assētio. Audeo tñ dicere q̄ d̄ria: nō intelligo. Nā ponere multas formas in p̄posito: bēt multas difficultates s̄m se quas solvere nescio. qz si nō eandēz formā dicit supius et inferius. vt si aer nō per eandēz formā est aer corpus r̄ sbā. r̄ cū ex aere sit ignis remanet in aere forma per quā erat corp⁹ r̄ sbā: licet inde sit amota forma per quāz erat aer. Nō tñ in tali generatōe est generata sbā: nec corrupta sbā. Sicut ei per aliam formā homo est homo r̄ albus: si remoueat⁹ forma albi r̄ fiat niger nō erit generatus homo neqz corruptus: r̄ si nūqz absoluatur materia a forma b̄nā: nūqz esset generatio nec corruptio hominis. sic cū nūqz absoluatur materia a forma p̄ quā est corpus r̄ sbā: nūqz erit generatio nec corruptio sbē. videtur q̄ esse tenendū: qz illa eandēz forma q̄ dat rei ēē specificūz det ei totū ordiez p̄dicamēti. id cū corrupitur equus corrupitur corpus r̄ sbā: qz per illā r̄ eandēz formā per quā equus est eq⁹ est corpus r̄ sbā. Rurū multa in conuenientia michi insolubilia hāc positioēz sequitur. Nam tūc ptes diffinitiois nō esset vniū qz dicerent materiā vniā sed solū essēt vniū qz essent in vno r̄ supiora de inferioribus p̄dicaretur denotatiue nō essentialiter r̄ multa alia que alibi deo dante diffus⁹ p̄o sequimur. bēt tñ nichilomin⁹ ista positio spālē difficultatez vt spectat ad p̄positūz. Nam si ponamus multas formas i p̄posito r̄ sbā p̄is auertitur in corpus x̄pi quia materia auertitur in materiā r̄ forma in formā: id tota sbā p̄is auertitur in corpus quod dicit aggregatū ex materia r̄ forma c̄stat qz corpus sic acceptū vt supius est oī sum p̄dicatur de p̄posito. Sicut ei homo nō est sbā. s̄m qz sbā dicit alterāz partēz p̄positi qz nec est materia: nec forma est tñ sbā s̄m quod sbā dicit aggregatū ex materia

r̄ forma sic homo nō est corpus s̄m qz corpus dicit alterā partē p̄positi est tñ corpus s̄ qz corpus dicit aggregatū ex materia r̄ forma. Si q̄ panis auertitur in corpus x̄pi qz auertitur in aggregatū ex materia r̄ forma cū tale corpus sit x̄ps eo quod x̄ps est homo: r̄ oīs homo est corpus accipiēdo corpus vt est genus: r̄ vt dicitur p̄positum ex materia r̄ forma. Possem⁹ dicere qz panis est auersus in x̄pm: r̄ quod est auersus in boiem quod falsū est. Nō. n. p̄is auertitur in x̄pm nec in boies: sed in corpus x̄pi r̄ in corpus bois. Et si diceretur qz bec p̄dicatio est vera homo est corpus per accidēs i q̄ntūz formā corporeitatis: r̄ formā b̄nā tatis sūt in eodēz: pp quod per accidēs est panis auertitur in boiem p̄se aut auertitur i corpus: augetur questiois difficultas. In cidimus. n. in magnū icōueniens: qz cogimur dicere qz supiora de inferioribus per accidēs p̄dicetur: sicut albu p̄dicatur de musco r̄ rurū nō effugimus argumētūz. Corpus: n. illud in quod auertitur panis substantia: nō p̄dicatur de boie vt possim⁹ saluare: per accidēs p̄is auertitur in hominē: sicut saluaz⁹ per accidēs bedificator cantat: si bedificator p̄dicatur de musco. Istā q̄ pōnez de multitudie formāz nō intelligo: nec tñ in his que sūt fidei minus assētio: cū ad talia requiratur captitas intellectus. Quid ergo dicem⁹ scio qz panis substantia auertitur in vnum corpus x̄pi: in illud idem numero quod in celū ascēdit: r̄ vnum corpus x̄pi sumim⁹ in altari: hoc igit⁹ x̄ps tradidit: s̄ ecclesia tenet: si alijs s̄ nō sufficit michi sufficit. cui q̄ nō sufficit saluis fūdamētis fidei cū reuerētia r̄ rōnez iuestiget quale sit illud corpus. ego at malo in mea simplicitate p̄sistere: qz de arduis temere indicare.

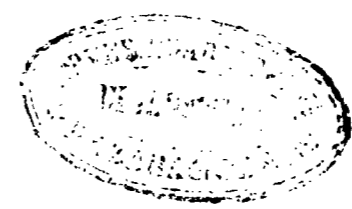
Propo^o xxxv. Accidētia succ

cessua quoz esse est in fieri: adeo sbā depēdēt: qz nec nā liter nec miraculo fieri pōt quod bēant per se esse. Si q̄ frāgatur hostia c̄secrata: opozz fractioēz illā fundari in aliquo susceptiuo. Declar^o.

Suerūt. n. aliq nō in celligētes quō fides post in s̄ sacramento. accidētia p̄se esse credētes qz de oibus

accidētibus esset p̄r rō. id d̄rerūt fractio nem quā exercet face: dos in hostia c̄secrata nō fundari in aliquo subiecto. volentes qz. bi esset fractio abiqz eo qz aliqd̄ frāgeretur. Cū q̄ fractio q̄ndā motū ipoztet: nō vidēre possim⁹ motū r̄ ea q̄ sūt de genere successioz nullo: abiqz sub ecto posse p̄se esse manifestū erit fractioēz illā fundari in aliquo subiecto. Possim⁹ aut hoc tū p̄lici via venari: quaz p̄ma se extendit vni uersaliter ad oia successiua. Secūda vero ipcialiter arguit de motu. Tercia aut spāliter determinatur ad fractionē illā quam aspiciamus in partibus hostie c̄secrate.

Prīa via sic patet. Nā totalitas successioz r̄ totalitas permanētūz nō currunt pari passu. totalitas. n. permanētūz c̄sistit i similitate partū. tūc est ei tota domus: si oēs partes domus nō debito simul sūt: id si tales partes simul existāt oī alio amotoz domus bēbit esse: sed totalitas successioz nō est i similitate partū: sed in ordie partū nūqz ei partes successiue simul esse possūt ymo si simul essent successiua nō esset: oī n. tales partes bēre ordiez p̄oiz r̄ posteri oris. r̄ iste odo de necessitate requir: mobile r̄ successiua. Nūqz ei est p̄ r̄ posteri⁹ i motu nisi aliqd̄ variaret s̄m p̄ius r̄ posteri⁹: nulla ei pars motus est in actu. sed in ite ri solū. Si q̄ successiua dicitur esse hoc est qz aliqd̄ s̄m ea succedit: vt si motus est s̄ nō c̄tingit qz motus vel eius partes sūt quid in actu: sed qz aliqd̄ mobile mouetur s̄m motū: id dicitur qz a mobili accipitur vnitās r̄ ordo in partibus motus. Motus. n. bēt vnitātē a magnitudine vel a mobili vt dicitur in 6. p̄hiz. r̄ sicut successie r̄ ordiā tim mobile acq̄rit aliqd̄ per motū: sic succē sue accipit ordo partū motus. Sic qz p̄manētia d̄nt ptes simul id stare nō possēt qz esset aliqd̄ totū p̄manēs: nō manētē si multate partū: sic qz totalitas successiua r̄ est in ordie partū: fieri nō pōt quod sic aliqd̄ successiua r̄ nō sit talis ordo. Et qz iste ordo r̄ ista vnitās nō pōt esse sine eo quod succedit. nō pōt esse motus sine mobili. r̄ vniuersaliter nō pōt esse aliqd̄ successiua abiqz eo qz aliqd̄ succedat. nam sicut iplicaret additiōē quod esset homo r̄ nō esset aia simul cū corpore: vnitās corpori qz totalitas hominis c̄sistit in similitate partū vt i similitate aie r̄ corporis. sic nō poterit

esse aliqd successiuū nisi aliqd succedat: cū
 bitus sit successū hēre ordiez et unitate ex
 mobili: et eoz totalitas existat in ordie pri
 um. Cū igit fractio q̄sdaz ordiez motus im
 portet et quāda successioez: nō poterit es
 se fractio nisi aliqd frāgatur. Secunda
 via que arguit spāliter de motu sic accipit.
 per oēm. n. motū acq̄ritur aliqd. nichil eiz
 aliud est motus nisi q̄dam successiua acq̄si
 tio alicui: et q̄si nichil acq̄sitū est nodū in
 ceptus est motus: q̄si aut est totū acq̄sitū
 tūc op̄let est motus: tūc ei est motus: quā
 do est aliqd acq̄sitū et aliqd est in accq̄siōe
 vi. p̄bix scribitur q̄ omē quod mouetur p̄
 ti sit i t̄mio a quo et p̄t i t̄mio ad quē. et nō
 no. metaphice scribitur: Omē quod mouet
 hēt aliqd de eo ad quod mouetur. Cū ḡ
 perse loq̄ndo motus nō timetur ad motū:
 qz motus nō est motus vt dicitur in primo
 p̄bix: oportet dare aliqd fr̄ū vel aliquam
 formā acq̄sitaz per motū ad hoc q̄ motus
 sit. Nūq̄z ḡ erit motus nisi sit dare aliqd i
 aliquo quod successiue per motū acq̄ritur.
 Et qz h̄t ne mobili esse nō p̄t nō est dare
 motū nisi aliqd moueat. ḡ nō erit dare fra
 ctioez nisi aliqd frāgatur. acq̄ritur. n. per
 aliquā fractioez nouus situs vel noua sup
 ficies. Sicut. n. cū linea diditur: vnus p̄ct̄
 fit duo p̄cta: et vnus p̄ctus in potētia q̄
 erat linee cōtinuatiū: fit duo p̄cta i actu
 que sūt termini lineaz: sic cū corpus fran
 gitur vna superficies q̄ fuit multe superficies
 in potētia: vt que erat corporis copulatio
 efficitur due superficies in actu que sūt ter
 mini corporis. Ista aut superficies que per
 fractionē acq̄ritur q̄si nichil de ea acq̄sitū
 est: nodū ē incepta fractio: q̄si tota est ac
 quieta: est fractio cōsumata. Nūq̄z aut
 poterit esse fractio in frangi et in fieri nisi
 sit aliqd acq̄sitū in superficie et sit aliqd acq̄
 rendū. ḡ nō p̄t esse fractio nisi sit dare
 corpus in quo acq̄ritur superficies: et nisi sit
 dare aliqd de superficie acq̄sitū in corpore.
 vere ḡ in oī fractioe aliqd frāgitur: et frac
 tione hostie cōsecrate vere frāgitur ibi cor
 pus aliquod: nō corpus quod est de gene
 re sbe: sed corpus quod est in genere q̄n
 titatis. nō ei ibi frāgitur corpus xpi sed oī
 mēsiōes panis ibi frāgitur sub quibus est
 corp̄ xpi. et qz dimēsiōes ipse sūt cor̄ quod
 est in genere cōtinitatis. bene dictū est q̄
 ibi frāgitur cor̄ quod est i genere cōtinitatis

et nō sbe. Tercia via p̄p̄a ip̄fractioni
 sic hēri p̄t. Incoeiens est ei sensū salu
 circa perse sēuilla et si v̄tute diua hoc fieri
 posset: tū nō est agruū q̄ in sacramento tā
 te v̄tatis aliqua cōmittatur fallacia: vnde
 magister 4. sētentiā et fa distinctione ait
 : b̄rosū dicere q̄ nihil falsū putādum est
 in sacrificio v̄tatis vel altaris sicut fit in
 magoz p̄stigijs vbi de lusione q̄dam fallūē
 oculi vt videant esse quod nō est. Nec va
 let q̄ aliq̄ dicūt nos nō falli: qz nō credi
 aliqd ibi frāgi: qz cū vere aspiciam q̄ de
 hostia cōsecrata fuit multe partes cū nūc
 sit insētibilib̄ per se vt dicitur in fo de aia.
 Si ibi nō esset v̄a fractio: et nō nō crede
 remus ibi fractioez esse licet nō falleretur
 ibi estiat o deluderet t̄n visus qui iudicat
 ibi fractioez esse: sicut deluditur visus i p̄
 stigijs magoz: q̄si dicit se videre milites cū
 milites ibi nō existāt. licet forte ex hoc nō
 fallamur: sed forte cogitamus illos nō ēe
 veros milites. Nō ḡ p̄t ibi esse fractio nisi
 aliqd frāgatur quod declarare volebas

Propo. xxxvi

Cetera accidē

ria p̄ sua subiecta ididuatōez
 suscipiūt: sola q̄ntitas dimētia
 sine ip̄am vel seipsa est hec q̄ vt indiduet
 subiecto nō indiget. ex p̄e ḡ ididuatōis
 ip̄gnari nō poterit: cū in hoc sacramento
 possit q̄ntitas perse esse. Cōmētum.

Quia tota cā q̄re di

dimus accidē nō posse perse esse est: qz a
 subiecto dependet. iō s̄m q̄ magis et min⁹
 dependēt accidētia a suis subiectis si est
 magis et minus difficile sustinere q̄ possint
 accūtia perse esse loq̄ndo de accidētibus
 p̄manētibus: qz de successiuis nulla est q̄
 stio planū ei est successiua sine subiecto ēe
 nō posse. Scultū est ei dicere q̄ sit motus
 et tamē nihil moueatur: quod opposeret
 dicere si p̄neretur motus sine subiecto.
 motus ei nō mouetur. Si ei motus perse
 esset s̄m motū illū nihil moueretur. Ceterā
 v̄o accidētia p̄manētia potissime difficul
 tatē hēt q̄ nō possint perse esse: qz per
 subiecta ididuatū. Nō ei p̄t aliqd in ac
 tu esse nisi sit hoc: et nisi hēat esse distinctū
 ab alijs. iō s̄m ite ponebat plato dicēs v̄n
 v̄alia esse cōditates perse existētes. Omnia

ergo illa accidētia que per sua subiecta
 ididuatū: vel est impossibile q̄ perse exi
 stat absq̄ eo quod dictionē ip̄icet: vel ē
 valde difficile hoc sustinere. Si igit potissī
 cā v̄detur esse ididuatō: q̄ dictione ip̄i
 cetur si accidētia perse exstat. si possum⁹
 ostēdere q̄ nō oīa accidētia ididuatū p̄
 sua subiecta: et quod q̄ntitas ididuetur p̄
 se ex parte ididua. iōis: nō poterit v̄itas
 hui⁹ sacramēti ip̄gnari ex hoc q̄ q̄ntitas
 perse existat: q̄ aut q̄ntitas perse ididue
 tur et nō alia accidētia: triplici via venari
 possum⁹. In tribus. n. differūt v̄niuer
 salia a p̄ticularibus: Prima eiz oīa est
 q̄ p̄ticularia hēt esse signatū et determi
 nātū ad locū et ad t̄ps: v̄niuersalia vero non:
 iō dictū est q̄ p̄ticularia sūt dic et nūc
 v̄niuersalia v̄o p̄ sui abstractioez sūt sēp̄ et
 v̄biq̄. Secūda oīa est q̄ p̄ticularia plu
 rificātur in eadez spē: v̄niuersalia vero nō
 Nā plurificatio q̄ntū ad v̄niuersalia respi
 cit adozām forālez et i s̄ra spēz spāl. s̄mā. i
 rebus mālibus nō est dīssio per formā. p̄o
 p̄m est ei generis q̄ diuidatur per forma
 les oīitias: spēz aut s̄z q̄ h̄ solū diditur p̄
 p̄ticularia ididua. qz h̄ spēz dīderetur in
 dīstias: p̄ticulariū esset dīff. tio. quod est
 cōtra. p. qui vult q̄ p̄ticulariū nō est scia
 neq̄ dīff. tio: p̄ticularia tamē r̄ ex māltum
 plurificātur in eadez spē. qz dīff. etia p̄t
 culariū videtur esse per materiā. ista ei p̄t
 cularia corruptibilia de quibus loqui iten
 di nō differūt: qz in oīueris p̄tibus ma
 terie recipiūt diuerse forme. Tercia
 dīff. etia est qz p̄ticularia sūt corruptib:
 lia et mobilia: v̄niuersalia sūt imobilia et in
 corruptibilia. Et hīs aut dīff. etia tr. bus
 forāri possūt tres rōnes q̄ q̄ntitas perse
 ip̄am ididuat. Prima rō talis est. qz
 vt probat auicēna in sufficientia sua: ac
 cidit sbe esse in loco sbe ei nō op̄etit v̄bi ni
 si per q̄ntitatē: et qd̄d est in loco loq̄ndo
 de istis corporalibus est per q̄ntitatē. Si ḡ
 oīa per q̄ntitatē ad locū determinānt: q̄nti
 tas forāliter loq̄ndo nō determinabitur p̄
 aliqd aliud: se i s̄a est ḡ hic et nūc. v̄mo taz
 mā q̄ forā loq̄ndo de materia simpliciter
 sūpra pertinet ad totā spē et nō sit idui
 duatio nisi accipiatur materia assignata: et
 mā nō hēt esse s̄q̄ntū nisi per dimēsiōes
 existētes in ip̄a. Si ḡ cōsiderāz p̄mā oīām
 inter v̄niuersale et p̄ticularē: videlicet q̄

v̄niuersalia nō hēt esse signata sed parti
 cularia: p̄ per quod q̄ntitas se ip̄a ididuat
 et est hoc: cū per eam alia hēant esse signa
 tum: ip̄a v̄o nō per alia. Secūda rō tal
 is est. Nam si v̄niuersalia a p̄ticularib⁹
 r̄ i s̄. r̄rūt: qz v̄niuersalia nō plurificātur in
 eadez spē sed p̄ticularia cū in q̄ntitate
 possum⁹ intelligere plura in eadez spē: qz
 titas per se ip̄am videtur ididuari. dictūz
 est ei i s̄pra q̄ q̄ntitas perse ip̄am est extē
 sa cetera v̄o extendūtur per q̄ntitatez: q̄n
 titas ḡ perse hēbit q̄ntitatis partes. et qz
 partes q̄ntitatis possūt esse eiūsdē species:
 vt qz p̄t didi vna linea in plures lineas
 eiusdē species et vna superficies in plures
 superficies: et vni corpus in plura corpōa
 sicut perse cōsiderata q̄ntitas h̄ plures par
 tes tales sic perse cōsiderata q̄ntitas p̄t
 plurificari s̄p̄ eadez spē: Si ḡ talis plura
 ficatio nō p̄t esse sine ididuatōe: q̄ntitas
 est perse hoc: et vt ididuetur nō indiget su
 biecto. v̄mo subiectū ip̄m ididuat per
 ip̄am. Tercia rō talis est. Assignabatur
 ei dīff. etia itia inter v̄niuersale et parti
 cularē: qz v̄niuersalia sūt imobilia et partu
 laria v̄o mobilia. Sicut ḡ q̄ntitati perse de
 betur locus: ita si q̄ntitas h̄t esse perse ac
 tuale perse op̄etet ei motus loquēdo de
 motu q̄ op̄etit rebus corporalib⁹ s̄m quod
 dicitur nullū ip̄artibile moueri: sicut omnia
 sūt p̄artibilia per q̄ntitatez: et qz nihil p̄t
 esse mobili enī q̄ntū: sic oīa per q̄ntitatem
 videntur ididuari: qz sine q̄ntitate nō po
 sūt esse subiecta motus. Patet ḡ v̄m esse
 q̄ q̄ntitas seipsa ididuat. Et sicut tri
 plicia rōe est ostensū q̄ntitatez ididuari se
 ip̄a nō per subiectū: sic triplici via ostendi
 p̄t cetera accidētia per sua subiecta idid
 uatōez suscipere. P̄tio qz oīa accidētia
 alia a q̄ntitate nō habent esse signatū nisi
 ex eo quod suscipiūtur i materia assignata.
 Rursū nō plurificātur i eadez spē nisi
 ex eo q̄ sūt i diuersis subiectis. h̄ ei albe
 do esset separata esset vna albedo. Quod
 aut sūt plures albedies h̄ est p̄p̄i diuer
 sa subiecta. Tercio alia accidētia perse
 accepta nō p̄t ēe subiectū mot⁹: cū perse
 cōsiderata nō hēat partes. Q̄m aut q̄ntitas
 perse accepta nō p̄t esse subiectū motus
 cū mat̄beat h̄ic⁹ cui⁹ est cōsiderata q̄ntitatē
 dicat ab h̄bere a motu et a mā i se q̄ntibus
 apparebit

Propo. xxxvii

Omnia accide-

ntia per sua susceptibilia of-
uantur: pp quod nullū
accūs pōt nāliter per se esse

Sed per hoc nō hētur qd virtute dina i hoc
sacramēto: nō possit accidēs p̄ se subsistere
si nō aliquid obuiaret. Declar:

Quod quid hēt crea-

tura hēt a deo fm qd deus est cā creature
z nō plus est deus z creatura q̄ de solū.
igitur fm oē genus cāe: fm qd deus est cā
creature: qdqd deus pōt mediāte crea-
ta: pōt nō mediāte illa. qz loq̄ndo de tali gene-
re cāe: tota rō cālitatis creature refnatur
in creatore: quod patet discurrendo per oē
genus cāe fm qd creatura procedit a deo.
Est aut deus respectu creature in triplici
genere cāe: efficiētis: finalis: z forālis: vt
dicit amētator in x^o metaphice. z fm quod
libet genus dictaz cāz nō plus est deus z
creatura q̄ deus solū: Nā fm genus cāe
efficiētis: qdqd pōt deus mediāte creatu-
ra: pōt nō mediāte illa. Si ei faber pōt ali-
quid cū martello quod sine martello non
posset: h est qz martellus hēt aliqd quod
nō accipit a fabro: nō ei qdqd virtutis est in
martello est a fabro. Martellus. n. rōe pō-
derositatis forā^o p̄ntit: pōderositatē tñ
nō accipit a fabro. sed ferrū quod est in
martello accipit talē gūitatē a generante.
Si q̄ aliqd posset deus mediāte creatura
i genere cāe efficiētis: oportet: ret qd aliq
virtus esset in creatura quā nō hēt a deo
Si q̄ nihil est in creatura qd a deo nō accipit
nō plus est de virtute in deo z in creatura:
qz in deo solū. Et effectie loq̄ndo qdqd p̄t
deus mediāte creatura: pōt nō mediāte il-
la. z quod dictū est de cā efficiēte: virtutem
hēt de cā finali. Finaliter ei loq̄ndo: vbi
vniū pp alterū: alterū vtrōqz tñ vnum.
per se ei nō est magis bonū sanitas z po-
cū qz sanitas solū. Et si quis diligeret pl^o
santatē z pocionē qz sanitatē solū. oportet
ret qd appbēderz aliquā boitatē in pocidē
que nō opeterz ei vt ordiatur ad sanitatē.
Si q̄ nulla boitas est i creatura nisi ex eo
qd ordiatur ad creatorez: nō est plus de bo-
nitate in deo z in creatura qz in deo solū.
Si: est in cā forāli dicere possum^o: p̄tout
deus est cā forālis rez. Est ei deus forma

exemplaris rez: z nō iberēs. qdqd ei exē-
plaritatis est in vna creatura respectu al-
terius: p̄ aplius z p̄fectius refnatur i p̄mo.
g fm omē genus cāe fm quod deus est cā
creature. qz fm tale genus cāe tota cāli-
tas creature refnatur in cā p̄ma: qdqd pōt
deus mediāte creatura pōt nō mediāte il-
la p̄tout vō vna creatura est cā alterius:
fm aliquod genus cāe quod deo opeterz
nō pōt: quod pōt de^o mediāte creatura: nō
oportz qd possit illud ea nō mediāte. Est
ei vna creatura respectu alter^o in duplici
genere cāe fm quod genus cāe deus nul-
lius est cā: v3 i genere cāe mālis z forālis
iberētis: siue loq̄mur de mā ex qua siue in
qua deus nullū est mā. Nō ei deus est cā
mālis ex qua res sunt: cū talis materia fit
quid in potētia deus aut fit actus purus.
Nec ē deus esse pōt in mā in qua qz forma
simplex nullū us pōt esse subiectū. Et sicut
nō est materia rez: sic absqz materia res
nō pōt facere. Nō pōt ei facere cultellum
fereū sine ferro: z quod esset homo sine
carnibus z ossibus. posset aut facere res si-
ne materia i genere cāe efficiētis: qz ipa;
mām posset producere. sed mālis nō pōt
materialia facere sine materia producit. n
res ex nihilo ordialiter: qz post nihil res i-
cipiūt ēē aliqd. Sed mālitē ex nihilo nihil
facit. nihil ei est cū mā nihil sit. non g mā-
litez potest mālia facere: non hēntēz māz
ptem sui. Et quod dictū est de materia ex
qua: intelligēduz est de materia in qua.
Si ei accidētia ex hoc hā^o materia in qua
qz i sūt: non posset deus facere qd accidēs
i esset z non hēret materiā in qua esset.
cū ei facit accidēs sine subiecto: illud acci-
dens non vterius inest. Et sicut qz deus
non est cā mālis rez: quod p̄t facere cū
materia: non o3 eū posse sine materia sic
qz non est forma iberēs reb^o quod pōt
mediāte forma iberēte non oportz eū pos-
se sine illa forma. vt si potest facere pletez
albū cū albedie non oportz qd possit eum
facere albū siē albedie. In oi g genere cāe
fm quod deus nō est cā creature quod p̄t
deus facere mediāte creatura non oportz
qd possit illud non mediāte illa: non quod
hoc sit ex dei i potētia s3 qz subfugit ratio-
nē possibilis. iō posse illud non ē posse. cū
igitur efficeret ofua^o res i esse reuocatur
ad gē^o cāe efficiētis s3 quod gē^o cāe deus ē

cā rez: si nihil aliud obuiat qz accidēs nō
posset esse sine subiecto: nisi qz subiectum
est cā efficiēs accitū in q̄ntū accidēs oriē
ex p̄ncipijs subiecti: bitus tñ infusi qz
in esse: qz in tali genere cāe qdqd deus p̄t
facere mediāte cā s3: pōt nō mediāte illa.
Si pōt de^o mediāte subiecto p̄seruare ac-
cidēs in esse poterit ipm sine subiecto, p̄se-
nare. sic ei nāliter loq̄ndo deus producit
boiem mediāte boie z mediāte sole z na-
turalit vō nō producit in esse sine boie
z sole. z qz homo generat boiem ex mafia
z sol vt dicitur in fo pbiz: tñ qdqd virtutis
est in boie z in sole: per aplius z p̄fectius
refnatur in p̄nc. Ideo pōt deus ab qz
boie z sole producere boies in esse: sic na-
turaliter accidēs p̄seruatur in esse a deo
mediāte subiecto. cū qdqd effectitatis est
i s̄co: totū refnatur in deo si nihil aliud
obuiat. qre g accidēs sine subiecto esse nō
possit: nisi qz per subiectū p̄seruatur: pote-
rit tñ deus miraculo z su a virtute p̄seruare
accidēs in esse sine subiecto quod nāliter p̄
subiectū in esse p̄seruat. Patet g rez esse
quod in theozate propoebatur. v3 qd oia
accidētia per sua subiecta in esse p̄seruant.
Propter quod nullū accidēs pōt perse ēē.
Sed si nihil obuiat: virtute dina pōt accūs
perse subsistere. In q̄bus aut accitibus ni-
hil aliud obuiat z i q̄bus nō: declarabitur
in propōe sequenti. Propō xxviii

Etia principa-

lis cā quare q̄ntitas abs-
qz subiecto esse nō pos-
set sicut ex eo quod per sub-
iectū p̄seruatur in esse. Cū g deus possit hē
subiecto accidēs p̄seruare ex q^o p̄ncipalit
nihil aliud obuiat: poterit in hoc sacramē-
to virtute dina q̄ntitas sine subiecto p̄sistere

ponit at subiectum

respectu accidētis in duplici genere cāe:
efficiētis z mālis. dupliciter ēt itelligi pōt
subiectū esse cā efficiēs accidētis. p̄mo qz
accidēs oritur ex p̄ncipijs subiecti: qz mā-
subiecta cū forma est cā oīz accidētūz q̄
sunt in ea vt dicitur in p^o pbiz: z sic sub-
iectū nō est cā efficiēs cuiuslibz accidētis
existētis in ipō. pōt ei accidēs esse in aliq^o
subiecto quod nō p̄tote oritur ex p̄ncipijs
ei^o: cuiusmōi sūt accidētia que sūt in nobis

per acq̄sitionē: vt sciētie z virtutes: z ea que
sūt in nobis per infusioē: vt dona gratia:
z si aliquo saluare possum^o bitus acq̄sitos
oziri ex p̄ncipijs subiecti: bitus tñ infusi qz
tū ad id quod sūt ex p̄ncipijs subiecti oziri
nō possūt. Nō g subiectū est cā efficiēs
libz accidētis existētis in ipō: loq̄ndo de cā
efficiēte s3 quod accidēs q̄ntū ad id quod
est oritur ex p̄ncipijs subiecti. Secūdo:
subiectū respectu accidētis reducitur ad
genus cāe efficiētis in q̄ntū facit ad ser-
uationē eius: Et qz de accūs siue nāliter
fluat a p̄ncipijs subiecti: siue sit in ipō sub-
iecto per acq̄sitionē: siue sit a supiori agere
per infusionē: itēmp p̄seruatur in esse p̄
subiectū p̄pūm: iō accipiēdo cām effi-
cētē: subiectū est cā efficiēs cuiuslibz ac-
cidentis existētis in ipō. vum qz deus
oia in esse producit z oia in esse p̄seruat:
quocūz mō iumatur effectitas siue in produ-
cēdo siue in p̄seruādo: qdqd effectitatis
est in cāis p̄seruādo: qdqd effectitatis
z forcius refnatur i cā p̄ma: vt pōt pate-
re ex theozate p̄cedente. iō q̄cūz acci-
dens pōt deus producere mediātibz p̄-
cipijs subiecti: pōt producere nō mediāti-
bus illis: z q̄cūz accūs pōt p̄seruare per su-
biectū pōt sine subiecto etiā p̄seruare si ni-
hil aliud obuiat. Et sicut subiectū duplici
itelligitur. esse cā efficiēs accidētis: ita
duplex est cā nāctatis eius: loq̄ndo de cā
māliā vt opetit accidētibus hēre mān.
Accidentia. n. duplicif possunt p̄siderari.
p^o q̄ntū ad naturā z q̄ntū ad id quod sūt
z q̄ntū ad modū essēdi qz hnt. R. p̄siderēz^o
accidēs q̄ntum ad modū ēēdi: sic sub-
iectum est cā mālis accidētis in q̄ntum ac-
cidentis esse est in esse. eo: n. ipōqz modus
existētis accitū est quod infū: opetit si ni-
dentibus hēre mātiā i q̄ntū sint. g ex hoc ipō
quod infū: s̄cōm est mafia accitūz qz ac-
cūtia mātiā nō hnt ex qua sunt s3 in qua
sunt. Secūdo: p̄siderari possunt accitū
fm nāctā z fm id quod sunt: z sic s̄cōm
ē causa mālis accitū in q̄ntum nāctā acci-
dentū indiduat p̄ ipm subiectū. illud n
p quod indiduat aliqd hē modū mātie
qz p̄sideratio rei fm esse vniuersale p̄ti-
net ad p̄siderationē eius secūdum formā
s3 p̄sideratio eius secūdū esse p̄ticulare re-
ducitur ad p̄sideratiōz eius s̄cōz materia:
cum deus non sit materia rerum. secūdū

quod subiectū est cā malis accidētis: aliq̄
 nō dicere possum⁹ q̄ accidēs cōsuari non
 possit sine subiecto: quod dicitur ei cū subie-
 cto. Si ei cōsideratur subiectū prout est cā
 malis accidētū q̄ntū ad modū essendi: ut
 in q̄ntū accidētis in sunt: nullo fieri pōt
 nec nāliter nec miraculo: quod cōpeteret
 accidētibus in esse ⁊ hērent modū essendi
 illum sine subiecto quem hēnt cū subiecto.
 Nō ei est intelligibile, quod aliqd̄ inhit: ⁊ tñ
 nō substernatur ei subiectū tāq̄ materia
 in qua sit: Videtur tñ dubiū utrū accidēs
 que per subiectū indidnātur: indiduari po-
 sint v̄tute dīna absq̄ subiecto. Sed hoc in-
 vestigare magis esset curiosū q̄ fructuo-
 sum nō. n. hoc inq̄rete spectat ad propo-
 situm cū supra ostēdū sit q̄ntitate: quā in sa-
 cramento altaris sine subiecto posim⁹: nō i-
 diduari per subiectū sed perse: probabile
 tñ videtur q̄ accidētia mālia que oriūtur
 ex p̄ncipiis subiecti: illū modū indiduatō-
 nis que hēnt ut in subiecto existūt prout
 subiectū est materia illoꝝ: ⁊ prout natura
 ipoz̄ per subiectū indiduat̄ absq̄ subiec-
 to hēre nō posse. Utrū aut̄ eis v̄tute dīna
 possit alius modus indiduatōnis cōferri
 prudētis lectoris iudicio reliquatur. Ad p̄-
 sens aut̄ ostēdū sit: q̄nter v̄tū est quod co-
 munit̄ dicitur: subiectū respectu acciden-
 tis esse in duplici genere cāe. in genere ef-
 ficiētis ⁊ mālis. ⁊ prout est in genere cāe
 efficiētis: omē illud quod pōt cōpetere acci-
 dētī cū subiecto: pōt ei v̄tute dīna sine su-
 biecto cōpetere. prout vō subiectū est causa
 mālis accidētis: nō oportet h̄ v̄niuersaliter
 v̄tū esse. Et ut melius declaratur quod in
 theoz̄eate propozitur: possum⁹ addere sc̄lū
 v̄: quod subiectū aliquo⁹ p̄tinet ad rōz̄ for-
 malem accidētis: in q̄ntū essentialis v̄tas
 aliquoz̄ accidētū est aliquo⁹ forāliter per
 subiectū. licet ei subiectū pōatur in diffini-
 tiōe accidētis: pp̄ quod aliquo⁹ p̄tinet ad
 q̄ntitatē cuiuslibz̄ accidētis: tñ pp̄ hoc subiec-
 tū nō proprie p̄tinet ad rōz̄ forālē accidētis
 q̄ sufficit ad h̄ quod subiectū in diffinitione
 accidētis ponat̄ q̄ accidēs a subiecto de-
 pendeat: ⁊ per subiectū in esse cōsuatur:
 quod magis reducatur ad modū efficiētis
 q̄ ad modū forme. aliqua tamē accidētia
 sūt ad quoz̄ essentialē v̄tatē quodā: forālī
 videt̄ h̄c facere: ⁊ talia accidētia sūt oīa suc-
 cessia quoz̄ ēē in fieri: ⁊ nō ēē facta esse.

Sicut ei de rōe forālī pmanētū est vsup̄
 tangebatur: q̄ totalitas eoz̄ sit in simulta-
 te p̄cū sic de rōe forālī successioꝝ existit:
 quod totalitas eoz̄ sit in ordie p̄cū. Et si-
 cut essentialis v̄tas pmanētū est ex si-
 multate p̄cū: q̄ nō possent esse pmanē-
 tia essentialiter v̄nū nisi hērent partes si-
 mul: sic v̄tas successioꝝ est ex ordie p̄-
 cū: q̄ nequaq̄ successia essentialiter v̄nū
 essent nisi partes ordiatas haberent. Et
 q̄ talis ordo sūtur ex subiecto: iō tps et
 motus ⁊ cetera successia v̄tates ex subiec-
 to suscipiūt. Nō ei debem⁹ ymaginari q̄ in
 tps sit aliqd̄ quod faciat tps v̄nū: sicut in
 linea est aliqd̄ ut p̄ctus quod facit lineaz̄
 v̄nā: s̄ ipa sbā rei mobilis facit v̄tates in
 motu: ⁊ faciendo v̄tates in motu facit vi-
 tatem in tps. iō dictū est q̄ tps h̄ v̄tate
 a motu: ⁊ motus a magnitudine. Et q̄ ab ip-
 so nūc: tps v̄tates h̄: oportet nūc ipm̄ in
 ipa sbā rei mobilis sūdari. iō dictū est in 4°
 p̄bz̄ quoz̄ est v̄nū: nūc in toto tps: sicut
 est v̄nū mobile in toto motu. Sicut ḡ quo
 forātur v̄tas lineae est ex p̄cto: pp̄ quod
 p̄ctus dicitur ipse tactus: q̄ est illud quo
 partes lineae se tangūt ⁊ cōtinuāt̄: ⁊ esse
 rāliter nō cōpeteret v̄tas lineae sine p̄cto:
 sic quodā: forāliter ipa sbā rei mobilis est
 illud q̄ v̄nū sunt tps ⁊ motus ⁊ huiusmōdi
 successia v̄tates essentialiter hēre nō po-
 sunt absq̄ subiecto. Dicam⁹ ḡ q̄ subiectum
 q̄nq̄z mōis facere pōt adesse accidentia.
 Primo pp̄ v̄t mediātibus p̄ncipiis su-
 biecti accidētis p̄ducitur i esse. Secū-
 do prout facit ad cōsuatōnez̄ eius. Ter-
 cio prout facit ad essentialē v̄tatē ipi.
 Quarto prout facit ad modū essendi ei.
 q̄ mō essendi accidētis qui est i esse absq̄
 q̄ subiecto esse nō pōt. Quiūto prout
 facit ad indiduatōnez̄ eius. Dimisso aut̄
 prim⁹: prout subiectū facit ad productiōem
 ⁊ est cā efficiētis ei⁹ prout mediātib⁹ p̄ci-
 piis ipi⁹ subiecti accidētis in esse produci-
 tur: q̄ planū est deū accidētib⁹ h̄ cōferre
 posse sine subiecto cū q̄dō effectitatis est
 in agentib⁹ secūdis per ampli⁹ ⁊ p̄fecti⁹ res-
 uetur in primo. Rurū dimisso 4° fm̄
 q̄ subiectū facit ad esse accidētis rōe mo-
 di essendi: q̄ planū est res v̄nū p̄dicamentū
 posse habere modū alteri⁹ ut declarari su-
 it i xxvii: theoz̄eate. Secūdo ei sbē habent
 modū accidētis: q̄ nō perse existūt ⁊ nō

significat hoc aliqd̄ sed q̄le q̄ ⁊ habent
 esse in p̄cularibus. Et q̄ nō implicat d̄icti-
 onē q̄ res v̄nū p̄dicamentū beat modum
 alteri⁹: q̄ h̄ solo deus p̄uatur q̄ d̄ictio
 nē implicat iuxta illud quod d̄etur i 6° et d̄ico
 rum. h. n. solo deus p̄uatur i geira facere
 q̄ v̄tq̄ facta sunt poterit v̄tute dīna acci-
 dētī cōferri q̄dam modus sbē ⁊ poterit diui-
 no miraculo accidēs quod de sui natura
 sēt nō i esse si nihil aliud obuiat. D̄is
 ḡ duobus mōis dimissis dicere possum⁹
 subiectū tripliciter posse facere ad esse acci-
 dētis. primo q̄ cōseruat ipz̄ i esse. Secūdo
 prout facit quodā: forāliter ad essentialē
 v̄tatē eius. Tercio prout facit ad ididua-
 tiōē ipi⁹. Et licet fm̄ h̄ tria possit subiec-
 tum facere ad esse accidētis: nō tū respectu
 cuiuslibz̄ accidētis hēt hos tres modos cali-
 tatis: q̄ respectu pmanētū nō p̄t calita-
 tem illā que quodā: forāliter facit ad esse
 rāliter v̄tatē ipoz̄: ⁊ respectu q̄ntitatis nō
 hēt calitatē illā quod per ipz̄ subiectū ididua-
 ductur q̄ntitas. Possum⁹, n. distigēz̄ tria
 genera accidētū. q̄ q̄dam accidētis sunt
 successia: q̄dam pmanentia. ⁊ pmanētia di-
 stingūt̄. q̄ quedā ididuat̄ perse ipa vt
 q̄ntitas: q̄dam vō ididuat̄ per subiectū:
 vt accidētia alia a q̄ntitate. Loquendo ḡ
 de dictis tribus modis q̄bus d̄ictū subiectū
 videtur facere ad esse accidētis ad tria assi-
 gnata genera accidētū subiectū sic se hēt.
 q̄ ad esse successioꝝ subiectū facit triplici-
 ter: ad esse pmanentiū alioꝝ accidētū a
 q̄ntitate facit dupliciter. Sed ad esse q̄nti-
 tatis facit vno. Accidētia. n. successia cōsuā-
 tur in esse per subiectū ⁊ q̄ forāliter hēnt
 essentialē v̄tates per subiectū. ⁊ etiā ididua-
 tuatur per ipm̄: accidētia vō pmanētia alia
 a q̄ntitate licz̄ forāliter nō prope v̄tates
 hēant a subiecto: q̄ totalitas eoz̄ nō cō-
 s̄it in ordie p̄cū: vt totalitas successioꝝ:
 tñ cōsuatur in esse per subiectū. ⁊ ididua-
 tiōez̄ h̄nt per ipm̄. q̄ntitas vō tuz̄ q̄ est de
 genere pmanentiū: tñ q̄ perse ipm̄ ididu-
 atur de dictis mōis: solū hoc a subiecto h̄t
 q̄ cōsuatur in esse per ipm̄: possum⁹ aut̄ dice-
 re q̄ accidētis rōz̄ tripliciter cōsiderare pos-
 sumus. Primo sub quadā rōe generali. vt
 accidēs est. Secūdo spāliter fm̄ suā v̄tate
 essentialē. Tercio p̄culariter vt hēt
 esse signatū. Aliqua ḡ accidētia sūt ad quo-
 rū esse facit subiectū generalit̄ ⁊ spāliter ⁊

p̄culariter: ⁊ huiusmōdi accidētia sūt succes-
 siva: ad quoz̄ esse facit subiectū vt cōsidera-
 tur generaliter in q̄ntū cōsuat ea in esse:
 quod simpliciter ⁊ nālter cōpetit accidētī-
 bus vt accūria sūt. Rurū ad esse successi-
 uoz̄ facit subiecta spālī: q̄ essentialēz̄
 v̄tates quodā: forāliter h̄nt per ipa: sed
 faciūt etiā ad esse eoz̄ p̄culariter q̄ suc-
 cessia per sua subiecta indiduatōnez̄ susci-
 piunt ad esse at accidētū pmanentiū
 alioꝝ a q̄ntitate faciunt generaliter ⁊ p̄-
 culariter: q̄ cōsuat ea in esse ⁊ faciūt ad ididua-
 tiōnez̄ eoz̄. ad esse at q̄ntitatis facit
 subiectū generaliter: ⁊ vt cōsideratur q̄nti-
 tas sub rōe generali vt in q̄ntū accidētis est:
 ⁊ si facit ad esse eius spālīter ⁊ p̄cularit̄:
 h̄ est in q̄ntū cois rōe generis resuatur in
 spe. ⁊ in diduo. Tota ḡ difficultas q̄re q̄nti-
 tatis nō videt̄ posse esse sine subiecto: tñ
 q̄ per subiectū cōsuat in esse. Si ḡ nihil ali-
 ud obuiat vt ostēdū est: poterit v̄tute di-
 uina in sacramento altaris q̄ntitas ple ēē
 quod declarare volebz̄. Propoz̄ xxviii^o

Clonā in hoc

sacramto sola q̄ntitas positur
 parte absq̄ subiecto subsiste-
 re: cetera vō accidentia in q̄nti-
 tate sūdātur: pōt fidei de existētia acci-
 dētis sine subiecto nihil irrōnale d̄rner:
 si modū ponendi cū diligētia meditemur.

Adāfestū est ergo

si cōsiderentur p̄bita: q̄ d̄ictionez̄ nō impli-
 cat accidēs sine subiecto esse: ex eo quod
 subiectū facit ad productiōz̄ eius vt ex eo
 q̄ oriatur ex p̄ncipiis subiecti: ⁊ ex eo quod
 facit ad cōsuatōnez̄ eius. vt q̄ mediātē su-
 biecto accidēs cōsuatur in esse: q̄ subiec-
 tū sic h̄re calitatē respectu accidētis re-
 ducitur ad genus cāe efficiētis: ⁊ subla-
 tis agentibus inter medijs: pōt p̄m agēs
 sine illis: q̄dqd̄ caz̄ illis poterit. Rurūz̄
 nec d̄ictōz̄ implicat si ponim⁹ accidēs absq̄
 subiecto esse ex eo q̄ subiectū facit ad
 modū essendi accidētis: vt q̄ cōpetit accēti
 in esse q̄ est in subiecto vt cū res v̄nū h̄
 dicam⁹ mōdūz̄ alteri⁹ possit hēre: cū absq̄
 q̄ implicatiōe d̄ictiōis esse nō pōt accidēs
 absq̄ subiecto. Sed si essentialēz̄ v̄tates
 eius. q̄ forālī sbēm faciat. propoz̄ quod suc-
 cessiva accidētia absq̄ sbēo esse nō possunt.

Dubiu est utrum illud accidens absque subiecto esse possit. Ad cuius idividuatio subiectu facit. Et quod ad idividuatio subiectu facit et quod ad idividuatio omnium accidentium propter quod ad idividuatio quantitatis facit subiectu: dubiu est: utrum albedo et huiusmodi accidentia absque subiecto esse possint. De quantitate autem nulli dubiu esse debet: quod si ponatur absque subiecto esse: dicitur non implicat. Ad minus ei dependet quantitas a subiecto: quod aliquod aliud accidens habet ei quantitas in se magis continetur. et unde unitate habet. propter quod non dependet a subiecto ut tempus et motus et cetera successiva que a magnitudine unitate suscipiunt.

Rursus quantitas habet in se unde idividuetur. propter quod a subiecto non dependet ut alia accidentia que idividuatur per subiecta sua: cetera ei accidentia ut dicebatur in 36 propter quod ne per sua subiecta idividuatio suscipiunt: sola quantitas in se est hic et ut idividuetur subiecto non indiget. Si ergo ostendere poterit quod in hoc sacramento 'ola quantitas' sine subiecto existit: cetera vero accidentia in quantitate fundantur: quod sic ponendo non ponitur aliquod accidens sine subiecto propter quantitate ut cum sit spalis ratio de quantitate quare sine subiecto esse possit: ut quod minus dependet a subiecto quod cetera accidentia manifestum erit propter: si deinde de existentia accidentis: ab quo subiecto non est irrationabilis: si diligenter videatur modus ponendi habet ei quantitas respectu aliorum accidentium quatuor: propter que arguere possumus. cetera accidentia in esse subiecti mediate quantitate: et quod cetera accidentia in quantitate fundantur: Primum est quod quantitas magis se tenet ex parte materie quod alia accidentia. Ex isto primo sequitur secundum: ut quod materia ab omnibus aliis accidentibus absoluitur propter quod a quantitate. Ex isto sequitur tertium: quod quantitas immediatus adheret subiecto qua cetera accidentia. Ex isto tertio sequitur quartum quod potest intelligi materia cum quantitate circumscriptionis aliis accidentibus: non autem potest intelligi materia cum aliis accidentibus circumscriptionis quantitate. Primum sic patet: quod accidentia dividuntur in extrinsecam: illorum autem novem predicamentorum quodam sunt quasi extrinsecus aduentia quodam intrinsecus. Omnia ei illa sex predicamenta accidentia de quibus determinatur in sex principiis: possunt dici quasi extrinsecus aduentia: ut ubi: operatur rei: quod operatur ad locum: locus autem est extra locatum

aliquid quod non est in locato sed in locante: quod autem operatur rei: ut operatur ad tempus: et est proprie in motibus suis: et in mobilibus ordinatis ad mobile primum. tempus autem ubi in subiecto non est in talibus motibus sicut et in situ ubi est predicamentum: operatur rei ut operatur ad aliquid extra. quod sicut res ipsa operatur ad locum operatur ei ubi. sic prout partes eius ad locum operatur operatur ei sicut. Nihil enim est aliud huius prout est predicamentum: quod ordinatio primum in loco. ut ostendit commentator 9° metaphisice. et est situs rei operatur prout operatur ad aliquid quod eorum circumstant: ut prout operatur ad indumentum vel calciametum: sic et actio et passio operatur rei per operationem ad aliquid extra: ut per operationem ad agens. eademque res est actio et passio: sed actio est ut est ab agente: passio vero est ut suscipitur in passio. Non dicitur ei actio et passio nisi sicut via qua itur ab Athenis ad Thebas et a Thebis ad Athenas ut dicitur in 3° philosophis. Locus ergo se tenent magis ex parte rei que sunt intrinsecus aduentia quod que sunt extrinsecus: quantitas et qualitas magis se tenet ex parte rei: quod illa sex predicamenta de quibus determinatur in sex principiis. Rursus magis se tenet ex parte rei quod relatio: quod relatio ut dicitur 9° metaphisice: vel sequitur ad quantitate et qualitate: vel ad actio et passio. loquendo ergo de relatione secundum esse quod talis proprie est relatio: dicere possumus quod relatio minus se tenet ex parte rei quod qualitas et quantitas: cum sequitur ad quantitate et qualitate: vel ad ea que sunt quasi extrinsecus aduentia ut ad actio et passionem que minus se tenet ex parte rei quod quantitas et qualitas. ymo quod omnia que extrinsecus aduentia rei operatur per ea que intrinsecus sunt in ipsa: dicere possumus omnia alia accidentia operatur rei mediate quantitate et qualitate et omnia alia accidentia fundari in quantitate et qualitate. Si ergo ostendere poterit quod ipsa quantitas in quantitate fundatur: manifestum erit cetera accidentia in quantitate fundari. B. autem. s. quod quantitas sit illud in quo fundatur qualitas et per se omnia alia accidentia patet ex eo quod primo supponebat: ut quod quantitas magis se tenet ex parte materie qualitas autem magis ex parte forme: quod declarari potest. quod quantitas nunquam est immediatus principium actionis. nunquam est immutat quantitas nisi in formata qualitate. sic nec materia est ratio agendi nisi in quantum est sub forma. Si ergo quantitas magis se tenet ex parte materie: qualitas autem ma-

gis ex parte forme: quod ordo colorum naturaliter in predicamentis sumit originem ex ordine: et sicut materia subternitur ipsi forme sic quantitas erit substrata qualitati: patet ergo omnia accidentia in quantitate fundari: quia omnia fundantur in quantitate et qualitate cui quantitati quantitas est subiecta. quod sequitur ex hoc quod quantitas magis se tenet ex parte materie. quod prima via proponebat. Secunda via sic patet. Nam si quantitas magis se tenet ex parte materie qua cetera accidentia: quod res prius absoluitur ab eo quod minus se tenet ex parte materie eius qua ab eo quod plus se tenet ex parte materie: materia prius absoluitur ab aliis accidentibus qua a quantitate. ymo ab aliis accidentibus absoluitur. a quantitate proprie non absoluitur. magis est respectu qualitate: vel absoluitur ab eis simpliciter: vel idcirco oppositas qualitates. qualitate ei quodam sunt prime quodam sunt secundae. a qualitatibus secundis potest absolui materia simpliciter. potest ei materia esse sub tali forma quod nec est alba nec nigra nec medio colore colorata: et nec est dulcis nec amara nec aliquo sapore sepe. ut si esset in aere formata aeris vel forma alicuius puri elementis: ab elementis ei predicte passiones alie ne sunt. a qualitatibus autem primis et si non absoluitur materia simpliciter esse actualitate quod habet: absoluitur tamen a qualitate suscipiendo oppositas qualitates. ut absoluitur a calido: quod potest esse sub forma siigidis. et absoluitur a raro quod potest esse sub forma oppositi. ut sub forma densi. Sed de quantitate non sic: quod nec absoluitur a quantitate simpliciter ut absoluebatur a qualitatibus secundis. quod esse actualitate materia sine quantitate habere non potest: nec absoluitur a quantitate suscipiendo eius oppositum: quod quantitati nihil est contrarium rarum ei et densum: rectum et curvum et cetera talia quod contrarietate habere videtur: non sunt quantitates essentialiter sed sunt qualitates quodam in quantitatibus fundate. ymo nunquam forte contrahitur quantitas in materia quantum ad esse: sed solum quantum ad esse: quod magis et minus perfectum et imperfectum: non videntur diversificari care essentialiter. Sed si est ibi diversitas est ibi quantum ad esse solum. Si ergo non proprie absoluitur materia a quantitate: vel magis absoluitur materia ab aliis accidentibus qua a quantitate oportet quod quantitas prius in se habeat qua cetera accidentia. Cetera ergo accidentia

in quantitate fundari: et mediate quantitate materie adherere. In sacramento altaris ergo nullum accidens ponit per se esse propter quantitate: cum ostensum sit cetera accidentia in quantitate fundari.

Tercia via sic ostenditur: quod si proprie loquendo magis debet dici materia posse ab solvi a ceteris accidentibus quod a quantitate: quod quantitas immediatus adheret subiecto quod aliquid quod aliud accidens. unde ibi dicitur: ut recipit commentator 9° metaphisice. volebat quod sic inter ceteras figuras prima figura est triangulus. postea quadrangulus. et sic deinceps: sic inter predicamenta primum quod adheret subiecto est quantitas et postea qualitas et sic deinceps. Locus ergo solum illud in quo accidentia fundantur: quantitas quod immediatus adheret subiecto est illud mediate quo omnia accidentia in se habent esse: igitur omnia accidentia in quantitate fundari habent.

Quarta via sic patet: quod si quantitas magis in mediate adheret subiecto quod cetera accidentia: erit prior ceteris accidentibus. Et quod prius potest intelligi non intellecto posteriori: poterit intelligi materia quanta non intellecta magis quali: vel non intellecta materia ut est sensibilibus. Et inde est quod mathematicus abstrahit a quali et non a quanto: abstrahit a materia sensibili non a materia ymaginabili sine non a materia intelligibili: ipsa ei ymaginatio quodam intellectus est: commentator ei in 2° de anima ymaginatio vocat intellectum possibilem. Si ergo quantitas est prior ceteris accidentibus quod sequitur accidentia posteriora fundantur in prioribus: cetera accidentia in quantitate fundantur. Patet ergo verum esse quod in theozema proponebat. ut quod non est impossibile pro fidei cum sola quantitate in sacramento altaris sine subiecto ponat: que sine implicatone dictionis ut patet per hira sine subiecto esse potest: cetera vero accidentia ponit in quantitate fundari.

**Theozema 40
In ceteris transmutationibus**

naturaliter factis quod est ibi coe et maet transmutatione facta: est sub aliqua in generatione materia: in alteratione subiectu. In hac vero diversitate supnalu non sub aliqua sola contingit accidentia remanere. Declarat

Cogimur ad dicēdū

q̄ facta trāsbātōe p̄is in sbām corpōis xpi: q̄ntitas p̄is sine subiecto p̄stāt. fūe-
rūt t̄n aliq̄ salutare volentes postq̄ corpus
xpi incipit esse in hostia: q̄ntitate p̄is bē-
re subiectū in quofūdatur. Dicebāt autē q̄
simul cū sbā corpōis xpi est in hostia p̄is
sbā. et idē q̄ntitas p̄is nō est sine subiecto.
bēt ei subiectū in quo fūdatur: q̄ bēt prop̄
am sbām. Sed hoc stare nō pōt. q̄ sicut
supius probabatur q̄ p̄is sbā admirabili
nō pōt: q̄ corpus xpi: nō incipit esse de no-
uo alicubi nisi vel per modū locale vel ex
eo q̄ aliq̄ est uertū in ipm. et idē dicebāt:
q̄ si p̄is sbā esset admirabilata xpi corpus nō
esset in hostia ex eo q̄ aliq̄ esset uertū i
ipm et inciperet esse ibidē per motū locale
de celo descendendo. pari ḡ rōe: si sbā p̄is
remaneret in hostia: xps nō inciperet ibi esse
per uertōes alicui in corpus xpi q̄ nihil
aliud postur uertū in corpus xpi nisi p̄is
sbā. Si ḡ illa maneret: nihil erit uertū in
sbām corpōis xpi igitur xps incipiet esse
in hostia per motū locale: et nō ex eo q̄ al-
quid sit uertū in sbām corpōis eius. Et
q̄ quod per motū locale incipit esse alicu-
bi: est ibi localiter: xps esset localiter i ho-
stia: ḡ circūsciberet ibidē et esset ibi locali-
ter: et totus in hostia tota. et pars in parte
ymo q̄ loc⁹ debet equari locato nō possit
esse xps in hostia: nisi esset tota q̄ntitas ho-
stie q̄nta est q̄ntitas corpōis xpi. Et vlt⁹
vt arguebat supius quod vno corpus est
localiter in vno loco: cū xps inciperet esse in
hostia desineret esse in celo: et cū esset in
vno altari desineret esse i alio: que oīa sūt
i cōuenientia et extra fides. pō ḡ p̄dicta stare
nō pōt. pp hoc dixerūt alij q̄ q̄ntitas illa
vt in subiecto fūdatur in aere. Dicebāt ei
q̄ uertū sbā p̄is in corpus xpi: dimēsi-
ones p̄is fūdant in aere existēte circa hosti-
am. Sed nec istud stare pōt: q̄ q̄ntitas et
sbā in qua q̄ntitas fūdatur simul sūt. fōma
ei et mā vnu et eūdem locū hēt. Si ḡ dimēsi-
ones panis facta trāsbātōe fūdarentur in
aere sicut in subiecto. solū esset aer cū dimē-
sionibus illis. Sed vt probat in 4. p̄bix:
perse est dimēsiōnū resistere dimēsiōnibus:
ita quod si ponerentur dimēsiōes sepate.
et simul cū illis dimēsiōib⁹ poneret aliquod
corp⁹: duo corp⁹a essent in eodē loco.

q̄ tota cā quare corpus nō pōt esse simul
cū corp⁹e. sicut ex eo q̄ dimēsiōes dimē-
sionibus resistūt: hoc ḡ amoto duo corp⁹a
in eodē loco esse poterūt. q̄ntitūz ergo
p̄is sbā uertū fit in sbām corpōis xpi: di-
mēsiōes panis nō simul poterūt esse cū
aere. q̄ dimēsiōes ille nō opaciūtur secum
dimēsiōes aeris. Non ergo dimēsiōes
panis vt in subiecto fūdabūtur in aere: nec
et dicere possum⁹ q̄ huiusmōi dimēsiōes
sunt in corp⁹e: xpi tāq̄ in subiecto: q̄ cor-
pus xpi p̄cipas bēt dimēsiōes et p̄cipias
q̄ntitates. Et sicut due albedies in eodem
subiecto esse nō possūt: sic nec due q̄ntita-
tes in eodē corp⁹e esse possūt. Rursū
q̄ dimēsiōes hostie sunt in altari localiter
si dicere dimēsiōes essent in corp⁹e xpi
tāq̄ i p̄cipio subiecto: q̄ nihil est aliud cō-
pus esse localiter alicubi: nisi esse ibi fm
dimēsiōes p̄cipias: corpus xpi esset loca-
liter in altari: q̄ esset ibi fm dimēsiōes
suas. Cogimur ergo ad dicēdū dimēsiō-
nes illas sine subiecto esse. vnde ergo diui-
na qua accipēs si nō sit successiuū et nō indi-
duetur per subiectū: pōt sine subiecto cōser-
uari in esse. q̄ntitas perse et absq̄ subiecto
existit. Vtrū sit accidēs quod per subiectū
indiuatōz suscipit possit: vnde dina absq̄
subiecto cōseruari in esse nō dimēsiō: q̄ nō ē
p̄stā: speculatiōis: nullū ei aliud accidēs
ponitur in sacramēto altaris sine subiecto
esse p̄ter q̄ntitates: que per subiectū indi-
duatōz nō suscipi nō nāliter ergo s̄ mi-
raculo in sacramēto altaris est q̄ntitas p̄-
se existens: nō t̄n pp hoc q̄ntitas illa erit
sbā: sed hēbit q̄dam modū sbē perse et ēe
di. et q̄dam modū essendi substantie: sicut i
esse dicit q̄dam modū essendi accidentis.
Et sicut dicebatur supius: pōt sbā nō perse
esse: et t̄n nō erit accidēs: s̄z habebit q̄ndā
modū accidentis. q̄ forma sbālis sbā que-
dam est: nec t̄n perse est: sed nō idē est acci-
dens: h̄t t̄n q̄dam modū accidentis: et q̄z
dam modū quale: a simili ergo si ponitur
accidēs perse esse: nō erit illud accidēs
sbā sed habebit q̄ndā modū sbē. Et h̄is
aut apparere pōt quō verū sit q̄ accidēs
t̄s esse est in esse. Nō est autē h̄ p̄dicatio
formalis lesse ei nō dicit ipm esse: acciden-
tis: sed dicit q̄ndā modū essendi eius sicut
perse esse nō dicit ipm esse substantie: s̄z dicit
q̄dam modū essendi substantie. Nō ergo

formaliter vnu est q̄ accidentis esse est in
esse sed cāliter solū: q̄ accidēs nō cōsuat i
suo esse nisi per subiectū cui in est. Et q̄ i
bereudo subiecto bēt esse et in esse cōsuat:
idē dicitur esse accidēs esse est in esse. Est ḡ
ordo nālīs vt accidēs cōsuatur in esse per
subiectū: et nō sit nisi in sit. Solus ḡ ille in
quo referuatur totus ordo for̄ agentū: et
q̄ ordiez reb⁹ nāliter inditū imutare pōt
pro suo libertatis arbitrio: et pōt facere nē
cā secūda quod pōt facere cū cā secūda:
poterit q̄ntitates sine subie cto cōsuare. nō
ḡ spicat dicitōz q̄ sit accidēs et nō in sit:
ex quo formaliter esse accidentis nō est ipz
in esse: sed cāliter solū. Vtrū q̄ natura oī-
no nō pōt ordiez istū imutare s̄z solus de⁹:
nāliter fieri nō pōt quod sit accidēs et non
in sit. nō q̄ dicitōz iplicet si ponatur acci-
dēs nō in esse: sed q̄ est supra facultates
nature cōsuare accidēs sine subiecto: et face-
re q̄ sit accidēs et nō in sit. et idē benedictum
est q̄ nō nāliter sed miraculose in sacramē-
to altaris accidēs perse existit. Hoc viso
apparet vnu esse quod in theozate pro-
ponebatur: v̄z q̄ inceteris in simutatioibus
quod est ibi cōe est sbā aliqua: sed in hoc sa-
crāmēto nō manet sbā aliqua sed solū ac-
cidēs. In oī autē trāsmutatioe naturali:
illud quod manet in tota trāsmutatioe
opporret esse sbā aliqua. Agens ei nāle sē
per p̄suppoit materiā: q̄ nō pōt materiā
producere in esse nec pōt vna materiā in
aliā uertere: s̄z ḡ in oī trāsmutatioe
manet eadē materiā subiecta vtriq̄z dūo-
rū: sed si manet materiā sola: tūc est gene-
ratio. Si vō manet materiā cū forma sbāli
et est trāsmutatio in passioibus tūc est al-
teratio: vt pōt bēri a p̄ho p̄mo de ge. Unde
ḡ dicitur est q̄ in oī trāsmutatioe naturali
quod est ibi cōe et manet trāsmutatioe fac-
ta est sbā aliqua. q̄ in generatione manet
materiā in alteratioe vō manet subiectūz
i. manet aliquid in actu: q̄ manet mate-
ria cū forma sbāli. Est ei differētia inter
māz et subiectū: vt dicitur. in metaphice. q̄z
mā dicit qd in potētia: subiectū vō dicit qd
in actu. Sed cū sbā panis uertitur in sbāz
corpōis xpi: facta hac trāsmutatioe non
manet aliqua sbā: q̄ tota sbā p̄is uertit i
totā sbām corpōis xpi. manet autē accide-
tis: q̄ accidentia p̄is nō uertitur i acci-
dentia corpōis xpi: sed q̄ntitati panis tri-

buntur vnde dina q̄dam modus sbē: et bēt
perse esse: et cetera accidentia panis licet
maneant nō t̄n per se existūt: sed in q̄ntitas
tefundantur vt in subiecto. Ex h̄ autem
maifeste p̄z: q̄ nullū nomē trāsmutatiois
nālū pōt cōgrue ad aptari huic uertioni.
Omīs ei trāsmutatio nālīs vel est genera-
tio vel alteratio vel augmētū. vel loci muta-
tio. Nō autē h̄ uertio pōt dici loci mutatio
q̄ xps nō incipit esse in hostia per motūz
localem: sed ibi incipit esse q̄ est aliquid
uertū in ipm. Nec pōt dici augmētū: q̄ ex
eo q̄ xps incipit esse i hostia nullū augmē-
tum suscipit. nec pōt dici generatio. q̄ in
oī generatioe mā maet tāq̄ cōe subiectū:
hic autē nō manet panis materiā. nec pōt
dici alteratio q̄ in alteratioe nō solū maet
materiā s̄z etiā māz forma sbālis: hic autē
nec materiā panis manet: nec etiā sbālis
forma: sed tota sbā p̄is tā materiā q̄z for-
ma uertitur in sbām corpōis xpi. Debet
ḡ bec mirabilia uertio p̄cipio noie vocari
trāsbātio: q̄ in ea manētibus accidētib⁹
fit uertio sbāz: q̄ sbā p̄is nō manet: sed
uertitur i sbām corpōis xpi. manet t̄n
accidentia panis quod declarare volebāz
Propo⁹ 41

Cogimus quod

facta uertione accidentia pa-
nis absq̄ subiecto subsistanc

est nō possum⁹ itelligere accidēs nō itellec-
to subiecto. Uere ḡ est laudād⁹ et venerād⁹
ille sup̄m⁹ iūm⁹ ops: cui multa iūt possi-
bilia que itellecū capere nō valēm⁹. Dec⁹

Quod est ex superiorib⁹

declaratūz vnde dina absq̄ subiecto pōt
accidēs cōsuari i ēe: et quod dicitōz nō impli-
cat accidēs absq̄ subiecto existere. Crede-
ret forte aliquis eo q̄ ista rōabiliter sint
ostēsa: q̄ per rōz et itellecū possem⁹ itelli-
gere accidēs nō itellecū subiecto. vt ḡ ap-
pareat vitas p̄cipio: tria sūt declarāda.

Primo ei ostēdem⁹ q̄ s̄z possum⁹ itellige-
re q̄ accidēs absq̄ subiecto possit a deo cō-
seruari i esse nō t̄n possum⁹ itelligere acci-
dēs sine subiecto. Secūdo maifestabiz
quod dato quod scirem⁹ aliquod accidēs
perse esse et nō i esse alicui subiecto: nō t̄n
possem⁹ itelligere illud accidēs sine subiecto
Tercio spālem cām assignabim⁹: quare

intellectus noster non potest intelligere accidens non intellecto subiecto. Propter primum notandum quod in quadam universalitate potest rationabiliter cognoscere: quod calitas secundum agentium refertur in primo, propter quod quidam deus potest mediante causa secunda: potest non mediante illa. In spali tamen non possumus intelligere modum illi, secundum quem ordo secundorum agentium refertur in causa prima, et in est quod non possumus intelligere accidens sine subiecto. Quoniam tunc cognoscimus quod accidens inmediate et absque subiecto potest a deo conservari in esse: quod modus huius conservationis non est nobis notus.

Sciendum est ei quod deus est causa cois et causa propria singularum. Sic ei est causa cois rerum: quod calitas sua se extendit ad omnia, est et causa propria cuiusque rei: quod in eo relucet rationes singularum entium. Sicut ei in deo proprie rationes omni sunt probat Augustinus quod de ydola. In deo est deo rationes sunt proprie omni rerum: quod ut scribitur vi de tri. Verbum est ars dei patris omnipotentis plena ratione omni viventium. Si ergo per deum tamen per causam vellemus habere scientiam alicuius effectus: oportet nos cognoscere quomodo deus est propacat illius: quod per cois non aggregatur scientia: cum ergo subtrahat ordinem secundorum agentium deus non sit propacat re: nisi prout in eo relucet rationes proprie singularum: cum non sit nobis notus deus in ordine: et non sint nobis note proprie rationes, nec in deo existentes: non possumus habere propria cognitionem effectus: prout inmediate reducit in divinum ordinem, possumus ergo intelligere accidens intellecto subiecto: quod natura sibi qua refertur propria calitas accidentis: non super intellectum nostrum: sed non possumus intelligere accidens non intellecto subiecto quoniam tunc reducimus accidens in divinum ordinem quod natura divina in qua relucet propria ratio calitatis cuius effectus excellit intellectum nostrum. Nec sumus sufficientes ad cognoscendum quomodo calitas quam habet subiectum respectu accidentis refertur in primo agente: et potest deus accidens absque subiecto conservare in esse: quod cum subiecto in esse conservat. Dicamus ergo quod sicut scimus de deo quod est: quod est autem sui naturam scire non possumus, sic scire possumus quod potest deus accidens absque subiecto conservare in esse: et quod sublato ordine secundorum agentium remanet ordo agentium primi: et potest deus absque secundis agentibus res in esse producere et eas conservare, sed quomodo

accidens in esse conservat: et quomodo absque secundis agentibus res in esse producit: intellectum non capimus. Sic ergo nunquam intelligimus accidens in intellectu subiecto nisi cognosceremus principia subiecti et modum quo accidens a subiecto fluit: sic si ista dependentia reducere volumus in divinum ordinem: sublato subiecto: accidens absque subiecto intelligere non poterimus: nisi intelligamus divinam naturam: et cognoscamus modum secundum quem entia a deo flunt et per ipsum in esse conservantur quod proprie cognoscere in perat intellectu cuiusque via oris. Sed forte videtur alicui mirabile: si possumus cognoscere accis virtute divina posse esse sine subiecto et tamen ipsum sine subiecto intelligere non possumus. Manifestum est ergo quod: declarandum dicebatur: ut quod si in circuitu aliquod accidens absque subiecto esse: ipsum tamen absque subiecto non possemus intelligere. Sciendum est ergo quod cum quod accidens absque subiecto non potest intelligi non proprie sicut per ipsum in esse actualiter: sed per ipsam aptitudinem quam habet accidens ut subiecto inhiat. Si ei nullus nasus esset finis: finitas actualiter non in esse: alicui nasus: quod actualis inheretia requirit actuale esse non existere aut aliquo nasus finis: nulla finitas habet actuale esse: et per consequens actualiter non in esse. Non tamen habito posse mus intelligere finem: non intellecto nasus eo. in ipso quod finitas dicitur naturam talem que est apta esse in nasus: non possumus intelligere finem non intellecto nasus: cum ergo accidens in sacramento altaris potest esse absque subiecto licet illud accidens actualiter subiecto non inhiat virtute divina: ablata sit ab eo actualis inheretia tamen quod aptitudo inherendi inseparabiliter coicant nam accidens cum illud accidens maneat accidens et non sit amota ab eo natura propria non est amota ab eo aptitudo inherendi, possumus ei dicere de illo accite quod non ictus est in aptum naturam esse. Non ei semper aptitudo inseparabiliter annexa actu: potest ei esse quia aptus natus ratione uti, qui ratio non non virtutem. Propter quod non potest illi acciti per naturam suam quod non inhiat per miraculum: quantum est de natura sua semper est aptum naturam inesse, et si reliqua refectione sue vel esse deficeret vel in esse. Non ergo amota est ab illo accidente aptitudo inherendi cum ergo accis non possit intelligi sine subiecto propter aptitudinem quam habet ut inhiat quantum quod scimus accidens aliquod non

in esse actualiter: quod scimus ipsum aptitudinem habere ut subiecto in se intelligimus actu in ordine ad subiectum. aliud ei est cognoscere de re quod est: aliud est cognoscere ipsam esse de re. Ita ei separatis scimus quod sunt: quid autem sunt scire non possumus. et scimus quod ut sint effectibus non indiget: effectus ei non facit adesse eorum: et tamen eas non intelligimus nisi per effectus. cum ei nostrum intelligere non sit absque fatalitate. sicut separatis sic intelligimus ut fatalitate habent. Si ergo per habent intelligi per fatalitatem quod effectus eorum fatalitatem habent: non intelligimus eas non intellectus effectibus, sic ut aptum aliquo: simile ad propositum. Dicamus quod licet scimus virtute divina accidens posse sine subiecto esse: non tamen ipsum possumus intelligere non intellecto subiecto. in esse ei et aptitudo inherendi: sic se videtur habere quod actuale in esse respicit ipsum esse accidentis: aptitudo ei inherendi coicatur nam quod dicitur eius: licet non eodem modo sit ista propositio: quod nec natura nec miraculo fieri potest: quod nature accidentis non sit annexa aptitudo inherendi: sed miraculose potest accidens esse absque eo quod inhiat. Cum ergo natura quod dicitur sint obiectum intellectus: intelligere accidens est intelligere naturam quod dicitur accidentis si aptitudo inherendi coicatur ipsam naturam et dicitur sublata actuali inheretia ab accidente non tollatur aptitudo inherendi non poterit intelligi quod dicitur accidentis: et per consequens quod non poterit intelligi ipsum accidens sine aptitudine inherendi: dato quod actualiter non inhiat. Et quod aptitudo ad aliquid non potest intelligi sine eo respectu cuius dicitur aptitudo: relativa sint simul naturaliter. in naturali intelligentia poterit intelligi accidens non intellecto subiecto cui est aptum naturam in esse. spalis autem causa quare accidens sine subiecto intelligi non valet: quod propter propositum ostendendum finem quod spectat ad propositum sic ostenditur. quod intellectus intelligendo naturam aliquam format diffinitioem. quod dicitur ei intelligitur ab intellectu quod aliquo nomine significari potest per intellectum diffinitur: accipiendo diffinitionem large finem quod conceptus mentis diffinitur: vel finem quod omni ratione iudicans quod tem rei diffinitur appellatur. id dicitur est in 4. metaphisice: quod ratio quam significat nomen est diffinitio. propter quod semper quod quid est: est obiectum intellectus sic aliquid apud intellectum nostrum intelligitur secundum quod appetit ei

habere diffinitioem vel finem quod ei dicitur habere quod dicitur. Cum ergo accidentia habeant quod dicitur de diffinitioem per additionem: ut dicitur 7. metaphisice. eo quod diffinitio subiecti quod aditamentum tu quoddam ingrediatur diffinitioem accidentis ex quo accidentia non habent diffinitioem nisi diffinitioem eorum ingrediatur subiectum: et diffinitio subiecti non poterit esse intellectus accidentium sine intellectu subiecti: unde bene dicitur in principio. vi. metaphisice. quod sicut est prior accidente diffinitioem et cognoscitur: ut quod diffinitio accidentis non potest esse sine sicut vel sine diffinitioem sicut: non poterit intelligi accidens si non intelligat sicut. Est ei hic ratio recte ad propositum: ut dicamus accidens quod in sacramento altaris sine subiecto est: non potest intelligi a nobis non in intellectu subiecto: quod cum partes potest in diffinitioem non dicitur actu sed aptitudinem propter hoc non potest intelligi accidentis non intellecto subiecto: quod sicut est prior accidente diffinitioem. ut quod diffinitioem sicut in greditur diffinitioem accidentis cum dicitur sicut quod amota actuali inheretia accidentis remanet aptitudo ut subiecto inhiat: non poterit intelligi illud accidens non intellecto subiecto: non quod subiecto inhiat, sed quod est aptum naturam subiecto in esse: quam aptitudinem inhiat postat diffinitioem accidentis quam intelligimus per formam. Patet ergo ex dictis quod omnium ordinem comprehendere non possumus. Multa sunt deo possibilis que intelligere non possumus. facit enim deus accidens sine subiecto esse quod intelligere non possumus non intellecto subiecto. Concludamus ergo ut concludebatur in theoriam propositum. ut quod vere laudamus et veneramus est ille summus opus cui multa sunt possibilis que intellectu capere non valeamus. Propos 42

Conversione:

facta quod remanet diffinitioem panis in loco circumscriptione et situatuz existens: dici potest

quod localiter maneri possit hostia consecrata

Postquam auxiliante.

deus ostendimus quomodo corpus christi existit in hostia et quomodo virtute divina in sacramento altaris potest esse accidens absque subiecto. Nunc autem restat ostendere cum corpus christi non sit motus et transmutationibus subiectum quod salutare possumus motus et mutationes quas vide

mus in hostia consecrata, accipiendo aut motu large prout mutatio includit vt pot berit ex 3: p. h. p. Motus ei est in quoz generibus fm qd qdntoz iut res ad quas est motus sba. qntitas. qlitas r. vbi. Motus ar in sba dicitur generatio vel corruptio: in qntitate augmentu vel diminutio: in qlitate alteratio in vbi loci mutatio. Omnes aut hos motus aspiciunt in sacramento altaris. Est ei ibi loci mutatio: qd hostia consecrata de vno altari ad aliud pot deferri. Sic et ibi alteratione esse dicitur: qd pot hostia calefieri r i frigidari. r rursum augmentu r diminutio ibi esse possunt: qd pot ibi esse rarefactio r condensatio: qd accipiendo augmentu r dimintoz large absqz rarefactioe r condensatione augmentu r diminutio ibi esse no possunt. quod r si dubium est vtru in sacramento altaris possit ee rarefactio r condensatio prout rba est sacramentaliter sub spe pais: oio tri manifestu est qd ibi ralla esse possunt prout est sub specie vini. Sic et in generatioe aspiciuntur et hostia consecrata corrupti: ex cuius corruptioe possunt inde vmes generari. Et qd no videtur congruu ponere per miraculu talia fieri: ideo ostendemus de oibus transmutationibus tactis singulariter: quo possunt contingere circa sacramentuz altaris. Et pmo de loci mutatioe qd de illa fit spalis motus i theozate quod pnaibus nuc hemus. Notandum qd ostendere hostia consecrata posse moveri localiter: est declarare qd dimensioes pais remaneat sub quibus het ee sba corporis xpi. Quod si oporteat dimensioes pais remanere duplici via declarare possumus. Prima via sic patz. Na vt supius dicebatur corpus xpi icipit esse i hostia no qd descendens de celo incipiat esse in altari: sed qd aliqd vt pais sba: est uersu in ipz. Sic ei arguit. p. i. p. de. ge. r. de augm. qd quando aliqd generatur ex alio: ibi icipit esse genitu: vbi erat illud ex quo generatu est. A simili q nos arguere possumus: qd cuz aliqd transbatur r uertitur in aliud ibi icipit esse illud in quod aliqd est vntu i quo erat illud quod est uersu in ipz. Si q sba pais uersa in corpus xpi erat in altari: et in altari icipit esse corpus xpi. No aut dicere possumus qd corpus xpi icipit esse in altari mediatis dimensioibus propziis: cuz ostensu fit sic xpm esse sub sacramento qd no est ibi sba corporis xpi mediatis qntitate r

qntitas mediatis sba: oportet q remanere dimensioes pais qbus mediatis sit xps sacramentaliter in altari: cu mediatis dimensioibus propziis ibi esse no possit. quod si diceretur miraculose fieri posse sic sba: panis uerti in corpus xpi quod tri dimensioes pais no remaneant: sequeretur fm tale uersioe xpm nusqz esse. perse ei sacramentaliter xps nusqz est: qd mediatis dimensioibus propziis no est sacramentaliter alicubi. Si q xps prout sacramentaliter ht esse no esset alicubi mediatis dimensioibus aliis: vt mediatis dimensioibus pais: sequeretur qd xps prout est sub sacramento nullo: determinaretur ad locu: quod et si miraculose fieri posset corporales sba: vntu te dina no determinari ad locu aliquez: cu tale miraculu nullo: est ueniens sacramento Sacramenta ei iut medicie nostre que in vsu nostru ueiunt: sed si corpus xpi vt sacramentaliter het esse no determinaretur ad locu: no possit veire in huanu vsu. Non ei vti possumus fm quod hic de vsu loquimur hys q nullo: ad locu determinatur. Est q vna ratio quare oz dimensioes pais remanere vt corpus xpi vt sacramentaliter ht esse aliquo: determinaretur ad locu sine qua determinat de no possemus vti isto spiali cibo. vmo qd sacramentum est visibilis gratie visibilis forma: nisi aliquo: determinetur ad locu nec esset quid sensibile: nec sacramentum esse posset. Secunda via sumitur si consideratur p vba q fit uersio panis i corpus xpi. hec aut due viae sibi considerant. In quoz ei sacramento est duo considerare scificatioe mae: r vsu sacramenti. Scificatioe mae i hoc sacramento fit cu dicitur. hoc est corpus meum: vsus aut huius sacramenti consistit ex eo qd hostia consecrata accipimus r manducamus. Prima q via sic ostenditur qd oportebat dimensioes pais remanere p vsu sacramenti. Sed hec secunda via manifestat qd expedit tales dimensioes remanere p scificatioe mae. Nam i scificatioe mae vt tactu est proferuntur h vba. H est ei corpus meum: r li h demonstrat et tu sub ipis dimensioibus: vel sub ipsa spe panis. Est ei sensus h: contentu sub h: vt sub hys dimensioibus: siue sub hoc velamine speciez hoc est corpus meum. In hac ei uersioe est tria considerare. terminu a quo: terminu ad quez: r id quod est comue quod

manet transmutatione facta. Terminus ad que est corpus xpi in quod panis uertitur: id aut quod est coe sur ipsa accidit: pais que manet uersioe facta. Sic r in aliis transmutationibus est tria considerare: si ei ex aere fit ignis: terminus a quo e forma aeris que no manet: terminu ad que est forma ignis: que idcirco in materia: id aut quod est coe est ipsa materia: qd aliquado est sub forma aeris: aliquado sub forma ignis. Snt q tria in transmutatione naturalibus: sicut in hac transmutatione sup naturalibus: differet tria vt supius agebatur qd quod est ibi coe est sba aliqua: vt materia vel subiectu. hic at no subiectu aliquid sed sola stringit accidentia remanere. Lum g oia tria h est corpus meum: li hoc uel de terminu ad que: vt corpus xpi vel id quod est coe vt accidentia panis. sub quibus ante uersioe erat sba panis: facta aut uersioe ne est sub sba corpus xpi. pp quod orineri sub illis spebus est coe: succellue ei r fm diuersa sba est coe sba pais r corpori xpi g li. h. no pot demonstrare suam panis: qd pais no est cor xpi. nec pot demonstrare corpus xpi. qd in principio locutiois cu dicitur hoc. nodu est ibi corpus xpi. g li hoc demonstrat qd no esset. Tunc ergo r coi tenet qd hoc demonstrat id quod e r coe vt fit sensus. h. i. contentu sub hoc. siue sub hys spebus. est corpus meum. No videtur valeat illud ad quod qda sfugiunt volentes vitare i uerentia per h quod vba pdicta sut significatiua r factiua. qd si per huc motu deberet verificari propo absqz eo qd li hoc demonstrat quod est coe: congruentius diceretur hoc fit corpus meum: qz h est corpus meum r dicere xpm no tradidisse formam per ois modu congrua: est ostendere se esse sapietioez eo qd est dei virtus r dei sapia. Possus at quod dicitur est declarare in naturalibus: si quis ei ilius esset efficacie quod de quocunqz diceret hoc est aur. fieret aur: li hoc no demonstraret terminu a quo nec terminu ad que: qd id quod est comue. Est ei sensus h: quod est aurum. i. h quod est in hac materia est aurum. Si q debet verificari vba prolata ad scificatioe mae: oportet ibi remanere aliquid coe vt oz q remaneat ibi accidentia panis sub quibus est postea corpus xpi. v. talia demonstratio qualis per h designatur

absqz pdictis acciditibus fieri no valz. Et quater cetera accidentia qntitas est magis propiua ibi r est illud per quod aliquid magis determinatur ad locu: io oppo t qz itatez pais remanere. possit ergo i hostia consecrata motu locale saluare: eo qd remanet dimensioes hostie existeres in loco situ. Iuter r circumscripoe qd sufficit ad saluandu motu locale. quod si diceretur qd materia h no abstrahit a qnto. abstrahit tñ a motu: g sola qntitas no videtur ad motu sufficere: De leui ridere possumus. qd vt scribitur in pmo de ge. matheaticis corporibus debentur tactus r locus. sed ille tactus r ille locus est ymaginatus soluz: qz matheatica fm qd h abstracta iur a ma sensibili. r a materia naturali. quod si h no esset speteret matheaticis tactus r locus naturalis: r et motus naturalis eis uerit. qz itas at panis que manet in sacramento altaris no est qntitas matheatica. nec est qntitas separata a qnto. Remanet ei ibi qntitas cu qlitate r cu ceteris acciditibus pais: poterim ergo ibi saluare tactu r locu r motu naturale quod declarare volebam. Propo 43

Ulla transmu-

tatione

facta in xpo saluare possumus alteratoz i hostia qz remanz

panis qntitas sba qualitatibus fm quas conat aliquid alterari: Dec:

Quod est ex superioribus

declaratu quo in hostia consecrata pot saluari (motus localis: nuc aut restat ostendere quo ibi saluari possit motus alterationis. pot ei hostia calefieri r frigidari r fm alias alterationes alterari. no aut possunt dicere qd ibi fiat illusio sensus: vt quod videtur hostia calefiedo sed no calefiat: vt datur huncectari: sed no huncectetur. ostendit ei fuit supra per abrosiu qnd debet ee illusio sensus in sacramento vitatis: quez ad modu sensus illuditur in phtigis mago ru. igitur ex quo hostia alterari aspiciunt fatendu est qd fit ibi va alteratio. nec etiam dicere possumus qd fit ibi alteratio vera. qz nihil ibi alterat ponedo miraculose esse ibi alteratoz ne subiecto. dictu est ei quod accidentia succellua a deo a subiecto dependent: qd nec miraculose nec naturaliter

fieri potest quod beati per se esse. Rursus quod per
tate alteratio fit via ad corruptio: quod per
nimiam calefactio potest hostia immolari: et
quod ad tales effectus iterueat miracu-
lum non videtur congruum. Dato ergo miraculo
fieri posset quod esset alteratio absque eo
quod aliquid alteraretur: huiusmodi in alteratio-
nes quas videmus posse contingere circa sacra-
mentum altaris: potest per miraculum non esse decem.
Solum ergo una via restat ut dicamus in sacra-
mento altaris remanere quantitatem subiectam qua-
litatebus: et quod secundum quantitates habet fieri altera-
tio: possunt ibi saluare alteratio: secundum quod una
et eadem quantitas potest esse subiectum diuersa-
rum quantitate. Sic ei naturaliter est generatio in
re corruptibilibus: quod corruptibilia coicant in materia
que est subiectum formae: sicut naturaliter pos-
sumus saluare alteratio: circa sacramentum al-
taris: quod remanet ibi quantitas que est sub-
iectum quantitate. Sufficit ei ad saluandam trans-
mutatio de forma ad formam: quod ponamus
tertium quod possit subiectum utriusque forme: sed
si sic dicimus quod credimus benedictio occur-
rit nobis quedam dubitatio. quod ut scribitur
in primo de generatione et diffinitione alterationis
ad generatio: yle est maxie subiectum gene-
rationis: in alijs autem transmutationibus us ali-
quo est subiectum. Dicitur ei yle i. materia prima
esse maxie in generationibus subiectum. quod forma
subiectum qua est transmutatio in gene-
ratione simpliciter immediate habet fundari in
prima materia: sed alie transmutationes habent
aliquo pro subiecto materia: quod ea secundum quam
alie transmutationes attenduntur: vel fundantur
in ipso proposito: vel immediate fundantur in aliquo
accidens. dum quod quod primum est in omni gene-
re est causa omnium que sunt post: quod materia est
primum subiectum quod aliud subiectum non habet
quod possit subiectum nisi per materia. Si ergo quan-
titas est subiectum quantitate et potest esse suscep-
tina. diuersarum quantitate: habet per materia in
qua fundatur: igitur in motu ad albedines et in
omnibus alterationibus est aliquo subiectum
materia: quod superficies non habet quod subiectum
albi et nigri nisi per ipsum subiectum ut per materiam
Unde et per in 22 metaphisice materia appellat
fundamentum nature. Est ei fundamentum cuiusque
transmutationis naturalis: licet ergo remaneat
quantitas pars subiecta quantitate: in ea non manet
nisi pars: cum materia sit primum fundamentum trans-
mutationis naturalis omnium: et a motu primo amouetur
tur omnia que sunt post ut videtur in hostia

secrata: naturaliter saluare non possumus motum
alterationis. Et sicut ex his que dicta sunt
videtur sequi: quod facta conuersio secundum accidens
panis non posse fieri alteratio: passiva: ita
sequi videtur quod secundum talia accidens non pos-
sit fieri alteratio actiue. videtur ei esse dis-
cedum hostia. Secrata non posse alterari nec
alterare. Nam sicut materia est primum po-
tentiale et est primum principium omnis transmutationis
passiue: sic forma subiecta respectu aliarum for-
marum est primum actus et respectu earum est pri-
mum principium omnis transmutationis actiue. agunt
ei omnes forme accidentales in virtute forme
subiecta: sicut ei accidens non potest subiectum nisi
in virtute materiae: sic accidens non potest age-
re nisi in virtute forme: cum ergo nec manet materia
nec forma panis: sed tota subiecta pars conuer-
tur in corpus christi: et non remaneat mate-
ria et forma vini: sed in sanguine conuertatur
tota vini subiecta: secundum accidens panis et vini non
poterit fieri ibi alteratio nec actiue nec pa-
siue. Si ergo facta conuersio aliquid poneretur in
calice non humectaretur ab accidens vini:
nec est aliqua alteratio ut videtur fieri pos-
set secundum illa accidens. que omnia repugnant his
que seculi apparet. Notandum ergo quod tota
causa que unum accidens non potest esse subiectum al-
terius accidens nisi habet virtute materie
que potest esse primum subiectum: tota causa
que omnis transmutatio presupponit materia finit
ex eo quod accidens absque materia in esse con-
seruari non possunt: sed si collatum esset alicui
accidens quod possit sine subiecto persistere: non il-
lud accidens esset susceptiuum proprietatum:
naturaliter posset ab una proprietate et ab uno
accidens transmutari in aliud: poterit ergo quan-
titas si potest habere per se esse sine materia ab una
quantitate in aliam transmutari: et esse subiectum
diuersarum quantitate sine materia. quod tota causa que
re talis transmutatio non potest quantitate potest fieri
ne materia ut dictum est sustinetur: quod quantitas
ut sic materia indiget et quod non potest subiectum esse
ut sic: non potest esse subiectum. nisi per materi-
am. sed virtute diuina sicut potest quantitate conferri
per se esse: sic poterit ei conferri quod per se
subiectum sit et quod per se transmutari possit.
transmutatio autem fecit scire subiectum et mate-
ria. ut vult conuertor inde subiecta omnia. Quod
ergo potest per se subiectum esse: potest per se trans-
mutari secundum ea quorum subiectum ponitur. Et
quod dictum est de alterari passiuue valet ad
intelligendum quomodo ibi potest esse alterari actiue

Nam sicut quantitas panis et vini facta con-
uersione alterari possunt suscipiendo alia et alia
accidens: sic secundum accidens que habet possunt
alia alterare. alteratio ei est motus ad for-
mam accidentalem: et si per formam accidentalem forma
accidentalis idcirco potest accipi agere ultra
sua ipsam. Si ergo accidens dicitur agere in
virtute forme subiecta: habet intelligendum est quantum
ad introductio forme subiecta: quod si ignis per
calorem generat ignem: habet sicut prout calor agit
in virtute forme subiecta ignis: ageret ei calor
ultra sua ipsam si in virtute propria posset idcirco
cere forma subiecta. Sed si ad introductio forme
accidentalis habet vellemus extendere ut
diceremus accidens agere in virtute forme sub-
iecta. non solum quantum ad generatio: sed etiam
quantum ad alteratio: que sit secundum accidens habet pro
tanto virtute habet: quod sicut potest alicui
esse sicut potest agere. et quod accidens non potest
per se esse absque forma subiecta: non possunt per se
agere absque tali forma. Dicit autem accidens
de quibus loqui intendimus: fundatur in sub-
iecto proposito ex materia et forma. Utrumque
materia dicit quid in potentia et habet rationem sub-
iecta. forma vero dicit quod in actu et habet rationem
actiui. idcirco licet a toto proposito habent accidens
esse et agere quod sunt subiectum et quod
agunt in potest accipi subiectum ratione materiae et
agere ratione forme. quod si non virtute et conuertatur in
esse per materia et forma: quod materia cum forma
est causa omnium accidens que sunt in ea: non tamen
eque ex quo conuertatur huiusmodi accidens
ad materia et ad formam. Sed quantitas que
habet rationem subiecta magis se tenet ex parte materiae:
quantitas vero que habet rationem actiui magis se tenet
ex parte forme. Dicamus ergo prout spectat ad
propositum quod sicut quantitas si non potest per se ef-
ferre absque materia potest per se subiectum absque illa:
sic qualitas si potest per se esse absque subiecta for-
ma potest per se agere absque illa: loquendo de
actiue secundum quam inducitur accidentalis forma
ratione cuius non dicitur agens agere ultra suam
ipsam: quod de modo secundum quem ibi potest esse transmu-
tatio: ad subiecta forma vel in subiecta forma in
sequenti apparet. patet ergo quod in sacramento
altaris potest esse: alteratio passiuue: quod remanet
quantitas subiecta quantitate: et potest esse altera-
tio actiue: quod remanet quantitas in quantitate su-
data. possumus ergo alteratio saluare in hostia
non solum passiuue: sed etiam actiue quod
declarare volebam

Propo 44

De augmenta

ta corporis christi ibi circa sa-
cramentum altaris per ra-
refactio: et addefactio: contingere

poterit motus augmenti. quod dimensio: sicut ide-
terminiate determinatis dimensionibus sunt subiecte

Saluabamur per prece

dentia in sacramento altaris motu locale et
alteratio: nunc autem restat ostendere quomodo ibi
saluari possit augmentum et diminutio: quem
motu in dicto sacramento saluare maiorem
difficultate: continet quod fuerit difficultas pre-
dictorum motuum. augmentum autem et diminutio circa
aliquod possumus dupliciter intelligere.

Primo per subtractio alicuius partis: vel per
additio noue materiae: et sic augmentum et diminutio
proprie fit in rebus aiatibus in quibus quod est
mentum transmissum ad singulas partes conuertit
subiectum alicuius: quibus pars augmētū est augmētū: et
in diuendo quibus pars diuina est diuina. Et
quod quibus partem aucti aucta esse oportet et diuina
diuina esse que sunt proprietates augmenti et
diminutionis ut dicitur in primo de generatione et aug-
mentum prope augmentum inuenitur in rebus aiatibus
sed tamen aliquo: in rebus aiatibus inuenitur au-
gmentum per additionem noue materie: quod si
lapides lapidibus cumulat: maior acceruit
lapides efficiunt: tunc loqui de augmento et
diminutione ut intendimus: certum est quod si dicitur
tur hostia secrata: pars hostie non tantum
dimensiones habet quantitas habebat tota
hostia: et sub maioribus dimensionibus erat
corpus christi hostia existente integra quod sit ea
diuisa in partes. Sic etiam in dimensionibus
vini sub quibus existit sanguis christi alie di-
mensiones adderent. licet sanguis christi augmētū
tatis non esset: quod sub utriusque dimensionibus
sanguis christi totus et idem existebat: posse-
mus tamen dicere facta tali additio: sanguinem
christi esse in maioribus dimensionibus quod prius:
sic ergo ponere augmentum et diminutio: videre non
est difficile. Secundo potest intelligi: quod di-
mensiones ille sub quibus est corpus christi
vel eius sanguis augetur et diminuitur
per rarefactio et addefactio: possit ei spes ui-
ni sub quod est sanguis christi per frigus congelari et con-
densari et occupare in nouo locum et tunc sub
minoribus dimensionibus esset sanguis christi
quod prius: Sic etiam per calorem spes ille
possent rarefieri et occupare in maiorem locum

cu: ruc nullo addito esset sanguis xpi ub
 maioribus dimensioib' q's ante: nec ientus
 iudicat, oculata ei fide rate augmentu et
 talē duntōz p'cipimus. Sed quō h' rigat
 r' q'iter q' in tali sacramēto absq' additō
 ne aliq'z dimensioū per rarefactōm pōt ee
 motus ad maiore q'ntitatē: r' per dēfatōz
 abiq'z subtractione pōt esse motus ad q'nti
 tatem miore: videre nō est facile. nāliter, n
 loq'ndō nō est dare aliquā mutatiōem nisi
 fit dare subiectū terciū possibile subici du
 bus formis oppositis vel puatōni r' forme
 Nō ei esset motus nec mutatio fm illa
 rionē: nā esset aer vel aliquod nyapbanū
 differēs r' a tenebz r' a luce: aliq'ndo ha
 bens esse tenebz s'cū aliq'ū illu'atū. Sic ei
 nō esset motus ad albo in nigrū nisi esset
 dare subiectū terciū differēs ab vtroq'z
 possibile subici forme albi r' nigri. fm aut
 hūc modū s' luabim' in sacramēto altaris
 motū localē r' alteratōz: pōt ei hostia mo
 ueri localiter: q'z dimensioēs hostie existēt
 in loco circūscriptie r' s'ualiter possūt se
 successe emēturare diuersis locis, sic etiā
 r' alteratio ibi esse pōt: q'z q'ntitas q' subiciē
 q'ntitibus est differēs a qualitate r' pōt ef
 se subiecta diuersis q'ntitatib' fm quas r' in
 sit aliq'z alterari. Sic q' nāliter nō pōt ibi
 esse motus fm q'ntitate nisi ibi sit aliq'z q'nti
 tati subiectū: sic nāliter nō pōt esse motus
 fm q'ntitate nisi ibi sit aliq'z q'ntitati subiec
 tū: vel q' dicem' quod cū s'bes vini sub q'p'
 est sanguis xpi per calozē rarefiūt r' occu
 pāt maiorez locū vel per frigus dēfatōr
 r' occupāt m' orem locū quod h' sit supnālī
 ter vel oppoziz ibi dare aliquod subiectūz
 dimensioibus vini quā pōt esse aliq'ndo
 sub mag'is dimē'ioib' aliq'ndo sub paruis.
 Prima aut' pō' est oio absq'z: q'z ex q'nto
 nāliter possūt s'bes vini ifrigidari r' calefie
 ri nāliter dēfatantur r' rarefiūt r' occu
 pant miorez locū. U' tem' ei s'nsibiliter q'
 buuifnōi r' mutatiōēs sequitur motū r'
 tempie n' aeris nālē. dēfat' ei s'pēs vini sub
 quis est sanguis xpi in hyeme nō i estate ff
 gere q' difficultatē hāc q' hoc supnālīter fi
 at vid' tu: oio ridiculū: Rursū ostēdere
 quod illis dimensioibus sit aliq'z subiectūz
 est valde difficile. hitū est ei q' oia accidē
 tia facta d'uectioē fūdantur in q'ntitate: q'z
 titas aut' ipa nō fūdatur i aliquo subiecto.
 Non videtur q' dimensioibus vini sub q'p'

est sanguis xpi aliq'z esse subiectū: cū dū
 siones ipe q'ntitate d'cat. Notandū q'
 q' i materia panis r' vini: r' in materia oī
 um generabiliū r' corruptibiliū est duplex
 q'ntitas r' duplex genus dimensioū. Sūt
 ei ibi dimensioēs determinate r' idetermia
 te, est et materia generabiliū r' corruptibi
 lū tanta r' tāta: r' occupat tantū r' tantum
 locū. dicim' ei quod tantū de mā q'ntū est
 i vno pugillo aque est i x. pugillis aeris:
 nec in tantū locū occupat maria vt est sub
 vno pugillo aque: q'ntū occupat vt est sub
 decem pugillis aeris: nullū ei boz habet
 materia perse ipam. Nō ei perse est tanta
 r' tanta vt multa vel pauca: nec perse oc
 cupat tantū r' tantū locū vt magnū vel p
 uum: materia ei perse est pura potētia. Et
 q'z e'ntiale ē materia esse in potētia: q'qd
 actualitatem: aliquā vel distinctioēz ipoz
 t it nō h'bet materia de se sed acq'rit illud
 vt est sub tali forma accidētali vel sbālī o'z
 q' dare formā r' p'fctionez aliquā per quā
 materia est tanta r' tāta: r' per quā occupat
 tantū r' tantū locū: B' aut' necesse est esse
 quātitatem q'z q' d' ipoztat magnitudiez
 r' pluralitatem aliquā fm quā accipitur ali
 qua p'ntitas molis necesse est illud quā
 titatem esse. Cū q' op'etate materie habere
 p'tem r' p'tem ex eo quod est tanta r' tāta:
 r' ex eo q' occupat tantū r' tātū locū: opō
 tet ei vtrūq' boz per quātitatem uenire
 Si q' ostendere poterim' quod nō est ea
 dem quātitas per quā materia est tāta r'
 per quā occupat tantū locū. Et rursū si po
 terimus declarare q' quātitas illa per quā
 res est materia tantū: p'cedit quātitatez il
 lam per quā materia occupat tantū locū
 r' q' in p'ma quātitate per quā materia est
 tanta tāquā in subiecto fūdatur alia quāti
 tas per quā occupat tantū locū: facile erit
 sustinere quō in sacramento altaris saluari
 pōt per rarefactōm r' dēfatōm motus
 augmenti r' d'ntiois: r' occupatiōem ma
 ioris r' in ioris loci. Nam quātitas illa
 per quam materia est tanta possunt dici
 dimensioēs indeterminate: sed dimen
 siones determinate dici possūt quātitas per
 quā materia occupat tantū locū: vtrū aut'
 sic loqui de dimensioib' ideterminatis r' de
 terminatis sit fm intentionēz d'ntationis q'
 primus visus est ista notabilia inuenisse. Et
 vtrū sit dare alias dimensioēs i d'eterminatas

in materia p'ter has de quibus locuti sum'
 r' quot mōis accipiūtur dimensioēs deter
 miate r' idetermiate: declarare nō est p'itis
 speculatiois: alibi ei d'no d'cedere p'opont
 mus hāc materiā diffusū p'tractare. Ad p'is
 trū est declarandū: q' q'ntitas illa per quam
 materia est tāta que pōt dici dimensioēs i
 determinate: subiecta est q'ntitati per quas
 materia occupat tātūz locū que pōt dici
 dimensioēs determinate: oppoziz dimensio
 nes indeterminate subici dimensioibus d'et
 miatis. Et q'z tantūdeq' de materia. cū est
 sub forma aque occupat miorez locū: cūz
 est sub forma aeris occupat maiorez locū:
 o'z eadē dimensioēs in determinatas ali
 quādo subici maioribus dimensioib' d'eter
 miatis r' aliq'ndo miorez. Si igitur bec cō
 uertio que fit in sacramento altaris: p'p'oe
 vocatur trāsbatō: q'z sic d'uertitur sbā panis
 in sbām corporis xpi r' sbā vini in sbāz san
 guinis quod nō est d'uersio accidētū in ac
 cidētia: sed remanēt oia accidētia panis r'
 vini sub quibus est corpus r' sanguis xpi:
 o'z remanere vtrāq'z dimensioēs panis r' vi
 ni determinatas r' ideterminatas. sicut q'z abs
 q'z variatiōē xpi saluabim' alteratōz i sa
 cramento altaris q'z ibi remāet q'ntitas possi
 bilis subici diuersis q'ntitatib': sic ibi saluare
 possūz occupatōz maioria r' miorez loci: r'
 motū ad maiore r' minore q'ntitate q'z ibi
 remanēt dimensioēs idetermiate possibles
 subici diuersis dimensioibus ideterminatis:
 Ut q' h' manifeste appareāt: sicut suplus tā
 gebatur duo sūt declarāda. Primo ei n
 ostendēdū est q' q'ntitas illa per quā mā
 est tāta: nō est eadēz cū q'ntitate illa per
 quā materia occupat tantū locū. r' dimē
 siones idetermiate nō sūt eadēz per essen
 tia cū dimensioibus determinatis loq'ndo
 de dimensioibus ideterminatis r' determini
 tis vt hic loqui scipimus. Secūdo ma
 ifestabitur q' q'ntitas illa per quā materia
 est tanta est prior illa per quā occupat tan
 tū locū vt est ei subiecta: vel q' idem est. d'
 mensioēs idetermiate p'ozes sūt dimensioēz
 bus determinatis vt idetermiate dimensioēs
 sūt determinatis subiecte. Primū duplici
 via ostenditur. p'ma talis est: si; duo aliqua
 sūt idem per essentia corrupto vno corrup
 tū r' aliud: sed pōt remanere materia tā
 ta absq'z eo q' remaneat occupatō tāti lo
 ci: q' nō est eadēz q'ntitas per quā mā est

tanta r' per quas occupat tantū locū: cū ei
 ex aqua sit aer: remanet materia tanta: q'z
 tantū de materia q'ntū erat sub forma aq'
 fit postea sub forma aeris. Nihil ei ibi de
 materia d'editur q'z nihil ibi adnihilatur:
 nec aliud de mā de nouo creatur. Rema
 net q' materia tanta: sed nō remanet oc
 cupatio tantū loci: q'z plus occupat de loco
 vt est sub forma ueris q'z vt est sub forma
 aque. Dimensioēs q' idetermiate loq'ndo de
 eis vt hic loquimur: nō sūt eadēz per essentia
 cū dimensioibus determinatis. Secūda
 via talis: quādo aliqua duo sūt idem per
 essentia: si potētia alicui' agentis se extēdit
 ad vnu illoz: oppoziz q' se extēdat ad ali
 ud, sed virtus nālīs agentis pōt imutare
 q'ntitate materie prout occupat tantū r'
 tātū locū: nāliter ei fieri pōt q' mā occu
 pans paruū locū postea occupet maiorez
 locū: q'z nāliter ex aqua fit aer, r' ex aere
 ignis: sed nulla virtus naturalis agentis pōt
 imutare q'ntitate illā per quā materia est
 tanta r' tāta. Nō ei nāliter fieri pōt quod
 puū de materia fiat multū: q'z tūc ex gra
 no nulli possz fieri mōs vnus r' turris vna
 r' possit aliquid, augeri eo nō rarefacto r'
 nullo addito: quod q'dam d'cessūt fallētes
 semetipos per exp'mēta fallētia: Sed hoc
 iqrere requirit vltiorez speculatiōz, maife
 stum est tū p'dictā smutatōz fieri nō posse
 ab agente nālī vt p'z per. p. i. p' de ge. i. ca.
 de augmēto. Nō est q' eadēz q'ntitas per
 quā materia est tanta r' per quā occupat
 tantum locū: q'z virtus agētia nālīs se ex
 tendit ad vna q'ntitate r' nō ad aliā. Dimē
 siones q' idetermiate nō sūt eadēz cūz di
 mensioibus determinatis: quod p' dicebat
 declarādūz. Quod at bec dimensioēs p'ce
 dant illas r' eis sūt subiecte: per eadēz
 vias declarari pōt per quas ostensūz est
 eas nō esse eadēz. nā si manz mā tāta r' nō
 remanz occupat' tāti loci o'z nālīz materia
 prius esse tātam q'z occupz tantū locūz. Si
 ei essz posterius nō remanez amoto prio
 re nec ex quo opari possent q'z tunc qua
 rōe materia possz absolui ab vno possz ab
 solu ab alio quod nō est verū: q'cūq'z ei trā
 smutōe nāliter facta semp manet materia
 tanta q'nta erat prius sed nō seper occu
 pat tm locum. Rursū eo ipo quod na
 turale agens p'suppoit id per quod materia
 est tanta, q'z nō pōt aliq'z augmētare eo si

esse pars sba qzdo deficit ibi esse pars spes
nisi forte per sbam pars intelligat tata ma
qnta fuit materia sub forma panis. Et
io est qntus modus dicendi: qz miraculose
redit ibi tantu de ma qnta erat sub forma
panis. Sed no videtur oueniens qz deus
faciat miraculu: cu cineres z vmes z talia
vilia generatur ex illis pibus. Mira
culu est quoddam icoueniens nre in qntum
agenti naliter no oueit facere miracula.
qnto aut pauciora talia ponere possumus
tanto coueniencior videtur po: frustra g
saluam per miraculu quod sine miraculo
saluare possum. Ideo dixerut alii qz di
mensioes ipe intermate miraculose ouerte
bantur in natura ma. pp quod possut ide
generari vmes z alie males sbe. Sed si
ad miraculu vellem ofugere: nulla po tac
ta esset icoueniens si ei miraculose sba pa
nis esset annihilata: vel i quodcuqz esset co
uersa. possit redire eadez nuero. z qnta ei
vntus est quod aliqd ouertatur in aliud
actu pexistes. z qz corruptu vel adnihilatu
vel et in aliud ouertu redeat ides numero
Si ei oueratur pmu theozema bu opus:
in quo ostenditur quo vntu dina aliqd pot
ouerti in aliud actu pexistes: no bet diffi
cultate quo adnihilatu z in aliud ouertum
redeat ides nuero: possit g deus z ex aere
circustate z ex sba pars eadez redeute et
ex materia de nouo creata z aliude sicut
vellet facere illos vermes z illos cineres
quos videm fieri in hostia obusta vel pu
trefacta. ymo z si no est impossibilis est
ta difficultas sustinere quo dir. esiones que
sunt accidentia possut ouerti in materia que
est qdam sba qz quo ex aere vel ex matia
de nouo creata possut fieri vmes: licz sint
magni qui hoc dixerut: z si vnteret sua po
nem defenderent. Dicta ta eoz meū itel
lectu no qetant. ymo penedo ibi generati
onem z corruptom sine miraculo dictis
ta toz doctoz no dicitur: qz ipi ides ali
bi in aliis suis dictis aliter dixerut: volentes
qz sine miraculo ibi possit esse generatio z
corruptio. Dixerit ei qz sicut miraculose il
lis accidentibus collatu est sine subiecto exi
stet qd e propu sbe: ita sine nouo miraculo
possent facere qdqd facit sba. possut g oia
dicta accidentia iebriare z nutrire: z pot ex
eis generari vermes z cinis z cetera talia.
Dicit g isti qz absqz nouo miraculo naliter

ex illis accitibus pot generari sba: qz cola
tu est illis accidentibus perse esse quod est
propu sbe. R. onabilitas dictaz ponu in du
obus videtur consistere: vel qz miraculose re
deat vel creetur materia ex qua possut ge
nerari vmes z cineres z cetera talia: vel
qz absqz miraculo ex illis accitibus possit
generari sba. Sed si o fugim ad miraculu
videmur rudibus adberere smoiibus. per
miraculu ei z dinaz potetia est facile oia
sustinere: nec expedit per miraculu ponere
quod absqz miraculo pot fieri. Si vo ad
miraculu non fugim: sicut cu iudagantibus qnt
ta subtili dicit qz absqz miraculo nouo nalit
ex illis accitibus pot generari vmes z alie
males sbe: vltra vires nostras opus assu
mimus. qz si tanti viri sic dicendo sibi suffici
ebant: noster intellectus q ad itellectu eoz
no attingit no qratu in talibus dictis. Ci
demus ei qz illis accidentibus vntu diuina
collatu est perse esse: no tri pp hoc collatu
est eis esse sba: sed collatu est eis qz ha
beat qzda modu sbe. Si ei dici possit illa
accitua esse sba qz collatu est eis pfe esse
no excederz itellectu nostru quo ex eis na
turaliter z absqz miraculo possit generari
sba: qz nil miru est si ex sba sba generatur.
Si qz ex eo quod no est sba: sed bet qzdam
modu sbe quo sba possit generari nostruz
itellectu excedit. Sicut ei accitibus ouert
modus sbe vt perse sit. Ita sba opetere pt
modus accidentis: vt in alio substantentur
Si g nulla dicerz qz sba hns modu acci
dentis possit naliter absqz miraculo ouer
ti in accidens vt videtur nullus deberet di
cere qz accidens habens modu sbe naliter
in subiectu ouerti possit. Tenem g via
qnta mediū que itellectu plus qetare videt.
Dicamus ei qz si deberent ex hostia gene
rari vmes: quod ibi incipit esse materia: pp
quod ex accidentibus no fit sba vt dicebat
vltima po: sicut ex sba sba: z tri no est ibi mi
raculu aliquod vt dicebat alia po: corrup
tis ei spib z accidentibus panis sub qbus
est corpus xpi quod p alterat oz nalit fieri
pot vt patz p theozema pcedetia: z iductis
accitibus aliis desunt sbe esse corpus xpi:
qz corpus xpi no est in hostia nisi qzda sba
ibi accitua panis. In illo aut instat in quo
desinit ibi esse corpus xpi z sicut corrupta ac
cidentia panis z sicut ibi inducta alia acci
dentia naturaliter absqz miraculo incipit

ibi esse materia ex qua generatur vmes z
cineres z cetera talia. Et qntu nobis oc
curit no solu no est ibi miraculu qz sic ibi i
cipit esse dicta ma: sed oppositu dicit esse
no possit absqz magno miraculo. Miracu
lu ei esset si no incipit ibi esse materia. Po
sumus aut dicere qz qis sicut ibi simul in te
pore z in eode istatu lz naliter se pcedant:
In eode ei istatu sicut plene corrupta accitua
panis: z sicut introducta accidentia alia z
desinit ibi esse corpus xpi z incipit ibi esse
materia z educitur de illa materia forma
sbalis vt forma vmes z cineris: pp quod in
de vmes z cineres z buimoi males sbe na
turaliter z absqz miraculo generatur. Nec
aut vt pateat: Notandū qz naliter dicitur
aliquid fieri dupliciter: vel qz nale agens il
lud efficit: vel qz natura vt illud fiat. suffi
cienter disponit. Ignis ei ex igne naliter
generatur: qz naturalit forma ignis de
materia educitur: sic et homo ex boie na
turaliter generatur. No ei est artificiale
nec iugnale qz homo generat ex homine:
z ista no educit aiaz itellectiuā p qua bo
est homo de potetia materie. sed pro tato
dicit illa generatio nalit: qz nalit disponit
ma vt ibi introducat aia itellectua quociens
ei aliquod agens naturale sufficenter dis
ponit vt aliqd fiat dicitur: illud naturaliter
fieri z no est miraculu quod fit. sed esset
miraculu si no fieret. qntuqz ei aia rōna
lis immediate fit a deo per creatom matia
ta sufficenter disposita ad susceptoz talis fo
me no est miraculu qz ei talis forma ifi
ditur. Sed miraculu esset: si manete ea sic di
sposita no suscipet talē formā. Quocientu
qz g aliqd sicut natura sua z esse bet ordiez
ad aliud siue illud sit immediate a deo per
creatoz siue no: no est miraculu si est ei o
iunctu. sed potius miraculu bet esse si est
ab eo sepatū. Si g possum ostendere: qz
naturaliter circa sacramentu altaris pot
aliqua transmutatio contingere sicut qua ali
quid inducitur qz no min bet naturalē or
dine ad materia qz hēant sufficentes dispo
sitiones ad aiam rōnalē: sic sufficentibus
disponibus iductis in materia no est mira
culu: si in ea aia rōnalis infundatur: sed so
lus deus possit in productoz aie rōnalis.
Ita per transmutatoz naturaliter factā cir
ca sacramentu altaris: iductis ibidē hns q
no minus hēnt ordiem z naturalē ouerōz

ad materia qua hēnt ille dispones ad aiaz
rōnalē naturaliter z absqz miraculo ibi be
bit esse materia: no obstante qz solus deus
pot i productoz materie z materia solum
a deo bet esse immediate per creatoz. cetera
aut agentia naturalia in suis actioib ma
teria pponunt. Aduertendū igitur qz
solis accidentibus pars datu est esse sine su
biecto: sine materia: z io qz diu durat acci
dentia pars qz vntu dina est eis collatu
qz no actualiter materie insūt: absqz no
uo miraculo dicere possum qz ibi nulla exi
stet materia que sit talu accidentu fudame
tum. Miraculu ei fuit cu deus illis accide
ntibus ouert qz possent perse subsistere pp
quod illis sic existētibz z pmanētibz qz
diu durat eoz esse si no sit ibi materia in q
fundantur. no est nouu miraculu: sicut totu i
nititur miraculo pmo: sicut miraculu est
qz cecus recipet virtutē visuā: sed recepta
virtutē visuā qz videat no vltimus bet rōm
miraculi. Si g solis accidentibus pars est
collatu sine materia posse perse esse: gene
raliter vt supus ostēsu est possit corrup
ti accidentia pars z iduci alia accidentia si i
ductis accidentibus aliis quibus no est col
latu perse esse sed de se actualiter magis
hēnt ordiez ad materia vt fudantur in ipa
qz hēant dispones ad aiam rōnalē: qz pl
est dependentia accidentia ad subiectu qz sit
disponis ad forma. Miraculu g esset si sta
tim talibus accidentibus iductis sufficenter
no esset ibi materia: sicut miraculu esset si
materia sufficenter disposita: no ifi daretur
ei rōnalis aia. Est g rōnalis aia p creatio
nem z tamen absqz miraculo ifi datur
materie sufficenter disposita: sic cu corp
xpi desinit esse sub sacramento z sicut ibi in
ducta accidentia qbus non est collatu pfe
esse absqz miraculo est ibi materia: qz vt
dictu est magis est essentialis ordo z ma
ior dependentia accidentis ad subiectum
qz dispositiois ad forma. Sed si sic dicimus
quod credimus. benedictu occurit nobis
duo dubia: Primo qz dicitu e oia accide
ntia in qntitate fudari: z diuisiones determi
natas fudari i diuisionibus indetermiatis
pp quos sole diuisiones idetermiatis sūt
ibi sine subiecto. Cū g vntu nalit agentis
non se extendit sup diuisiones idetermi
tas. Sed ille diuisiones semp videatur ze
manere eodem per essentia. Aliter ei i sa

cramento altaris non possent esse transmuta-
 tiones naturaliter facte: quia tales requirunt subie-
 ctum tertium. Si ergo ille dimensiones semper ma-
 neat: et solus istis collatus esse sine subiecto:
 quia sunt propriissime nature materie: cetera vero
 accidentia fundantur in illis non videtur quod per
 aliquam transmutationem naturaliter factam incipiat
 ibi esse materia nisi hoc fieret miraculo: cum
 ille dimensiones quibus collatus est per se esse se-
 pmaneat. Secunda dubitatio est talis: quia
 quia agens naturale in sua actione requirit tempus.
 In illo ergo instanti in quo incipit ibi esse ma-
 teria: dato quod hoc sine miraculo fieri posset:
 non induceretur ibi forma propria vel alterius
 substantie. Non ergo in illo instanti in quo ibi definit
 esse corpus christi est ibi generatio alterius
 substantie. Propter primum notandum quod dimensio-
 nibus illis indeterminate datur est per se esse
 in quantum subiectum accidentibus panis sub quibus
 est corpus christi. Cum ergo ibi definit esse corpus christi
 et sunt ibi inducta alia accidentia ab accidenti-
 bus panis: non ulterius operatur per se esse nisi
 si novum miraculum fieret: et eis nova virtus et
 nova potentia ad per se existendum dimittas
 ferretur. Ad formam autem arguendi dicere
 possumus quod quodammodo dicitur esse non ma-
 neat: nam sicut cum ex aqua fit aer: dicitur to-
 tum mutari in totum. ut patet per philosophum de generatione
 et transmutatione materiae aque: dicitur ergo totum
 mutari in totum secundum unum modum exponendi:
 quia licet maneat materia aque: non tamen manet
 ut est aque sed ut est aeris: nihil enim manet
 aque ut aqua est: sic cum facta est transmutata
 in panem in accidentibus panis sub quibus est corpus christi
 quod inducta sunt ibi accidentia omnia contraria.
 Ita quod si esset ibi panis substantia: non posset cum
 talibus accidentibus remanere. hac autem
 transmutatione facta: non remanet ibi aliquid
 accidens quod possit dici accidens panis.
 et ille dimensiones nullo remanent ut panis sunt
 Non enim possunt dici dimensiones panis quia fundan-
 tur in panis substantia: quia substantia panis diversa est a cor-
 pore christi: nec possunt dici dimensiones panis
 quia subiectum accidentibus que panis erant: quia ta-
 lia accidentia imutata sunt: possunt ergo dici ta-
 les dimensiones non remanere: quia non rema-
 neat ut panis sunt: et ut eis erat collatum per se esse
 alijs ergo accidentibus inductis et illis dimensio-
 nibus quodammodo alijs existentibus et si non quantum ad
 essentiam tamen quantum ad esse quod habent sub alijs
 accidentibus: non ulterius operatur per se esse.
 igitur per naturam ordinem et dependentiam incipit

ibi esse materia nullo miraculo iterum cre-
 nisi forte sic dicerem: ibi esse miraculum: sic
 miraculum est cum aia rationalis materie dispo-
 site in fundatur: quod ut dictum est non proprie
 habet rationem miraculi: ymo si oppositum esset
 miraculum esset. Propter secundum dubium nota-
 dum quod tota causa que requiritur in actione
 agentis est per se ipsa materie. In illo ei
 instanti in quo materia est summe disposita est
 scilicet forma: simul ei est corruptio unius
 forme et introductio alterius. In illo etiam in
 instanti in quo est summa dispositio ut suscipiat
 materia aliam formam est in ea summa dispositio
 ad formam sub qua est et eodem modo est summe in-
 disposita de forme sub qua est: summe est dis-
 disposita ad formam aliam: et hoc ideo quia generatio vi-
 us est corruptio alterius et eodem modo. Cum ergo non in-
 cipiat ibi esse materia nisi quando ibi iduc-
 ta sunt accidentia propria: cum quibus substantia panis
 stare non possit: in illo instanti in quo incipit
 ibi esse materia sub talibus accidentibus est
 ibi summa dispositio respectu substantie panis: et esset
 ibi corruptio substantie panis si panis substantiam in-
 veniret. Et quia est ibi summa dispositio ad illam
 formam: est ibi summa dispositio ad aliam: quia antea
 non est dare summa dispositio sine introductione
 forme. benedictum est quod in illo instanti in quo
 ibi incipit esse materia: est ibi aliqua gene-
 ratio substantie. ut vermium vel cineris vel
 alius alterius. Ex hoc autem patere potest quod
 incipit ibi esse materia: non est quilibet alte-
 ratio tollit formam substantialem: sed debet esse pas-
 sio et alteratio magis facta ut abiciat aliam
 Cum ergo facta est tanta variatio in accidenti-
 bus panis quod tali variatioe facta non possit
 ibi esse panis substantia proprie quod merito dici potest
 quod non sunt ibi accidentia panis quibus datur
 est per se esse: tunc definit ibi esse corpus christi
 et tunc incipit ibi esse materia proprie accidentia in-
 ducta quibus non est datur per se esse sed tan-
 to plus requirunt materiam quam proprie disposi-
 tiones forme: quanto plus dependunt et habent
 essentialia ordinem ad materiam quam dispositioe
 ad formam. Ex hoc autem patere potest quanta materia ibi
 incipit esse: quia dimensiones ille indeterminate per
 quas materia est tanta et tanta: sed non ma-
 neat ut sunt panis vel ut subsunt accidentibus
 panis cum quibus posset stare substantia panis. proprie
 quod ulterius non operatur eis per se esse et in-
 cipit ibi esse materia cum maneat semper eadem per
 essentiam: et quia per eas habet materiam quod sit tanta
 ideo tamen ibi incipit esse de materia sub forma propria

vel sub forma alterius substantie generate: quam
 tunc materia sub forma panis antequam
 panis substantia converteret in corpus christi.
 Et ex hoc et patere potest quod forma propria
 vel alterius substantie ibi generate non educitur
 ibi de potentia alicuius accidentis sed de pote-
 tia materiae. Nam licet ibi simul tempore incipiat esse
 materia et forma: tamen naturali intelligentia prius
 sunt ibi accidentia requirunt materiam et postea
 ibi incipit esse materia que per illa accidentia
 est summe disposita ad susceptionem alicuius forme:
 et deinde de materia sic disposita educitur for-
 ma substantialem operans tali materie: sunt ergo ista in
 eodem instanti et simul tempore: natura tamen non si-
 mul sunt sed est ibi ordo modo dictum est.
 In via ei generatio naturaliter est ibi virtus
 forma: licet in via perfectionis et plenitudinis sit eodem modo.
 Et hoc et patere potest: quia in sacramento al-
 taris in quo est tanta dignitas: possunt ge-
 nerari etiam virtus et virtus et puritates. quia in
 transmutationibus naturaliter factis: deus se habet
 quasi uniformiter ad omnia. ut videtur dicere
 doctor 4° de divinis nominibus. Insuper et secundum dispositionem
 materie. et cooperatur particularibus agentibus
 secundum quod requirit eorum natura: Sic etiam
 rationale insidit quibuslibet corporibus sufficienter
 dispositis: non eliciendo nec differentiis facie-
 do inter corpus ex legitimo matrimonio
 vel ex adulterio conceptum. ideo non in merito doctor
 circa principium quarti de divinis nominibus assimilatur deus
 soli: qui non rationem nec per se omnia illuminat.
 Sufficit ei ut aliquid illuminetur quod directo af-
 fectu offeratur soli: nihil ad propositum
 ut illud oblatum sit ferre vel aurum. Sic am-
 tis panis accidentibus et alijs inductis. quibus non
 operatur per se esse deus suscipiet materiam.
 Nam sicut materie requirunt formam deus in-
 ducit formam. et si naturaliter dispositur materia
 ad talis formam absque miraculo est inductio
 talis forme: sic forme requirunt subiectum de-
 subternit materiam: et si naturaliter sit inductio
 talis forme: illa subternatio materie mi-
 raculosa nominari non debet. Non ergo per se
 deus virtus illa accidentia quibus subternit
 materiam disponat ad formam propria cineris
 vel carnis: ex quo singula accidentia alia ab
 accidentibus panis in hoc continentur quod req-
 ruit subiectum: deus singulis subternit materiam
 in qua educitur substantia forma proportionata
 ta dispositionibus illis. Et hoc patet virtus pro-
 positus theorematibus: quia licet per se sine materia
 sit generatio subiectum: quia solus de potentia

materie habet educi substantia forma ad quam
 terminatur generatio: non obstante quod quod dicitur
 est ibi corpus christi non est ibi materia suscep-
 tibilis nove forme: quia absque miraculo cum
 ibi esse definit corpus christi: incipit ibi esse
 materia ex qua potest educi substantia forma: po-
 terit ibi esse generatio nullo alio miraculo
 contingente. quod declarare volebamus:

Propo 46
Est resurrectio

ante: corpus christi in hostia habet
 esse indifferenter differens: indifferenter quod
 quia tempore passibiliter est christus in sacramento:
 differens tamen quia nunc impassibile corpus quod
 sumum: cenantibus discipulis passibile christus
 dedit. Declaratio

Solet a multis que
 ri: quia corpus christi tradidit discipulis cenam
 tibus cum instituit hoc sacramentum. Dugo
 autem videtur velle quod christus diversis temporibus
 omnes dotes assumpsit. quia in naturate assup-
 sit substantiam cum irrefatis virginis claustris ex-
 uit de utero virginis. In figurate autem assu-
 puit claritate. Et cum abulavit super mare assu-
 puit agilitate: cum tradidit corpus suum cenanti-
 bus discipulis sub specie panis assumpsit passibi-
 litate. Sed quomodo intelligenda sunt verba bu-
 goni: ut videamus utrum verum sit quod christus tradi-
 dit cenantibus discipulis impassibile corpus.
 Notandum quod corpus christi ut habet esse sa-
 cramentale in hostia et ut est localiter in
 loco proprio: non differt quantum ad id quod est:
 sed quantum ad modum essendi. illud est idem cor-
 pus numero quod est in loco proprio localiter
 est in hostia sacramentaliter: licet aliter et
 aliter: quia ut patet ex superioribus in loco proprio
 est substantia corporis christi mediante quantitate sed
 in hostia est quantitas mediante substantia. Si ergo
 declaratur corpus christi ut est in hostia et ut est
 extra hostiam est indifferens differenter. In
 differens quantum ad rem: quia eadem res cum
 eisdem dimensionibus cum eisdem quantitatibus est
 in hostia et extra hostiam: sed differens quantum
 ad modum: quia non habet eundem modum existendi
 hic et ibi. Sed licet christus in hostia et extra hostiam
 am sic differenter indifferens: tamen ut
 fuit in hostia ante passionem et ut est modo in
 hostia post resurrectionem non est differens indiffer-
 ens. sed magis eodem modo indifferens differens.

Judifferet. n. qstū ad modū: qz sp ipassibilif
 eit rps i hostia: differēs tñ qz tale est coz
 pus xpi in hostia quale est extra hostiaz.
 Si g ante passioez corpus xpi erat passibi
 le: passibile erat corpus quod existebat in
 hostia: Nūc aut qz illud corpus est ipassi
 bile: ipassibile est corpus quod nūc est sub
 sacramēto cozpus xpi g ante passioez fuit
 sub spē panis passibile ipassibiliter. Nūc at
 sub talibus spēous nō solū est ipassibiliter
 sed et ipassibile: Semp g ipassibiliter is nō
 sp ipassibile: g semp i differēter sed nō sep
 id. differens: sūmendo differētia large pro
 ut passibilitas et ipassibilitas differētia faci
 unt. Si ei clare intelligere volum: quō coz
 pus xpi ante passioez passibile poterat ef
 se sub hostia ipassibiliter: inuamur si bene
 intelligimus quō corpus xpi quod est visibi
 le pōt esse sub hostia i visibiliter: corpus est
 xpi vt est sub hostia qz nō est ibi mediātū
 bus dimēsiōibus propius vt ibi existit: nec
 agit nec patitur: iō nec ipmit spēm suā in
 oculo alteri: nec vt ibi existit i oculo ei
 ipmitur aliqua spē: tñ qz idē cozpus est i
 hostia et extra hostiā dēbatur qz si xps vi
 det se extra hostiā: videt se et i hostia. Nō
 qz vt in hostia existit suā similitudiez reci
 piat: s; qz est idē cozpus in hostia et extra
 hostiā si informatur oculus xpi similitudi
 ne sua extra hostiā: iformabitur illa eadē
 similitudie in hostia existens: qz ex nāli cō
 comitātia spē illa que iformat oculū xpi
 extra hostiā: bēt esse in oculo xpi existēte
 in hostia sic suo cozpus illud passibile in
 passibiliter erat in hostia: passio ei et dolor
 videtur atigere ex dione cōtinui: xps ei vt
 existit in hostia nec frangi nec didi potest
 Si ei diuidis hostiā nō vidis cozpus xpi:
 qz vt supra ostensū est: sic est totus xps in
 hostia qz in quibz parte hostie totus xps
 existit. Nō g vulnerari nec scidi pōt xps vt
 existit in sacramēto. Dimēsiōes. n. pais sub
 qb est xps attriti et didi possūt. Sed si pp
 talē atricionē cozpus xpi semp manet il
 lesū: vum qz idē cozpus est in hostia: et ex
 tra hostiā qz coz dolor est in cozpoze xpi ex
 tra hostiā est in cozpoze xpi in hostia. Sic
 g pōt pati cozpus xpi in hostia: nō qz in
 ipa hostia ei inferatur passio: sed pp natu
 ralē cōcomitātia si ifertur passio cozpozi
 xpi extra hostiā: illa passio bēbit esse i coz
 pore eius in hostia. Sic g xps se videt in

hostia qz se videt extra hostiā: sic cū erāt
 cozpus eius passibile poterat pati i hostia
 si paciebat extra hostiā. Ex h g pōt i
 telligi dictū ygonis: qz xps cozpus ipassibi
 le dedit discipulis cenātibz: qz illa ipassi
 bilitas nō est referēda ad rē s; ad modū.
 passibile ei erat cozpus quod discipuli sū
 mebāt: sed ipassibiliter sumebatur. h at ex
 pō: sātis cōcordat cū vbi ygonis si diligēt
 cōsiderēt dicta ei. ait. n. s. pte de sacramēto
 vbi istā qstionē ptractat quō ei immortaliter
 si dabat qui iuisibiliter sumebatur. et coz
 ruptibiliter māducabat. icorruptōz g et in
 passibilitatez nō refert ad rem sed ad mo
 dū. Ex hoc etiā patere pōt quō intelligi
 debeat illud dictū cōe qz xps existenti in
 hostia copulare possumus dolozē inatū
 nō illatū. Nō ei h sic intelligendū est qz si
 quis iferat per vulnera aliquē dolozē. r
 extra hostiā: qz ille dolor nō esset in xpo i
 hostia. Sic enī tam dolozē inatū qz illa
 tū debem copulare christo existenti in ho
 stia: siue est xps doieret pp dolozē febrilez
 vel pp aliquā passioez intrinsec: oriā: siue pp
 vulnera et pp passioez extrinsec: illatā doluit
 set xps extra hostiā pp ydēpitarez cozpo
 ris et nāez cōcomitātia dolor ille fuisset in
 cozpoze christi exite i hostia. Sic g debet
 intelligere qz xps existit in hostia nō pōt co
 pulari dolor illatus: qz ei vt existit in ho
 stia nō pōt iferri dolor tñ sicut si cozpus
 xpi fuisset refuatū in hostia cūpac ebat i
 cruce qui sepata fuit aia a cozpoze ei i cruce
 existēte fuisset sepata a cozpoze ei existē
 te i hostia: cū fuisset mortu in cruce fuisset
 mortu in hostia. Nō. n. est intelligibile qz
 idē cozpus num: ro simul sit mortu et vi
 uū: et simul sit aiatū et inaniātū. Sic g ois
 dolor qz inferēbat in cruce fuisset in eo exi
 te in hostia: dñter tñ: qz in cruce vbi erat
 cozpus passibile et passibiliter fuisset in eo
 dolor per illatōm. Sed i hostia s; est pass
 sibile tñ qz ibi erat ipassibiliter nō fuisset ibi
 dolor per illatōz sed per redūdantiā. dolo
 n. illatus cozpozi existenti i cruce pp ydē
 pitatez redūdass; in cozpoze existente in
 hostia. p; qz r sp est in hostia idifferēter
 qz sp ipassibilif: tam a i qo: est differēs coz
 pus r existens in hostia post refectōz et a
 te passioz qz nūc ipassibile tūc passibile qd
 declarare volebamus.

Propō 47

Sicut panis in

corpus xpi conuertitur sic vinū
 trāsbatur in sanguis. Iuua
 mur g per pcedētia theozēa
 ta ad itelligendū quō xps existit sub spē vi
 niqz per ea est equaliter declaratū quō sub
 pais spē bēt esse. Declar.

Per pcedētia theozemata

quō ostēdū est qualiter
 cozpus xpi est sub spē panis
 inuamur ad itelligendū quō xps est sub spē
 panis sicut totū cozpus xpi est
 in tota hostia et totū in quibz parte hostie p
 se: sic totus sanguis xpi est sub spē vini et
 totus sub quibz parte vini. Et sicut ptes ille
 sub quibus est cozpus xpi nō debēt esse pūc
 tales: s; debēt ēē tales i quibz refuet spē pa
 nis qz i pte pūctā hostie nec est cozpus
 xpi nec pars ei: sic partes ille in quibus est
 sanguis xpi nō possūt esse pūctales: sed oq
 qz in eis refuet spē vini. In parte. n. pūc
 tali nec est sanguis xpi nec pars sanguis.
 Et sicut qntitas cozpus xpi est in hostia
 mediāte sbā et nō eo: pp quod cozpus xpi
 nō est in altari mediātibus dimēsiōibz pro
 priis s; mediātibus dimēsiōibus accidētibz
 pais: sic qntitas sanguis xpi est in altari
 mediāte sbā sanguis: et nō eo: sanguis xpi
 nō est ibidē mediātibus dimēsiōibz propis
 s; p dimēsiōes vini. Et sicut cozpus xpi vt
 est in altari diffinitur sbā qz est ibi per
 essentiā: nō tñ diffinitur localiter qz pōt ef
 se sub pluribus altaribus: sic sanguis xpi vt
 est sub sacramēto diffinitur essentialiter qz
 est ibidē per essentiā: nō tñ diffinitur localit
 qz simul in diuersis altaribus esse pōt. Et
 sicut cozpus xpi existit sub sacramēto ope
 tit fitus qui est differētia qntitatis et nō q
 est pūctamētū: qz opetit ei ordiatio pūctū i
 toto et nō in loco: sic sanguis xpi vt est sub
 sacramēto opetit fitus qui est differētia qn
 titatis et nō qui est pūctamētū: qz est in
 eo ordo parciū i toto et nō i loco. Sanguis
 n. xpi vt est sub sacramēto est qntitas qz ex
 nāli cōcomitātia qntitas illius sanguis cō
 mitatur propū subiectū: nō tñ est ibi dictū
 sanguis qntitatis qz nō est sub sacramēto
 mediāte qntitate: prout vo sanguis hēns
 esse in altari sacramentaliter dicitur qntus
 et opetit ei ordo parciū in toto qui est dñs

qntitatis: qz nō est ibi qntitatis: nō opetit
 ei ordo parciū in loco q est pūctamētum.
 Si g bene cōsideratur pcedētia theozēa:
 i quibus declaratū est quō cozpus xpi est sub
 spē panis: inuamur per ea ad itelligendū
 quō sanguis xpi est sub spē vini. Sed forte
 viderēt aliquid qz sanguis vt est sub sacramē
 bēt spēlez difficultates: quā nō bēt coz
 xpi vt sacramentaliter bēt esse. Dicebatur. n.
 qz coz tripliciter sūmi poterit. Nā cozpus
 vno dicebat ipas dimēsiōes et sic cozpus
 est qntitas et est directe in genere qntita
 tis. Secūdo: coz dicebat materiā cū
 forma corporeitatis: et sic cozpus est i ge
 nere sbā fm rectā lineā: cozpus. n. sic accep
 tū noiat mibi cozpus quod est gen: de quo
 essentialitē pūctatur sbā q est pūctamētū.
 Tercio: dicebat māz orgāizata q non
 est in genere sbā fm rectā lineā sed per re
 ductōz. Est. n. in tali genere vt pncipiū nō
 vt pncipiātū: nec vt opositū ex genere et dif
 ferētia. pncipia. n. sūt in genere per reduc
 tionē qz per pncipiata. De pncipiis. n. nō
 predicatur genus sed de pncipiatis. De
 mā. n. siue accipiatur vt orgāizata siue s;
 se: nō pōt pūctari sbā que est gen: siue que
 est pūctamētū: sed sbā que est analogus.
 Nā fm analogiā tollētēz rōz generis pūc
 dicatur analogice sbā de mā et forma et op
 posito. Si ergo sic multiplici pōt accipi
 cozpus xpi s; quā multiplicitate inuamur
 ad euadendū difficultates multas: qz de
 sangie vt videtur sic distinguere nō possūz
 qz videt leōgruū qz ipa mā sanguis nolet
 videtur qz sanguis vt est sub sacramēto spā
 lem difficultatē cōtineat: qz per multiplici
 tatez sanguis significati forte nō possēm
 difficultates effugere. s; si intrinsec: cernitur
 vitas: nō videt alias difficultates hēre s;
 qz illud. Lū. n. distiguitz cōfōz vini a cōfō
 ne pais: et dicit qz pais cōfōz i cozpus et vinū
 i sanguis. cozpus xpi nō debet ibi accipi s; rōz
 cozpus: qz sic nō distiguitur a sanguis. San
 guis. n. quoddā cozpus est. Et vt tollatur eq
 vocatio dicam qz pais cōfōz i carnez et
 vinū i sanguis. Verū est. n. qz pais i car
 nez cōfōz: s; aut qz pluria dicta factoz
 h restatur ypa euāgelica vitas s; sonare
 videtur cōfōz. n. qz dicit discipulis suis acci
 pite et māducate ex h oēs s; est. n. cozpus
 meū: ille idē ait n. si māducaveritis carnez
 filij hoīs et biberitis ei sanguis nō habitis

vitā in vobis: corp⁹ q̄ xpi sumim⁹ ⁊ carnem ei⁹ māducam⁹. In corp⁹ xpi p̄is dicitur: ⁊ in carne ei⁹ trāsbatur. Quero q̄ cū caro xpi in quā p̄is dicitur vix dicit mān cū forma accētali: vel dicat māz cū forma sbāi: vel noiat ipaz māz subiectā forme ⁊ accētibus carnis. Nō pōt dici q̄ dicat māz cū forma accētali: qz si i tale opoitū diceretur sbā p̄is: tūc aliqd esset dicitur sū in accidētia corp⁹is xpi quod est falsū. Dicitur est: q̄ h̄ dicitur dicitur noiat i sbātō qz solū sbā in sbām dicitur: in accētia vō nihil est dicitur. Si vō dicatur q̄ caro dicit qd opoitū ex mā ⁊ forma sbāi: oī illā formā sbāle esse id per quod caro est caro. qz si p̄is sbā diceretur in opoitū ex mā ⁊ forma: ⁊ illa nō noiet formam per quā caro est caro: pp̄ talē dicitur dicit nō possz q̄ aliqd essz dicit in carne. Forma aut sbālis per quā caro est caro videt esse aia. Nō. n. possz dicit q̄ forma sbālis dicit carni esse fit forma p̄cedēs oīz aiaz: qz mā recipit sbāles formas ordiate. siue n. ponam⁹ vna sbāle formā in opoitō siue plures vt saluē ordō p̄dicamti ⁊ forma generis ⁊ sp̄ci. oī nos ponere aiaz: plura litatē formas s̄z ponēdo vna formā erit illa pluralitas s̄z rōz: ponēdo plures erit s̄z rē: q̄ dicitur h̄c pluralitatē ponaz mā p̄ recipi forās mag⁹ vni⁹ales ⁊ postea min⁹ vni⁹ales vt dicit dicitur ⁊ metaphice. Qd declarare ⁊ si velle essz p̄nt op̄i: tū boita- tis cā volum⁹ silētio p̄terire. Idēz est ⁊ for mā sbāle p̄s recipi in mā ⁊ esse vni⁹alio rez. Si q̄ forma per quā caro est caro p̄cedit vniuersaliter aiaz p̄is est aliqd h̄re cā nē qz esse aiatū: ⁊ vniuersalioz est forma illa p̄ quā caro est caro qz fit aia: qd qd q̄ videret ⁊ qd qd esset alatu h̄eret carnē q̄ est falsū. ymo qz multa sūt alata carnē nō bēntia: vniuersalioz est aia simplici sūta qz fit illa forma. in hoie vō vbi dicitur est po nere vna aiam qz tres aiaz: qz ⁊ si nō per eandēz formas sbāle hō est hō est ⁊ corp⁹: videtur tū oīo esse tenendū q̄ per eandēz formas vt per aiaz rōnalē fit hō ⁊ viuat: nec videtur possibile q̄ remora aia rōnali hō possz viuere. formali. n. illa aia q̄ dat hōi vitaz videtur oīo esse aia rōnalis: qz creauit de: hoiez de limo terre ⁊ ispirat in eū spiraculū vite ⁊ fact⁹ est hō in aiaz vī uentē. per creatōz q̄ est aia q̄ hō viuat: ⁊ si

ante ifahōz aie rōnalis apparēt lembriōe opera vite: vel h̄ esse videtur per aliquam virtutē similia ab aia matris ⁊ a virtutē ei seie patris: vel si est per aiam vegetatiāz disti ctaz ab aia matris: quod a multis forte i idocite teneri videtur: q̄ oporteat aīn il lam cedere in potētia māe aduēiente itel lectiō: quod dat hōi vitam ⁊ si per eandē aiaz hō est hō ⁊ viuat: multo magis p̄ ean dez aiaz est homo ⁊ est aial. extrema. n. nō vniūtur: nec possūt fieri idē nisi ⁊ mediū fit idē cū extremis: cū forma vini fit supra forma aialis: ⁊ forma aialis fit color qz forma humana: nō videtur possibile q̄ hō per eandēz formā fit hō ⁊ viuat: ⁊ tū p̄ ean dem formāz nō fit hō aial: Et h̄ aut vi detur seq̄ q̄ forma sbālis p̄ quāz caro hōis est caro fit aia rōnalis: naz forma illa est i tra vinū. Nō aut pōt dici q̄ fit i tra aiaz rō nalē cū aia rōnalis fit forma specifica. Si q̄ aia rōnalis est eandēz vt forma vini. que videtur esse in agis extrema. vt videt erit eandēz cū forma carnis. Lū q̄ in aiaz rōna lez nihil dicitur: qz aia est in sacramento eltaris ex nālī dicitur nō ex vi sacramti ⁊ caro dicit qd opoitū ex mā ⁊ forma q̄ est aia: in talē carnē nō dicitur substantia p̄is. Videtur q̄ si arguim⁹ p̄dicta efficac am hnt quod caro dicit ipam mān subiec tam forme ⁊ accētibus carnis. Quid q̄ inter tot diuersitates dicitur. siue vna: formam ponam⁹ in opoitō siue plures: intelligere quō substantia p̄is dicitur i carne: xpi difficultatez h̄t. Et qz cōter ponitur q̄ si q̄ sacrificiū: in illo triduo in quo fuit aia xpi a carne sepata: fuit sub fact⁹ caro mō tua ⁊ caro sine aia: h̄ est quod maxime auget q̄stōis difficultatez. Volū. n. docto res saluare ydēptitatez corp⁹is xpi moz tui ⁊ vini pp̄ ydēptitatez forme sbālis. Di cūt n. corp⁹ xpi nō p̄ eandēz formas esse corp⁹ ⁊ viuere: ideo remota forma. vini re manet corp⁹eitas ⁊ est idēz corp⁹ mortu um ⁊ viuū pp̄ eandēz corp⁹eitatez: Nūqd de carne h̄ poterit dicitur q̄ in carne mō tua remanz forma sbālis: p̄ quam caro est caro q̄ nullo videt forma. n. vini vt osten sū ē vniuersalioz est prior qz forma carnis a motō aut prior ⁊ magis vniuersali non videt dicitur q̄ remaneat postēz ⁊ minus vī uale. Si q̄ non remanz vinū non videtur q̄ remaneat caro nisi forte equiuoce: vt si

sub alia rōe caro accipiat. videtur q̄ sequi fm bēnt modū dicit q̄ corp⁹ xpi mortuū ⁊ viuū fit idē corp⁹ nūero ⁊ dicitur viuoce corp⁹: caro vō xpi mortua ⁊ viuā fit alia ⁊ alia caro mōto: ⁊ dicitur caro equoce: vt quod fit caro viuoce in qua est aia: equo ce aut in qua fuit aia. Id vō in quo nec ē aia nec fuit aia nec est caro viuoce nec equoce: quod si bene dicitur. ⁊ si nō pro bat quod dicitur est nō irrefragabili ostē dit per quā formā est caro: ⁊ caro est i tra forma vini. Lōcedem⁹ igit tā ab i tra dēm q̄ si q̄ in illo triduo sacrificiū: s̄z p̄is fit i tra dicitur in idēz corp⁹ nūero: sed nō in eandēz carne: nūero: quō has difficulta tes euadere poterim⁹: si posuerim⁹ vna for ma in opoitō: dicit q̄ ipi supposito dicit esse simpliciter: ⁊ ponere. q̄ ex supposito ⁊ ex ypostasi dicitur accipi ydēptitas nūeralis: ita q̄ qz dicit in eodē supposito tam dicit esse idē nūero: forte facile essz euadere diff. cul tates tactas. nā si caro xpi mortua ⁊ viuā est corp⁹ ei⁹. mortuū ⁊ viuū essz idē nūero pp̄ ydēptatē suppositi: qz vni⁹ vbi ad car nē nūqz fuit sepata: Et si q̄reret qd noiaz caro diceretur fm b̄nt modū dicit q̄ ca zo vt dicit p̄tes opoitū dicit ipam māz subie ctā forme ⁊ accētibus carnis: sicut cor pus dicebat māz organatā. Nā caro ⁊ san guls ⁊ ossa ⁊ huiusmōdi p̄tes corp⁹is organ ate dupliciter possūt dicitur: vel vt sunt noia sbāz: vel vt sūt noia organoz ⁊ officio oz. fm q̄ noian sbām eandēz forma i tra mātur: eandēz. n. aia rōnalis esse eandēz in qz p̄te corp⁹is dās esse cui⁹ p̄ti. s̄z vō quod sūt noia organoz ⁊ officioz. sic p̄ficiūtur p̄ accidētates formas nā l3 oculus h̄et es se ab aia: vt est qdā sbā. sicut dolabra h̄t a forma ferri vt est res nālī: tū cū oculus est quoddā organū est nōm officii. h̄t ē a forma accētali qz vni⁹ vni⁹a q̄ est quod dā accidēs: accipien⁹ accidēs s̄z q̄ accidēs icludat nomē generale ⁊ est forma oculi sicut dolabra vt est quoddā organū artis: constituitur in esse per forāz accidētālē oēs n. forme artificiales sūt accidētālē oēs constitutoz in p̄phiz. Id dicitur est: q̄ si ocu lus esset aial vni⁹ esset forma ei⁹. ⁊ quod dicitur est de oculo pōt itelligi de carne ⁊ de alijs p̄tib⁹ corp⁹is. Caro q̄ vt dicitur ⁊ aiaz ⁊ vt dicitur quod est hō opoit⁹ ex car ne ⁊ aia: qz sic de carne loq̄ itendit⁹ nō in

cludit aiam. fm quā acceptōz dupliciter pōt sumi: vel vt est nomē sbē: vel vt est nomen officij. vt est nomē sbē dicit māz subiectaz aie rōnali siue forme sbāli. vt est nomē offi cij dicit māz subiectā foris accidētālē. Et qz in q̄busdā accidētālē dicitur dicitur caro mortua ⁊ viuā l3 non dicitur in forma sbāli: si ponam⁹ vna forāz sbāle in opoitō: caro mortua ⁊ viuā est aliq⁹: caro viuoce pp̄ vniuersalioz ⁊ vniuersalioz accētū h̄t vniuersalioz nō est oīo despiciēda: cū a for ma accidētālē sūi possit nomē carnis. Si q̄ q̄ratur ponēdo vna forāz qd noiat caro in quā dicitur sbā p̄is: plana est rōtio qz dicit ipam māz subiectā forme ⁊ accidētibus carnis: l3. n. nō dicitur essentia māe dicitur mān fm se ⁊ vt est subiecta tali ⁊ tali forme: tam q̄ntū ad esse ⁊ q̄ntū ad modū essendi est magnā dicitur. fm ergo dicit modū dicit nūqz caro dicit ipaz ma teria perse: s̄z dicit māz vt opetit ei qdā mō quez accipit vt est subiecta forme ⁊ ac cidētibus carnis tū mō: q̄ mod⁹ supra na turaz māe nullā addit essentia. Nā vt su pra tāgebat si aliqd dicitur in albedi nez existentez in p̄te. ⁊ si nō esset vniuersalioz nisi in solā essentia albedis in talez tamē albediez dicitur dicitur q̄ntū inuenit. pp̄ qz l3 albedo de se nō dicit qd extensū: illud tamē essz dicitur in aliquod quod h̄t p̄ es ⁊ si essz albedo illa magna: vni⁹ essz facta l3 aliqd magnū ⁊ si essz quā i aliquā p̄ti Sic ergo aliqd pōt dicitur in albediez abs eo q̄ dicitur in superficie: ⁊ tamē aliud est conuerti in albediem magnā ⁊ aliud in quāz. Sic aliqd pōt dicitur in māz subie ctaz aie rōnalis accidētibus: quod nō dicitur in rōnalis aiaz nec in accidentia. Et qz aliū ⁊ aliū modū h̄t materia vt alij ⁊ aliū ē subiecta rōe h̄t supadditi pōt aliud ⁊ aliud nomen fortiri est: n. aliud dicitur in materia subiecta: vni⁹ ⁊ aliud i māz sbāz alii. Sicut ergo supra ostensū fuit quod so la mā poterat dicit corp⁹ p̄tū opetit ei q̄ dā modus q̄ntitatin⁹ q̄ nām nullā addebat supra nām materie sic videtur quod sola mā possit dicit caro ⁊ sanguis p̄tū addit ei qdāz modus que accipit mā p̄tū est subiecta forme ⁊ accētibus carnis ⁊ san guls l3 nō fit nobis spālites noialis ille modus diuersificatur cū talis modus pp̄ diuersitatez forme ⁊ accidētū q̄bus ma teria subicitur. Si. n. caro est caro prop̄

aiāz: r caro pfe loqndo r fz q bu' nō dicit māz cū alia forma sbāli: cū forāliter r per se nō hēat ab a la forma qd fit caro. Caro g vt est ps essentialis aialis. qz aial did. tur in aiaz r carne: vel dicit māz fm se vel vt opetit ei qdā mō' que acqrit vt est subiec ta aie r accūtib' caris: vel caro i sui figto includit aiaz r dicit quoddā totū: vel et in cludit ipa accūtia. No pōt dici qz caro di cat ipaz māz qz se: qz cū vna sit mā oium habentū est: oia generabilia hērent cānez quod fallū est: nec pōt dici qz caro dicit quoddā totū ad aiaz r ad id quod ate subi ciatur: cū caro fit ps essentialis aialis dicit sa 3 aiaz. ne et dicit pōt qz caro in suo hgnificato icludt ipa accūtia: cū accūtia nō possint esse ps essentialis sbē. Reliqd g qz caro dicit ipaz māz vt induit qdā moduz qz acqrit vt est subiecta forme r accidētibus carnis: qmō' pfe loq'n' nullā eēntiā addit supra nāz māe vt pluries dictū est.

Doc aut poito nō videtur hēre difficul tatē itelligere quō sbā pais dicit in carēz xpi: r quō vinū in sāguiez: r quō vna d'vno di fert ab alia: r quō p neurā d'vno d'vno ali qd in aiaz zoālē vel in accūtia: fz in id quod subicit aie zoālē r accūtib': r et ap parere p' quō ibi sacrificāz: in illo tridno d'vno carnē eādez nuēro pp ydēptitatez supposit: r fecit: eādez carnē viuoce ali quō: nō solū pp ydēptitatez māe: fz et pro pter ydēptitatez ipi' mōi addit māe rōe c' recipit nomē carnis donec puerū sit ad icineratōz vel ad plenā corruptōz sp ibi p' esse caro viuoce pp vitatez mōi existendi. Sic. n. manz q'ltas symbola i re generata r corrupta: sic manz ille mod' viuocus in re generata r corrupta. Nō g simpliciter tollitur ille mō' vqz ad icidatōz vel ad pfectā corruptōz: ad quā cū peruetū est licz maneat mā nō tñ meref' noifi carnis. qz nō viteri' ei opetit ille mod' exiādi per quē d'f' caro. Et quod dictū est de carne itell' gendū est de sāguie. videtur qz ponendo vna forāz in opoito est facile suffere pro poitū. tñ qz de vitate h' me nō stat: buic p' opōi nō affēto: sufficit m' bi scire qz pa nis d'vntur in vāz carnē xpi r in vū cor' ei' in illud quod fuit forātū et sāguib' v' g'is: quod fuit imolatū in cruce: r vinū d'vntur in vū sāguiez q' pro redēptōe generis hūā fuit effus'. cul B nō sufficit cū freno fidei q

rat viteri: mibi aut b' sufficit. Nā vt dicit r itez iterare nō pigz malo in simplicitate mea manere. qz de arouis temere iudica re. tñ tñ pōt esse per bita manifestū: q' per tbeozēta pce d'vnta per q' est aliq'iter de claratū cor' xpi esse sub spē pais: inuamur ad itelligendū quo sāguis ei' est sub spē vini quod declarare volebāz? Propō 48

Accidētia pais

r vini sub qbus est cor' xpi nō fūdant in sbā aliq': possūt tñ ad generatōz sbē materi-

am imutare

Videtur aliq' b' for-

te irroābile esse: si accūtia pais r vini sub qbus existit cor' r sāguis xpi: possūt imu tare materiā ad generatōz substantiē. Nō n. videtur p' ter rōz esse si dicta accidentia imutat materiā ad generatōz accidentalis fore: qz accidentia nō agūt vtra suā spēz: si forāz accidentales iducūt: fz si iducūt. sbā lez forāz videt' inscendere mō' p' opē v'vntis r p' opē spē. n. n. agit vtra spēz suaz in v'vntē p' opā nisi agat in v'vntē alte rius. id accidētib' nō opetit transmutare materiāz ad generatōz substantiē: nisi in v'vntē sbālis forme. Cū g accidentia illa sub q bus est cor' r sāguis xpi nō fūderent in aliq' sbā: nō poterūt agere in v'vntē alicui' sbālis forme. poterūt g imutare materiāz ad generatōz forme accidentalis nō sbālis. Si g aliq' gutta aq' permisceatur acciden tib' illis sub qbus est sāguis xpi poterit illa aqua vt videtur alterari solū fz neq'qz corrupti: vel si illa aq' corrupti p' r ex ea ali qd generari h' erit in v'vntē sbālis forme: qz videtur valde mirabile si vna gutta aq' i misceretur accidentib' vini in mag' q'ntita te: q' illa accidentia nō possent aqz corrū peze: y' qz alteratio magis facta abicit a sbā: si illa accidentia possūt aqz alterare: poterūt eaz corrūpere. Dandus est g mo dus ne sensus negetur quō illa accidentia possūt imutare materiāz ad generatōz sbē: p' n. esse per bita mai' estū q'liter in sacr' altaris possit esse genera' passie: vt qz nul lo miraculo d'vntē p' t' ibi redire materia de q' p' forma sbālis educi non tamen est per dicta patefactū q'liter ibi esse possit ge neratio actiē sine q'liter accidentia illa

possūt imutare māz ad generatōz sbē. cū g b' efficere nō opetat accūtib' nisi in v'vntē sbē illis aut accidētibus nulla sbā sit subiecta nō poterit ibi talis imuta' fieri. Notādū g qz ipa accidētia nō possūt in generatōz sbē nisi in v'vntē forme sbālis: nō tñ o3 acciden tia sp esse cūcta illi forme sbāli in c' v'vntē faciūt ad generatōz sbē: videz' n. q' nāliter leo leonē generat: r aialia p'fecta sibi simi lia p'oducūt: v'vntē aut ex'vntē in seie leonis nō pōt disponere māz vt sit susceptibilis aie leois nisi h' agat in v'vntē ipi' forme leo nis siue aie ei'. Et l' v'vntē ex'vntē in seie ma' c' n'li faciat ad generatōz fetus p'out ag' in v'vntē aie patrie: nō tñ sp illa v'v' est cū cta illi forme. vel illi aie. qz sem' in quo ē talis v'vntē est aliq' d' d'vntē separātū a patre. Di cūtur g accidētia facere ad generatōz sbē in v'vntē sbē: nō qz sint cūcta illi sbē in c' v'vntē te h' agūt: fz qz a forma sbāli hēnt quod pāt in generatōz sbē. poterūt g accūtia vini corrūpere liquorē eis imirtū r generare ide sbāz aliāz. qz corrupt' vni' est genera' teri' r generatōz ill' sbē faciet i v'vntē sbālis forme. nō qz illi forme sūt cūcta cū forā vini nō maneat. fz qz cū orta sūt accidētia illa ex' p'ncipiis vini: accepūt a forma' vini vt possent imutare māz ad generatōz vini. Cū igit nō efficiāt generatōz vini nisi in v'vntē illa quā accepūt ab illa forma: ad huc di cū agere in v'vntē forme vini nō obstāte q' forma illa nō maneat: sic qz virtus in se mie p'ris dicit accipe ab aia p'ris q' possit disponere mēstruū ad susceptōz aie. dato q' t'p' illo q' mā' est p'gnās pater decede ret adhuc sem' dicit agere in v'vntē aie p'ris. nō qz pater sit: fz qz est in seie illa vir tus qz accipit ab aia p'ris i c' v'vntē dispo nit māz. Et h' at patere p' r: cū appōit aq' vel ali' liquor iē accidētia vini sub q' b' est sāguis xpi v'vntē generet i sāguis vel ul nū. Nā accidētia illa q' imutat māz ad su sceptōz forme nō accepūt virtutē agēdi ex' p'ncipiis sāguis: fz ex' p'ncipiis vini: r si agūt i v'vntē sāguis fz i v'vntē vini: fz n. sub spēb': vini sit sāguis xpi cū oib' suis acci dētib' r accidētia sāguis nō sūt ibi quō possūt imutare māz. Et qz tota illa insmu tatio fit ab accidētibus vini: ne qz ille liquō admirtus accidētibus illis accipiet forāz sū quis fz forāz vini. y' ex' b' ipō quod ex' ta li actiōe nō generatur sāguis fz vinū vt

scop auctoritates restatur: p3 quō illa ac cidētia dicitur agere i v'vntē forme sbā lis: qz talia accidētia ex' p'ncipiis vini orta accepūt a forā vini vt possent imutare māz ad sūle forāz: possūt at affigri illa rō qz acci dētia illa cū nō fūdēt in sbā possūt dispone re māz ad generatōz sbē. Ad c' euidētā sci endū q' ad generatōz aialiu' p'fectoz non su ficit cor' supcelestē fz o3 generatōz illaz atcedere aial file i spē. Nā si sol generat vermes r mures r est pater plātax: hō at generat boiez ex' mā r sol: vt dicit' r p' b' r r pari rōe leo generat leonē ex' mā r sol: fz ip' ca r iā iāta non solū sūt a sibi sūl: fz et a sole. ignis. n. non solū fit ab igne fz et a motu mot'. n. i v'vntē corpous supcele stis facit ad generatōz ignis. Accidētia g vini poterūt imutare aquā ad susceptio nez forme vini: tam qz remanz eis virtus qz accepūt a p'ncipiis vini in c' v'vntē hōe agūt tam qz h' efficiūt i v'vntē corpous su pcelestis quod sufficit ad p'oductiōz for me vini mediāte alteratiōe qz exercēt acci dētia vini sup' liquorēz imirtū p3 ergo qz non obstāte q' accidentia vini nō fūdant tur i sbā aliq' possūt imutare māz ad gene ratōnez sbē. quod declarare volebāz?

Quon obstante.

quod fuit cois p'boz snia non esse possibile accidentiū mixti ones, poterit tam accidenti

bus vini liquor aliq' imisceri. Declar' Sūit aut cois p'boz snia q' passionū r accidentiū non est possibile mixt' vt ostendit. p. p. c. de m. x. Sed si d'vntur eoz motinū r ex' q' radice dicit' f' mo' d'vntz. no obuiatur chatbolice veritatē q' dicit' q' d'vntione facta accidētia vini remanent sine subiecto qbus p' liquor ali q' imisceritā cā qz tangit. p' qre acciden tiū non est mixtio sūitur qz non hnt pfe esse. ūde c' de mir' ait q' n3 albū n3 disipli naz n3 aliq' sepabillū d'vnt' m'isceri: r sub dit cāz. qz o3 v'vnt' mixtoz sepabile esse. pa sionū aut vt ait nulla est sepabilis. Tota g cā qre accidentia misceri non possūt est q' sūt isepabilia. fz h' berent esse separatū mi sceri possent. liquor ergo aliq' misceri po terit sacr' altaris non q' misceretur sāguis fz misceretur accidentibus vini vt inocen. d. Sūt n: illa accidentia spata so eoz poterit

esse mixto. Nō aut miscetur liquor sāguis
 qz nō fit mixtio n̄ si dīstribūtiō circa fl. p̄t
 de. ge. dicit. q̄ sūt dīstribūtiō nō sūt bñ miscibī
 līa. Cū ḡ sāguis xpi nō sit sub sac̄o dīstribūtiō
 qz si dīdātur accētia illa sub q̄bus ē sāguis
 xpi sub q̄z p̄t erit tot⁹ sāguis. Accētia ḡ
 vini misceri possūt: qz sūt sepabilia ⁊ ple
 exultētia: s̄ nō sāguis. S̄ si sic dicit⁹ quod
 credid⁹ benedictū: duo dubis nobis occurr̄
 p̄ q̄ fieri possit talis mixtio: cū vnū ⁊
 idē nō possit hēre eē sepatū ⁊ isepatū. Si
 n. liquor miscet liquori ex illis mixtis sit vā
 sup̄ficies. ⁊ si m̄ ceret aliq̄s liquor illis ac
 cidētib⁹ fieri ibi vna sup̄f. cēs. Est ḡ illa su
 p̄ficies sine iudicēto ⁊ in subiecto. Sine su
 b̄iecto qz est sāguis cōtentia, in subiecto qz
 fūdaretur i sbā vini. Secūdo occurit du
 biū vtz per amixtōz alteri liquoris ibi eē
 definat sāguis xpi. Prīmū dūbiū de faci
 li soluitur qz nō est dūciens qz idē s̄z dū
 sas p̄tes possit esse affirma⁹ ⁊ negō. Eadē
 n. sup̄ficies s̄z vna p̄t ē esse alba ⁊ s̄z aliā
 nig. pp̄ quod erit alba ⁊ nō alba ⁊ nig ⁊ n̄
 nig s̄z nō s̄z idē. Sic vt coiter poitur n̄ li
 quoz miscet accētib⁹ illis: ⁊ fiat ide vna
 sup̄ficies erit sup̄ficies illa in subiecto ⁊ nō
 i subiecto. s̄z nō s̄z idē. S̄z q̄stū ad vna par
 tē exit in subiecto q̄ntū ad aliā nō. Secū
 dūz vō dūbiū, sic ab aliq̄b⁹ soluitur. qz cū
 aliq̄s liquor imiscetur accidētib⁹ illis: defi
 cit ibi eē sāguis s̄z q̄ liquor appoit⁹ attig.
 prop̄ quod si sit tā liquor quod possit at
 tīgere oia accētia ista: nullo erit sāguis.
 Si vō nō sit liquor iste in tāta q̄ntitate qz
 attigit ad oia accētia s̄z ad aliq̄z partē de
 ficiet esse sāguis xpi in illa parte vbi attin
 git ille liquor. S̄z istud nō videt posse stare
 qz si fin qz attigit liquor apoit⁹ ac definit
 ibi esse sāguis: cū seper liquor appoit⁹ ali
 qd attigat seper in aliq̄ parte definit ibi
 esse sāguis prop̄ quod augt⁹ erit liquor i
 quo nō est sāguis. ⁊ qz nō augmt⁹ p̄t
 attigere de accidētib⁹ illis sub q̄bus est san
 guis: sāguis ad vltimū torū attigz: ⁊ sub oi
 bus illis accidētib⁹ definz esse sāguis. Si ḡ
 tāta essent illa accidētia sub q̄bus est san
 guis xpi qz repletet vnū dolū: si appone
 retur vna gutta vini vel aliq̄ alterius liq̄
 ris sub oibus illis accidētib⁹ definerz esse
 sāguis xpi. quod videtur obfdū. Notan
 dū ḡ qz sāguis xpi est sub sac̄o altaris qz
 diu est ibi spēs illius vini sub q̄b⁹ est dicitur

sāguis. tot ḡ moia sūt ibi defiere sāguis
 xpi quor moia sūt tolli spēs illius vini. s̄m
 aut qz spectat ad p̄s aliq̄d p̄t corūpti du
 pliciter. vel per dūū vel per dūonez māe.
 dupliciter. n. p̄t corūpti caso vel aq̄ vel per
 actōz dūū vt si dūe dūitates caris ⁊ aq̄ in
 ducerēt in inā in q̄ est aq̄ vel c. 20: vel p̄
 dūonez māe qz ita modicū acciperetur. de
 mā qz ibi sa. uari nō possz spēs aq̄ vel caris
 sic ē duplic. ter tolli p̄t spēs ill⁹ vini: vel p̄
 dūā actōz vt si itroducātur ibi dūā accide
 tia accētib⁹ vini vel per dūū vt si adeo
 modicū acciperetur de illis spēs qz ibi
 saluari nō possz spēs vini: quocūz aut isto
 rū mōz fierz ibi esse defierz sāguis xpi.
 Cū ḡ aliq̄s liquor admiscetur accidētibus
 illis vel est illa vel dūū. Si illa nō pote
 rit bi defiere spēs vini per actōz dūā: qz
 agēs ⁊ patēs i p̄n dicit⁹ eē dūilia nō sila
 poterit tñ ibi defiere spēs vini per dūū
 cōmū qz si itra liquorēz appoitū acciden
 tibus illis sub q̄bus est sāguis xpi include
 retur adeo modicū qz ibi nō possz refuari
 spēs vini in illa parte defierz esse sāguis
 xpi. nec valerz obiectō quod per appoitōz
 sila liquoris nō possz adeo modicū de
 cidētib⁹ illis icludi in liquore appoitō qz
 esse defierz vini spēs: qz nō possz esse liq̄ ⁊
 appoit⁹ sila nisi illud appoitū est vini: iē
 vinū at nō p̄t adeo modicū vini icludi qz
 spēs vini defiat. Nā sāguis xpi est sub spē
 bus aliq̄bus determinatis: pp̄ quod nō suf
 ficit qz ibi remaneat spēs vini vt ibi sit san
 guis xpi. S̄z requit qz remaneat talis spēs
 vini vt spēs ill⁹ vini quod vñū est in san
 guis xpi. s̄z nō possz adeo modicū de il
 lis accētib⁹ icludi itra liquorē silē appoitū
 qz ibi esse defierz spēs vini: poterit tñ ibi eē
 definere spēs talis vini quod sufficit vt
 esse defiat sāguis xpi: p̄ liquorē ḡ silē ap
 positū vno: ibi possz definere sāguis xpi:
 vt si ita modicū de illis accētib⁹ sub q̄b⁹ est
 sāguis xpi clauderet in liquorē ap
 positū qz ibi saluari nō possz spēs talis vini
 S̄z si liquor appoit⁹ esset dūū: dupliciter
 ibi possz defiere sāguis xpi vel p̄ dūā
 vel p̄ icludōz p̄dictā. In tāta. n. p̄te illoz
 accidētū definerz esse sāguis xpi i q̄nta in
 ducerēt accidētia dūā: ⁊ ēt definerz esse
 b⁹ sāguis i oī ea p̄te q̄ clausa itra liquorēz
 appoitū nō possz ibi saluari spēs talis vini
 Ex B at p̄t saluari dēz doctoz qz dicitur

quod p̄ appōz liquoris iter accētia dētia
 sāguis xpi i tāta p̄te esse defit dicit⁹ sāguis
 q̄ntaz attigat liquor appoit⁹. d. 3. n. accepi
 illud attigere vel p̄ dicitā icludōz vel p̄ dūā
 s̄z actōz: pp̄ quod nō per appōz q̄ntūz li
 quoris oī qz ibi esse definz totalē sāguis
 xpi sine sit liquor dūū sine illis. p̄z ḡ qz per
 appōz liquoris alie iter accidētia dētina
 sāguis xpi ibi esse defit dē sāguis: ⁊ quō
 illoz accētiū est mix: quod declarare vo
 lebamus
 Propō: 50

De christus

sub vtraqz spē pais ⁊ vini a si
 delib⁹ sūt: qz vñū cū dicit p̄t
 qz per ipz deuote susceptū taz
 qz per viā tutā ⁊ vā p̄uēz ad gloriā ⁊ ad
 amēūz cōfortiū āgeloz: ad quod nos pdu
 car ⁊ qz ē benedict⁹ dē i seculū a seculoz am
 Sub spē pais ⁊ vini totus xps cō
 tētur: s̄z B ex nālī cōi
 tātia nō ex vi sacramti. Ex vi. n. sacramti
 nō solū sub spē pais perse sūt: vel sub spē
 vini nō s̄z. ē: totus xps: s̄z ēt sub vi qz spē
 simul nō exiit tot⁹ ⁊ illud. n. est in altari
 ex vi sacramti in quod aliq̄d est vñū: iē
 sub spē pais ex vi sacramti nō est nisi cor⁹
 xpi tñ: ⁊ sub spē vini est sāguis xpi tñ. Nō
 est ḡ ex vi sacramti sub vtraqz spē qz sub al
 tera tñ. actū ex vi sacramti nec sub al
 tera tātū: nec sub vtraqz simul est totus x⁹
 qz aīa eius ex vi sacramti sub neut spē
 cōtētur: cū nihil sit vñū in ipaz: ex nālī tñ
 cōi tātia sub vtraqz specie totus x⁹ existit.
 Nā cū cor⁹ xpi sit nālīter cōiūctū suo sāguis
 ⁊ iue aīe: s̄z sub specie pais ex vi sacra
 menti sit solū cor⁹. ex nālī tñ cōi tātia est ibi
 sāguis: aīa ⁊ etiā ipz vñū quod hē isepabi
 lez vñūz ad carnez ⁊ ad aīaz: sic etiā sub
 specie vini est solus sāguis: ex vi sacra
 menti. s̄z ex nālī cōi tātia sūt ibi cetera aīa
 ⁊ ide est qz si tot⁹ sāguis xpi sūt sepat⁹ a cō
 pōte eius in passiōe: si qz tūc sacrificasset
 sub specie vini sūt sāguis sine aīa ⁊ sine
 carne: qz B pōitō tūc sāguis erit a corpōe
 ⁊ ab aīa sepat⁹. ⁊ p̄ rōe sub spē pais sūt
 cor⁹ sine aīa ⁊ sine sāguis. Bñ ḡ dē: est qz
 nūc cōiūct⁹ sūt q̄ i passiōe oīsa sūt ⁊ tūc
 nō ex vi sacramti nec ex nālī cōi tātia
 sūt sub vtraqz specie xps q̄ntū ad oīa sua
 nūc aut nō ex vi sacramti s̄z ex nālī cōi
 tātia sub accidētib⁹ pais ⁊ vini totus xps
 existat. Dimissio ḡ q̄ntibus q̄ difficulta

tez nō pōderāt. vtz nō sacerdos officere
 valeat: ⁊ vtz dēgdati vel ēt hēti officere
 possit. ⁊ vtz qz debeat cōiūe celebrare: ⁊
 vtz eucharistie sūptōz corporalis turptu
 do ipediat: ⁊ vtz in aīō vel in fermentato
 cōfici debeat: ⁊ q̄bus vñis xps cōfecerit: ce
 teris talibus modica difficultate munitis
 cōcludaz: vt cōcludebat in fine theozētis p̄
 assignati qz B sacramtū de vaticū dicit
 p̄t: qz in eo cōtinetur totus xps: q̄ est via
 vitas ⁊ vita. per ipm. n. deuote susceptū: tā
 qz per viāz vām ⁊ tutā pertinem⁹ ad p̄iāz
 ⁊ ad amēū cōfortiū āgeloz: ad quod qz
 prop̄iā vñibus peruenire nō possumus.
 Exclamo. oīmie yhu ad cuius laudē ⁊ bo
 noris p̄conia eucharistie mīsteriū qz inter
 cetera sacramta est deuote sūmendūz
 suauis: intelligentia pulcris: cōtinentia
 sātinis: per q̄nginta theozēta te auxiliā
 te descripsi. Reprēsentans annū iubileū
 cū per q̄n q̄genariū extensus suos a fuitu
 te liberos faceret figuraz huius sacri mīste
 rij per quod habetur peccatoz remissio p̄
 tendebat. Per hāc ḡ refectōz sanctissimā
 me famulū tuū a dyaboli potestate redem
 ptū pducas ad gloriā ⁊ ad vitā delecta
 bilem. cōfortem angelicam: ad quā nos
 ordinat tui corporis ⁊ sanguinis sacramē
 tū. Qui cū patre ⁊ spū sancto es vnus de
 us benedictus in secula seculoz. Amen.

Anno gratie 1481. xv septēbris. hoc opus
 feliciter bonoie imp̄ssū est ipensia diligētī
 qz cura sacre theologie. Magistri iobānis
 de ripis vuentus sancti iacobi de bonoia
 p̄ons: Et venerabilis lectoris fratris
 simonis de vngaria ordinis vini augusti
 ni. Opere vō ⁊ ingenio: M: Baltasaris
 de byruberia.

